

VIÊN GIÁC

SỐ NR 235 TẠP CHÍ CỦA KIỀU BÀO VÀ PHẬT TỬ VIỆT NAM TỰ NẠN TẠI CỘNG HÒA LIÊN BANG ĐỨC
Zeitschrift der Vietnamesen und Buddhistischen Vietnamflüchtlinge in der Bundesrepublik Deutschland
PL. 2.563 NĂM THỨ 41 - THÁNG 2 NĂM 2020 JAHRGANG 41. FEBRUAR 2020 - AUSGABE IN VIETNAMEISCH

Cát Đơn Sa

**TÂN NIÊN
2020**

Cuối năm 2019 bước sang đầu năm dương lịch 2020 thế giới đã trải qua những ngày tháng đầu năm quá nhiều tai nạn thật kinh hoàng khó tả. Ví dụ như Mỹ đã giết chết tướng Qassem Soleinani của Iran, vụ cháy rừng có tính cách thế kỷ của Úc Đại Lợi, sự kiện Đồng Tâm ở Việt Nam, tai trời ách nước tại Nhật Bản hay núi lửa tại Phi Luật Tân v.v... Tất cả đều xảy ra cùng lúc và đó là chưa kể đến những sự kiện nhỏ khác xảy ra khắp nơi trên quả địa cầu này. Chúng ta đang sống trong lục địa Âu Châu tương đối đang yên ổn, chúng ta nghĩ gì về những việc đang xảy ra mà người dân trên thế giới đang hứng chịu như vậy. Lỗi ấy do ai và nguyên nhân từ đâu tới?

Đó là những câu hỏi, mà câu trả lời còn tùy theo từng hoàn cảnh, từng đối tượng, từng địa vực khác nhau... Đối với khối NATO lâu nay vốn là đồng minh của Mỹ; nhưng việc Mỹ xử sự giết tướng Soleinani của Iran quả thật làm cho NATO cũng rất khó xử, vì ngòi thuốc Trung Đông lâu nay vốn rất nhạy cảm...

Nước Úc là một lục địa quá lớn so với Âu Châu và đa phần là đất đai còn trống cũng như sa mạc hoang vu, còn cây cối thì mọc khắp nơi cạnh ven bốn bờ biển. Mùa hè đôi khi nhiệt độ lên đến 45 độ C. Khi sa mạc thổi gió nóng vào đất liền, những cây bạch đàn vốn dễ bắt lửa sẽ bị cọ xát vào nhau và đây là nguyên nhân để phát sinh ra lửa và rừng bắt đầu bị đốt cháy. Ngoài ra cũng có những người bệnh hoạn, đốt rừng có thể là cách trả thù ai đó trong cơn giận dữ hay tinh thần bị bấn loạn, khiến cho không những người mà tất cả những con vật như lạc đà, thỏ, Kanguru, ngựa, cừu v.v... bị chết cháy theo những cơn sát phạt ấy của thiên nhiên và con người. Bây giờ những nhà nghiên cứu việc cháy rừng của Úc còn tìm ra được những thủ phạm khác nữa. Đó chính là những con chim đi săn mồi. Chúng lợi dụng những ngọn lửa đã cháy sẵn, chúng tha một cành cây đang cháy, mang đến một nơi khác độ chừng 500 hay 1.000 mét, đoạn thả xuống đó. Thế là lửa bắt đầu ngùn cháy. Châu chấu, cào cào, thỏ v.v... chạy trốn. Như vậy những chú chim săn mồi này có cơ hội để bắt chúng, nhằm thỏa mãn thú tính của mình. Cả gần hai tháng nay chính phủ Úc đã khắc phục nhiều lần; nhưng ngọn lửa vẫn chưa dừng hẳn. Có được mấy ngày mưa; nên những ngọn lửa tự nhiên được dập tắt. Thế nhưng lửa vẫn còn sót lại bên dưới, khi có cơ hội đã bùng cháy trở lại. Điều này cũng tương tự như lửa sân của con người. Đôi khi chúng ta thấy người đó sao mà hiền quá; nhưng nhiều khi chưa diệt hết được tâm sân hận; nên lửa sân ấy lại bắt đầu đốt cháy cả nội tâm lẫn ngoại cảnh ở chung quanh mình. Trong kinh Phật nói: vào một thời pháp nhược, ma cường, lửa sân hận ấy sẽ đốt cháy hết quả địa cầu này và nước sẽ dâng cao như nhiều nơi tại Nhật Bản để trở thành Tsunami và ngọn hải triều ấy không

phải chỉ dừng ở độ cao 50 hay 60 mét như hiện nay, mà sức mạnh của nước ở Ta Bà này sẽ dâng cao đến hết cõi dục giới này. Chỉ có chư Thiên, những người có phước báu nhiều; thì nước không dâng tới được mà thôi.

Núi lửa tại Phi Luật Tân đã bùng nổ, khói đen bay phủ cả bầu trời Manila. Những chuyến bay dừng hẳn. Dân chúng đi tìm chỗ ẩn náu để mong một ngày nào đó núi ngừng phun lửa thì trở về lại quê xưa. Ngọn lửa này cũng giống như những ngọn lửa tham lam sân hận của chúng ta tự nung nấu đốt cháy trong lòng, để rồi một ngày nào đó tự nhiên phun trào ra khỏi thân thể của mỗi tư thân như những ngọn núi lửa tại Manila trong thời gian đầu năm nay.

Các xã hội Âu Mỹ lập ra chính quyền nhằm bảo vệ người dân. Trên từ Tổng Thống, Thủ Tướng, Quốc Hội, cảnh sát v.v... và dưới cho đến người dân cũng đều phải tuân thủ nguyên tắc này. Chỉ trừ những kẻ phạm tội mới bị luật pháp xử trị. Trong khi đó tại Việt Nam ngày nay, qua vụ việc ở Đồng Tâm đã cho thế giới thấy rằng chính quyền đảng cộng sản Việt Nam lập nên chỉ để phục vụ cho nhà nước cũng như bộ máy cai trị; chứ không phục vụ cho dân chúng. Điều này chứng tỏ rằng: đây là một chính quyền chống lại nhân dân; chứ không phải vì dân. Do vậy không chóng thì chầy chính quyền của đảng cộng sản Việt Nam cũng sẽ bị người dân tẩy chay như công đoàn Đoàn Kết Ba Lan đã tẩy chay chính quyền cộng sản của họ cách đây gần 30 năm về trước. Người cộng sản Việt Nam nên lấy bài học của Đông Đức, Đông Âu và Nga Sô để học tập cho kỹ. Nếu không, một ngày không xa, chính người cộng sản Việt Nam sẽ bị sống ra ngoài lề xã hội đối với việc Dân Chủ hóa cho xứ sở này. Âu Châu chưa ký kết những bản văn thương mại song phương với Việt Nam, vì Việt Nam không tôn trọng nhân quyền; nhất là vụ việc của Đồng Tâm mới đây, khiến cho thế giới phải nghi ngờ về thiện chí của người cộng sản.

Chiến tranh trong quá khứ trước năm 1975 người cộng sản Việt Nam đã đi giây giữa Nga và Tàu. Bây giờ sau hơn 40 năm chinh chiến không còn nữa, họ một lần nữa lại đi giây giữa Mỹ và Trung Cộng. Không biết thế giới có ai còn tin những gì người cộng sản nói và những gì mà người cộng sản làm nữa không? Kể cả những nước cộng sản ngày nay như Trung Cộng và Bắc Hàn cũng như Cuba... Đây chính là những bài học rất quý giá mà qua thời gian, năm tháng cũng như kinh nghiệm chúng ta đã học hỏi và rút tĩa ra được những bài học lịch sử đấu tranh rất nhiều qua việc mãi quốc cầu vinh của những người lãnh đạo. Nếu sau năm 1975 họ, những người cộng sản Việt Nam bang giao trực tiếp với Hoa Kỳ và các nước tự do dân chủ khác, thì chúng ta đâu có cần phải mất đến hơn 40 năm như thế mà kinh tế, văn hóa, giáo dục, khoa học v.v... vẫn còn suy nghĩ theo cái đầu xã hội chủ nghĩa, mà hai chân lại muốn bước theo nhịp tiến của tư bản, thì chắc rằng dịp may khó có cơ hội đến với Việt Nam chúng ta lần thứ hai, khi mà người Trung Cộng muốn chiếm thế thượng phong của mình trên biển đông.

Tất cả cũng chỉ vì tham vọng, dầu cho của cá nhân hay của đoàn thể; hoặc chủ nghĩa quốc gia hay chủ nghĩa dân tộc tự phát hay gì gì đi nữa thì cuối cùng con người cũng chỉ tự chuốt họa vào thân; chứ sẽ không thoát ra được quy trình thành, trụ, hoại, diệt của thế giới này. Bây giờ chỉ có người nào Biết mới có thể sống còn. Còn những kẻ sống mà như đã chết vì vẫn còn say men cá nhân chủ nghĩa thì những người như vậy, lịch sử cũng như nhân loại trên quả địa cầu này sẽ khó dung chứa họ.

Mong rằng chúng ta những người con Phật hãy lấy lòng từ bi chứ không phải thù hận và dùng đến trí tuệ, chứ không phải vô minh để đối xử với nhau, để cho tuổi thọ của quả đất này còn tồn tại được dài lâu hơn nữa.

● **Ban Biên Tập Báo Viên Giác**

NHỮNG NGÀY Ở ÁO

• Thích Như Điển

Lâu lắm rồi tôi mới trở lại Áo trong mùa Đông như năm nay, từ ngày 22 đến 24 tháng 11 năm 2019. Thượng Tọa Viên Duy và một Phật tử đến phi trường Wien (Vienna) đón tôi vào chiều ngày 22 tháng 11, đưa về chùa Pháp Tạng, nơi Thượng Tọa làm Trụ Trì và Hòa Thượng Thích Trí Minh làm Cố vấn và lãnh đạo tinh thần. Đây chẳng phải là lần đầu tiên tôi đến Áo, mà những lần trước đó, kể từ năm 1978 đến nay chắc cũng hơn 10 lần, nhưng mỗi lần lại mỗi khác, chẳng có lần nào giống lần nào cả. Có lúc thì tôi đi với Hòa Thượng Thích Minh Tâm, tham dự Hội Nghị về vấn đề nhân quyền và tự do tôn giáo tại những phiên điều trần tại Quốc Hội Áo, có khi thì ngồi biểu tình chung với các dân tộc khác đòi tự do tôn giáo và nhân quyền cho Việt Nam khi có những cuộc họp của Quốc Tế tại Wien. Cũng có khi tôi đến Áo vì thăm viếng Hòa Thượng Seelawansa, Giáo Sư Đại Học Wien tại trung tâm Nanaponika để thăm hỏi về chuyện Đạo, hay thuyết trình về Phật Giáo bằng tiếng Đức tại Trung Tâm này. Đôi khi đến Áo vì có đám tang và cũng có lúc đến thăm Niệm Phật Đường Minh Tịnh là tiền thân của chùa Pháp Tạng bây giờ, và có khi ở đến 10 ngày vào dịp khóa Tu Học Phật Pháp Âu Châu được tổ chức gần Wien trong những năm trước.

Chùa Pháp Tạng được Thầy Viên Duy và quý Phật tử tại Áo đã tạo mãi, cải gia vi tự với số tiền lên đến hơn 500.000 Euro. Đó là chưa kể đến việc sửa chữa. Phật tử đã quyên góp và cho mượn Hội Thiện độ phân nửa số tiền ấy. Số còn lại chùa phải đi vay ngân hàng và mỗi tháng phải trả cho ngân hàng 1.500 Euro trong vòng 25 năm. Chùa có 3 tầng, tầng trên cùng chưa sửa

lại. Tầng giữa làm điện Phật và chỗ ở của vị Trụ Trì cũng như chư Tăng vắng lại. Chánh Điện khang trang, có thể chứa trên 130 Phật tử tham dự. Đặc biệt Chánh Điện thờ tôn tượng Đức Bổn Sư và 48 hóa thân của Đức Phật A Di Đà cùng với các vị Thánh Chúng bằng đồng, được thỉnh từ Népal về tôn trí tại đây trong gần 3 năm qua. Tầng dưới cũng rộng như tầng trên, gồm có phòng làm hội trường, nhà ăn, nhà bếp và nhà vệ sinh công cộng. Phải nói rằng đây là một sự cố gắng hết mình của Phật Tử Việt Nam tại Áo cũng như của Thầy Trụ Trì. Xin tán thán và tùy hỷ công đức "Kiến Pháp tràng ư xứ xứ, phá nghi võng ư trùng trùng, hàng phục chúng ma, thiệu long Tam Bảo" này. Quý Đạo hữu Phật tử ở xa đến Wien nên ghé qua chùa Pháp Tạng một lần để lễ Phật và thăm viếng Thầy Trụ Trì. Công đức cũng không nhỏ. Chùa nằm rất gần phi trường Wien và trước cửa chùa là trạm xe lửa, nên rất tiện lợi cho việc đi lại, kể cả những vị lớn tuổi muốn ghé thăm chùa, lễ Phật.

Tối thứ Sáu ngày 22 tháng 11 tôi chủ động liên lạc với Hòa Thượng Seelawansa để thăm hỏi và hẹn ngày mai thứ Bảy đến thăm Ngài. Hòa Thượng là người Tích Lan, nhưng rất gần gũi với người Việt Nam tại Áo, vì trước đây ba bốn chục năm, khi chưa có chùa Việt Nam tại Wien thì đa phần Phật tử chúng ta đều đi đến trung tâm của Hòa Thượng để sinh hoạt. Từ đó chúng tôi có sự liên hệ thật gần gũi, mặc dầu thuộc Phật Giáo Nam Tông, nhưng vì Hòa Thượng đã tu học tại Tây Phương gần 40 năm, nên quan điểm của Ngài về các Tông Phái rất thoáng, dễ tiếp xúc và gần gũi. Cũng may là ngày hôm sau Hòa Thượng rảnh, nên sau thời công phu sáng và dùng điểm tâm xong, Phật tử Tuấn chờ chúng tôi và Thầy Viên Duy đến thăm Ngài. Lần này tại trung tâm Nanaponika, không phải chỉ có một mình Ngài, mà còn có thêm 3 vị Tỳ Kheo khác nữa đến từ Tích Lan. Chúng tôi lễ Phật, quý Thầy tụng kinh chúc phúc cầu nguyện, sau đó dùng trà với đường tán giống như đường mía của Việt Nam, nhưng có xuất xứ từ Tích Lan. Tôi nhớ về quê hương Quảng Nam thật nhiều khi trao đổi với Ngài về những câu chuyện đạo. Ví dụ như Hội Phật Giáo Áo ngày nay, tình hình các Tăng sĩ Phật Giáo Tích Lan tại Âu Châu, An Cư Kiết Hạ, thuyết trình và giảng dạy tại Đại Học cũng như những chuyện bên lề khác bằng hai ngôn ngữ chính là tiếng Anh và tiếng Đức.

Chiều thứ Bảy cùng ngày, Thầy Viên Duy chờ tôi ra nghĩa địa trung ương của thành phố Wien để đi thăm mộ của những danh nhân về âm

nhạc như: Wolfgang Amadeus Mozart, Ludwig van Beethoven, Franz Schubert v.v... Đi nghĩa địa mà vào một buổi chiều Đông nơi xứ người, có cái gì đó hơi thuộc về âm cảnh một tí, nhưng chúng tôi vẫn cố gắng đi nhanh, đến nhanh, vì lẽ vào mùa Đông ở Âu Châu mặt trời đi ngủ sớm lắm. Nhiều khi mới hai hay ba giờ chiều đã không còn một tia thái dương nào rọi chiếu thẳng xuống cõi trần này nữa, mà tất cả đều nhường cho bóng đêm phủ kín cả một không gian vô tận từ ba bốn giờ chiều đến chín, mười giờ sáng ngày hôm sau. Đó vẫn là chuyện thường mà tôi đã trải qua hơn 40 năm tại Âu Châu này. Ông Bà chúng ta thường hay nói rằng: "Sống cái nhà, già cái mồ", thì người Tây Phương cũng không ngoại lệ. Có những ngôi mộ đã được chôn cất trong nghĩa địa này hằng mấy trăm năm, to lớn, bề thế như là một ngôi biệt thự sang trọng để dành cho chủ nhân và nhiều khi còn cho cả gia đình nữa. Có chỗ chỉ chôn một quan tài, nhưng cũng có nhiều chỗ người trong gia đình, quan tài được chôn chồng lên nhau, và cũng có nhiều cỗ quan tài để thật cao trên cả đầu người, không biết tục lệ này có từ đâu, nhưng chắc rằng Việt Nam chúng ta chưa có tục lệ này.

Đầu tiên chúng tôi đến thăm mộ của thiên tài âm nhạc W.A. Mozart. Ông sinh ngày 27.1.1756 tại Salzburg, Áo và mất vào ngày 5.12.1791 tại Wien với tuổi đời chỉ mới 35. Thế nhưng tên tuổi của Ông thế giới âm nhạc ngày nay, không ai mà không biết đến. Do vậy thiên tài không luận tuổi là vậy. Nói như Napoléon Đại Đế của Pháp định nghĩa về chiều cao của một con người "Không phải tính từ dưới bàn chân trở lên, mà tính từ quả tim trở lên của người ấy", nói như vậy Napoléon hàm ý để chỉ cho chính bản thân mình thì phải. Cha của Mozart là Leopold Mozart và Mẹ là Anna Maria Pertl. Ông có bà chị tên là Maria Anne và tên thường gọi là Mannerl. Cha Mẹ và chị Ông là những nhạc sư rất nổi tiếng, riêng Ông Mozart nổi tiếng nhất vào năm 1787 với bài Serenade "Die kleine Nachtmusik" (Đêm nhạc nhỏ bé). Khi đến đây tôi lại liên tưởng đến Việt Nam của mình, thời của Mozart cũng là thời của Quang Trung Nguyễn Huệ đại thắng quân Thanh vào năm 1789 và Quang Trung chỉ làm vua được 6 năm kể từ năm 1786 đến 1792. Khi Mozart qua đời, sau đó một năm Quang Trung Đại Đế của chúng ta cũng đã băng hà để lại biết bao nhiêu thương nhớ của người đương thời và niềm thương kính ấy kéo dài mãi cho tận đến ngày nay, đầu cho là người bên Đông hay ở phương Tây cũng vậy. Để chứng minh cho điều này là những cánh hoa màu đỏ, vàng, tím, trắng vẫn

còn tươi do những người đi viếng mộ của Ông đã trang trọng đặt lên đó, để tưởng nhớ người đã làm nên lịch sử âm nhạc của nước Áo nói riêng và trên thế giới ngày nay nói chung.

Nằm kế bên mộ của Mozart là ngôi mộ tưởng niệm Beethoven.

Tên đủ là Ludwig van Beethoven. Ông sanh ngày 17.12.1770 tại Bonn, Đức Quốc và mất ngày 26.3.1827, thọ 57 tuổi. Cha Ông là Johan von Beethoven (1739-1782) và Mẹ Ông là Maria Magdalena Keverich (19.12.1746 – 17.7.1787) sống tại Bonn và bà mất khi Beethoven mới 17 tuổi. Cha Mẹ ông cũng là những nhạc sĩ có tiếng thời bấy giờ, và lần đầu tiên Ông đến Wien, Áo Quốc vào năm 1787, đã trở thành học trò của nhạc sư Mozart, nhưng cũng trong năm này Ông phải trở về lại Bonn để cư tang cho Mẹ. Đến năm 1792 khi Ông trở lại Wien lần thứ 2 thì Mozart đã qua đời trước đó một năm rồi. Ông tìm học nhạc với Johann Scheml, Johann Georg Albrechtsberger và Antonio Salier. Ông mất vào năm 1827, được chôn ở nghĩa trang Währinger Ortsfriedhof, nhưng đến năm 1888 thành phố Wien đã cho cải táng và mang về chôn gần các danh nhân như Mozart, Franz Schubert tại nghĩa trang trung tâm (Zentralfriedhof). Ai đó nếu có lần đi qua nơi này, nhất là những nhạc sĩ, ca sĩ Việt Nam có hát hoặc soạn nhạc liên quan đến nhạc cổ điển và hiện đại thì cũng nên một lần đến đây để tưởng nhớ lại người xưa. Năm 1827 là năm mà Vua Minh Mạng đang trị vì tại quê hương Đại Việt của chúng ta và CỤ Nguyễn Du cũng vừa hoàn thành xong tác phẩm Kim Vân Kiều Truyện với hơn 3.000 câu thơ, mà là người Việt Nam, ít ai không biết đến một vài câu Kiều. CỤ Nguyễn Du có than rằng: Bất tri tam bách dư niên hậu, thiên hạ hà nhân khấp Tố Như; nghĩa là: Chẳng biết 300 năm sau, có ai khóc Tố Như chẳng? Dĩ nhiên là có rất nhiều người. Dầu cho thời gian 300 năm ấy chưa đến, nhưng qua tác phẩm Kim Vân Kiều đã có không biết bao nhiêu người đổ lệ cho thân phận hồng nhan bạc mệnh của Kiều nói riêng, hay đó cũng chính là thân phận của CỤ khi phải làm quan trong ba triều (Trịnh Nguyễn ở Đàng Ngoài, Quang Trung cũng như Gia Long và Minh Mạng). Theo tinh thần "Trung thần bất sự nhị

quân” (Tôi trung không thờ hai chúa) thế mà Cụ đã phải thờ đến 3 chúa vào cuối thế kỷ thứ 18 và đầu thế kỷ thứ 19 tại Việt Nam chúng ta, cũng là một sự ngoại lệ của một bậc thiên tài chẳng?

Bên cạnh mộ của Beethoven và Mozart là mộ của Franz Schubert. Ông này cũng người Áo, sinh vào ngày 31.1.1797 ở gần Wien và mất ngày 19.11.1828 ở tuổi 31. Ông chuyên về Komponist.

Thường thì những thiên tài hay có đời sống quá ngắn ngủi, chẳng biết tại sao, nhưng

đây là sự thật, xưa nay Đông Tây gì cũng đã xảy ra nhiều sự kiện như thế cả. Do vậy hãy lấy hai chữ “Vô thường” mà Đức Phật đã dạy cho chúng ta để làm hành trang, cũng như sự chiêm nghiệm trong cuộc sống hằng ngày vốn dĩ phù du, mộng ảo này, để chúng ta tự tìm lại con người của chính mình và mình tự hỏi mình là ai? Để những bước đi trên đường trần còn lại có thật nhiều ý nghĩa hơn. Chúng tôi chạy xe thật chậm trong nghĩa địa Wien rộng lớn bao la này để đi đến nơi chôn cất những người Phật tử Áo cũng như những người Phật tử Á Châu tại một nơi rộng lớn gần đó cũng nằm trong nghĩa địa này ở Gruppe thứ 48.

Đầu tiên chúng tôi thấy một ngọn tháp không cao lắm, độ chừng 8 mét, được xây dựng theo mô hình Stupa Sanchi ở Miền Nam Ấn Độ do A Dục Đại Đế cho xây dựng từ thế kỷ thứ ba trước Dương Lịch. Chung quanh 4 phía tháp

được họa sĩ vẽ nên 4 cảnh động tâm của Đức Phật. Đó là: Hình ảnh Ngài lúc Đản Sanh, thành đạo, thuyết pháp lần đầu tiên và nhập Niết Bàn.

Bên cạnh đó có một ngôi nhà nhỏ tôn thờ những lời dạy căn bản đầu tiên của Đức Phật cho người xuất gia cũng như tại gia bằng tiếng Đức. Đó là: Tứ Diệu Đế, Bát Chánh Đạo và Thập Nhị Nhân Duyên. Quả là vi diệu và bất khả tư nghì. Tại Tây Phương này, ngày nay Áo và Ý, Phật Giáo đã được chính quyền sở tại công nhận là một tôn giáo của thế giới, sánh vai cùng với các tôn giáo khác hiện có mặt trên quả địa cầu này như: Thiên Chúa Giáo, Tin Lành, Chính Thống Giáo v.v... Đây là một niềm vui và là một niềm hạnh phúc của những người con Phật đó đây. Các nước khác tại Âu Châu như: Đức, Pháp, Hòa Lan và các xứ Bắc Âu nay mai Phật Giáo cũng sẽ được công nhận là một tôn giáo như tại Áo và Ý vậy. Đây chính là những công đức của những vị Đại Sư có mặt hàng đầu tại Âu Châu, trong đó phải kể đến Hòa Thượng Seelawansa, Ông Hội Trưởng Hội Phật Giáo Áo, Ý v.v...

Ngày hôm sau, Chủ nhật 24 tháng 11 năm 2019 tại chùa Pháp Tạng có độ trên dưới 100 Phật tử quanh vùng về chùa tham dự lễ Hạ Nguyên Rằm Tháng Mười cũng như tham dự lễ cầu siêu, cầu an và nghe thuyết giảng. Đúng 10:30 mọi người đã vân tập nơi Chánh Điện và Thượng Tọa Thích Viên Duy đã chủ trì buổi lễ cầu an tụng Kinh Phổ Môn. Bắt đầu từ 11 đến 12 giờ trưa là giờ thuyết giảng của tôi. Hôm ấy tôi mang tinh thần của Cụ Nguyễn Du và Cụ Nguyễn Công Trứ ra nói chuyện với Phật tử hiện diện về việc sau khi đã đi thăm mộ của Ông Mozart và Beethoven cũng như thăm nghĩa địa Phật Giáo tại Wien. Tinh thần “**Nhân sinh tự cổ thù vô tử, lưu thủ đan tâm chiếu hãn thanh**” (*Cuộc đời xưa nay ai sinh ra mà chẳng chết, nhưng hãy để lại một cái gì đó, làm cho tâm người được rạng rỡ*). Riêng tôi thì hơi khác với những vị này một ít về tư tưởng như sau. Tôi nghĩ: Những cây cỏ và hoa dại mọc lên hai bên lề đường, hầu như không có tên gọi, nhưng chúng đã mang lại hương sắc cho đời khi chúng nở hoa, khoe sắc thắm cho mọi người qua đường thưởng lãm, thì chúng ta là con người không lẽ không làm được

một việc gì đó để lại cho tha nhân sao? Chỉ đơn giản vậy thôi, nhưng không phải là ai cũng quan tâm đến điều này.

Sau giờ Ngọ trai, đến 13:30 là thời cầu siêu và niệm Phật của các Phật tử do Thầy Viên Duy dẫn lễ. Từ 14 đến 15:30 với gần 80 Phật tử hiện diện, tôi đã nói và giảng về cuộc đời của Đức Phật từ sau khi thành đạo đến khi trở lại cung thành Ca Tỳ La Vệ để gặp vua Tịnh Phạn, Công Chúa Gia Du Đà La cùng với Hoàng Thân Quốc Thích theo tinh thần Kinh Phật Bản Hạnh Tập, tập thứ 13 trong 203 tập của Đại Chánh Tân Tu Đại Tạng Kinh. Mọi người nghe pháp đã chiêm nghiệm rõ lại lời Phật dạy qua Tứ Diệu Đế, Bát Chánh Đạo và Thập Nhị Nhân Duyên. Hôm đó sau khi buổi giảng chấm dứt, mọi người hoan hỷ ra về và chắc rằng rất nhiều người hiện diện trong hai lần thính pháp ấy sẽ nhận chân ra rõ hơn về lời Phật dạy thế nào là: Vô thường, khổ, không và vô ngã. Cuộc đời này vốn chỉ là một sự tiếp nối và chấp vá lại những gì đã bị đổ vỡ từ trong vô lượng kiếp về trước, nên chúng ta hoan hỷ chấp nhận những dư báo của ngày nay đang nhận lãnh, đâu là nghiệp thiện hay bất thiện, chúng ta tự nhận trách nhiệm ấy về mình, thì xã hội này hay những người chung quanh chúng ta sẽ luôn được hạnh phúc và sống trong tình huynh đệ để hiểu biết, tương thân với nhau để vượt qua những chướng duyên trên đường đời cũng như đường Đạo.

Viết lại những kỷ niệm như trên để ghi lại một chuyến đi tuy ngắn ngủi chỉ nhằm vào lúc cuối tuần, nhưng đó là một hành trình dài để tiếp nối đoạn đường mà trong vô lượng kiếp chúng ta đã đi và sẽ đến. Nguyện cầu cho ngôi Chùa Pháp Tạng ở Wien, Áo Quốc mãi là điểm tựa tinh thần cho người Việt tha hương ty nạn trên xứ người có Bảo Sở để quay về và từ đó chúng ta sẽ có một cộng đồng sống tại xứ người có nhiều trách nhiệm với nước sở tại nhiều hơn, mà Phật Giáo là một nhân tố không kém phần quan trọng.

• Thích Như Điển

Viết xong vào lúc 11 giờ trưa ngày 25 tháng 11 năm 2019 tại Tu Viện Viên Đức, Ravensburg thuộc miền Nam nước Đức.

THƠ ĐƯỜNG

HT. Thích Như Điển dịch

酬張少府 - 王維

晚年惟好靜
萬事不關心
自顧無長策
空知返舊林
松風吹解帶
山月照彈琴
君問窮通理
漁歌入浦深

THÙ TRƯỞNG THIẾU PHỦ - Vương Duy

Văn niên duy hảo tĩnh
Vạn sự bất quan tâm
Tự cố vô trường sách
Không tri phản cự lâm
Tùng phong xuy giải đới
Sơn nguyệt chiếu đàn cầm
Quán vấn cùng thông lý
Ngư ca nhập phố thâm

Thù : dùng thơ để đáp tặng lại người
Thiếu phủ: 1 chức quan
Cự lâm: chỉ cho nơi ở xưa kia
Cùng thông lý: những sự khốn khó trong đời sống nhân sinh hoặc những đạo lý thông đạt.

Đáp lại Trương Thiếu Phủ (Vương Duy)

Ngày qua thường an tĩnh
Muôn sự chẳng quan tâm
Nhìn lại gì chẳng có
Nơi chốn cũ sơn lâm
Gió lay tùng bày tỏ
Trăng thanh chiếu cung đàn
Ai hỏi về đạo lý
Cá vui lặn mắt tăm.

• Thích Như Điển dịch

NĂM NGỌC HƯƠNG THIÊN

• Huyền Lam

Miền Tây bắc Hoa Kỳ núi rừng hùng vĩ, nơi đây mưa nhiều do gần Thái Bình Dương. Cũng chính vì yếu tố thiên nhiên này, rừng núi ở đây có vô số loài nấm mọc, trong đó có loài cực kỳ quý hiếm. Là thành viên của Hiệp hội Năm rừng, người viết thường có những chuyến đi khảo sát.

Trong một lần dừng chân tại thị trấn nhỏ dưới rặng núi Cascade, khi tiếp xúc với người dân địa phương để tìm hiểu đặc chủng nấm trong vùng, người viết được kể cho nghe về câu chuyện một thiền sư sống đơn độc giữa núi rừng. Người viết xin ghi lại câu chuyện đầy xúc cảm này như một món quà xuân dành tặng quý độc giả.

Thị trấn Ran nhỏ bé, khoảng vài trăm cư dân, nằm giữa rừng già đại ngàn, không xa lắm là dãy núi Cascade hùng vĩ mùa đông phủ tuyết. Mười năm trước, dân nơi đây bàn tán về người đàn ông tuổi ngoài 70 nhưng dáng dấp khỏe mạnh, nhân cách nhẹ nhàng vì điệu như một ông tiên. Cứ mỗi độ hoa lê rừng nở trắng xóa trên triền núi, người dân lại thấy ông lái chiếc xe pickup cũ từ đường mòn trên núi cao vào trung tâm thị trấn rồi dừng tại nhà dưỡng lão dành cho người nghèo.

Mỗi tuần ông đến đây hai lần, từ sáng sớm cho đến chiều. Ông nấu cho người già ăn, đánh dương cầm cho người già nghe, chỉ cho họ cách đi, cách ngồi, cách thở. Mà lạ thay, ông làm việc gì cũng chậm rãi nhưng đầy năng lượng tươi vui. Mỗi lần có ông, nhà dưỡng lão bừng lên sức sống, được thay luồng khí mới. Các cụ già ánh

mắt rạng ngời, nụ cười rạng rỡ như những đóa hoa vừa được tưới tắm tình thương.

Khi lá rừng chuyển sang màu vàng cũng là lúc người dân thị trấn không còn thấy ông nữa. Các cụ già cố gắng làm theo lời ông chỉ dẫn để cuộc sống an lạc, tâm linh hơn. Nhưng không có ông, nhà dưỡng lão như mất đi lò sưởi ấm mùa đông, trở nên trầm buồn lạnh lẽo. Các cụ già từng ngày nhìn ra khung cửa sổ giữa màu tuyết trắng mênh mông lại mỗi mắt trông chờ những cánh hoa lê rừng nở trắng.

Mô phỏng căn nhà cabin mà ông Ken sinh sống

*
* *

Ông Ken từng thọ giáo, học thiền, học Phật nhiều năm từ Đức Dalai Lama, Thiền sư Suzuki. Ông vốn là nhà khoa học nghiên cứu về tác động môi trường từ chất thải hóa học do con người tạo ra. Một hôm đọc tập san chuyên ngành Khoa học Môi trường, trong đó có bài nói về triết lý Phật giáo nhấn mạnh đến mối tương quan, tương tức của vạn vật đã làm ông ngạc nhiên về tính khoa học của một tôn giáo mà trước đây ông cho là quá cổ xưa lạc hậu.

Ông không ngờ từ ngàn xưa tôn giáo ấy đã biết quý trọng cây cỏ mọi loài sinh linh và chỉ ra mối liên hệ mật thiết cần bảo vệ. Từ đó ông tìm hiểu về Phật giáo nhiều hơn. Ông đã trải qua từ ngạc nhiên này đến ngạc nhiên khác khi nghiên cứu kho tàng kinh điển bao la của đạo Phật. Ông quyết định trở thành người con Phật sau chuyến du hành sang Dharamshala - Ấn Độ dự khóa tu do ngài Dalai Lama giảng dạy.

Trước khi về hưu, ông tìm mua khu đất rừng rộng mấy mươi mẫu trên triền núi dãy Cascade miền Tây bắc Hoa Kỳ. Ông cho dựng căn nhà nhỏ làm bằng cây rừng thô ghép lại (cabin). Đây là ước mơ bao năm của ông có được nơi yên tĩnh, hoang dã để tu tập và viết những bài

ngiên cứu cho các tạp chí Phật giáo bằng Anh ngữ. Dù đã về hưu nhưng ông rất tinh tấn, năm giờ sáng ông thức dậy pha trà, đốt nén hương ngồi thiền. Sau buổi ăn sáng, ông thiền hành, thả bộ theo con suối bên hông nhà xuống cánh rừng sỏi phía dưới.

Trong một buổi thiền hành cuối thu, ngồi nghỉ chân bên bờ suối ngắm nhìn cánh rừng ngợp lá vàng bay trước mặt, ông thấy mấy chú sóc từ trên cây leo xuống, vừa đi chậm rãi vừa đánh hơi thăm lá vàng dưới đất. Chợt chúng dừng chân, moi lên dưới thảm lá mục những viên củ rừng to bằng trứng chim cú, có viên to bằng quả chanh rồi đem về tổ trên cây cao cất giấu. Tò mò, ông tới nơi chúng đào, dùng nhánh cây rừng khơi xung quanh, vài viên củ rừng trắng trắng hiện ra. Ông đưa lên mũi, thoang thoang mùi hương nhẹ phảng phất. Như không tin vào thính giác mình, ông đem xuống bờ suối dùng hòn đá có góc cạnh bén cắt đôi, hương thơm theo vết cắt lan tỏa đậm đà, một thứ hương không nồng, không nặng, rất nhẹ nhàng tinh tế dễ chịu. Ông Ken thầm thốt lên:

- Nấm truffle.

Ông không ngờ cánh rừng do mình làm chủ có loại nấm vô cùng quý hiếm này, mỗi ký được bán lên tới cả 5-10 ngàn USD. Đây là loài thực phẩm mắc nhất thế giới.

Ông quay lại chỗ sóc đào, lượm thêm một viên nấm rồi tiếp tục thiền hành trở về nhà. Sau khi rửa sạch, ông thành kính bỏ viên nấm vào đĩa dâng lên bàn thờ Phật như dâng lên viên ngọc quý báu ban tặng từ đất trời.

Suốt ngày đó, ông vẫn làm những công việc bình thường, mỗi khi ý niệm truffle phấn khích nổi lên, ông theo dõi hơi thở, điều tâm thanh tịnh trở lại. Hôm sau, thay vì thắp nhang lễ Phật trước khi ngồi thiền như thường lệ, ông cắt một phần viên nấm thành những lát mỏng thay thế mùi nhang. Trong thiền phòng giữa không gian yên tĩnh núi rừng trùng điệp, mùi hương nấm nhẹ nhàng lan tỏa. Khi hơi thở đã rất nhẹ rất sâu, tâm đã lắng đọng trong sáng, ông Ken bắt đầu suy nghĩ phải làm gì với kho báu giữa rừng già?

Ông đã bỏ tất cả để tìm đến chốn này, tiền hưu trí hàng tháng ông dùng chỉ một phần rất nhỏ, hầu hết gửi tặng các tu viện, cơ sở thiện nguyện. Không khéo cánh rừng này sẽ đốt tan công phu tu tập của ông, trở thành nơi tranh chấp gây tạo ác nghiệp.

*
* *

Mùa thu khi lá phong, lá sồi chuyển sang màu vàng cam rực rỡ cũng là lúc ông Ken bắt đầu thu hoạch truffle. Đối với người chuyên môn tìm loại nấm quý này, họ luôn sử dụng chó hoặc heo để phát hiện những viên nấm được giấu kín dưới lớp thảm mục rừng. Riêng ông Ken cách tìm nấm cũng không khác chi hành thiền.

Mỗi ngày ông thiền hành đến cánh rừng, chọn một chỗ khác hôm qua, ngồi xuống hít thở khí trời, nghe tiếng chim hót líu lo, nhìn những chú sóc nhỏ chạy tung tăng tìm nấm. Ông chờ chúng lấy xong, tới chỗ chúng đào lấy những viên nấm còn sót lại xung quanh. Loài sóc đã quen hình dáng ông bao năm qua nên không hề có chút sợ hãi. Từ ngày thấy ông "mót" nấm mà không tranh giành với chúng, loài sóc hiểu được. Chúng thương ông, đào nhiều nơi nhưng lấy đi rất ít, như làm dấu giúp ông thu hoạch tốt hơn. Mùa nấm truffle kéo dài 2 tháng, bắt đầu từ cuối tháng 9 đến cuối tháng 11. Mỗi tuần ông Ken thu hoạch được vài ký, ông bán hết cho nhà thu mua, chỉ giữ lại một ít thay nhang cúng Phật mỗi sáng ngồi thiền. Ông gửi trọn số tiền bán nấm thông qua trương mục vô danh cho viện dưỡng lão dưới chân núi nơi ông thường làm việc thiện nguyện.

Mô phỏng hình ảnh ông Ken đánh dương cầm cho người già tại viện dưỡng lão

Mùa xuân năm ấy, khi hoa lê rừng nở trắng trên triền núi, các cụ già trong viện dưỡng lão lại háo hức chờ đón ông Ken. Một tuần qua, hai tuần qua, hoa lê đã rụng tàn, màu xanh lá rừng đã trở dậy nhưng ông Ken vẫn không xuất hiện. Người dân thị trấn Ran xô bàn tán không biết chuyện gì đã xảy ra trên núi cao. Họ vận động chính quyền địa phương cùng cư dân dành một ngày cuối tuần lên núi tìm hiểu sự tình.

Sáng sớm, đoàn xe vài chục chiếc chậm rãi theo con đường mòn gỗ ghe đầy sỏi đá tiến vào

dãy núi Cascade. Trên con đường độc đạo hoang vu, giữa lưng chừng núi, căn nhà gỗ đơn sơ đậm nét dưới ánh mặt trời. Viên cảnh sát thị trấn (Sheriff) dẫn đầu cho xe dừng lại, đi bộ đến căn nhà có nhiều cỏ dại mọc cao như báo hiệu đã lâu không ai chăm sóc. Viên cảnh sát gõ nhẹ cửa nhiều lần nhưng không tiếng trả lời. Bỗng người dân đi theo hốt hoảng la lên bên cánh cửa sổ hông nhà:

- Coi kìa! Có phải ông Ken?

Phía sau khung kiếng bụi mờ, một thân thể bất động da nhăn khô đang ngồi trước tượng Phật cổ xưa. Viên cảnh sát phá vội ổ khóa cánh cửa ra vào: Mùi hương thơm từ trong nhà thoát ra làm mấy chục cư dân thị trấn Ran ngạc nhiên trầm trồ. Bước vào trong, bên cạnh thân thể khô cứng đang nhập định còn có nhiều khay đựng đầy nấm truffle thái mỏng đã khô nhưng vẫn tỏa mùi hương ngào ngạt.

Người ta tìm thấy tờ di chúc để lại trên bàn Phật, ông hiến tặng toàn bộ đất đai tài sản cho viện dưỡng lão, đồng thời tiết lộ điều bí mật được giữ kín lâu nay về cánh rừng có nấm truffle. Ông cẩn thận ghi chép điều kiện bắt buộc để nhận tài sản là phải có một ủy ban giám sát khai thác nấm truffle theo cách ông làm: Tôn trọng và bảo vệ loài sóc trước khi thu hoạch cho loài người vì chúng là chủ nhân đầu tiên kho báu này.

Mọi người không ngờ chính ông là nhà hảo tâm vô danh đóng góp tài chánh duy trì viện dưỡng lão nhiều năm qua!

Ngày làm lễ hỏa thiêu rải tro bên bờ suối theo lời ông dặn trong di chúc, thị trấn Ran hầu như tham dự không thiếu một người. Từ cậu bé nhà nghèo bỏ báo buổi sớm mai cho đến cụ già trong viện dưỡng lão đều được giúp đỡ phương tiện lên núi. Lần đầu tiên cư dân thị trấn Ran gần bó chăm sóc lẫn nhau như đại gia đình.

Đoàn xe hơn trăm chiếc chậm chạp trên con đường gỗ ghề tiền ông đi. Cư dân khóc sụt mướt, thương mến cảm phục một nhân cách vi diệu sống trọn đời không những cho tha nhân mà ngay cả muôn loài.

Huyền Lam (Hoa Kỳ)
(Giác Ngộ Xuân Ất Mùi)

GIAO CẢM

*Trời đã vào Xuân thấp bình minh
Trên cành chim hót rộn bao tình
Đầu năm đi lễ chùa cầu nguyện
Ước cả năm tròn mộng đẹp xinh*

*Tôi ước quê hương sớm thái hòa
Cho mùa xuân đẹp tựa ngàn hoa
Nguồn vui rộn rã trong ngày mới
Thắp sáng tin yêu đến muôn nhà*

*Ngoài ngõ reo vui trẻ trong làng
Cùng khoe áo mới rộn mùa sang
Gió đưa cành bưởi xôn xao lá
Hoa trắng thơm đầy ngát cả sân*

*Cảnh cũ như đang đắm mãi lòng
Từ khi cách biệt một quê hương
Ước mong trở lại thăm kỷ niệm
Thăm lại ngày thơ thơm tuổi hồng*

*Thắp lại đèn soi bóng cội nguồn
Soi cho đời mãi vẫn thanh xuân
Như xưa theo mẹ lên chùa vãng
Trên điện trầm thơm ngát cả lòng*

*Mơ cảnh non sông được thái hòa
Người người thăm lại núi sông xa
Một thời đắp ấm nguồn giao cảm
Đem đến nguồn vui khắp mọi nhà*

*Nguyện cầu thế giới sống hòa bình
Dân tộc Việt Nam sớm đoàn viên
Ngàn sau an hưởng nguồn hạnh phúc
Thanh tịnh như đang rủ bóng thiền !*

• **Trần Đan Hà**

THIỆN CĂN Ở TẠI LÒNG TA

• Lâm Minh Anh

Trời bắt đầu có mưa nặng hạt hơn, Tàu Lý tay che đầu chân rào bước vào cổng nhà Tàu Tư. Nhưng ông chợt dừng lại đứng nép một bên, bên trong một chiếc xe nhỏ đang chậm chậm chạy ra. Cũng vừa lúc ông Tàu Tư nhận thấy Tàu Lý ngoài cổng rào, ông trên thềm bươn bả bước xuống:

- Vào đây mau kéo ước hết Bác Lý. Bác đi đầu giữa mưa gió thế này.

- Thế còn Bác, trời mưa trời gió bề bộn công việc gì mà quần phải ống thấp ống cao thế kia.

Ông Tàu Tư bèn lên:

- Vô uống chén trà cho ấm cái bụng đã Bác Lý.

Trời đã thực sự nổi cơn mưa, hai ông bạn già ngồi bên nhau với hương trà nghi ngút mùi ngâu. Thấy ông Tàu Lý cầm chén trà trên tay không uống mà cứ chăm chăm nhìn mình mỉm cười, Tàu Tư hiểu ý cũng cười:

- Có gì đâu Bác, hôm trước cháu Tân bên nhóm thiện nguyện có xin tôi quần áo cũ, tôi đã hứa với cháu hôm nay đến chỗ tôi. Xe của mấy cháu nó vừa ra đó, tôi có gom được một mớ, gọi là góp chút của để làm việc thiện ấy mà.

Ông Tàu Lý cười xòa:

- Để chắc Bác cho rằng làm việc Thiện chỉ là chuyện bố thí, xây chùa, giúp người nghèo, đỡ đần người bệnh... thôi sao?

- Vậy thì Bác nói cho tôi biết thế nào là Thiện đi.

- Nay tôi đến với Bác là chuyện này đây. Tôi cũng cần có người để cùng chia sẻ tâm sự mà. Bác Tư à, chắc Bác còn nhớ câu "Quân tử kiến hào ly chi thiện bất khả khuynh chi" / *Người quân tử gặp điều thiện dù nhỏ mấy cũng không nên tránh.*

Thiện là từ ngữ bấy lâu dùng để nói lên những việc tốt việc lành, ngược phản với điều xấu điều ác, dùng để khen người có phẩm hạnh hiền lành, tốt bụng, yêu kính mọi người, thương quý muôn loài. Nhưng trước hết, Thiện là chữ hội ý, mình cứ chiết tự để rõ nguyên ngữ ban đầu của nó.

+ Chữ Thiện Giáp Cốt Văn: viết bộ Mục [目] nằm ngang ở dưới nghĩa là Con Mắt, biểu hiện gương mặt hiền hậu, cái nhìn hướng lên. Chữ Dương [羊] ở phía trên nghĩa là Con Dê. Ngày

xưa Dê sống thành bầy đàn, ăn cỏ, tính nết hiền lành, nên Dương còn có âm đọc là Tường, hàm nghĩa là tốt đẹp (dùng như chữ Tường 祥). Thiện biểu thị cái nhìn hướng đến sự tốt đẹp, hiền lương.

+ Chữ Thiện Kim Văn 義, Triện Văn 義 viết chữ Dương [羊] nằm giữa 2 chữ Ngôn [言], hoặc Dương ở trên Ngôn ở dưới. Thiện [善] biểu thị lời nói ra vừa hiền lành lẫn thân thiết. Hoặc là lời nói luôn hướng đến cái tốt cái đẹp.

+ Chữ Thiện Khải thư viết Dương – Tường [羊] ở trên, bộ khẩu [口] ở dưới. Thiện [善] biểu thị cửa miệng thốt ra phải là những lời tốt lành, thiện mỹ.

Do vậy, nghĩa gốc ban đầu của Thiện là dung mạo đoan trang, ngôn từ hòa ái, thần thái an tường, hiền lương, lo chuyện, khéo léo, hay, tài giỏi, thân thiết, giao hảo... Người xưa đã có một số câu biểu hiện chữ Thiện theo ý nghĩa này:

+ Nhất hành nhất thiện / *Mỗi ngày làm một việc lành*

+ Nữ tử thiện hoài / *Thiếu nữ thường ôm lo chuyện*

+ Thiện tai vãn! Tiên sự, hậu đắc, phi sùng đức dư? / *Câu hỏi hay! Làm điều lành trước rồi mới lượm kết quả, như vậy không phải là tôn sùng đức hạnh sao?*

+ Công dục thiện kỳ sự, tất tiên lợi kỳ khí / *Người thợ muốn làm việc cho khéo, thì trước hết phải làm khí cụ của mình cho sắc bén*

+ Gia thiện nhi căng bất năng / *Khen ngợi người tài giỏi mà cũng cảm thông người không có khả năng*

+ Ngôn nhân chi bất thiện đương như hậu hoạn hà? / *Nói ra những điều chẳng tốt của người ta, không sợ cái vạ về sau hay sao?*

(...)

Ông Tàu Tư vội cướp lời:

- Ấy ấy, cái nhìn, cái nói về Chữ Thiện là như vậy. Theo Bác thì Sự Thiện là sao và thế nào là làm điều Thiện.

Ông Tàu Lý trầm ngâm:

- Thấy để nhận ra, thảo luận về nó để biết, nói cho cùng thì là đã làm. Mình không vội phải mổ xẻ việc *tri và hành*, cũng chưa vội phải phân tích vì sao ngôn ngữ diễn đạt sự việc mỗi thời có một khác, của quốc gia này có thể khác với quốc gia kia. Chẳng hạn như ngôn ngữ Phạn không có Chữ Thiện tương ứng như Hán ngữ. Khi Phật giáo du nhập vào Trung Hoa thì tại đây đã có Chữ Thiện.

+ Như Khổng Tử trước đó đã có cách nhìn về Thiện "Nội tâm chi mỹ chi vi Thiện" / *Thiện là nét đẹp tâm hồn bên trong của mọi người*. Hoặc như Mạnh Tử "Khả Dục chi vi Thiện" / *Thiện là sự chân thật trọn vẹn một cách rạng rỡ nội tâm bên trong của mọi người*. Lúc này Chử Thiện đã có cách hiểu là điều tốt lành về phạm vi đạo đức, là lý tưởng thỏa mãn ý chí, tâm tư, lý trí, tình cảm... con người. Theo lời Mạnh Tử "*Nhờ Thiện nên mới đặt được nền móng về đạo đức*".

+ Cùng thời với Khổng, Lão Tử có cách nhìn siêu việt hơn về Thiện trong *Đạo Đức Kinh* "Thiên hạ giai tri mỹ vi mỹ, tư ác dĩ! giai tri thiện chi vi thiện, tư bất thiện dĩ! / *Ai cũng cho cái đẹp là đẹp, do đó mà phát sinh ra quan niệm về cái xấu, ai cũng cho điều thiện là thiện, do đó mà phát sinh ra quan niệm về cái ác*. Xem vậy thì Lão đã quan niệm tính người không thiện cũng không ác, vượt lên trên mà lại bao hàm cả thiện với ác (đối đãi nhị nguyên).

Ở phương Tây xưa, các bậc hiền triết cũng có đề cập đến Thiện.

+ Pythagore từng coi Thiện là cái đẹp của chân lý, và đặt Thiện ở giá trị tối cao nhất, là giá trị tuyệt đối, căn nguyên của mọi hành động đạo đức.

+ Socrates trong *Đối Thoại Công Lý Là Gì* đã lấy Thiện làm tiêu chuẩn cho mọi hành động đúng đắn. Nói cách khác, nhất định phải có cái gì là chuẩn, là đúng đắn, là thiện khiến cho mọi sự được nên Thiện. Từ đó Socrates cho rằng Sự Thiện là điều hữu ích, thiện ích, đạt đến mục đích chung là công ích.

+ Aristote nói rằng Sự Thiện là sống đúng với phần hoàn hảo tức phù hợp với Đức hạnh.

+ Theo Plato thì Thiện và Mỹ có liên quan với nhau trong Mỹ học. Đôi khi gọi là Thiện Mỹ trong Nhận Thức Luận. Thiện có thể tác động lên Mỹ và ngược lại.

Nói tóm lại, phương Đông phương Tây đều có góc nhìn chung về Sự thiện. Nếu chỉ xét riêng về đời sống căn bản của con người, có thể phân loại:

+ Sự thiện về vật chất theo nhu cầu sống, như phải được ăn no, mặc ấm, chỗ ở sạch sẽ an ninh, đi lại thuận tiện tự do...

+ Sự thiện về tinh thần theo nhu cầu cần được hiểu biết hoặc phô bày tâm tư, ý tưởng, tình cảm, như phải được sáng tác, phổ biến, trưng bày tác phẩm nghệ thuật mỹ học...

+ Sự thiện về luân lý theo nhu cầu trật tự sống quan hệ giữa người với người, như sự hài hòa tương kính, kính trên nhường dưới, tín nghĩa giao hảo, thân thiện giúp đỡ lẫn nhau...

+ Sự thiện về đạo đức là sự thiện vô vụ lợi, như hành vi đạo nghĩa được đề cao, đạo lý được hoằng dương, thiện mỹ được khích lệ...

Sự thiện tạm gọi là thế, nhưng để Hành thiện chẳng phải dễ, như Hàn Dũ người từng kịch liệt chống Phật nhưng sau lại mộ Phật, ông đã than vãn "Cố nhân nan vu vi thiện" - 故人難于爲善 / *Cho nên người ta khó làm việc tốt*.

Vì sao khó. Nếu như gần đây ở phương Tây:

+ Jean Jacques Rousseau (1712 – 1778) trong tác phẩm Emile Or On Education cho rằng "Con người vốn có tình yêu bẩm sinh với cái Thiện. Con người cũng như con vật tự nhiên Tốt, có năng lực ứng xử đúng Đạo đức".

+ George Edward Moore (1873-1958) cho rằng "*Tính Thiện bất khả định*", ông đã khẳng định không thể định nghĩa được tính Thiện, bởi lẽ đó là khái niệm cơ bản nhất, tối hậu và bất khả phân.

Định luận của 2 Triết gia Pháp Anh này tương đồng với quan niệm về Thiện của người phương Đông là từ suy nghĩ, lời nói, hành động hay việc làm đều đem đến lợi ích tốt lành, yêu thích, an vui cho người cho mình, cho muôn loài. Nhưng ở đây thử xét từ quan điểm cá nhân, từ góc nhìn của mỗi người, quy chiếu với quy ước xã hội cùng thời đại mà dẫn đến diễn biến hành động có khác nhau.

+ Môn đệ của Khổng Tử là Tăng Sâm khi truyền đến Mạnh Tử (372 – 289 BC) đã khởi đầu nhận định Tính Thiện - Sự tốt đẹp trong bản tính con người. Mạnh Tử cho rằng bản tính của con người lúc ban đầu vốn tốt đẹp (*Nhân chi sơ tính bản Thiện*), nhưng do hoàn cảnh môi trường sống mà có hành động theo thói quen mất dần bản tính ấy. Từ đó ông quan niệm dùng Lễ để duy trì và trau dồi chúng.

+ Môn đệ khác của Khổng Tử là Tử Hạ khi truyền đến Tuân Tử (313 – 238 BC) lại cho bản tính ban đầu của con người vốn Ác, những điều Thiện là do con người đặt ra (*Nhân chi tính Ác, kỳ Thiện giả ngụy dã*), do vậy ông chủ trương coi trọng Hình pháp để kiểm soát, ngăn ngừa hơn là dùng Lễ để giáo hóa. Học trò ông là Hàn Phi Tử đã cùng Thương Ưởng xiển dương thành phái Pháp gia thích ứng với xã hội thời loạn Chiến quốc, Tần Thủy Hoàng nhờ theo đó mà tóm râu lục quốc.

Tàu Tư nóng này cắt ngang:

- Bác cần chi phải đề cập chuyện bách gia thời ấy đua nhau khoe tiếng để nhà cầm quyền sử dụng trong việc định bá đồ vương, trị nước. Tôi muốn rõ chuyện trăm nhà, nhưng với mỗi

nhà một cách thì kẻ thế tục, người phàm phu biết đâu là niềm tin để theo đó mà hành thiện.

- Ủ, thì thôi vậy. Nhưng tôi muốn nói thêm mỗi tương quan giữa nhà cầm quyền và người dân trong việc hành thiện, làm điều tốt đẹp.

+ Luận Ngữ trong thiên Vi Chính ghi chuyện Quý Khang Tử, một đại phu nước Lỗ hỏi Khổng Tử "Muốn cho dân cung kính, trung thành và khuyên nhau làm điều thiện, thì làm cách nào?". Ông đã trả lời "Xử với dân mà nghiêm trang thì dân cung kính. Hiếu thuận (với cha mẹ), từ ái (với người dưới) thì dân trung thành. Cất nhắc người tốt, dạy dỗ người không tốt thì dân khuyên nhau làm điều thiện".

Trong mỗi tương quan này, ông đã đề cập "Đức hạnh của người trị dân như gió, mà đức hạnh của dân như cỏ. Gió thổi thì cỏ tất rạp xuống".

Đối với người xưa, theo nghĩa quẻ Kiền (Càn – đạo trời) trong câu "Kiền nguyên chi Đức". Đức nguyên – Khởi đầu của mọi điều Thiện. Mà Thiện là biểu lộ của Nhân. Khổng Tử nói rằng "Cầu chí ư nhân hỹ, vô ác dã" / Nếu quyết chí thực hành đức nhân thì không làm điều ác (bất thiện). Như vậy Nhân là cội nguồn của tất cả những phẩm chất lương thiện, công bằng, chân chính, kính nhường, thương yêu... Hành thiện chính là thể hiện đức Nhân.

+ Ngay như các Đạo gia với chủ trương xem trọng *Con người bên trong tự nhiên* chứ không phải là *Con người ở trong xã hội*, nhân vật tiêu biểu là Lão Tử có nói: "Thiện giả bất biện, biện giả bất thiện" / Người thiện thì không tranh biện, người tranh biện thì không phải thiện. Sự tu dưỡng, trưởng thành trong đời một người thể hiện ở việc làm, không phải ở lời nói, tranh biện. Xưa nay, phàm đã là chân lý thì đâu cần tranh biện? Nhưng Trang Tử lại từng nói "Nhất nhật bất niệm thiện, chư ác tự giai khởi" / Một ngày không nghĩ đến điều thiện, sự ác tự dấy lên. Như vậy đối với các Đạo gia đâu phải không chú ý đến việc hành thiện.

+ Còn đối với Nho gia thì *chỉ ư chí thiện* là mục tiêu và phương hướng, "Đại học chi đạo tại minh minh đức, tại thân dân, tại chỉ ư chí thiện" / Đạo học làm việc lớn là ở chỗ làm rạng tỏ cái đức sáng của mình, thương yêu người dân, đạt tới chỗ vô cùng hoàn thiện. Tri thức, danh vọng, phú quý... được xem là vật bên ngoài thân tâm, có thể đạt được và có thể mất đi. Hành Thiện được xem là vật bên trong, thuộc về phương diện Đạo đức, nó không thể mất đi.

Với Mạnh Tử thì tính người vốn là Thiện, là phần tốt đẹp có sẵn của con người, là quà tặng

trời ban cho (Thiên lương). Đạo trời đã ban cho cái tâm tốt đẹp (Lương tâm), không cần tư duy mà tự biết (Lương tri), không cần học hỏi mà tự làm điều hay (Lương năng).

Tựu chung mọi việc đều hiển lộ từ cái Tâm mà ra, nên cụ Phan Bội Châu khi diễn giải tư tưởng Khổng Mạnh trong tác phẩm *Khổng Học Đăng* đã rất chú trọng đến Tâm. Con người có lòng trắc ẩn (biết xót thương) là bởi Nhân, có lòng từ nhượng (biết khiêm kính) là đầu mối của Lễ, có lòng tu ố (biết hổ thẹn) là nguyên do sinh ra Nghĩa, có lòng thị phi (biết phải trái) là khởi đầu của Trí. Đó là 4 đầu mối của Thiện, gọi là Tứ Đoan hay Tứ Thiện, là 4 phẩm cách vốn có của con người. Theo cụ Phan chúng hoàn hảo chỉ khi Tâm đi liền với Đồng. Nói rõ hơn, sự đồng tâm không chỉ trong mỗi con người mà còn với mọi người – "Chữ tâm cốt phải ai ai cũng đồng". Vậy thì chỉ riêng với việc tạo nên sự đồng tâm, đã xem như là hành thiện.

Ông Tàu Tử nhẹ nhàng chất vấn:

- Lúc này Bác Lý có nói khi Phật giáo du nhập vào Trung Hoa thì ở đây đã có Chữ Thiện. Thế thì đã có khác gì nhau về Hành thiện.

- Thực ra chủ đích của các tôn giáo gần như gắn liền với Sự Thiện. Thích gia, Nho gia, Đạo gia có nhiều tương hợp, người xưa đã xác nhận là cùng nguồn cội *Tam giáo đồng nguyên*. Hành thiện của mỗi bên mang một dáng vẻ, như cành nhánh của một cội cây.

+ Tam tạng của nhà Phật đều nêu lên đặc tính của Thiện. **Kinh** (Hành thiện – *chúng thiện phụng kinh*), **Luật** (Không làm điều bất thiện – *chư ác mạc tác*), **Luận** (Thanh lọc thiện tâm – *tự tịnh kỳ ý*).

+ Kinh Pháp Cú có viết "Làm tất cả các việc thiện, giữ tâm ý trong sạch, là lời dạy của chư Phật... Bất cứ hành động hay việc làm nào giúp ích, mang hài hòa sự vật, an lạc cho thân tâm cho người, cho mình là Thiện, là con đường của Chánh Pháp.

Với nhà Phật, phương thức thực hành của Pháp là Bát Chánh Đạo, người tu tập nó sẽ trở thành thánh thiện. Theo đó **Tuệ** là trí năng hiểu biết (Chánh Kiến, Chánh Tư Duy) giúp nhận chân được sự Thiện, **Giới** là điều luật (Chánh Ngữ, Chánh Nghiệp, Chánh MỆNH) giúp tránh được ý nghĩ, lời nói, hành động bất thiện, **Định** là yên tĩnh sâu lắng (Chánh Tinh Tấn, Chánh Niệm, Chánh Định) giúp làm chủ tâm ý để được Thiện.

+ Kinh Quán Vô Lượng dạy rằng người niệm Phật nên tu 3 Phúc Thiện Nghiệp, một là hiếu dưỡng cha mẹ tu theo Thập thiện nghiệp, hai là quy y Tam Bảo không phạm uy nghi, ba là phát

Bồ đề tâm (đạo tâm) tin sâu Nhân quả Nghiệp báo.

Nhân sinh quan Phật giáo Ấn Độ tin có Nghiệp báo. Người tạo Nghiệp lành là không Tham, Sân, Si mà Tương Ứng Bộ Kinh hay nhắc nhở. Khổng Tử cũng có ý tương đồng "Vi thiện giả, thiên báo chi dĩ phúc; vi bất thiện giả, thiên báo chi dĩ họa" / *Người làm điều thiện thì Trời lấy phúc mà trả, Kẻ làm điều bất thiện thì Trời lấy họa mà trả lại.*

Đến đây Tàu Tư chợt góp lời:

- Nhưng người thế tục thường chỉ soi tư tưởng Nho gia trong việc hành thiện. Riêng việc làm một điều Thiện thì người cho thế này người lại cho thế khác. Tôi có nghe chuyện rằng Tử Cống bỏ tiền chuộc người nước Lỗ bị chư hầu bắt làm nô lệ về, nhưng không chịu đến quan phủ địa phương nhận lại số tiền đó. Người đời khen là làm điều thiện nhưng Khổng Tử lại chê. Lại chuyện Tử Lộ cứu sống một người suýt chết đuối, người ấy mang một con trâu đến tạ ơn. Lẽ ra làm điều Thiện không cầu được báo đáp nhưng Tử Lộ nhận lấy, Khổng Tử lại khen. Theo Bác Lý thì với sự việc trên Bác nghĩ thế nào.

Ông Tàu Lý cười xòa:

- Ông bạn tôi ơi, với việc cụ thể này thì không cần xét theo sự việc đang xảy ra, mà xem xét tác động về sau của sự việc, không xét sự tác động cho riêng một người mà cho cả mọi người. Khổng khen Tử Lộ vì "Từ nay nước Lỗ ắt sẽ có nhiều kẻ dám liều mình cứu người chết đuối". Khổng chê Tử Cống vì "Từ nay về sau e rằng sẽ không còn ai chuộc dân Lỗ bị bắt làm nô lệ ở các nước khác về nữa rồi!".

Tôi cũng có nghe chuyện Trung Phong Hòa Thượng triều nhà Nguyên gặp một số Nho sinh chất vẫn là người làm việc Thiện bấy giờ sao con cháu không được thịnh vượng, còn kẻ làm điều ác thì gia đình lại phát đạt. Tóm lược lời Hòa thượng phân định thì có thể hiểu thế này:

+ Giúp cho người gọi là thiện, nhưng giúp người mà vì có ích cho mình thì không thể gọi là thiện được.

+ Làm việc thiện tự lòng thành phát ra, vô vụ lợi là chân thiện, còn học theo mà làm hời hợt chiếu lệ, hy vọng có sự đền đáp là giả thiện.

Dựa vào đây cũng như theo chuyện Tử Cống Tử Lộ, có thể thấy được dù ai có thiện ý mà hành động không được thiện thì đâu thể gọi là hành thiện, kể cả với những việc mà trong đó đã hàm ngụ ý bất thiện. Chỉ duy nhất sự việc có ý thiện lẫn hành động thiện thì mới gọi là hành thiện. Tôi nghĩ vậy còn Bác Tư thì thế nào.

Ông Tàu Tư cũng chợt cười phá lên:

THẤY TÂM LIỄU NGỘ

*Con chim nhỏ vút bay vào cõi tịnh
Trời bao la còn vướng mấy tầng mây
Nghe tiếng kêu chú tiểu đến am mây
Ngơ ngác đứng nhìn ráng chiều lẳng đọng.*

*Trong tịch lặng bỗng nghe chuông đồng vọng
Nghe, lắng nghe nhẹ nhẹ chuyển vào tâm
Thứ âm thanh vi diệu Từ Bi Âm
Chợt tỉnh thức liền thấy tâm liễu ngộ.*

*Em, này em từ buổi đầu gặp gỡ
Anh thấy em, tâm lạc cõi hư vô
Anh hỏi em, sao biển biệt bến bờ
Không bến đậu giữa dòng đời trôi nổi?*

*Hãy quán chiếu từ tâm linh nguồn cội
Từ thượng nguồn con nước vẫn cuốn xuôi
Nghe âm thanh lũ lượt đổ vào người
Nghe lời dẫn cánh cửa vào xứ Phật!*

*Hãy cố tập cho uyên duyên thường nhật
Cho Từ Bi Trí Tuệ nhập tâm linh
Cho tinh chuyên nhuần nhuyễn nhập lời kinh
Cho sân hận mãi không còn lai vãng.*

*Em hỏi em, hôm nay ngày Nguyên Đán
Ngày đăng quang Năm Mới vào Xuân
Ta đến chùa chúc mọi sự thanh tân
Chúc nhân thế sống Hòa Bình An Lạc.*

• **Tùy Anh**
Hamburg, 26.12.2019)

- Khó quá khó quá! Nan ư vi thiện. Khó mà làm việc tốt. Khó mà trả lời. Thôi thì *Thiện căn ở tại lòng ta*, chồn ta bà này chỉ cần có chút Từ tâm, Tâm trong sạch có ý Thiện là đã mừng rồi.

• **Lâm Minh Anh**

SỞ TÁO QUÂN

• Trần Thế Thi

TQ (Táo Quân)

Muôn tâu Ngọc Hoàng
Táo thần nay số dăng hơi trẻ
Vì phải đi dự tang lễ họ Trư
Chẳng biết năm nay do thời tiết
trái trời
Hay kỳ tuổi mà chết thôi vô số
kể.

NH (Ngọc Hoàng).

Ta chào Táo
*Hãy tổng kết sơ qua chuyện
trần thế
Để thiên đình xem xét để điều
hành
Vì loài người nay tiến bộ quá
nhanh
Họ quyết biến cõi trần thành
cực lạc.*

TQ.

Xin tuân lệnh
Trước tiên xin tấu
Thương chiến Mỹ-Trung
Họp hành lung tung
Chẳng ai nhường bước
Trump dấm tay trước
Bình cước đá sau
Khi thắm đờn đau

Thầy đều choáng váng
Bên kia hào Hán
Phía nọ Cao Bồi
Vài hiệp xong rồi
Vô ngôi làm nước
Chẳng ai biết trước
Kết quả thế nào
Đợi khi nốc-ao
Mọi người mới rõ
Một chuyện tưởng nhỏ
Ai ngờ nổ ra
Dân Chủ, Cộng Hòa
Khởi đầu lãng xẹt
Lão Trump giữ séc
Chưa muốn chuyển tiền
Tính chơi ứng viên
Sắp ra giành ghế
Không may đổ bể
Tiếng nổ tùm lum
Khiến cho lão Trump
Con tim đau nhói
Cũng vì cú gọi
Qua Ú-cờ-rai
Có người thính tai
Đem ra tố cáo
Thế là cơn bão
Đàn hạch nổi lên
Dân Chủ giương tên
Bắn đi hai phát
Nêu ra cáo giác
Lạm dụng chức danh
Ngăn cản tiến hành
Của bên Lập Pháp
Vụ này phức tạp
Trở ngại đủ điều
Cộng Hòa số nhiều
Nên Trump chưa ngán
Bề ngoài mạnh dạn
Trong chắc hơi run
Bước đường lão Trump
Khó qua bầu cử

NH.

Xưa nay thế giới
Nể trọng Hoa Kỳ
Thực hiện những gì
Thông qua hiến pháp
Đã chửi họ Tập
Độc đoán độc tài

Mình chẳng giống ai
Thì coi sao được

TQ.

Nhưng màn tấm quất
Còn đang kỳ kèo
Thiên hạ ì xèo
Kẻ bênh người chống
Nhiều lúc nổi nóng
Trump bảo làm ngay
Nếu kéo dài ngày
Tổn thêm thuốc ngủ
Giờ tau tới vụ
Mỹ rút Trung Đông
Thổ bèn tấn công
Mần luôn dân Kurt
Khiến cho nhiều nước
Lên tiếng bất bình
Bấy lâu đồng minh
Nay chơi phản bội
Rồi mấy cha nội
Hồi Giáo chống nhau
Nhà máy lọc dầu
Cho bom phá nổ
Giá đang dưới hố
Bồng vọt bay cao
Chẳng biết khi nào
Trở về chốn cũ
Cùng là một dzụ
Nổi đám nổi đình
I-rắc thành linh
Hạ phi cơ Mỹ
Cứ tưởng chốt thí
Nhằm để bắt xa
Nhưng rồi hóa ra
Thầy đều trót quớt
Mật đường đã rót
Tướng uống đà xong
Nhưng lửa Trung Đông
Dập hoài khó tắt
Dân quân I-rắc
Giết lính Hoa Kỳ
Sô-lai-ma-ni
Ăn ngay hỏa tiễn
Nguy cơ cuộc chiến
Có thể leo thang
Nếu tới Ngọc Hoàng
Nhờ trên đẩy xuống
Nếu để quá muộn
Họa đến khó lường
Có khi nhà thương

Sẽ không còn chỗ
Tiếp theo phần số
Nói chuyện nước Nga
Bu-tin nhà ta
Muốn làm Hoàng Đế
Bày mưu sấp kế
Hiến pháp đổi thay
Tương lai dài dài
Ngồi làm chúa tể
Giờ cũng xin kể
Qua khối Âu Châu
Vẫn còn đau đầu
Vì Bờ-rê-xít
Người khen không ít
Kẻ quýt cũng nhiều
Anh quyết ra chiêu
Sau khi bầu cử
Nhưng rồi khó xử
Khi Tô-cách-lan
Tuyển bố rõ ràng
Trưng cầu dân ý
Nếu Anh ly dị
Rời khỏi O-rô
Thì nàng họ Tô
Trong hai chọn một
Tình nghĩa Sít-cốt
Liên Hiệp bao năm
Hoàn cảnh oái oăm
Phải đành giã biệt
Tuy rằng vẫn biết
Nhưng chuyện tử sanh
*"Thà mất lòng Anh
Bụng chổng lại được"(*)*
Chẳng ai đoán trước
Kết quả thế nào
Liên minh Âu Châu
Còn nhiều rắc rối.

NH.

Mới nghe Táo nói
Thật khó nhìn cười
Châu Âu giống thời
Trong Tam Quốc Chí.

TQ.

Cũng xin râu tới
Nốt-tờ-rờ-đam
Bà hỏa viếng thăm
Nhà thờ bùng cháy

Có người nghĩ bậy
Nói lúc trùng tu
Có thể anh Gù
Chắc là sơn sác
Khi leo lên gác
Hấp tấp giựt chuông
Sẵn trốn chơi luôn
Giựt nhằm dây điện
Đến khi phát hiện
Tá hỏa tam tinh
Cho đến Giáng Sinh
Vẫn chưa sửa kịp
Giờ xin râu tiếp
Tới chuyện Hồng Kông
Khi khổng, khi không
Luận bàn dẫn độ
Người dân phẫn nộ
Lũ lượt xuống đường
Chính quyền xem thường
Xấn tay đàn áp
Thế là bão táp
Nổi cuộn phong ba
Lớn bé trẻ già
Dù vàng sáng đất
Bắc Kinh hết giạt
Vì thấy đứt dây
Dân chúng lại xoay
Qua đòi Dân Chủ
Hồng Kông mất ngủ
Gần cả nửa năm
khiến Cà-ri Lam
Bữa không ngon miệng
Tình hình biến chuyển
Chưa biết tới đâu
Bởi lẽ Cộng Tàu
Còn đang tính toán
Cũng chuyện cộng sản
Chú Ủn Bắc Hàn
Liều lĩnh ngang tàn
Cứ chơi hỏa tiễn
Trump bèn bắn tiếng
Chớ có giỡn đùa
Canh bạc nếu thua
Coi chừng cháy túi
Nhưng hấn đã hủi
Chắc chẳng sợ cùi
Thiên hạ đang vui
Có khi rơi lệ.

NH.

Ta thấy trần thế
Thời đại ngày nay
Loài người càng ngày
Hăng say chém giết
Thiên đình dù biết
Nhưng khó cản ngăn
Bởi tính tham sân
Con người khó dứt.

TQ.

Tâu tới Trung Cộng
Đe dọa Đài Loan
Nếu muốn sống còn
Chớ đòi độc lập
Chủ trương họ Tập
Đẩy mạnh quốc phòng
Mẫu hạm hàng không
"Sơn Đông mãi võ"
Đối với nước nhỏ
Hiểm họa khó lường
Biển Thái Bình Dương
Không chừng dậy sóng
Cũng chuyện Tàu Cộng
Thủ đoạn mưu mô
Bắt dân Duy Ngô
Nhốt tù hàng triệu
Áp dụng đủ kiểu
Tẩy não mọi người
Bắt phải đổi đời
Trở thành dân Hán
Đây là vấn nạn
Cảnh báo Việt Nam
Táo sợ Bắc tằm
Xơ dâu Nam Việt
Như Ngọc Hoàng biết
Hai đảng lâu nay
Miệng lưỡi bên ngoài
Tưởng như thề thốt
Trước kia bốn tốt
Giờ xấu gấp ngàn
Mười sáu chữ vàng
Trở thành đồ giả
Đất liền biển cả
Được nước lặn dần
Lập kế đưa dân
Mưu đồ Hán hóa
Ẩn tiềm mỗi họa
Bắc thuộc tương lai

Dùng đấm tay sai
 Mang danh đảng cộng
 Khi người dân chống
 Đủ cách dọa hù
 Sẵn sàng bỏ tù
 Những ai chống đối
 Cái loa Hà Nội
 Lải nhải cho qua
 Chiếm đảo Trường Sa
 Lăm le Tư Chính
 Truyền thông câm nín
 Thái độ ương hèn
 Nhưng với dân đen
 Thẳng tay đàn áp
*Tiền được phép lưu hành trên
 đất Việt*
Về lâu dài chữ viết sẽ tính sau
*Khắp Bắc Nam tràn ngập đám
 dân Tàu*
*Hiện tượng ấy chẳng khác nào
 đồng hóa.*

Đó là mối họa
 Không chỉ Việt Nam
 Họ đang tính làm
 Vành đai đạo lộ
 Bành trướng lãnh thổ
 Thế lực ra ngoài
 Giấc mộng tương lai
 Sẽ làm bá chủ
 Muốn cho đầy đủ
 Kế hoạch phải thêm
 Một chiến lược mềm
 Hồn danh ăn cắp
 Chôm chia kỹ thuật
 Âu Mỹ đau đầu
 Vì khắp hoàn cầu
 Tràn lan hàng nhái
 Sách lược đạo lại
 Kỹ thuật Tây phương
 Đó là chủ trương
 Học nghề đạo chích
 Trở thành chính sách
 Y hệt ca dao:
"Con ơi! học lấy nghề cha
Một đêm ăn trộm bằng ba năm
làm"

Xưa kia trộm cắp

Quanh quần cửa nhà
 Giờ cả quốc gia
 Hành nghề chôm chia
 Biến thành Chủ Nghĩa
 Xã Hội mới toanh
 Trộm tất phải nhanh
 Hợn lo nghiên cứu
 Dẫn đến thành tựu
 Lên mặt ra oai
 Dần dần ló mòi
 Thực dân đế quốc
 Chủ trương chiếm đất
 Bằng cách cho vay
 Bẫy nợ giăng đầy
 Con mồi khó thoát
 Bán buôn dôi gạt
 Luồn lách thuế quan
 Sản xuất đem sang
 Việt Nam dán nhãn
 Toa rập xuất cảng
 Gian lận đủ trò
 Xưa không đủ no
 Giờ thành tỷ phú
 Các nước Dân Chủ
 Âu Mỹ hiện giờ
 Vẫn còn đang mơ
 Cộng Tàu thay đổi.

NH.

Bản chất gian dối
 Rất khó đổi thay
 Loài người xưa nay
 Nói chi thể chế.

TQ.

Qua chuyện dịch tế
 Heo xứ Phi Châu
 Ghé qua nước Tàu
 Xơi năm trăm triệu
 Việt Nam xiu xiu
 Cũng mấy triệu con
 Dân Tàu hiện còn
 Lui cui liếm mỡ.

*Chuyện nước Tàu nói hoài
 không hết số*
*Phần Việt Nam cũng chẳng đỡ
 gì hơn*

*Lời Táo tâu mang lăm nôi uất
 hờn*
*Tổng kết lại như tấn tuồng bi
 hài kịch.*

Như truyện cổ tích
 Trong sách tiểu lâm
 Nói đến Việt Nam
 Sẽ cười té ghế
 Sơ sơ xin kể
 Quảng cáo „mở lon“
 Thì bị đảng con
 Cho rằng nói tục
 Về chống ngập lụt
 Đề nghị sắm lu
 Toàn chuyện ruồi bu
 Bị đem chế nhạo
 Xã hội bát nháo
 Cán bộ dờ hơi
 Toàn những con trời
 Ngồi trên luật pháp
 Những chuyện bá láp
 Cứ thể diễn hoài
 Hào nhoáng bề ngoài
 Bên trong thối nát
 Bản chất độc ác
 Cộng sản lâu nay
 Vẫn không đổi thay
 Hận thù hèn hạ
 Xấu hổ nhục nhã
 Như thể chẳng còn
 Xem chuyện nước non
 Nhẹ hơn túi bạc
 Nói năng khoác lác
 Chẳng biết ngưng ngừng
 Nịnh bợ hứng tung
 Khác nào Phong Kiển
 Đó là biểu hiện
 Chế độ lỗi thời
 Văn minh loài người
 Từ lâu dẹp bỏ.

*Nhìn hôm nay đoán tương lai
 khiếp sợ*
Táo thần xin dâng sớ thỉnh
Ngọc Hoàng
*Cho vãi lời mách bảo với người
 dân*

Nên để vậy hay phải cần thay đổi ?

NH.

Nếu chẳng đấu tranh
Thì đám lưu manh
Đè đầu cỡi cổ
Tất cả chế độ
Độc đoán, độc tài
Giữ chặt trong tay
Năm quyền hưởng lợi
Nếu không tiến tới
Xóa bỏ độc tài
Chắc chắn tương lai
Chỉ là bóng tối.

TQ.

Ngọc Hoàng nhắn gởi
Thần Táo xin thưa
Tuổi trẻ hiện giờ
Xem ra chán nản
Chế độ độc đảng
Kiểm soát mọi điều
Dẫu học bao nhiêu
Cũng thành vô dụng
Hùa theo bọn chúng
Thì mới có ăn
Sẽ đói nhăn răng
Nếu còn lương thiện
Qua nhiều câu chuyện
Trai gái vượt biên
Trước kia bằng thuyền
Nay thôi đủ kiểu

*Lao động, du lịch, ngoại giao
Phi cơ, xe lạnh cỡ nào cũng đi*

Câu chuyện mới đây
Xà ra bi thảm
Chết chung cả đám
Nơi xứ sương mù
Con đường Âu Châu
Chưa nhìn đã chết
Nói lên thảm kịch
Mà đảng khoe khoang
"Đất nước huy hoàng
Giờ đây mới có"
Lời đám đầu sỏ
Chẳng biết ngưng ngừng
Gái đi lấy chồng

Đài Loan, Hàn Quốc
Trai ngời nâng cốc
Rượu nốc giải sầu
Để mặc cộng Tàu
Tung hoành ngang dọc
Lời than tiếng khóc
Như thể gió đưa
Lấy chuyện say sưa
Làm đầu cuộc sống
Mặc cho đảng cộng
Tác quái tác oai
Bóng tối tương lai
Kéo dài bất kể
Vì óc nô lệ
Do đảng nhồi đầu
Đem chuyện túc cầu
Làm vinh quang ảo
Đất liền hải đảo
Tức tưởi bên tai
Nhưng bị cơn say
Chẳng còn nhớ nổi
Chính quyền Hà Nội
Súng dọa sau lưng
Đá banh ăn mừng
Xuống đường ăn đạn.

*Bốn mươi lăm năm qua rồi
"cách mạng"*

*Giờ người dân thấy đảng hiện
nguyên hình*

*Chúng như là một thứ tân kiêu
binh*

*Năm quyền lực xem dân tình
như cỏ rác.*

Chung quanh độc ác
Thay thế lòng nhân
Công lý cán cân
Nhường cho sai trái
Bao nhiêu lẽ phải
Cộng đảng bao thầu
Cán bộ cầm đầu
Mua quan bán tước
Bộ máy nhà nước
Như những con sâu
Tàn phá hoa màu
Môi trường hủy hoại
Truyền thông lái nhái
Giọng điệu tuyên truyền

Tất cả mọi quyền
Công dân biến biệt
Tội tù bản giết
Đảng nắm trong tay
Mấy chục năm dài
Tiếng than chưa dứt
Giàu nhờ ăn đất
Bán nước bán non
Hết bố tới con
Nghĩ ra đủ cách
Nuốt luôn ngân sách
Cả khối đô la
Khi buộc nhà ra
Toàn là bạc triệu
Tòa án theo kiểu
Sân khấu về khuya
Xử phạt răn đe
Người xem phát chán
Chính sách của đảng
Vẫn kiểu đu dây
Lúc dựa quan thầy
Khi qua níu Mỹ
*Nên bọn họ vẫn còn ngồi thống
trị*

*Dùng lực quyền trấn áp ý chí
người dân*

*Bắt sống trong tăm tối ngu dân
Nghĩ ra đủ muôn ngàn mưu
chước*

NH.

Một khi nhà nước
Chống lại người dân
Dấu hiệu đảng gần
Bên bờ vực thẳm
Đàn áp càng lắm
Hận thù càng sâu
Ví tựa đèn dầu
Phụt khi sắp tắt.

TQ.

Đó là trong nước
Còn chuyện hải ngoại
Kể ra rất dài
Chỉ ghi sơ lược
Vài nét sinh hoạt
Nổi bật năm nay
Chôn cất dựng xây
Thiên Thần Mũ Đỏ.

*Năm bốn năm rồi chẳng ai nhắc
nhở
Nay có người lại nhớ đến công
ơn
Tám mươi một người chung
một mối tử hờn
Giờ yên nghỉ với tấm bia son
trên đất Mỹ.*

Vụ này cho thấy
Việt cộng thấp hèn
Thù hận nhỏ nhen
Dù qua cuộc chiến
Đất đem cống hiến
Cho bọn cộng Tàu
Cốt nhục với nhau
Chết không miếng đất
Bên ngoài đường mật
Giả nghĩa giả nhân
Gạt kẻ ngu đần
Chạy theo núp bóng
Rồi chuyện Lý Tống
Phi vụ cuối cùng
Sau khi lâm chung
Người đưa đây phổ
Bôn-sa rằm rộ
Tôn giáo xuống đường
Nhân quyền tuyên dương
Những người trong nước
Trời Tây nhiều lượt
Tổ chức biểu tình
Vận động Liên Minh
Âu Châu áp lực
Tuổi trẻ dẫn bước
Tiếp tục đấu tranh
Nổi chí cha anh
Nước non gìn giữ.

TQ.
Giờ xin tâu tới
Thời tiết đổi thay
Ngập lụt chỗ này
Nơi kia nắng gắt
Khi thì động đất
Lúc lại cháy rừng
Nhà cửa bỗng dưng
Trở thành tro bụi
Khí hậu thay đổi
Chẳng hiểu do đâu

Vài hàng Táo tâu
Thiên đình cho biết.

NH.
*Nắng mưa quy luật đất trời
Khí hậu thay đổi do người tạo
nên*

Trái đất muốn bền
Loài người phải giữ
Tham vọng tiến tới
Hạ giới thiên đường
Xét theo lẽ thường
Bù trừ phải trả
Địa cầu nay đã
Hủy hoại quá nhiều
Không biết bao nhiêu
Ngàn loài diệt chủng.

TQ.
*Cuối phần số xin tâu qua Phật
sự
Hannover nơi Phật Tử đến hàng
năm
Khắp mọi miền từ Nam, Bắc xa
xăm
Cùng tụ hội nơi ngôi Viên Giác
Tự*

Sinh hoạt Phật sự
Thường vẫn như xưa
Luôn trong bốn mùa
Diễn ra đều đặn
Hết Lễ Phật Đản
Lại đến Vu Lan
Tu học ngày càng
Người thêm đông đảo
Chiêm bái Phật đạo
Nhộn nhịp vui tươi
Xem ra mọi người
Thầy đều hoan hỉ
Nên có người ví
Táo nghĩ chẳng sai
Ngôi Chùa hiện nay
Tựa như thân xác
Tờ Báo Viên Giác
Chẳng khác linh hồn
Bốn chục năm hơn
Ngày càng rõ nét

Luôn luôn khởi sắc
Đáp ứng nhu cầu
Tình cảm in sâu
Trong lòng độc giả.

NH.
Hahaha....
Những điều Táo tâu
Xét ra có lý
Ta đây cũng nghĩ
Không khác Táo đâu
Chẳng cần cao sâu
Chỉ nhìn thực tế
Đã là cơ thể
Tất có linh hồn
Định luật sinh tồn
Xưa nay là vậy.

TQ.
Táo thần nhận thấy
Số cũng đã dài
Táo xin bái bai
Lui về hạ giới
Hẹn sang năm tới
Trở lại thiên đình
Tổng kết tình hình
Của năm Canh Tý.

*Kính chúc Ngọc Hoàng một
mùa Xuân như ý
Sự việc đã qua cũng chỉ chuyện
loài người
Như nắng mưa thời tiết của
muôn đời
Và xin chúc ngôi Trời luôn vững
mãi.*

• **Trần Thế Thi**

(*) Câu thơ trong bài "**Tôn Phu
Nhân Quy Thục**" của Tôn Thọ
Tường: „Thà mất lòng anh
được bụng chồng”.gg

NHÂN XUÂN CANH TÝ 2020, TẢN MẢN VỀ CHUỘT QUA CA DAO VIỆT NAM

• Lê-Ngọc Châu

Như chúng ta biết, lịch cổ truyền của Việt Nam gồm mười hai con giáp và Chuột là con giáp đứng đầu dùng để tính thời gian: Tý, Sửu, Dần, Mão (Mèo), Thìn, Tỵ, Ngọ, Mùi, Thân, Dậu, Tuất và cuối cùng là Hợi. Năm Hợi vừa qua và Năm 2020 là năm Tý.

Ca dao Việt Nam diễn tả những con giáp cho dễ nhớ qua ca dao như sau:

*Tuổi Tý là con chuột xù
Thu gạo thu nếp nó bò xuống hang
Tuổi Sửu con trâu kèn cồng
Cày chưa đúng buổi nó mang cày về
Tuổi Dần con cọp chinh ghé
Bắt người ăn thịt tha về non cao
Tuổi Mèo là con mèo ngao
Hay quấu hay quào ăn vụng thành tinh
Tuổi Thìn, rồng ở thiên đình
Đặng vân giá vũ ẩn mình trên mây*

...

Có thể nói Chuột là loài vật rất phổ biến, đông đảo, tuy nhỏ mà tinh ranh, láu lỉnh, vừa vui nhộn, ngộ nghĩnh và giàu ý nghĩa biểu tượng. Chuột được lấy làm hình ảnh mang tính cách sinh động cho nhiều câu thành ngữ, tục ngữ của Việt Nam. Chuột là con vật nhỏ bé gây ra nhiều thiệt hại cho con người và cũng chính con người đã đưa chuột lên phim ảnh, đưa vào truyện, thơ văn. Ở đây chỉ điểm qua hình ảnh con chuột trong tục ngữ, ca dao, vừa để thư giãn đầu Xuân vừa dùng làm bài học đối nhân xử thế ở đời.

Ít ai trong chúng ta chịu khó ngồi ngắm nghĩ cái công của chuột đóng góp vào kho tàng ngôn ngữ, đặc biệt công của "Chuột" làm phong phú cho ca dao – tục ngữ – thành ngữ Việt Nam. Chuột trong ca dao – tục ngữ của Việt Nam ta có rất nhiều, nhiều câu ca dao phổ biến rộng được mọi người thường nghe, làm nhiều người còn thuộc lòng. Đi xa hơn, trong kho tàng ngôn từ chữ nghĩa của thế giới, chuột cũng đã góp mặt trong nhiều câu tục ngữ – thành ngữ của nhiều quốc gia, nghĩ kỹ lại thấy đều mang tính chất châm biếm ý nhị, hàm chứa tính triết lý sâu xa và cũng không kém phần hóm hỉnh, chế giễu.

Nhân dịp Xuân Canh Tý 2020, chúng ta hãy thử nghiền ngẫm một số câu tục ngữ – thành ngữ của Việt Nam về "Chuột", để có thể tìm thấy từ đó những nét tương đồng qua tư tưởng, những ngôn từ đồng cảm qua kinh nghiệm phổ quát.

Chuột thích ăn vụng gạo và để ám chỉ những ai nỗ lực, làm ra vẻ điển chủ giàu sang, ca dao VN cũng mượn chuột để dẫn chứng một cách tế nhị nhưng đầy ý nghĩa:

Giàu chi anh gạo đồ vô ve

Chuột ăn không được mà khoe rằng giàu

Thành phần ba xạo gian manh không thiếu trên thế giới, kể cả VN. Chuột được sử dụng để xem tướng số hay tư cách của con người, cả nam lẫn nữ. Như để cảnh giác, ca dao VN ví von:

Mắt chuột, tai thỏ, mũi dơi

Trai thời gian xảo, gái thời đong đưa

Diễn tả những ai lười biếng:

Mèo nằm trở máng vênh râu

Chuột chạy không bắt, lắc đầu nghêu ngao

để ám chỉ cho một việc làm liêu lĩnh hoặc đại dốt: *Chuột gặm chân mèo.*

Hoặc để ám chỉ việc chỉ cách cho kẻ xấu tránh bị trừng phạt, ca dao có câu Bày đường chuột chạy.

Đối với những kẻ tiểu nhân, sống cố tình che giấu các điều ám muội. Do xảy ra biến cố mà sự thật mới được phơi bày, làm lộ tẩy hoặc cho thấy rõ chân tướng của người nào đó liên quan hay quen biết, ca dao VN tế nhị nhưng sâu sắc:

Cháy nhà ra mặt chuột

(cháy nhà mặt chuột mới trơ)

Để chế giễu người làm bộ làm tịch, một kẻ đồng đảng, khó tính, ca dao VN ngoài mượn con Chó còn sử dụng Chuột đóng vai làm cảnh:

Chuột ché xó bếp chẳng ăn

Chó ché nhà dột ra nằm bụi tre

Họ hàng nhà chuột có đến hàng chục loài, trong đó có chuột chủ đặc biệt hôi hám nên để

ám chỉ một người có mùi hôi nồng khó chịu người đời thường nói: *Hôi như chuột chù*.

Câu ca dao sau đây:

Chuột chù chê khi răng hôi

Khi lại trả lời cả họ mày thơm

là câu nói dí dỏm chê cười những kẻ tuy chính họ chẳng hay ho gì lại đi giễu cợt người khác.

Ám chỉ sự che giấu bản chất xấu xa bằng cái mã tốt đẹp, hào nhoáng giả tạo bên ngoài: *Chuột đội vỏ trứng*

Để diễn tả sự liều lĩnh, đại dột làm một việc nguy hiểm hay bị lâm vào hoàn cảnh trở trêu, phải thực hiện hành vi táo bạo, bất lợi cho bản thân trước hung thần, ca dao có câu: *Chuột gặm chân mèo*.

Câu ca dao: *Chuột sa hũ gạo (Chuột sa lọ mớ) để diễn tả sự may mắn, gặp được nơi sung sướng, đầy đủ một cách tình cờ ngẫu nhiên giống như khi chuột sa vào hũ đựng gạo, tha hồ ăn mà không còn phải vất vả chui trốn tìm kiếm.*

Hoặc để ám chỉ một người có bề ngoài xấu xí, hình thù quái dị, đề cập đến tướng số của một kẻ lưu manh, đểu cáng, hung hãn con bọ xít, ca dao VN ngắn gọn: *Đầu dơi, mặt chuột*.

Thầy bói thường nhìn mặt xem tướng số, ca dao VN đề cập đến kẻ có tướng mạo ẩn chứa tâm địa gian xảo, xấu xa chỉ chờ chực làm những việc xấu, hại người, có câu ngắn gọn, dễ hiểu: *Mắt dơi mày chuột*.

Trong đời sống, đôi khi chủ trương, kế hoạch, việc làm lúc đầu trông có vẻ to tát, thuận lợi, nhưng cuối cùng lại bỏ dở dang hoặc không đạt được kết quả tương xứng như mong đợi, ca dao VN cũng không tha và mượn Chuột ví von qua câu: *Đầu voi đuôi chuột*.

Với câu ca dao đơn giản sau đây để khéo léo bày tỏ sự muốn tiêu trừ một kẻ thù nguy hiểm hầu cứu giúp được nhiều thành phần đối nghịch đối với nó.

Giết một con mèo, cứu vạn con chuột.

Chuột chạy hớ đuôi là một câu thành ngữ có ý nghĩa ám chỉ việc bại lộ một phần bí mật.

Loài chuột sinh sôi nảy nở đông đúc và để diễn tả cảnh khói đặc, bay lên nghi ngút và lan rộng nhanh chóng, ca dao tục ngữ VN có câu: *Khói như hun chuột*.

Chuột là loài thú nhanh nhẹn, tinh ranh. Thế nhưng khi nó hít phải khói thì trở nên chậm chạp. Để mỉa mai những ai chậm chạp, lù đù, không lanh lợi, ca dao VN đơn giản so sánh:

Lù rù như chuột chù phải khói.

Làm dơi làm chuột để ám chỉ cho việc làm mờ ám, không rõ ràng không chính đáng.

Ám chỉ người có tuổi nhát gan như trẻ con hay một người tuy có ưu thế nhưng lại bất lực, thất bại trước sự "mãnh khảnh" của kẻ bình thường: *Mèo con bắt chuột cống*.

Tự cao tự đại xảy ra khá thông thường trong cuộc sống hằng ngày. Để mỉa mai kẻ hay tự khen, tự khoe những ưu điểm của mình, không chịu thua ai, trong ca dao VN có câu:

Mèo hay khen mèo dài đuôi

Chuột khen chuột nhỏ để chui để trèo

Để ví von, mỉa mai người có khả năng cao mà lại làm những chuyện nhỏ hoặc chỉ thu được kết quả nhỏ nhoi, ca dao VN không tha qua câu: *Mèo mẹ bắt chuột con*.

Diễn tả việc làm vừa phải, phù hợp, tương xứng với khả năng, sức lực của ai đó: *Mèo nhỏ bắt chuột con*.

Đề cập đến một hành động không mang đến kết quả gì đáng kể, trong khi lại gây ra tổn thất lớn hơn nhiều, có câu: *Ném chuột vỡ chum*.

Chuột thường chui sống trong hang nhỏ, bởi vậy để nói tới các căn *nhà chật hẹp, bẩn thỉu của dân nghèo*, ca dao mới có câu: *Nhà ổ chuột*.

Ám chỉ kẻ nào nói linh tinh, không có cơ sở hoặc không có nội dung cụ thể; kẻ nói dối hoặc nói ồm ờ, nước đôi: *Nói dơi nói chuột*.

Đề cập đến sự lai căng hoặc mập mờ, không rõ ràng, ca dao VN chẳng tiếc lời nói: *Nửa dơi, nửa chuột (Dở dơi dở chuột)*.

Mèo vốn là kẻ thù truyền kiếp của chuột, chớ có dịp là mèo vồ chuột giết ăn. Để ám chỉ những kẻ đạo đức giả, ca dao tục ngữ có câu: *Mèo già khóc chuột*.

Ai cũng biết chuột vốn nhỏ con, sợ bị mèo ăn thịt đổ mà nó dám đến gần để cắn mèo. Tuy nhiên nếu mình có mưu mẹo, có phương tiện thì mình cũng thắng được cho dù kẻ thù nguy hiểm thế nào, bởi vậy ca dao mới có câu:

Sắc nanh chuột để cắn cổ mèo.

Có thể quý vị từng chứng kiến cảnh con mèo ngồi thu mình rình rập một cách chăm chú và kiên nhẫn con mồi của nó. Ca dao VN diễn tả những ai luôn kiên trì rình rập người khác:

Rình như mèo rình chuột

Hoặc để ám chỉ kẻ đi đi lại lại, ra vào lén lút, biểu hiện việc ám muội thiếu đường dẫn vì người đời vốn biết Chuột thường hoạt động về đêm, ban ngày thì nó trốn trong hang, ca dao có câu:

Thì thụt như chuột ngày

Ngắn gọn với ba chữ "*Trốn như chuột*" để diễn sự sợ hãi, hốt hoảng bỏ chạy lẩn trốn vào những nơi góc ngách, khó tìm giống như cảnh con chuột trốn chạy trốn chết khi nghe tiếng động hay éo le hơn khi gặp phải chú mèo.

Ướt như chuột lột (lột: Dạng biến âm của từ lột) để diễn tả cho sự ướt sũng, ướt hết từ đầu đến chân khi gặp phải cảnh lụt lội hay mưa to.

Câu ca dao sau đây

Voi đứ, chó đứ, chuột chù cũng nhảy cẫng
ám chỉ cho sự đua đòi, bắt chước quá lỗ không phải lỗi, trở nên lỗ bịch và kịch cỡm.

Để phê phán những kẻ bất tài vô tướng nhưng có tính hay khoe khoang, khoác lác, có câu: *Chuột chù lại có xạ hương*.

Ý muốn nói ai cũng có nghề nghiệp chuyên môn riêng, đừng tị nạnh nhau và cũng đừng can thiệp vào việc của nhau, ca dao ngầm khuyên: *Chó giữ nhà, mèo bắt chuột*.

Bốn câu ca dao phổ biến ở dưới hàm chứa một nghịch lý: Chuột là "kẻ" bị hại đời lại lo mua sắm làm giỗ cho tổ tiên cho Mèo là "kẻ" rắp tâm làm hại dòng họ nhà mình (nhà chuột). Nghịch lý đó chỉ có thể được giải thích dưới cái nhìn xung đột trong xã hội và hàm ý chửi khéo mèo của chú chuột!

*Con mèo mà trèo cây cau,
Hỏi thăm chú chuột đi đâu vắng nhà.
Chú chuột đi chợ đường xa,
Mua mắm mua muối giỗ cha chú mèo.*

Ca dao dân gian cũng có câu: *Chuột chạy cùng sào*, có nghĩa là chuột trốn chạy đến đâu mút cây sào là hết đường để chạy tiếp. Còn nếu đối với con người thì ý muốn nói đây là bước đường cùng, là bế tắc không có lối thoát nữa.

Chuột luôn hiện hữu trong cuộc sống của chúng ta, thực tế với cuộc sống và ngay cả trong văn hóa. Nếu như trong đời sống, chuột được biết đến là một loài vật đáng ghét, phá hoại (điển hình gặm đồ ăn trong nhà hay phá hoại mùa màng của nông dân) thì trong lãnh vực văn chương, Chuột lại được tin tưởng giao cho trọng trách khá nặng nề: diễn đạt hay nói lên những điều khó nói. Người ta sử dụng hình ảnh của chuột để diễn tả những điều không thể nói trực tiếp, để truyền đạt những thông điệp đầy ý nghĩa một cách rất "thâm thúy", hàm chứa ý nghĩ sâu xa mà không kém phần hóm hỉnh, hài hước.

Ví dụ đề cập đến nam nữ (theo người viết có lẽ chỉ đúng tương đối thôi)

*Đàn ông tuổi Tý thì tài
Đàn bà tuổi Tý thì hai đời chồng.*

Để yêu cầu một cách tế nhị người tình hay người vợ đừng làm đau buồn:

*Rắn rỗng bắt chuột mái rui
Em đừng than thở thở lui anh buồn*

Vợ khăng định cho tình nghĩa vợ chồng nếu chẳng may có phải "chồng khờ", ca dao có câu:

Chuột khôn cũng thế chuột nhà

THÀNH KÍNH PHÂN ƯU

Nhận được tin:

Ông Lê Ngọc Sơn

Con trai của Nữ sĩ Vân Nương Lê Ngọc Chấn

Sinh ngày: 27.05.1944

tại Thanh Hóa, Việt Nam

Tạ thế ngày: 05.01.2020

tại Bordeaux, Pháp Quốc

Hưởng thọ 76 tuổi.

Chúng tôi thành thật chia buồn với Bà quả phụ Lê Ngọc Sơn và đại gia đình tang quyến; đồng thời xin cầu nguyện hương linh Ông Lê Ngọc Sơn sớm được về miền Tịnh Cảnh.

- Gđ. Phù Vân Nguyễn Hòa (Hamburg-Đức)
- Gđ. Trần Thị Rau Dzênh (Schramberg-Đức)

Dầu khôn dẫu dại cũng là chồng em!

Trong đời sống hằng ngày chuyện "mình" tổn bao công sức khó nhọc làm mà cuối cùng người khác hưởng khó tránh khỏi. Trên lãnh vực tình yêu cũng có trường hợp tương tự và ca dao VN rất thâm thúy đã mượn hai con thú vốn là thù địch nhau để diễn tả tình cảnh như vậy:

*Tiệc công anh lên đánh xuống đèo
Cầm sào thọc chuột cho mèo nấu ăn!*

Chưa hết. Người đời còn mượn hình ảnh của chú chuột để nói lên sự vụng trộm ái tình trong đêm khuya. Ca dao diễn tả thâm thúy về tình tiết này, nàng dặn nhỏ như sau:

*Chuột kêu chút chít trong rương
Anh đi cho khéo đừng giương mẹ hay".*

Ca dao hay tục ngữ truyền khẩu về con "Chuột" thì còn rất nhiều nhưng người viết chỉ trích dẫn một số ít ca dao trên đây, góp nhặt được trên internet. Rất tiếc bài viết có giới hạn nên tôi không thể trích dẫn hết để trình bày cùng quý vị, mong thông cảm. Nhưng qua đó cũng đủ gợi ghém ý nghĩa sâu sắc của ca dao, có thể nói là căn bản của nền văn hóa dân tộc Việt Nam.

Kính chúc Quý độc giả một năm mới Canh Tý 2020, "AN KHANG THỊNH VƯỢNG".

• **Lê Ngọc Châu** - Nam Đức, ngày 06.01.2020)

Tài liệu tham khảo: Phỏng tác theo ca dao và thành ngữ góp nhặt trên internet.

TRÁI CÂY NGÀY TẾT

• Thái Công Tụng

1. Dẫn nhập

Ngày Tết mang theo nhiều ý nghĩa nhân văn vì đó là ngày hội để những người con xa nhà trở về đoàn tụ sum vầy với gia đình, là ngày nhớ ơn các bậc sinh thành và cũng là ngày hy vọng, là ngày để mỗi người thể hiện tình cảm với người thân, gia đình, đồng nghiệp, bạn bè, thầy cô... và cùng chúc nhau những câu chúc may mắn đầu năm mang đầy ý nghĩa.

Vào ngày Tết của dân Việt, trên bàn thờ tổ tiên, thường có mâm ngũ quả, nhằm bày tỏ lòng nhớ ơn con cháu đối với tổ tiên. Tùy theo từng vùng miền, mâm ngũ quả đặt trên bàn thờ tổ tiên có nhiều loại quả khác nhau. Hình dáng và cấu tạo trái cây trong mâm ngũ quả phải có tính chất gợi tả điều tốt lành. Ví dụ: **trái lựu** có nhiều hạt, tượng trưng cho con cháu đầy đàn, trái **dưa hấu**, trái **bưởi** căng tròn biểu hiện may mắn. Hương vị trái cây thường phải ngọt, thơm và không đắng, cay.

Nhưng tại sao lại là ngũ quả mà không phải là con số nào khác?

2. Chữ Ngũ trong văn hóa Việt

Trong văn hóa Việt, chữ Ngũ nhan nhản trong nhiều danh từ như ngũ hành, ngũ cốc, ngũ quan, ngũ vị, ngũ tạng, ngũ quả. **Ngũ quả** đi liền với văn hóa Việt mà văn hóa Việt có nhiều sắc thái đặc thù của Tam Giáo: Nho giáo, Phật giáo và Đạo giáo.

Trong **Khổng giáo**, ta có khái niệm **ngũ thường** như nhân, nghĩa, lễ, trí, tính.

Trong **Lão giáo** ta có khái niệm **ngũ hành**: đó là kim, mộc, thủy, hỏa, thổ, tức 5 yếu tố cơ bản của vũ trụ, với Kim (màu trắng), Mộc (màu xanh), Thủy (màu đen), Hỏa (màu đỏ), Thổ (màu vàng).

Trong **Phật giáo** cũng nhiều khái niệm dính liền với chữ **ngũ**:

. **ngũ căn**: **tín căn** (lòng tin), **tấn căn** (ý chí kiên trì), **niệm căn** (ghi nhớ), **định căn** (tâm không loạn), **huệ căn** (sáng suốt). Trong Phật học, trong kinh Vu Lan Bồn do Phật thuyết cho Mục Kiền Liên về cách cứu mẹ ông khỏi kiếp nạn quỷ có nhắc đến việc chuẩn bị mâm ngũ quả dưới hình thức "**trái cây năm màu**" để cúng dường chư Tăng, vì trái cây 5 màu tượng trưng cho **ngũ căn**: **tín, tấn, niệm, định và huệ**.

. **ngũ uẩn**: Theo Phật giáo, con người là một hợp thể của **năm yếu tố**, gồm có: **sắc uẩn** là yếu tố sinh lý - vật lý; **thọ uẩn** là yếu tố cảm giác; **tưởng uẩn** là yếu tố tri giác, là sự nhận biết đối tượng giác quan hay tâm lý; **hành uẩn** là những tâm lý tạo động lực đi tới tạo nghiệp và kết quả của nghiệp như ước muốn, quyết định; **thức uẩn** là yếu tố nhận thức, phát hiện sự có mặt của đối tượng, và làm nền tảng cho Thọ, Tưởng và Hành,

. **ngũ lực**: năm sức mạnh của ngũ căn, giúp vượt qua được mọi dự đố, mua chuộc của Tà giáo, vượt qua những thăng trầm của đời sống thường ngày. Đó là tín lực, tấn lực, niệm lực, định lực và tuệ lực.

. **ngũ âm**: Trong **âm nhạc**, có **ngũ âm**: *Cung, thương, lầu, bậc, ngũ âm*
Nghề riêng ăn đứt hồ cầm một trương
(Kiều)

3. Ngũ quả trên bàn thờ ngày Tết

Mâm ngũ quả ngày Tết là nét văn hóa đặc trưng của người Việt, dù có khác nhau giữa các vùng miền nhưng trên hết đều thể hiện sự thành kính và lòng hiếu thảo đối với tổ tiên, cũng như ước mong hạnh phúc tràn đầy cho một năm mới sắp tới.

Mâm ngũ quả thể hiện ước muốn của gia chủ trong năm mới, mong những điều tốt đẹp đến với gia đình

Đó là một mâm trái cây có năm thứ trái cây khác nhau vì theo quan niệm Á Đông, mọi vật chất đều được tạo nên bởi 5 yếu tố ban đầu gồm: Kim, Mộc, Thủy, Hỏa, Thổ - gọi là **ngũ hành**. Các loại trái cây trên mâm ngũ quả thể hiện nguyện ước của gia chủ qua tên gọi, màu sắc và cách sắp xếp của chúng. Nước ta trải dài

trên nhiều vùng đất đai và khí hậu khác nhau (nơi mưa nhiều, nơi mưa ít; nơi mưa vào mùa hạ, nơi khác mưa vào đông) nên trái cây cũng khá đa dạng thể nên tùy theo từng vùng miền mà người ta chọn 5 loại quả khác nhau để bày mâm ngũ quả, với ước muốn được **ngũ phúc**: Phú – Quý – Thọ – Khang – Ninh (Giàu, Sang, Sống lâu, Khỏe mạnh, Bình an). Cũng cần để ý màu sắc của trái cây trưng bày: màu xanh của **nải chuối** tượng trưng Đông phương, màu vàng **quả bưởi** tượng trưng Trung phương, màu đỏ **quả hồng** tượng trưng Nam phương, màu trắng **quả lê** là tượng trưng cho Tây phương.

4. Ý nghĩa từng loại quả

Mỗi loại quả lại có những ý nghĩa riêng thể hiện qua hình dáng, hương vị, màu sắc và cả cách đọc tên. **Vài ví dụ:**

- **Nải chuối** như bàn tay ngửa, hứng lấy những gì tinh túy nhất của mùa Xuân để đọng thành quả ngọt; nó còn có ý nghĩa che chở, bảo bọc.
- **Lê**, ngọt thanh ngụ ý việc gì cũng trơn tru, suôn sẻ
- **Lựu**, nhiều hạt, tượng trưng cho con đàn cháu đống
- **Đào** thể hiện sự thăng tiến
- **Phật thủ** giống như bàn tay của Phật, chở che cho con người
- **Táo** (loại trái to màu đỏ tươi) có nghĩa là phú quý
- **Hồng, quýt** rực lên màu sắc mạnh mẽ, tượng trưng cho sự thành đạt
- **Thanh long** *Hylocereus undatus*, ruột trắng với vỏ hồng hay đỏ.
- **Bưởi, dưa hấu**: căng tròn, mát lạnh, hứa hẹn sự ngọt ngào, may mắn
- **Quả trứng gà** có hình trái đào tiên - lộc trời
- **Dừa** có âm tương tự như là "vừa," có nghĩa là không thiếu
- **Sung** gắn với biểu tượng sung mãn về sức khỏe hay tiền bạc
- **Xoài** có âm na ná như là "xài", để cầu mong cho tiêu xài không thiếu thốn.
- **Lựu** thể hiện mong muốn đông con, nhiều cháu
- **Đào** ám chỉ cầu mong thăng tiến
- **quả táo to, đỏ**: phú quý
- **quả hồng, quả quýt, quả cam chín đỏ**: mạnh mẽ, thành đạt,
- **quả thanh long**: rỗng mây gặp hội,

- **quả dưa hấu** (*Citrullus lanatus*) là một loài thực vật thuộc họ Cucurbitaceae. Dưa hấu là loại trái cây thường dùng quanh năm và cũng là loại quả không thể thiếu trong mâm ngũ quả chưng Tết theo phong tục của ông bà ngày xưa, với mong muốn năm mới luôn có những điều tốt đẹp, may mắn đến với gia đình. Vì vậy, ngoài chất lượng thơm ngon, người tiêu dùng còn quan tâm đến vẻ đẹp bên ngoài của dưa.

- **quả trứng gà** (lekima – lộc trời), **quả sung** (sung mãn về sức khỏe, hay tiền bạc), **quả đu đủ** (đầy đủ thịnh vượng), **quả xoài** (âm Hán như là "xài"): cầu mong không thiếu thốn...

- **chuối**: tượng trưng cho con cháu sum vầy, quây quần, đầm ấm, hứng lấy may mắn, bao bọc và chở che.

- **phật thủ**: (*Citrus medica var. sarcodactylis*) bàn tay Phật che chở cho cả gia đình, là một loại quả thuộc họ Cam Bưởi nhưng hình dáng trông giống như bàn tay Phật nên được gọi là Phật thủ. Do đó quả Phật thủ từ lâu đã trở thành loại quả quen thuộc dùng để thờ cúng trong những ngày trọng đại.

- **bưởi**: mong muốn an khang, thịnh vượng.
- **lựu** (*Punica granatum*) nhiều hạt, tượng trưng cho con đàn cháu đống.
- **cam** (*Citrus nobilis*), **quýt** (*Citrus reticulata*): tượng trưng cho sự thành đạt.
- **dưa hấu**: căng tròn, mát lạnh, hứa hẹn sự ngọt ngào, may mắn.
- **sung** (*Ficus racemosa*) là cây thuộc họ Moraceae. Gắn với biểu tượng sung mãn, sức khỏe và tiền bạc.
- **đu đủ** (*Carica papaya*) mang đến sự đầy đủ thịnh vượng. Quả đu đủ to tròn, dài, có nhiều hạt. Biểu hiệu thịnh vượng, đủ đầy.
- **xoài** (phát âm giống như "xài"): Cầu mong cho việc tiêu xài không thiếu thốn.

5. Mâm ngũ quả 3 miền đất Việt

Việt Nam, với sự đa dạng sinh học nên mâm ngũ quả của mỗi vùng cũng khác nhau, nhưng đều có ý nghĩa cầu cho cuộc sống no đủ, bình an, phát đạt. Cách bày biện mâm ngũ quả của 3 miền, miền Bắc, miền Trung, miền Nam cũng có sự khác biệt do sự khác nhau về đặc sản vùng miền và do chính cách phát âm khác nhau của từng khu vực.

5.1. miền Bắc. Thông thường, mâm ngũ quả miền Bắc có bưởi, đào, quýt, chuối, hồng trình bày theo 5 màu của **thuyết Ngũ Hành**: **Kim** màu trắng, **Mộc** màu xanh, **Thủy** màu đen, **Hỏa** màu đỏ, **Thổ** màu vàng. Và trái cây cũng phải lựa để sao mâm trái cây cũng đủ màu: **màu xanh** có chuối xanh; **màu vàng (Thổ)** có cam quýt; **màu đỏ (Hỏa)** có hồng, quýt; **màu trắng** có trái lê; **màu đen** có măng cụt, mận.

Nải chuối như bàn tay ngửa xòe rộng, mang sự ngọt ngào. Giữa nải chuối họ để bưởi **vàng** (hoặc phật thủ) tượng trưng cho hành **Thổ**, với ý nghĩa lộc trời ban cho, mang lại điềm may mắn. Tiếp theo, ba loại quả khác có **màu đỏ** (hành **Hỏa**), tương ứng với mùa Hạ là hồng, quýt, trứng gà...; **màu trắng** (hành **Kim**), tương ứng với mùa Thu là roi, đào; **màu đen** (hành **Thủy**), tương ứng với mùa Đông là mận, hồng xiêm.

Mâm ngũ quả miền Bắc

5.2. miền Trung. Khúc ruột miền Trung nghèo khó, đất đai cằn cỗi, khí hậu khắc nghiệt, ít hoa quả nên người dân nơi đây cũng không quá cầu nệ hình thức, ý nghĩa mâm ngũ quả ngày Tết, chủ yếu là có gì cúng nấy, thành tâm dâng kính tổ tiên. Bởi thế, mâm ngũ quả mỗi nhà lại khác nhau, quả gì cũng được, miễn là tươi ngon. Các loại quả thường thấy là: thanh long, chuối, dưa hấu, măng cầu, dứa, sung, cam, quýt...

Mẹ già như **chuối ba hương**
Như xôi nếp một, như đường mía lau.

Chuối ba hương (còn gọi chuối ba hương/già hương) có quả không to, vỏ dày vừa phải, khi chín có lấm tấm như trứng cuốc và là loại chuối ngon nhất trong họ chuối tiêu.

Lúa nếp một là giống lúa nếp ngon nhất trong số hàng chục loại lúa nếp được trồng ở nước ta (nên được xếp vào loại 1 - một). Thân cây lúa nếp này cao, cứng, lá to, hạt trắng tròn, dài, là loại lúa dài ngày (tới 5 - 6 tháng mới thu hoạch). "Xôi nếp một" trắng, dẻo, thơm, ngon nổi tiếng.

5.3. miền Nam. Vào những ngày Tết, trên bàn thờ thường có mâm ngũ quả gồm có 5 loại trái cây sau đây: măng cầu, trái dứa, trái đu đủ, trái sung và trái xoài. Ý nghĩa muốn nói chỉ cầu-sung- vừa- đủ- xài, **tương ứng với 5 loại quả có tên gọi tương tự**. Mâm ngũ quả miền Nam coi trọng nghĩa của quả, thể hiện khí chất, sự thuận lợi về thiên nhiên. 5 loại quả hay được chọn là **măng cầu, sung, dứa, đu đủ và xoài** (khi đọc, phát âm của những loại quả này tương tự câu "cầu sung vừa đủ xài". Ngoài ra, quả quýt cảnh, quả hồng, quả thơm (dứa) được tô điểm xung quanh mâm ngũ quả vì có **màu đỏ, vàng rực rỡ, biểu tượng cho sự may mắn, thành đạt**. Ngoài ra, người miền Nam không thờ cúng một số loại trái cây có cách phát âm mang ý nghĩa không tốt như chuối (Chúi nhủi, làm ăn không phát lên được), lê (lê lét, đổ bể, dễ thất bại),

6. Bàn về các loại thực vật trong mâm ngũ quả

6.1. chuối. (*Musa sativa*) Tượng trưng cho cho mệnh Mộc, mang ý nghĩa như bàn tay ngửa che chở, đem lại sự bình an, sung túc, đùm bọc và gắn kết. Nải chuối xanh được để dưới cùng của mâm ngũ quả, nâng đỡ các loại quả khác đã nói lên điều đó. Chuối trong mâm ngũ quả được bày theo nải, phải là chuối xanh, tượng trưng cho sự quần tụ, sum vầy, đầm ấm.

6.2. Phật thủ (*Citrus medica var. sarcodactylis*) như tên gọi, Phật thủ là bàn tay Phật che chở, bảo vệ, phù hộ bàn tay Phật che chở cho cả gia đình, là một loại quả thuộc họ Cam Bưởi nhưng hình dáng trông giống như bàn tay Phật nên được gọi là Phật thủ.

6.3. Bưởi (*Citrus grandis*): Được đặt trên nải chuối xanh, tượng trưng cho phúc lộc với mong muốn an khang, thịnh vượng. Bưởi có màu vàng, tượng trưng cho sự giàu sang, may mắn. Cũng có một số gia đình thay bưởi bằng quả Phật thủ (tác dụng lưu giữ thần, Phật và gia tiên

lưu lại trong nhà lâu hơn để phù hộ cho gia chủ). Có nhiều loại bưởi: bưởi đường hồng, bưởi đường nùm, bưởi da láng, bưởi da xanh, bưởi da cóc, bưởi da trơn, bưởi chùm, bưởi ổi, bưởi Diển, bưởi Đoan Hùng (ngoài Bắc), bưởi Thanh Trà (Huế), bưởi Phúc Trạch, bưởi Năm Roi (gốc Cần Thơ, Vĩnh Long), bưởi Biên Hoà. Ca dao Việt nhắc đến cây bưởi:

*Trèo lên **cây bưởi** hái hoa
Bước xuống vườn cà hái nụ tầm xuân
Nụ tầm xuân nở ra xanh biếc
Em lấy chồng rồi anh tiếc lắm thay*

Trưng bưởi trên mâm ngũ quả với mong muốn an khang, thịnh vượng

6.4. Thanh long: (*Hylocerus undatus*). Tiếng Anh là dragon fruit. Đây là trái cây vỏ thường màu đỏ, ruột trắng lẫn hạt đen, ăn rất mát. Không chỉ đẹp ở vẻ ngoài mà còn ở tên gọi, bởi theo quan niệm người dân, nếu như đầu năm được rồng ghé thăm nhà thì cả năm được may mắn, phát tài phát lộc. Mang ý nghĩa rồng mây hội tụ, tượng trưng cho sự cát tường, thịnh vượng.

6.5. Dưa hấu: Dưa hấu với vỏ xanh và ruột đỏ sẽ mang lại sự may mắn. Quả căng tròn mọng nước, ngọt thanh tượng trưng sự sung túc và căng tràn sức sống.

6.6. Đu đủ: Giống như tên gọi của nó, chưng đu đủ trong ngày Tết, người Việt Nam mang theo mong muốn được sự **đầy đủ**, thịnh vượng trong cuộc sống không những trong kinh tế mà còn cả tình cảm.

6.7. Xoài: Người miền Nam phát âm là "xài", ý muốn cầu mong cho việc tiêu xài không thiếu thốn, cuộc sống sung túc.

6.8. Dừa: Người miền Nam phát âm là "vừa", ý muốn cầu mong sự vừa đủ, không túng thiếu và viên mãn trong cuộc sống.

6.9. Sung: Người ta chọn sung để biểu trưng cho sự sung mãn không những về tình cảm, sức khỏe mà về cả tiền bạc, như cái tên vốn có của nó.

6.10. Thơm (miền Nam gọi là khóm): Với dáng như rồng (thân có vảy như vảy rồng) với ý nghĩa mang lại sự giàu có, may mắn và thịnh vượng.

6.11. Cam, quýt, chanh: Người ta tin rằng ba loại trái này có thể mang lại may mắn do hương vị dễ chịu và tinh khiết của nó, tránh được những điều xui xẻo:

- **quýt/quất:** (*Citrus reticulata*) Theo âm Hán của từ "quất" gần giống âm của từ "cát". Bày quất trên mâm ngũ quả ý nghĩa mang lại sung túc, ăn nên làm ra.

- **cam** (*Citrus nobilis*) với nhiều giống như cam Valencia, cam Washington Navel (cam rốn, vỏ hơi dày, không hạt), cam Xã Đoài, cam giấy, cam đường v.v... Có loài **cam chua/cam đắng:** *Citrus aurantium*,

*Buôn **cam**, anh tới Xã Đoài*

Quả cam đã ngọt, con ngài cũng xinh

Bây giờ tình đã tỏ tình

Ta thương mình lắm, biết mình thương ai?

6.12. nho: Trong phong thủy, nho tượng trưng cho sự tạo ra sự phong phú của cải vật chất. Nho cũng đại diện cho sự thành công. Đôi khi, nho cũng được sử dụng như là công cụ phong thủy cho việc hóa hung thành cát, biến vận hạn rủi ro thành may mắn.

6.13. Ngoài ra, một số loại trái cây khác cũng được sử dụng trưng trên mâm ngũ quả như **lựu** tượng trưng cho con đàn cháu đống; **quả đào** thể hiện sự thăng tiến; **quả táo** thể hiện sự phú quý, giàu sang; **quả lêkima (trứng gà)** thể hiện lộc trời cho... -/.

Ý nghĩa một số loại quả trên mâm ngũ

Thái Công Tụng
Xuân Canh Tý

ĐÊM NĂM MỚI

• Diễm Châu (Cát Đơn Sa)

Thủy há hốc miệng đứng nhìn chị Tư đang nhảy giật gân theo một điệu nhạc văng ra từ phòng Family room ở dưới hầm, ngay trong nhà bếp mà ngăn người ra! Lâu nay dưới mắt Thủy, chị Tư là người đàn bà quê mùa, hủ lậu, cù-là mạc-su... thế mà cách nhảy uốn éo thân mình rất điệu nghệ của chị làm cho nàng ngạc nhiên là phải!

Nép vào vách tường, Thủy vờ ho nhẹ một tiếng rồi bước vào bếp, tay cầm ly vang đỏ để lên quầy:

- Chóng mặt buồn ngủ quá trời...

- Sao vậy cô?

- Họ ép tui uống nhiều rượu quá, phải vờ bưng lên đây để đi chị à!

Ngay lập tức chị Tư phản đối:

- Không được... một giọt rượu là một giọt máu... để tui...

Thế là chị quơ ly rượu đổ ngay vào mồm... rồi bất ngờ cất tiếng hát:

"Đốc hết tình này ta trả nợ người

Đốc hết tình này ta trả nợ đời

Trả hết tình tôi còn nợ không thôi

Mắt đã mù lòa vì đợi tin xa

Tóc rối bạc màu vì nợ yêu nhau

Nào biết ngày sau trả nợ tình nhau..."

Giọng của chị khàn đục nghe thật man dại... Thủy nhướng mắt lên, khen:

- Cha, chị Tư hát hay mà cũng biết uống rượu ngẫu quá xá...

Đang cao hứng, chị đáp:

- Nhắm nhò gì ba cái lẻ tẻ cô ơi... Hồi đó tui cũng một thời ăn chơi, đi vũ trường hát hoài chứ gì...

- Thiệt sao? Nói tui nghe coi!

- Thì đi vũ trường, đánh bài... nhậu nhẹt... không thiếu thứ nào!

- Vậy mà bây giờ lại chịu ngồi một chỗ giúp việc nhà? Chắc là có chuyện gì xảy ra hả? Mà chị hông nhớ sao?

Chị Tư nghiêm trang:

- Nhớ chứ, nhưng lời khấn hứa thì phải giữ cô à... Mà cô uống ít thôi, nếu không cô sẽ ngã lăn quay thì bạn cô ai tiếp! Rồi chồng cô nữa, anh ta sẽ bị mầy mụ mất hết tấn công... thời bây giờ mà, đàn bà nhiều người không còn lo miếng ăn đấm ra có tính rửng mỡ nhiều lắm... Khách của cô tui thấy cũng có hai ba bà dưới đó...

Câu nói của chị Tư làm Thủy quặn lòng! Nàng tròn mắt:

- Ai vậy? Nói tui biết đừng đê phòng...

- Thôi, tui đề nghị cô ngưng uống rượu, ăn một cái gì vào bụng cho tỉnh rồi mình nói sau... vì nếu cứ uống mà không ăn thì dễ say lắm.

- Hổng chịu nói thì thôi... mà trên này còn cái gì ăn không?

- Còn chả giò trong lò nướng, tui lấy cho cô ăn với bún, rồi tui nói cô nghe...

Thế là nhờ có đĩa đồ ăn và ly nước chanh mà Thủy tỉnh rượu. Vừa ăn, nàng vừa đưa mắt nhìn chị Tư. Vóc dáng của chị đã hơi xồ xề, gương mặt cũng có đẹp gì đâu... Chắc tại chị già nên mắt đi nhan sắc? Lấy một chai vang đỏ trong tủ, chị Tư tự rót cho mình vào cốc thủy tinh, rồi nhấp môi:

- Đây là rượu của tui mua nghe cô... Tui thích uống vang đỏ lâu rồi...

- Chị uống đi, hôm nay ngày vui mà, tui có nói gì đâu!

Từ ngày vào nhà Thủy, chị Tư ít khi tâm sự với nàng về hoàn cảnh gia đình mình. Thủy chỉ biết lý do làm Osin bởi chị thích nấu nướng, mà nhà chị thì cái bếp quá tồi, lửa yếu khó làm việc. Chị cũng không thích đi làm hãng xưởng bởi phải lệ thuộc vào thời giờ quá mệt!

Hai đứa con của chị đã lớn và ra riêng đi làm, chồng thì có cũng như không, vì ổng đã từ giả nước Mỹ để về Việt Nam sống ở bên cùng với anh em nhà ổng, nghe đâu cũng có vài em tuổi còn non dại luôn vây sát chung quanh ông lão Việt Kiều...

Từ khi thằng con trai Út bắt đầu ra riêng đi làm, thì chị càng thêm túng thiếu và cô độc. Chị trở thành bà mẹ cô đơn ở một mình trong căn nhà rộng hai phòng. Vì không dám cho người lạ "share" phòng, nên tốn phí khá cao. Nhà mượn bắt buộc phải trả tiền thuê hàng tháng, cho nên bao nhiêu tiền dành dụm đội nón ra đi, kể cả nữ trang cũng phải bán tống bán tháo từ từ... còn tiền đâu mà xài! Thế nên chị trả nhà, nhận lời đi giúp việc cho thiên hạ với điều kiện:

- Hai ngày cuối tuần tôi được dùng bếp để nấu những thứ tôi cần.

Điều kiện của chị Tư được nhà Thủy chấp nhận dễ dàng. Chị muốn nghỉ ngày Chủ Nhật để làm gì thì làm. Ngày thứ bảy thì chị chỉ cần hoàn tất công việc là thời gian rảnh rỗi về mình. Trong nhà này vì hai vợ chồng họ đi làm, cuối tuần hay ra ngoài đi chơi với bạn bè, đôi khi tổ chức tiệc tùng tại nhà... cho nên ít ai nhòm ngó đến công việc của chị! miễn nhà cửa sạch sẽ, cơm nước nóng ngon là được.

Chị Tư thường ra ngoài đi chơi tối thứ bảy do ai đó đến chở. Mỗi khi chị đi thì Thủy hay vắng nhà, hoặc nếu có nhà thì đang làm gì đó trong phòng, hoặc trên máy tính nên chẳng bao giờ nàng nhìn xem chị ăn bận thế nào!

Hai ngày thứ bảy, chủ nhật từ sáng tới trưa, chị ở nhà để giao những thức ăn nấu nẫu cho khách, phần nhiều là bún mọc, bún riêu... Mỗi nôi chị tính bốn chục đô luôn cả rau và bún. Không biết làm vậy chị có lời hay không? Có khi Thủy tò mò hỏi:

- Mỗi tuần chị có thể nấu cho bao nhiêu người?

- Bị nhà của cô... nên tôi chỉ nhận mỗi ngày năm sáu nôi bún là nhiều.

- Vậy làm sao có lời?

- Tui quán sẵn chả giò nữa, khi cần thì mình chỉ chiên lên thôi, cũng có đồng ra đồng vào cô à!

- Vậy chắc chị giàu há... Chị có phải tiêu pha gì đâu!

- Có chứ, thì cũng đi giải trí chút đỉnh! Chứ để dành tiền trong tủ chết ra ma.. có tiêu được đâu!

- Phải... chị nói đúng... nè, lúc này tui nghe chị hát hay quá? Hơn mấy bà bạn tui hát karaoke nhiều... Sao không đi hát ở mấy phòng trà vũ trường kiếm tiền có dễ hơn là nấu nướng cực khổ không!

- Bộ cô nói hát mà có trả tiền để làm há? Hồi xưa tui từng đi hát thường trực ở một phòng trà mỗi cuối tuần họ trả năm trăm đô nghe cô... tui bao thầu những lúc thiếu ca sĩ... nhưng khi tui lấy chồng thì phải ở nhà nuôi con... lúc đó tự đứng ca sĩ ở đâu mà nhiều vô kể, mọc ra hằng hà sa số, lại trẻ đẹp hơn tui mà họ còn hát chùa nữa... thế là tui hết còn chỗ chen chân...

- Rồi khi đi hát chị lấy tên gì?

- Bạch Mai.

- Sao giờ kêu chị Tư không vậy?

- Chờ, tui thứ tư thì kêu Tư... Osin cần gì lấy tên đẹp!

Bất chợt Thủy đề nghị:

- À, hay chị xuống dưới đó hát một bài đi...

- Thôi, thôi... tui không muốn ai biết tui trong nhân dáng này...

- Thì chị vào phòng thay quần áo đã.

- Còn phải trang điểm nữa chị, bộ lên sân khấu để mặt mộc vậy đâu có giống ca sĩ.

- Lâu không?

- Tui trang điểm cỡ nửa tiếng!

- Trời, lâu dữ vậy... người ta gần về rồi....

- Thì đó... thôi để lần sau rồi tui sẽ hát cho cô nghe... Mà cô đừng có cho ai vô đây, tui không muốn ai biết tui làm gì để sống!

- Hèn chi mà hôm nay chị không chịu xuống dưới coi hát...

- Nói cho vui chứ tui cũng chẳng còn ham hồ hát hò gì nữa cô ơi... chỉ là phù phiếm thôi.

- Vậy tuần sau New Year chị hát nghe.

- Bộ tuần sau lại tổ chức nhà cô nữa sao?

- Phải, vì họ nói chỗ này để đậu xe hơn mấy nhà kia... Mà chị đừng lo, tuần sau mỗi người bưng đến vài món, mình chỉ lo đồ uống thôi, thì đã có ông xã tui làm chuyện đó rồi, chị không cần phải nấu gì hết.

- Ok, cô cậu muốn làm gì thì làm... nhưng nếu họ hỏi tui là ai, thì nói rằng tui là bạn quen từ bà chị họ xa là đủ rồi. Cô nhớ dặn cậu như vậy.

- Xong, vậy chị hát bài nào cho nổi nhé...

- Tui sẽ ráng.

Nói chuyện với chị Tư, nhưng trong lòng Thủy thắc mắc vì câu nói của chị lúc nãy... "coi chừng chồng cô có mấy con mụ mất nết tấn công"... nàng cũng đoán lờ mờ, có lẽ là mấy mụ lăng mạn mang tiếng có đời sống bê bối trong nhóm, bạn bè nhưng thường hay nói xấu sau lưng bạn!

Thủy quày quả trở xuống dưới. Lúc này nhạc đang chơi bản "slow", quả nhiên nàng thấy ngay chồng mình đang ôm một bà thuộc loại "chẳng ăn trần cuốn" du dương. Kéo tay "thằng em kết nghĩa", Thủy ra sàn nhảy và đổi kếp ngay tức thì khiến cho thằng nhóc bất ngờ! Nhưng rồi anh ta cũng biết bà chị đang lên cơn!

Thấy đối phương liếc xéo mình, Thủy càng ép sát vào ngực chồng, đầu nàng tựa vào vai chồng tình tứ.

- Anh làm gì mà ôm bà cứng ngắt, nhảy du dương dữ vậy?

- Bà ôm anh chứ anh có ôm bà đâu!

- Lại chối! Nhưng anh nhảy với mụ ấy làm gì!

- Thì bà kéo tay anh ra sàn nhảy, làm sao từ chối bây giờ? Em lại không có ở đây? Em bỏ đi đâu vậy?

- Lên nhà ngồi nghỉ!

- Không chịu giữ chồng rồi còn la làng!

Thủy nổi sùng, gắt nhẹ:

- Anh phải biết từ chối chứ, bộ bạ ai cũng ôm hay sao!

- Không phải anh à nha! Tại chồng mấy bà thả cho vợ muốn làm gì thì làm!

- Còn con mụ Lương thì sao?

- Kê mẹ nó chứ!

Thấy chồng lên cơn, Thủy dịu giọng:

- Thôi, lần sau chỉ được nhảy những điệu vui, cấm "slow"... nhớ chưa!
- Thì em ở dưới đây làm "tài phán" đi...
- Bộ anh là "traï nhảy" hay sao mà em phải làm tài phán!
- Không... nhưng em là "manager" của anh.
- Anh có phải là ca sĩ hay diễn viên mà cần "manager"... à, tuần sau mình có ca sĩ mới hát hay lắm.
- Ai vậy?
- Từ từ anh sẽ biết và té ngựa luôn!

Thủy thú vị khi thốt ra câu đó, nàng cũng mong chờ ngày ấy đến để được nhìn thấy gương mặt chị Tư sau khi trang điểm sẽ ra sao, và hát nguyên bài với tiếng nhạc Karaoke... Mà không, ngày ấy cả nhóm đã đồng ý hùn tiền trả cho một tay đàn "one man band", tha hồ cho các "tay mơ" yên tâm mà biểu diễn tài năng trên sân khấu!

Xong bữa tiệc Noel qua đến hôm sau Thủy mới quét dọn căn phòng. Hôm mưa nhà đi xuống coi dưới đây, Thủy và chồng thích quá vì căn hầm rộng, có thể chứa gần cả trăm người, nghĩa là ngoài những cây cột chống đỡ, thì nó hoàn toàn vuông vức, trống trơn, phía cuối lại có cả một nhà vệ sinh, một chỗ để rửa và nấu nướng nữa. Đúng là quá tốt, vì hai người họ vốn hay đi "party", nhảy đầm... có muốn tổ chức tiệc tùng thì khỏi đi kiếm nơi khác.

Căn phòng còn hơn cả "studio" của vài nơi dạy nhảy trong thành phố. Do đó mỗi lần muốn họp bạn hay tổ chức gì, cả bọn thường đề nghị dùng nhà của vợ chồng Thủy, vì họ thích nơi đó làm sinh hoạt. Không những thế, một vài người là những tay thợ chuyên "design" cho những tiệm Nail, họ đã bỏ công làm một sân khấu cao hơn nền nhà mười "inches" thật nhỏ gọn, xinh xắn... đủ chỗ cho 1 cây đàn và dăm người đứng hát rất lý tưởng.

Bà chủ tiệm may Mỹ Mỹ thì tặng cho chủ nhân một tấm màn nhung đỏ rực rỡ, treo lên khá xôm tụ, nhưng màn luôn được kéo ra hai bên, chẳng bao giờ khép lại cả, bởi dàn ca sĩ "a-ma-tơ" khá đông đảo, phải ghi danh theo thứ tự để lên trình diễn, kéo màn ra vô tốn thì giờ! Mà không ai chịu làm "gã kéo màn" cả!

Thấm thoát đã đến ngày hẹn gặp cuối năm, ai cũng nao nức chờ đợi. Tin do chồng Thủy tung ra là có ca sĩ thứ thiệt tham dự cũng đủ lôi cuốn phe thích hát rồi. Họ đã phê bình, nạo rửa từng khuôn mặt "ca sĩ cây nhà lá vườn" tận tình, giờ có thêm một ca sĩ để phê phán thì quá đã.

Riêng mấy bà không biết hát thì chú tâm vào vụ nấu nướng, họ hết lòng o bế những món ăn

của mình, cố sao cho thiên hạ càng nhồi nhét vào bao tử nhiều là họ vui mừng. Chứ món ăn dở, rồi phải bưng về là hồng có thích chút nào!

Không những thế, người ta còn chèo kéo bạn bè, thân hữu đi cho đông, nên con số dự trù là sáu mươi cuối cùng hơn cả trăm người. Họ ngồi dưới "Ball room", ngồi phòng khách, phía trước sân hay đứng cả dọc cầu thang...

Có những anh chị dự tính hôm nay theo lệ của tụi Mỹ, thì đúng 12 giờ đêm, sẽ gởi nụ hôn đầu năm cho người mình yêu... Thế nên họ đành được đứng gần nhau, để trên sân khấu khi nghe đếm ngược 9 – 8 – 7 – 6 ... đến số 1 là họ sẽ ôm lấy người yêu trao nhau nụ hôn ngọt ngào... cũng có những anh, chị len lén đến gần người mình ngưỡng mộ túm lấy hôn đại! Sau nụ hôn thì có những màn "hỉ nộ ái ố" xảy ra... đôi ba người cho là mình sẽ bị xui nguyên năm đó!

Vì chỉ nhận nấu vài bữa mỗi cho ngày cuối năm, nên chị Tư có thừa thì giờ từ trưa cho đến tối để o bế, sửa soạn dung nhan. Cô Thủy thì ra tiệm làm móng tay và chải tóc trong Mall, còn chị cũng quá giang cùng cô chủ để "shopping", tìm mua áo quần bạn hát tối nay.

- Chị đi làm móng tay và chải tóc luôn với tui...

- Không cô, tui tự chải tóc được rồi. Còn móng tay thì làm hẳn chi cho uổng, vì tui phải làm việc nhà, đâu có để móng tay dài được!

- Ok, vậy chị đi đâu thì đi, ba tiếng sau mình gặp nhau ở cửa số 3 để ra xe nhé.

Lâu rồi chị Tư có ăn diện gì nữa đâu! Từ ngày chồng chị về ở luôn bên Việt Nam, lúc đầu chị cũng buồn và tức tối ông chồng mau quên tình nghĩa với mình... nhưng sau đó nhờ thường xuyên đến nhà nguyện thờ than, chị đã với cơn giận để mà quên đi nỗi bức tức trong lòng, mà hướng quả tim qua việc khác, đó là chú ý đến những người có hoàn cảnh khó khăn hơn mình trong cuộc sống, những người lâm cảnh màn trời chiếu đất!

Thiệt ra lúc trước chị không phải là người có trái tim nhân hậu, thương xót kẻ khốn cùng... Nhưng từ khi chia tay ông chồng, sau này chính mấy người em của ông lâu lâu lại đưa hình ảnh lên Facebook, nhá nhá cho chị thấy ông chồng của chị đã có một em nhỏ nhỏ tuổi hai mươi kề cận ôm ấp, thì chị nản bỏ luôn FB, vì không muốn mây anh em của người chồng bội bạc có cơ hội liên lạc, hầu trêu người mình nữa!

Chị nghĩ đến tương lai của mình. Hai thằng con chị đặt hết niềm yêu thương lo lắng cho chúng bây giờ chẳng còn nhớ gì tới mẹ. Nay chúng lại viện cớ: "Mẹ ở nhà người ta tụi con đến

cũng bất tiện!”. Hai thằng này đều là kỹ sư có việc làm tốt, một thằng đã lấy vợ và có hiếu với vợ, thằng kia thì nghe đâu mới có bồ. Thì giờ đâu mà nghĩ đến mẹ! Nhưng chị yên tâm về chúng.

Sở dĩ chị Tư không lâm vào cảnh buồn tẻ như mấy người cùng hoàn cảnh, bởi vì chị biết tự lượng sức mình và bằng lòng với hiện tại. Chị cho rằng thời gian đã làm con người già hơn, xấu đi... nếu cứ mơ mộng đến thuở xuân thì, thì chính mình làm khổ mình. Hồi đó khi còn đi hát, chị là một phụ nữ tuy không phải sắc nước hương trời, nhưng có phong cách riêng. Nét độc đáo không phải ai cũng có được, nhất là giọng hát của chị giọng thổ, nghe trầm bổng rất phê.

Giờ chị hay đi chơi vào tối thứ bảy với các bạn của mình, cũng uống vài ly rượu chát, đôi khi lên sân khấu hát một vài bài được khán giả vỗ tay nhiệt liệt, nhưng không bao giờ vì vậy mà chị mơ trở lại sân khấu với nghề ca hát ngày xưa.

Chị dư sức biết rằng nghề ca sĩ chỉ có một thời, và dành ưu tiên cho những người trẻ tuổi mới vào đời có giọng ca hay cũng như sắc đẹp. Khán giả vỗ tay cho chị bởi được giới thiệu là ca sĩ vang bóng một thời... Nếu ca hát bình thường, chắc chắn sẽ gặp không ít tủi nhục!

Đi quanh quẩn một hồi, chị lựa được một cái quần nhung đen và chiếc áo reng màu xanh da trời đậm ngăn tay. Coi cũng lịch sự mà giá tiền không cao, lại còn “sale” 30 phần trăm nữa, thế là tốt rồi. Nhìn đồng hồ cũng gần đến giờ hẹn, chị Tư tà tà đi ra cổng. Đợi cả mười lăm phút mới thấy Thủy lật đật đi tới, tay xách nách mang...

- Chị có mua được nhiều không? Hôm nay tui nó “sale” quá chừng... nên tui mua đã đời luôn.

- Tui mua được vài thứ cũng ok, tối nay bận hát.

- Vậy hả, vậy tối nay tui với chị cùng mặc đồ mới... Dám cá là mấy bà kia họ cũng diện lăm cho xem.

- Những dịp lễ là cái cơ cho thiên hạ ăn diện mà cô.

- Thì đó... bởi vậy làm ra tiền thì tiêu cho đã... nhiều người họ cứ giữ kỹ không dám xài, khi chết có người khác xài hộ!

- Tại họ có thú nhìn tiền ngày càng nhiều là vui, họ không cần biết tới chuyện khác... sống như vậy cũng hơi ích kỷ...

Thủy hỏi lại:

- Vậy sống sao mới không ích kỷ?

- Tui nói thì cô sẽ cười không tin... bởi tui nghèo, đâu dám lên mặt dạy đời!

- Tui hỏi thì chị trả lời đại đi, vòng vèo hoài!

- Theo quan niệm của tui là sống phải nhìn những người chung quanh mình, coi họ thế nào. Thí dụ họ đang đói mà mình cứ nhờn nhờ mua sắm, khoe khoang đồ hiệu là không đúng rồi!

- Chị nói không sai, nhưng đây là nước tự do, ai làm ra có quyền xài... đâu phải họ đói là mình phải chịu trách nhiệm giúp họ!

- Vâng, người giàu đa số nghĩ như thế... họ đâu biết rằng có những gia đình sa vào cơn thất thế, không đủ cơm ăn áo mặc mùa đông, bị đuổi ra khỏi nhà vì không trả nổi tiền nhà... tội lăm cô ạ! Mà người nghèo đồng cảnh họ dễ thông cảm hơn, nhưng bù lại thì họ không có tiền để giúp đỡ người khác! Có những gia đình sống bên cống nước trong túp lều vải thô sơ, lạnh, ướt át tội lăm cô ạ!

- Sao chị biết rành vậy?

- Thì tuần nào chủ nhật tui cũng tới mấy chỗ đó, mang theo hai chục hộp cơm tặng cho họ. Ai tới trước thì tui tặng trước... Sức tui chỉ làm được có thế...

- Thì ra ngày chủ nhật tui thấy chị xách hai túi lớn là đồ ăn cho người nghèo hả? Vậy mà tui lại tưởng chị đi giao đồ ăn cho người ta lấy tiền chứ!

- Không, đồ ăn đặt thì tui giao ở trước cửa nhà mình, chứ không đi đưa cho ai hết... Tui thấy có mấy đứa con nít lạnh cóng, co ro cúm rúm cả người, chúng bám lấy rúc vào nhau nhìn tội nghiệp lăm...

- Ở Mỹ mà cũng có hoàn cảnh tội nghiệp vậy sao? Tui tưởng bên Việt Nam hay Cam Bốt mới khổ chứ!

- Sao không... ở đâu mà không có nghèo đói... chỉ là ít hơn thôi!

- Bộ chính phủ không giúp sao?

- Chính phủ sẽ giúp khi họ có địa chỉ, chứng minh lương bổng đảng hoàng...

- Vậy tối nay có ai mang thức ăn như chả giò, gà chiên... khi xong thì mình để dành mấy món đó, rồi Chủ Nhật nấu lại mang cho người ta... Mà nếu không còn thức ăn dư, thì tui đi mua cũng được.

- Cô nói thiệt hay nói chơi vậy?

- Thiệt chứ... chỉ cần tối nay chị hát cho hay, để tui lên mặt với bạn bè là được rồi.

- Dễ thôi.

Trên đường về chị Tư thấy vui vui, vì mình đã lôi kéo được một người cùng làm việc tốt! Bỗng đứng Thủy hỏi:

- Tại sao chị lại làm những việc đi giúp người nghèo vậy?

Từ trước đến nay, chị Tư chưa bao giờ tâm sự với ai về chuyện này. Nhưng hôm nay, bỗng dưng chị thấy phấn khởi, và muốn bày tỏ nỗi niềm của mình...

- Nói thiệt với cô, bởi vì lời khấn hứa của tui với đấng thiêng liêng thì phải giữ cô à... Lúc trước, từ khi thằng Út nhà tui vướng vào xì ke, học hành đứt đoạn, rồi ông chồng tui cũng bỏ rơi vợ con để về Việt Nam sinh sống, thời gian đó tui chán nản lắm cô ạ. Có lúc tui chỉ muốn chết cho xong... tui thấy mình cô độc quá, trong gia đình khi gặp chuyện thì ông chồng lại phải tay bỏ đi thì còn nỗi buồn nào hơn! Rồi một hôm tui gặp một bà mẹ trẻ người Việt ngồi chờ xe Bus, tay ôm đứa con bé bỏng và tay kia cầm một giỏ mây, cô ta mời tui mua bánh ú do cô ấy làm. Hỏi thăm chuyện trò thì cô ấy nói lúc trước cũng khá, nhưng từ ngày chồng mê đánh bài hết tiền, lại hay đánh đập hai mẹ con cô khảo tiền, nên cô phải trốn đi tá túc ngoài hiên nhà của một người quen cho ở nhờ. Cô tự làm ăn buôn bán như thế này để có tiền nuôi con. Tôi nói sao cô không bỏ chồng rồi đi xin xã hội trợ cấp? Cô trả lời là vì cô vẫn còn thương chồng, cho dù chồng đối với cô không ra gì! Nếu cô làm vậy sẽ ảnh hưởng tới chồng... Cổ bảo tui cứ cầu nguyện đi, rồi sẽ được... Nghe cô nói tui nghiệm ra đời cũng có nhiều người khổ, mình thì cũng khổ bằng cô bé này thôi, nhưng cô ta còn bị bạo hành mà vẫn gắng ngoi lên! Thế là tui cầu Trời, khấn hứa sẽ làm việc tốt nếu con tui bỏ được ma túy trở lại đời thường... Vậy mà lời cầu của tui được Trời nghe thấy, con tui có ý chí, nó bỏ được cô à! rồi giờ nó ra trường, biết sợ hãi khói thuốc! Có lẽ Trời cho tui được hạnh phúc... tui dặn lòng sống nay một mình cô độc cũng không sao, đừng có bắt con phải phụng dưỡng mình! Ngoài kia có nhiều bậc cha mẹ còn khổ hơn tui... Nhập gia tùy tục mà cô... Tui làm việc thiện tìm thấy niềm vui trong đó... chuyện là vậy.

- Chị làm tốt lắm, tui thật ngưỡng mộ chị.

- Có gì đâu, ăn thua là mình phải cứng rắn đi đúng con đường mình vạch ra thôi cô ạ!

- Được rồi, từ nay chị có làm việc thiện thì nhớ rủ tui cùng đi, để phước đức cho con cái sau này...

Tối hôm đó, theo lời dặn của chị Tư, khi người MC giới thiệu tiếng hát Bạch Mai, thì chị sẽ từ trên nhà đi thẳng lên sân khấu. Thủy một lần nữa há hốc miệng khi nhìn thấy ca sĩ Bạch Mai. Chị ấy duyên dáng trong bộ áo xanh màu da trời đậm, tóc dài ngang lưng, khuôn mặt hao hao trông gần giống ca sĩ Bảo Yến, khoan thai đi lên

MƯA

*Mưa lất phất cho đời thêm thi vị,
Dạt dào mưa thấm nhuần đất cần khô!
Ngậm ngùi mưa khóc thương niềm quá khứ,
Sụt sùi mưa ai oán kiếp phù vân!*

*Mưa tầm tã, nước tràn dâng lênh láng
Bão tố giạt từng cơn, cây lá xác xơ cành.
Hải hùng mưa sấm sét xé không trung...
Mưa ào ạt, trườn mình qua cội đá.*

*Mưa rả rích, tách trà xanh vị chát,
Mưa long lanh, như ngân lệ lăn dài
Mưa thổn thức, ấy thay lời tâm sự...
Mưa u hoài, ghi đậm vết thời gian...*

*Rồi ánh sáng tỏa lan... cơn mưa dần tạnh
ráo*

Bầu trời trong xanh, chim chóc hót líu lo...

Lá dâm chồi, hoa nô đùa cùng gió...

*Bướm trắng chập chờn, nắng sưởi ấm tình
thu.*

• **Chúc Liên**

sân khấu và hát vài bài được thiên hạ huyết sáo vỗ tay nhiệt liệt. Sau đó cánh đàn ông đã lao đến mời chị khiêu vũ, khiến ánh mắt mấy bà đầy ghen tị!

- Trời ơi, tui đâu biết chị trang điểm vào đẹp lại hát hay vậy đâu... Ăn đứt mấy bà hát đêm đó!

Chị Tư thành thực:

- Cô ơi, bị trời tối dưới ánh đèn nên nhìn vậy đó... Chứ ban ngày thì không phải vậy đâu... cô biết tui rồi mà... tui sống thật chứ không muốn ảo cô à!

Lời nói của chị Tư khiến Thủy thầm phục chị hơn... Có bao nhiêu người biết khiêm nhường như chị. Thủy cảm thấy vui và sung sướng khi có chị ở trong nhà với mình...

• **Diễm Châu (Cat Đơn Sa)**

CHÚ TIỂU BÁN HOA

• Thích Như Tú

Vườn hoa trước sân chùa Giác Viên đua nhau hé nụ. Nhiều màu hoa rực rỡ chấm phá nét trắng hồng nổi bật trên nền xanh của lá, tạo thành một tấm thảm dài như dải lụa óng ánh long lanh. Màu hoa Lay Ơn đỏ thắm nở dọc theo lối vào. Bên kia, màu Cúc Vàng tôn kính thân thương. Bên này, hoa Vạn Thọ màu cam được trồng thành đường viền sáng rực chia ranh giới cho các loài hoa. Khách du lịch thập phương vãng lai viếng chùa, ai cũng trầm trồ ngợi khen và dừng lại chụp những bức hình kỷ niệm. Mùi trầm hương dưới chân tượng Quan Âm lộ thiên tỏa ra thơm ngát, như quyện vào khói sương xuân trong tiết trời se lạnh đang tràn về trên khóm lá nơi đây. Đâu đó, họ đã tìm được trong tâm hồn một không gian yên tĩnh. Thật bình yên!

Từ trong phòng khách, tiếng chổi quét va chạm vào cạnh chân bàn, kêu "cốc cách". Chú Tiểu An, một mình đang quét dọn phòng khách buổi sáng. Chú chợt nhìn thấy Sư Cụ tía lựa thưa những bông hoa ngoài vườn. Bỗng dưng, chú nảy sinh ý định trong tâm "*minh phải giúp Sư Cụ để đi bán hoa*". Chú liền vội chạy ngay đến bên Ngài và buông lời thật hồn nhiên.

- Bạch Sư Phụ, những bông hoa này để con mang ra chợ bán, có được không ạ?

Sư cụ, cười: nói với giọng khàn khô.

- Con đi bán hoa à? Con làm sao mà bán. Bên ngoài chợ búa ồn ào, phức tạp, tranh giành xô xao, con thật thà như vậy làm sao bán được.

Nghe Sư Phụ từ chối, Chú Tiểu An xịu mặt buồn thiu. Đành quay trở lại công việc của mình, chú vẫn vợ suy nghĩ "*minh không có cơ hội giúp Sư Phụ rồi*".

Ngoài kia, Sư Cụ vẫn thư thả cắt những bông hoa ở các luống khác. Nhìn chú tiu ngưu trở vào, Sư Cụ vừa cười vừa lắc đầu. Nhưng trên tay của ngài vẫn tía thêm nhiều bông hoa khác nữa, rồi bỏ vào xô có đựng ít nước để giữ cho hoa được

tươi. Vừa làm việc, Sư Cụ vừa suy nghĩ, mình cũng nên cho chú An một cơ hội tiếp xúc bên ngoài. Có bán được hay không, đều không quan trọng. Khi tuổi trẻ khởi tâm muốn thực hiện một việc gì, nếu việc đó không mang hại đến cho mình và người, thì làm Sư Phụ không nên cấm đoán. Ngược lại, phải dõi theo hành động, tâm thức của trẻ để dìu dắt và uốn nắn ở mức độ phát triển hướng thiện của chúng. Cũng giống như lý thuyết của cây, khi cây trưởng thành có cành và lá, thì chúng cứ vươn theo đà tự nhiên. Nếu không có bàn tay nghệ nhân cắt tỉa thì cây ấy sẽ không đẹp, rồi Sư cụ liên tưởng đến các cây Bonsai trong sân chùa cũng như thế.

Nghĩ vậy, Sư Cụ gọi chú:

- Con muốn bán hoa thì hãy đi sớm đi! Mặt trời sắp lên cao rồi. Sư phụ đã chuẩn bị cho con một xô hoa rồi đó.

- Chú hớn hờ ra mặt, "ạ". Rồi chạy vào nhà xe dắt chiếc xe đạp xanh mà Sư Phụ mua cho chú đi học. Chú móc xô hoa lên xe, chào Sư cụ xong. Chú đạp thẳng ra chợ.

Ngôi chợ Giác Hội không xa chùa Giác Viên là bao. Chỉ đạp xe đi hết con hẻm nhỏ, mất khoảng mười lăm phút ra tới con đường chính là thấy ngôi chợ làng.

Từ hồi xa xưa, ngôi chợ chỉ lựa thưa vài gian hàng. Đa số người dân nơi đây mang rau, củ, quả ở vườn nhà tự trồng rồi ra trao đổi bán buôn. Dần dà với thời gian, người mua kẻ bán tập nập đông đúc. Ngôi chợ trở nên rộn ràng, nhộn nhịp hơn. Sầm uất nhất là từ ngày 20 tháng chạp. Các khu vực bán hoa đã bắt đầu khởi động bày bán. Từng lô, từng chậu với đủ mọi sắc hoa; nào Cúc Vàng, Thược Dược, Vạn Thọ v.v... trong đó có các loại hoa Lan, Lan rừng, Lan kiểng... rất phong phú và cũng rất sặc sỡ.

Giữa rừng hoa muôn màu muôn vẻ đó, ai cũng lo công việc buôn bán của mình. Chú tiểu An cũng loay hoay tìm chỗ để dựng chiếc xe đạp. Chú đứng ló ngó nơi một góc chợ, rồi đặt xô hoa xuống đất bên cạnh chân của chú, trong đó có đủ loại hoa: Mồng Gà màu đỏ, hoa Thược Dược, Cúc vàng, hoa Vạn Thọ và cả hoa Cúc Cổ Đồng mà Sư Cụ đã cắt cho chú sáng nay.

Thật sự không ai biết chú Tiểu đứng đó để làm gì, chỉ thấy chút rụt rè bẽn lẽn, lẩn chút e thẹn phảng phất nơi gương mặt trắng mịn, hiền hòa của chú. Người qua kẻ lại chả ai để ý đến chú. Họ cứ nghĩ chú cũng đi mua hoa về chùa trang trí cho ba ngày Tết giống như họ.

Chú Tiểu An đứng đó đã khá lâu, khoảng chừng hơn vài tiếng đồng hồ. Chú im lặng với

ánh mắt nhìn mọi người xung quanh như mong đợi một điều gì. Khoảnh khắc ấy cuối cùng cũng lọt vào đôi mắt tò mò của bà Hương. Bà Hương cũng đang bán hàng hoa và trái cây bên cạnh:

- Chú Tiểu ơi, chú chờ ai mà cứ đứng hoài ở đó vậy?

Nghe có tiếng gọi. Chú quay lại nhìn, rồi ập úng, khe khẽ đáp:

- Thưa bà, con bán hoa!

À, thì ra. Chú Tiểu bán hoa à! Bà Hương cười thành tiếng:

- Trời đất quỷ thần ơi. Bán hoa gì mà đứng thất thần ra thế, ai mà biết chứ!

Chú lặng lẽ mỉm cười, không đáp.

Bà Hương nói tiếp.

- Bán hoa ở chợ Tết, chú Tiểu phải rao lên chứ!

- Rao như này nè: „Hoa đây! Hoa đây! Ai mua hoa giúp chùa không?”.

Chú Tiểu An lại cười và lắc đầu, chú lí nhí nói:

- Con không rao được.

Bà Hương:

- Trời đất ơi, không rao được, vậy sao lại đi bán hoa ở chợ Tết.

***

Có khách đến, rồi bà cũng bận rộn bán hàng trong giọng điệu cười nói huyền thuyên nên quên hẳn chú tiểu đang đứng kế bên.

Chú An vẫn đứng đó, yên lặng như trời trồng. Ánh nắng đã bắt đầu chiếu qua mái hiên chợ, hắt vào gương mặt và trái tim bé bỏng của chú. Chú An nheo mắt, đứng xích qua bên để né ánh nắng vàng của buổi trưa đang ngả dần về chiều. Trong bụng có tiếng gõ lục đục hình như bụng đói, chú đưa tay xoa nhẹ. Thì ra, từ sáng đến giờ chú chưa có miếng gì lót dạ. Chú mãi lo chăm sóc những nhánh hoa dựng trong xô sợ chúng héo khô mà quên bẵng đi cái dạ cồn cào.

Chú gửi hoa cho bà Hương bên cạnh, rồi chạy đi kiếm gì ăn nhẹ.

Đã quá trưa, trời sắp về chiều, dường như các gian hàng đồ ăn cũng không còn. Những người bán hàng ăn đã dọn rửa. Họ đang loay hoay ngồi đếm lại mấy đồng tiền lẻ mọn mà họ kiếm được trong ngày. Họ cũng chuẩn bị dọn về lo Tết. Người dân ở quê, ngày hết Tết tới, ai nấy cũng tất bật, nôn nao. Kẻ mua vội vội vàng vàng, kẻ bán cũng không mấy thông dong. Không khí chợ Tết hối hả, nhộn nhịp hẳn lên. Âm thanh ới ới gọi nhau thật ồn ào, không giống không gian yên ắng như trong chùa. Chú Tiểu An chợt nhớ lại câu nói của Sư Phụ "*Nhất tu chợ, nhì tu nhà,*

thứ ba mới tu chùa" mà Sư phụ hay thường thuyết pháp cho Phật tử nghe.

Chợ làng, hầu hết người dân làm nghề nông, chân lấm tay bùn nên đều mua bưng bán gánh.

Từ đằng xa, mùi bánh mì nướng tỏa ra thơm lừng khiến chú tiểu đang đói bụng lại càng thêm xót dạ hơn. Chú chạy ngay đến mua một ổ bánh mì không có nhân bên trong; rồi mua một ly nước ngọt giải khát. Chú lững thững trở về bên hàng bán hoa.

Đi ngang qua gian hàng bán đồ chơi trẻ con, nào là bộ chơi rung bầu cua tôm cá, nào máy bay, xe hơi bằng nhựa. Những thứ ấy đều bắt mắt mà chú chưa hề nhìn thấy bao giờ, chú đứng lại ngắm nghía trong niềm thích thú của một đứa trẻ.

***

Chú vào chùa từ bé, khoảng chừng năm tuổi. Lúc mới sanh ra là cha mẹ đã bồng vào chùa để Sư cụ quy y. Nơi làng quê nghèo gia đình không có đủ tiền ăn, lấy đâu ra tiền mà mua đồ chơi cho chú.

Cha mẹ của chú là đôi Phật tử thuần thành, thường hay về chùa làm công quả và được Thầy trụ trì quy y làm đệ tử tại gia.

Năm đó, cha mẹ phải đi làm ăn xa, không tiện dẫn chú theo nên gửi chú ở chùa vài tháng, chờ khi xong việc sẽ trở về đón chú. Nhưng rồi, một năm trôi qua vẫn chưa thấy cha mẹ về. Thật không may, người cha của chú bị cơn bệnh sốt rét và đã bỏ mạng nơi xứ người. Người mẹ thật buồn bã với sự vô thường của cuộc đời ngắn ngủi như thế. Không muốn sống một mình ngoài thế gian nên mẹ của chú đã viết thư về cho Sư cụ và cầu xin Sư Cụ nhận nuôi chú. Mẹ chú cũng xin vào một ngôi chùa ni tại Sài Gòn để xuất gia tu học.

Lẽ ra mẹ của chú đã có ý định xuất gia từ lúc 19 tuổi. Có một lần chị ấy xin Sư cụ xuất gia, nhưng lúc đó Sư cụ chưa đồng ý. Sư cụ xem tướng thấy nhân duyên xuất gia của chị chưa đến.

Quả thật như vậy, không bao lâu, chị đã gặp người tình trong mộng và kết thành phu thê. Hai vợ chồng sống thật hạnh phúc và cũng cùng một niềm tin vững chắc vào ngôi tam bảo. Lúc nào cũng có mặt để công quả nơi chùa.

Dần dà chú tiểu An đã quen hơi bén tiếng và thích hợp với môi trường thanh tịnh ở chốn thiền môn. Hằng ngày, chú An vui chơi với các chú tiểu trong chùa và nhất là thích quẩn quít bên Sư cụ. Âu đây cũng là nhân duyên để chú làm đệ tử xuất gia nơi cửa Phật. Giống như truyện Tây Du

Ký có Huyền Trang thời nhà Đường dâng trọn đời mình cho hạnh nguyện từ bi và trí tuệ.

***

Bỗng có tiếng bà Hương gọi ới ới. Chú tiểu đâu rồi? Đi đâu rồi? Nhanh về bán hoa kia. Chú giật mình quay lại, vội chạy nhanh về với chiếc xô đầy hoa đang chờ chú.

Cô khách hàng trạc tuổi mẹ của chú, thật dễ thương đã mua gần hết số hoa Cúc Cổ Đồng tươi đẹp vàng óng như tơ. Thứ hoa này có màu đặc biệt ít thấy ở những gian hàng hoa khác.

Chú cầm những đồng tiền vừa bán được, rồi nghĩ đến công lao của Sư cụ và của chú. Chú An thích thú mỉm cười, bỏ tiền vào túi tay nài màu lam.

Ngồi xuống sửa lại số hoa còn lại trong xô cho ngay ngắn, nhưng dòng suy nghĩ của chú vẫn nhớ đến Sư cụ. Nhớ những ngày Sư cụ bị chính quyền quản thúc không được phép ra bên ngoài làm Phật sự. Sinh hoạt hằng ngày của Sư cụ ngoài việc tụng kinh bái sám, đàm đạo, thuyết pháp, dạy các chú tiểu học hành và viết lách. Đôi lúc rảnh rỗi, Sư cụ ra vườn tận dụng những luống đất trước sân để trồng hoa. Một phần tô điểm làm đẹp cảnh quan chùa chiền, phần bán để phụ thêm vào tương chao, dưa muối. Hình ảnh Sư cụ hằng ngày ra vườn chăm bón tưới hoa, gánh vác lo toan mọi thứ cho chúng điếu.

Càng nghĩ, lòng chú càng dâng lên niềm yêu kính đối với Sư phụ thật vô cùng.

Phiên chợ làng quê đang vắng dần khách viếng. Mặt trời cũng dần khuất dạng sau lũy tre xanh, gợi ráng hoàng hôn vàng vọt soi bóng chiều tà. Từng làn gió lạnh đưa mây về cuối lối. Chim trên cành cũng im bật thanh âm líu lo.

Chú tiểu An nhìn xuống xô hoa chưa bán hết. Lòng chú chợt lo lắng, non nao. Thực sự, chú chỉ muốn chia sẻ nỗi khó nhọc cùng Sư cụ theo lối suy nghĩ của trẻ con. Chú những tưởng cứ mang hoa ra chợ bán thì sẽ có người mua. Vì trong đôi mắt thơ ngây của chú, hoa của Sư cụ trông cũng đẹp và tươi nữa! Đâu dè sự việc không đơn giản như chú tiểu nghĩ.

Chú nhớ lại lời của bà Hương lúc buổi trưa. Buôn bán đường như phải có nghệ thuật của nó, phải có tay buôn mới buôn bán được. Nhưng nghệ thuật ở đâu! Còn chú là chú tiểu mà!

Cứ loay hoay, bây giờ không biết phải làm sao đây! Nếu không bán hết hoa, chú về thưa với Sư cụ như nào khi chú mang hoa đi rồi mang hoa trở về lại. Chú thấy mình hình như "láu táu" quá!

Bất giác chú An buông một tiếng thở nhẹ để xua đi nỗi lo lắng trong lòng.

Chú tiểu uể oải xếp lại mấy cành hoa Lay ơn. Phải về chùa thôi!

Chợt một ý nghĩ loé lên trong đầu chú. Chú An nở một nụ cười rất tươi một mình. Rồi vội thu dọn xô hoa máng lên xe. Thay vì về chùa, chú đạp thẳng đến nhà của những người bà con bên ngoại của chú và cũng là đạo hữu của chùa.

Cả người và xe men theo lối mòn trong màu chạng vạng của chiều ba mươi Tết.

Càng về chiều, không khí càng thêm se lạnh. Có lẽ, khi khí trời chuyển giao giữa năm cũ và năm mới đang dần lộ rõ, khiến cho hơi lạnh cuối năm thấm qua lớp áo vạt hò mỏng manh của chú. Chiếc mũ len trùm đầu mẹ đan cho chú năm xưa cũng lấm tấm phủ sương đêm.

Nhà của Dì Ba cũng không xa chợ bao nhiêu, chú chỉ đạp mười lăm phút là tới nơi.

Dì Ba từ trong nhà, chập chờn xuyên qua ánh đèn.

Thấy ai như chú An. Dì ra đón chú ngay cửa. Ngạc nhiên thấy chú đeo cả một xô hoa.

Chưa kịp hỏi, chú đã líu lo:

- Dì ơi, Dì... mua dùm con hết hoa này đi!

Dì tròn mắt, hỏi tới tấp:

- Con đi bán hoa à? Sao con lại đi bán hoa? Sư cụ bảo con đi bán à?

Chú lắc đầu, hàm răng lập cập vì một phần lạnh rung:

- Dạ không. Tại con thích và đòi thôi, chứ Sư cụ không bảo.

Miệng thì nói, nhưng tay của Dì Ba thì xách xô hoa vào trong hiên nhà.

Biết vậy, lúc sáng con đem về đây để Dì đi bán thế cho con. Dì cũng rất giống mẹ, cũng thương chú như mẹ.

- Số hoa còn lại con định bán bao nhiêu?

- Bao nhiêu cũng được Dì à. Sư cụ không dặn.

Dì bảo chú ngồi ở nhà uống ly trà gừng nóng cho ấm bụng và trò chuyện với bà ngoại. Rồi Dì xách xô hoa qua các nhà hàng xóm. Chỉ dăm ba phút sau, Dì trở về với chiếc xô không.

Ai cũng mua ủng hộ chùa, con ạ. Nên Dì bán nhanh, chứ hôm nay nhà nào họ cũng sắm đầy đủ hoa cả rồi. Dì nói.

Chú cười, đứng dậy đón chiếc xô và nắm tay Dì Ba, miệng lí nhí cảm ơn! lòng chú cảm thấy nhẹ nhõm như vừa trút được một gánh nặng ngàn cân. Nỗi ưu tư vụt biến mất.

Từ sáng đến giờ, chưa lúc nào thấy lòng khoan khoái như bây giờ. Chú nhìn đồng hồ treo tường đã đi đến gần 19 giờ. Chú An vội uống hết

ly nước, không kịp nghỉ ngơi cho cơ thể ấm lại. Chú vội vàng cảm ơn Di và Ngoại. Chào mọi người rồi giả biệt về lại chùa.

Ngôi chùa Giác Viên hiện ra dưới ánh đèn lờ mờ, nhưng chú vẫn nhận rõ bốn chữ "**Mừng Xuân Di Lạc**" viết thật lớn bằng màu vàng kim nhũ treo trên cổng tam quan. Cảnh vật nơi đây vốn dĩ vắng vẻ, im lìm. Xung quanh chùa chẳng có nhà dân nào. Về đêm càng lắng đọng hơn. Thình thoảng, tiếng pháo nổ giòn từ trong làng vọng lại, mùi bánh chưng, bánh tét phảng phất như báo hiệu mùa xuân đang trở về thật sự.

Vừa dắt xe vào cổng tam quan, chú đã thấy Sư cụ mặc chiếc quần trắng và áo hò vàng tươi đi đi lại lại trước hiên giảng đường. Nhìn Sư cụ tỏ vẻ trông chờ và lo lắng.

Thấy chú, Sư cụ mừng ra mặt, bước xuống thềm đón chú.

- Sao con về muộn quá vậy?

- Bạch Sư Phụ, con đợi bán hết hoa, con mới về.

- Con làm thầy thấp thỏm lo âu. Tết nhứt đến nơi, xe cô đông đúc, lại lắm người say xỉn khi dự tất niên về.

Chú cười tự tin:

- Bạch Sư Phụ đừng lo. Con có Phật độ, thưa Sư Phụ.

Sư cụ tiếp:

- Con thì chỉ được cái miệng thôi!

Dẫn xe vào bên trong, cất xô. Chú kể Sư cụ nghe diễn tiến của câu chuyện bán hoa lịch sử.

Sư cụ bảo với chú,

- Con muốn làm Ông trưởng giả Cấp Cô Độc à.

- Ông trưởng giả Cấp Cô Độc là ai vậy Sư phụ?

- *Cấp Cô Độc là một vị thương nhân giàu có, là một đại thí chủ lúc Phật còn tại thế. Ông thường xuyên cứu giúp những người nghèo khó, cô quạnh. Ông đi buôn bán xa, nhiều lần ông ghé vào Tinh xá Trúc Lâm để nghe Phật thuyết pháp. Ông đã đăc quả Tu Đà Hoàn, nên ông muốn thỉnh Phật về Xá Vệ quê của ông. Sau đó ông chọn được khu vườn tuyệt đẹp, định xây dựng Tinh xá cúng dường cho Phật và Tăng đoàn. Nhưng khu vườn đó là của Thái tử Kỳ Đà (Jeta). Thái tử ấy nói đùa để chọc ghẹo ông: "Nếu ông trả vàng kín hết mặt đất thì tôi bán cho ông". Không ngờ ông Cấp Cô Độc đem vàng trả kín mặt đất, khiến cho Thái tử nể phục, và cúng dường luôn số cây trong vườn. Cho nên nơi ấy còn có tên là Kỳ Thọ Cấp Cô Độc Viên, tức là vườn của ông Cấp Cô Độc, cây của Thái tử Kỳ*

Đà. Tinh xá Kỳ Viên là nơi an trú quy mô của Tăng đoàn thuộc phía bắc sông Hằng. Ngoài ra, tại Xá Vệ, Đức Phật còn có một vị cư sĩ trung thành và cúng dường chu đáo đến Tăng đoàn. Đó là bà Tỳ Xá Khư (Visakha).

Chú nghe đến đây cũng gật gù mệt mỏi,

Sư cụ vừa cười, vừa xoa đầu chú, như vậy là con cũng giỏi và khen chú nhanh trí bán được hết hoa. Nhưng nhìn bộ dạng chú tiểu An rất mệt mỏi, ểu oải. Sư cụ âu yếm bảo chú đi tắm nước ấm, rồi dùng cơm tối.

Sau đó, ngài bảo các chú tiểu khác chuẩn bị khay lễ cúng hành khiển đón giao thừa và sáng sớm mai mừng một Tết chúc tán và lạy thù ân.

Chúc Tán và lạy Thù Ân là nghi thức thường có trong thiền môn vào những ngày sóc – vọng hằng tháng (mùng một và ngày rằm). Trong kinh thường đề cao về lục môn tu hành của Bồ Tát. Lục môn gồm: Tán tán môn, Lễ bái môn, Sám hối môn, Phát nguyện môn, Trì tụng môn, và Hồi Hưởng môn.

Trong khi chờ đợi chú tiểu An cùng dùng cơm tối, Sư cụ ra ngoài vườn ngôi thư giãn trên thành lan can thấp thấp được xây xung quanh khuôn viên giữa sân chùa, bên cạnh cây mai vàng đang nở rộ chuẩn bị đón xuân sang.

Trong cái se se lạnh của tiết xuân, Sư cụ hít thật sâu không khí trong lành ở đồng quê để thấy lòng thư thái khi nghĩ đến hoàn cảnh của chú tiểu An. Mới chừng ấy tuổi mà đã mồ côi cha. Không được sống gần bên mẹ. Sư cụ lại là người nuôi dưỡng như thay thế hai đấng sanh thành của chú.

Chú còn nhỏ, tiềm năng chưa bộc lộ, nhưng lòng nhiệt thành của chú lại sáng như trăng rằm. Nghĩ tới đây Sư cụ nhớ tới câu thơ trong truyện Kiều của thi hào Nguyễn Du "*chữ Tâm kia mới bằng ba chữ Tài*". Đúng vậy, Sư cụ không cần chú phải thật thông minh, chỉ cần chú có được một tấm lòng vàng biết xót thương, biết chia sẻ, biết cảm động, biết hy sinh, một tấm lòng từ bi. Nếu sau này chú trưởng thành cũng giữ được cái tâm trong sáng như lúc này thì cũng là có tài. Có thể thu phục nhân tâm, đem lại hạnh phúc tình thương cho mình và muôn loài. Sư cụ hài lòng và thầm nghĩ phải cố gắng dẫn dắt chú tiểu An sống với cái tâm đó.

Ngoài kia, xa thật xa, tiếng pháo vẫn thình thoảng đi đùng vọng lại. Ngày mai mùa Xuân Yêu Thương thực sự lại trở về.

Tháng 12.2019

• Thích Như Tú

NHỮNG DẤU ẤN VĂN HÓA KHÓ QUÊN TRONG NĂM 2019

• Phương Quỳnh (Diệu Thiện)

Sau 4 ngày tham dự đại lễ tại chùa Viên Giác tại Hannover, Đức Quốc, chúng tôi được Thầy Thông Triển đưa ra nhà ga bằng xe ca của chùa để trở về lại trú xứ của mình.

Trên xe có một nữ Phật tử chùa Trúc Lâm ở Paris, Pháp Quốc tâm sự. „Bác ơi, đây là lần đầu tiên cháu đến thăm chùa Viên Giác. Cháu đọc báo thấy có tin về 4 ngày lễ hội 40 năm từ 27 đến 30 tháng 6.2019 về thành lập chùa Viên Giác, thành lập Hội Phật Tử Việt Nam TNCS, thành lập Chi Bộ Chi Bộ Phật Giáo VNTN tại Đức và 40 năm kỷ niệm báo Viên Giác. Ngoài ra còn 3 lễ khác là Khánh thọ 70 tuổi của Hòa Thượng Phương Trượng chùa Viên Giác, Đại Giới Đàn Pháp Chuyên và lễ tấn phong lên các hàng giáo phẩm Hòa Thượng, Thượng Tọa, Ni Sư.

Suốt một tuần lễ ở lại chùa, cháu vô cùng ngạc nhiên và đầy lòng cảm phục về cách tổ chức quá ư là hoàn hảo; cháu không dám nói là 100% mà gần như vậy. Cháu đã từng tham dự các lễ Đại Giới Đàn trong nước và cả hải ngoại, cháu chưa thấy có một lễ hội nào mà xuyên suốt 4 ngày đông đảo, hàng ngàn người như thế mà lại vô cùng trật tự trong khung cảnh trang nghiêm và đầy tình đạo vị. Tất cả các Bác và các anh chị em Phật tử phục vụ đều ân cần tiếp đãi nồng hậu, nhiều món ăn và nước uống chùa khoản đãi hết. Các món chay thật hấp dẫn không khác gì các món mặn. Bánh trái, trà nước, cà phê, nước chanh lạnh cũng được uống thoải mái nên giải được phần nào cái oi bức như thiêu đốt có khi nhiệt độ lên đến 38 độ C của mùa hè Âu Châu mà từ trước đến nay chưa từng có. Người lớn tuổi cũng tham dự nhiều, nhưng không xảy ra một điều gì đáng tiếc. Có lẽ được Long Thần Hộ Pháp của chùa phò hộ. Thật là „bất khả tư nghi“.

Đặc biệt trước 4 ngày đại lễ, Thượng Tọa Thích Hạnh Tấn (Tu Viện Vô Lượng Thọ, Dresden, Đức Quốc) đã hướng dẫn cho hơn 100 hành giả vừa Tăng vừa tục trì tụng bộ kinh Đại Bát Nhã 24 cuốn của Hòa Thượng Thích Trí

Nghiêm đã dịch ra Việt ngữ. Đây là lần trì tụng lớn nhất từ trong nước ra đến hải ngoại cũng chưa có lần nào!

Khi về lại Hamburg, chúng tôi lại được nghe anh chị Nguyễn Hữu Huân tâm tình. Anh chị này là tín hữu Thiên Chúa Giáo, đã sống tròn 40 năm ở xứ Đức và cũng là một độc giả trường kỳ của báo Viên Giác. Đặc biệt lúc nào cũng kính quý Hòa Thượng Thích Như Điển như là vị Cha Xứ của mình. Anh chị nói: „Chúng em muốn về chùa để dự lễ Khánh Tuế, chúc mừng Hòa Thượng, nhưng vì quá đông không chen nổi vào Chánh điện được; dù vậy trong lòng chúng em cũng vui vì có đến chùa tham dự lễ. Thật vô cùng ngạc nhiên, lần này về chùa, lễ đông đảo hàng ngàn người như thế mà lại không ồn ào. Toàn cảnh từ trong chùa ra đến chung quanh chùa đều im lặng trật tự trong khung cảnh trang nghiêm; một không gian trầm lắng lạ thường, khác hẳn với những lần lễ trước đây. Nói một cách nôm na ngắn gọn là buổi lễ có văn hóa. Có lẽ không có buổi lễ nào hoàn hảo hơn nữa!

Ngoài ra còn có các tín hữu Thiên Chúa khác như ông Phùng Khải Tuấn, đương kim Liên Đoàn Trưởng Liên Đoàn Công Giáo Việt Nam tại Đức, cũng như ông Đinh Kim Tân, Đại diện Đài Phát Thanh Việt Nam Hải Ngoại tại Âu Châu; mặc dù ở xa chùa, nhưng vì kính mến Hòa Thượng Phương Trượng chùa Viên Giác cũng dành thì giờ đến tham dự lễ chúc thọ Hòa Thượng.

...
*Chuông ngân Bát Nhã tầng không
Lễ hội Viên Giác sen hồng dâng hương
Gió lành trải khắp muôn phương
Con đường lý tưởng, con đường độ sinh.*

Đó là những vần thơ tuyệt tác trong bài „Trầm dâng hương ngát cung trời“ của Nữ sĩ Tuệ Nga ở Hoa Kỳ để kính mừng lễ Khánh Thọ, mừng Hòa Thượng đạo đời viên dung.

Tôi lại nhớ vào tháng 02.2019, hai anh Nguyễn Trí (Phù Vân) Chủ Bút và Nguyễn Đạo (Văn Công Tuấn) ngày đêm lo chuẩn bị ba cuốn sách: Đặc San Văn Hóa Phật Giáo Việt Nam (nhiều tác giả), Mỗi Tơ Vương của Huyền Trân Công Chúa của HT. Thích Như Điển và Còn Đó Những Tinh Anh của Phù Vân để kịp ra mắt trong các ngày đại lễ tháng 6.2019.

Trên đời này các văn nhân thi sĩ có cái duyên văn nghệ dễ thường bất chợt gặp nhau. Nhờ duyên lành đưa đẩy nên hai anh có pháp danh khởi đầu bằng chữ Nguyễn ở Đức lại gặp hai anh

cũng có pháp danh khởi đầu bằng chữ Nguyên ở Hoa Kỳ. Hẳn là „tiếng thơm ngược gió hương bay“ từ Mỹ qua Đức, đồng cảm, đồng điệu nhiệt tình phò tá Hòa Thượng Thích Như Điển. Thầy cho biết, ngày trước trong kinh sách có viết „Trí Tánh Viên (hay Thường) Minh“, nay các đạo hữu tính theo tuổi tác thì phải kể là Nguyên Trí Phù Vân, Nguyên Tánh Nguyễn Hiền Đức, Nguyên Đạo Văn Công Tuấn và Nguyên Minh Nguyễn Minh Tiến; tạo thành Nhóm Tứ Nguyên.

Ấu đó cũng thêm một niềm vui cho Hòa Thượng Phương Trượng. Nhóm Tứ Nguyên (Trí Tánh Đạo Minh) được hình thành từ đó. Tôi xin mạn phép tạm suy diễn „**Tánh là Trí tuệ Minh** mẫn của Đức Phật (Phật Tánh) hướng dẫn chúng sanh đến Con Đường (**Đạo**) giải thoát sanh tử luân hồi“. Bốn anh em đó là Nguyên Trí Phù Vân, Kỹ Sư Thủy Lâm, là chủ bút Báo Viên Giác, hiện ở Đức. Nguyên Tánh Nguyễn Hiền Đức, trước năm 1975 là Phó Thư Viện của Viện Đại Học Vạn Hạnh, anh còn là một học giả về Sử học, hiện ở Hoa Kỳ. Nguyên Đạo Văn Công Tuấn, Kỹ Sư Chuyên viên Điện Toán, hiện đang làm việc tại Bệnh viện Kiel, Đức Quốc. Nguyên Minh Nguyễn Minh Tiến, học giả Phật Giáo uyên bác, hiện làm việc cho Trang nhà „Rộng Mở Tâm Hồn“ tại Hoa Kỳ.

Sáng ngày 27.6.2019 trong chánh điện chùa Viên Giác có khoảng 300 Chư Tôn Đức Tăng Ni từ mọi nơi trên thế giới đã quy tụ về Tổ Đình Viên Giác. Trước Tam Thế Phật, một màu vàng rực rỡ tỏa sáng cả chánh điện cùng 800 nam nữ Phật tử ngồi san sát bên nhau. Bỗng nhiên có hai mẹ con Phật tử từ cửa chánh đi vào chánh điện, trên đầu đội hai mâm kính viết bằng máu tiến dần vào sát Chư Tôn Đức, rồi quỳ xuống trước Phật đài kính cẩn dâng lên cho Hòa Thượng Phương Trượng để chúc mừng Khánh Tuế 70. Đó là Phật tử Quảng Thiện Duyệt ở Thụy Điển. Bà ta chép kinh Pháp Hoa, Kinh Đại Bát Niết Bàn 2 quyển và lấy da làm giấy, lấy xương ngón tay

làm bút, lấy máu làm mực để chép một vài kinh nhỏ. Con gái của bà, 13 tuổi, lấy máu chép kinh Vu Lan Bồn, kinh Báo Ân Phụ Mẫu, kinh Dược Sư, kinh Bát Nhã v.v... Tất cả mọi người nghe qua đều kính cẩn thán phục. Bà Quảng Thiện Duyệt đã căn cứ theo kinh Hiền Ngu quyển 1 nói về Phạm Thiên tinh pháp, trong đó có đoạn „... Nếu Ngài có thể lột da của Ngài làm giấy, bẻ xương của Ngài làm bút, lấy máu của Ngài làm mực chép giáo pháp của Như Lai, thì tôi sẽ thuyết pháp cho Ngài nghe...“.

Hai mẹ con bà Duyệt đã vì đạo pháp, với lòng tôn kính vô biên đối với HT Phương Trượng, nên đã dành nhiều thời gian dài để viết kinh. Một món quà vô tiền khoáng hậu, vô cùng thiêng liêng quý giá. Hòa Thượng là vị cao tăng thạc đức mới nhận được món quà vô giá này.

Đến buổi tối là lễ kỷ niệm 40 năm xuất bản báo Viên Giác. Theo chương trình, trong mục chúc thọ, tặng hoa và quà cho HT Phương Trượng, Anh Chủ Bút đã mời hai vị niên trưởng nam, nữ của Ban Biên Tập báo Viên Giác là Bác Thị Tâm Ngô Văn Phát, năm nay vừa đúng 90 tuổi, là một Sĩ Quan Cấp Tá trong Quân Lực VNCH đọc lời chúc thọ. Bên nữ là Bà Nguyễn Hạnh Hoàng Thị Doãn, 83 tuổi, nguyên là Giáo Sư Toán trước năm 1975, tặng hoa cho Hòa Thượng; nhưng giờ chót Bà Nguyễn Hạnh bị bệnh không đến tham dự được. Tôi là người lớn tuổi thứ hai trong Nhóm Bút Nữ nên Ban Tổ Chức để cử tôi thay thế.

Như Lai nói, vạn vật đều vô thường, có những việc mình không nghĩ đến mà vẫn xảy ra. Tất cả đều do nhân duyên „có-không-được-mất“ không phải của đời này mà đã từ nhiều đời nhiều kiếp trước. Vì thế cho nên vào giờ chót, tôi nhận được công việc này. Trên sân khấu, tôi ôm bó hoa trên tay, đứng chung với mấy chục vị trong Ban Biên Tập và Cộng Tác Viên, đang chờ đợi vị niên trưởng Ngô Văn Phát thưa lên lời chúc mừng Khánh Tuế. Bác còn giải thích bó hoa chúc thọ Hòa Thượng gồm: 5 bông hồng màu vàng tượng trưng cho hơn 50 năm xuất gia hành đạo của Hòa Thượng và 7 bông hồng màu đỏ thắm tượng trưng cho 70 năm Hòa Thượng thị hiện trên cõi đời này nhằm cứu độ chúng sanh. Trong khi Hòa Thượng được mời lên sân khấu, tự nhiên lòng tôi thấy rộn ràng, nước mắt rưng rưng, có lẽ là giờ phút „Phật chứng tâm“, nên tôi rất thành kính trao hoa cho Hòa Thượng mà trong thâm khảm, tôi đã xem Người là vị Thầy tâm linh đã

truyền tải cho tôi học được thể nào là lòng vị tha, từ bi, độ lượng...

Ca sĩ Ngọc Huệ, sống tha hương mấy mươi năm, chỉ muốn đem tiếng ca của mình gửi gắm cho đồng hương những bản tình ca gợi nhớ quê hương với tinh thần thiện nguyện chứ không vì một chút lợi nhuận nào. Cô tâm sự, cô chỉ biết hát mà không biết sáng tác nhạc. Nhưng theo chương trình, ông Chủ Bút đề nghị cô hát 2 bản và ngâm bài Thơ của Hòa Thượng sáng tác năm 1975 lúc Hòa Thượng đang du học tại Nhật Bản. Thế rồi ngày đêm cô cố tập, ngâm nga mãi nhưng thất vọng. Cũng vì lòng tôn kính và tri ân đối với vị tôn sư đầy lòng vị tha độ lượng, nên cô cầu nguyện Chư Phật và Chư Bồ Tát giúp cô phổ nhạc được bài thơ „Cảm Cái Lạnh Đông Kinh“. Người nhạc sĩ giúp hòa âm bản nhạc của cô đã thốt lên lời khen tặng. Theo ông chưa có người nào lần đầu phổ nhạc qua ý thơ của người khác mà lại xuất sắc như thế. Hòa Thượng rất vui vì bất ngờ nghe cô hát và diễn đạt bài thơ tâm ý, tâm nguyện của mình cách đây 44 năm. Sau đó cô đã kính tặng Hòa Thượng cái CD đĩa nhạc này. Có lẽ đây cũng là một dấu ấn khó quên.

Qua ngày hôm sau, 28 tháng 6 đúng ngày sinh nhật Khánh Tuế 70 của Hòa Thượng. Hàng trên cao có Hòa Thượng Thích Bảo Lạc cùng Hội đồng Thập Sư Nhị Bộ. Bàn dưới chỉ có Hòa Thượng Phương Trượng ngồi một mình. Có trên 50 đệ tử và đồ tôn quỳ trước mặt Ngài để đợi giờ làm lễ chúc thọ.

Hòa Thượng Minh Hiếu và Hòa Thượng Nguyên Siêu ngồi trên nhìn xuống trong lễ chúc thọ, nói rằng: „Mình ước gì có một hay hai ông đệ tử như vậy mà không có, trong khi Thầy Như Điển thì có quá nhiều!“...

Sau đây tôi xin trích hai đoạn thư ngắn của hai vị Sư huynh đệ là HT Bảo Lạc và HT Như Điển để kết thúc bài viết này.

Trong thư của HT Như Điển gửi thăm HT Bảo Lạc sau 4 ngày trở về trú xứ Úc, có đoạn như sau:

„... Mấy bữa nay đọc Email choáng ngợp, nhưng tựu trung đó là nhờ vào Tam Bảo; nhờ vào sự hy sinh của quý Thầy, trong đó có Đàn Đầu Hòa Thượng (HT Bảo Lạc) và Hội Đồng Thập Sư Nhị Bộ đã để lại những hình ảnh quá tuyệt vời trong Đại Giới Đàn Quán Thông vừa rồi.

Ơn cha mẹ, huynh đệ, xã hội lúc nào Như Điển cũng canh cánh bên lòng. Vì nếu không có gia đình, Thầy Tổ thì mình sẽ không có ngày hôm nay. Trong buổi sinh nhật tất cả quà cáp

như Thầy đã thấy; còn phần tịnh tài 60.000 EURO Như Điển cũng đã mang ra cúng dường hết cho trọn lời nguyện khi làm việc này...“.

Sau đó HT Thích Bảo Lạc cũng có thư hồi đáp, xin trích một đoạn như sau:

„... Trong cuộc lễ của Thầy mọi việc rất nhịp nhàng trôi chảy là nhờ dàn nhân sự đệ tử và đồ tôn của Thầy đã nhiệt tình đóng góp cùng với Phật tử mới đạt được như vậy. Một phần khác nhờ Thầy phát tâm rộng rãi, cúng dường hậu hi đến Chư Tăng Ni nhất là quý vị từ Việt Nam và tin rằng ít có ai làm được như vậy.

Niềm vui chung này không phải chỉ chùa Viên Giác mà còn tỏa rộng chung cho cách hành Phật sự của chúng ta ở hải ngoại...“.

Trên đây tôi chỉ nêu lên những sự kiện quan trọng tạo thành những **dấu ấn văn hóa** khó quên trong năm 2019 chung quanh Pháp Hội tại chùa Viên Giác mà thôi.

Ngoài ra vì trang báo có hạn, chúng tôi xin gạn gọn những chủ đề khác cũng có những dấu ấn thuần túy Phật giáo như ba bài thuyết trình về Phật Giáo tuyệt vời của HT. Seelawasa, HT. Sevali và GS Tiến sĩ Olaf Beuchling và Kỹ sư Văn Công Tuấn dưới sự điều hợp linh động của Đại Đức Thích Hạnh Giới trong sáng 27.6.2019.

Đại Giới Đàn Quán Thông thật long trọng trang nghiêm và đặc biệt có nhiều giới tử ngoại quốc như Ý, Phần Lan, Đức... tham dự.

Cũng như ba buổi thuyết pháp của HT. Thông Hải, Phái Đoàn Hoằng Pháp Âu Mỹ cũng được bà con Phật tử hưởng lòng lắng nghe.

Tiếp đến cũng có đông đảo bà con Phật tử ngồi lắng yên lắng nghe buổi thuyết pháp tuyệt vời của Ni Trưởng Giới Châu và Ni Sư Minh Liên đến từ Hoa Kỳ.

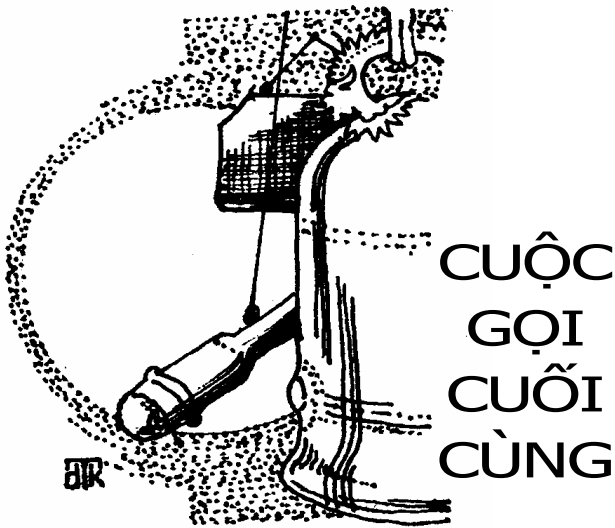
Để đầu óc bớt căng thẳng, chiều và tối 28.6.2019 Nhóm ca sĩ của Gia Huy từ Hoa Kỳ sang trình diễn nhiều bản nhạc thiên vị, trong đó có đĩa nhạc „Dâng Thầy một đóa hoa tâm“ rất đặc sắc. Đồng thời GDPTVN tại Đức đã có một đêm văn nghệ tuyệt vời để dâng lên Hòa Thượng nhân lần sinh nhật thứ 70.

Ngày 30.6.2019 có buổi Chúc thọ và lễ Tấn phong cho chư tôn đức lên hàng giáo phẩm. Thêm nữa cũng có lễ cúng dường trai Tăng và huân Tăng...

Dĩ nhiên vẫn còn nhiều thiếu sót, rất mong thiện tri thức và bạn đạo đồng tu bổ sung cho.

Nam Mô Hoan Hỷ Tạng Bồ Tát Ma Ha Tát./.

(Tháng 01.2020)

• Hoa Lan

Một buổi sáng vào cuối năm Kỷ Hợi, tôi đang sửa soạn để đi du lịch một hòn đảo mộng mơ có tên là Hòn Thơm với cáp treo dài nhất thế giới của hòn đảo ngọc Phú Quốc, bỗng điện thoại reo vang, được Thiện Khải cho biết là của ông Sư Phụ Quảng Bình, thôi đành để cuộc gọi "lỡ"!

Tôi không dám gọi lại cho Thầy ngay vì phải đi gấp và thông thường mỗi cuộc gọi của Thầy phải kéo dài cả tiếng để nghe Thầy "tâm sự" từ chuyện đi tù cải tạo từ hồi nào hồi nao, đã đem Phật Pháp ra đấu lý với các tên quản giáo mê mờ đáng thương ấy như thế nào; đến các Phật sự tại Âu Châu mà Thầy chưa hoàn thành ước nguyện, đó là ước mơ được đào tạo Tăng tài tại hải ngoại.

Suốt cả ngày đi chơi nhưng tâm hồn tôi vẫn lẩn quẩn nghĩ đến Thầy. Ơ! Sao lại mất chánh niệm đến thế! Không, hãy cho phép tôi nghĩ đến Thầy, phải nghĩ thật nhiều là đằng khác! Thầy đang đấu tranh khốc liệt với căn bệnh hiểm nghèo, không còn nhiều thời gian nữa đâu, tôi sắp mất Thầy rồi!

Lúc ấy tôi không khóc, nhưng bây giờ ngồi viết lại những dòng này, nhất là đến đoạn ước mơ được đào tạo Tăng tài tại hải ngoại của Thầy không thành, nước mắt tôi đã ràn rụa.

Đến chín giờ tối hôm đó tôi phải gọi ngay xem Thầy muốn nhắn nhủ điều gì? Thầy cười bảo, sáng mai Thầy sẽ nhập viện. Tôi kêu trời không thấu, tại sao trong vòng sáu tuần lễ tôi về Việt Nam đến giờ, Thầy đi đi về về bệnh viện còn hơn Phật tử thuần thành đi Chùa nữa. Thật vậy, nếu ai theo dõi trang Đại Gia Đình Quảng Đức

trên Viber, sẽ được xem những bức hình Hòa Thượng Quảng Bình nằm thở ống dưỡng khí trong bệnh viện một cách đau lòng.

Cuộc gọi cuối cùng của Thầy với tôi diễn biến như thế nào? Thầy đã nhắn nhủ tôi điều gì trước khi vĩnh viễn ra đi? Không dài dòng văn tự, chỉ một chữ thôi. Tất cả sẽ được kể lại rõ ràng trong phần cuối.

Nhớ ngày mới về Việt Nam, Thầy còn rủ tôi ra Quy Nhơn thăm chùa Thầy, nhưng tôi không được điếm phúc như ông đệ tử cuối cùng Thiện Khải của Thầy. Ông ấy được Thầy nấu cơm cho ăn trong chuyến đi tìm chùa Thầy thật cực khổ tại Quy Nhơn kỳ rồi.

Phần tôi đã quá trễ vì Thầy không còn khỏe như xưa để ra đón như lời hứa năm nào. Nhưng Thầy vẫn mời ra Quy Nhơn ở mười ngày tại tịnh thất của em gái Thầy để tôi được tĩnh tâm. Chắc Thầy nghĩ tâm tôi đang rối loạn vì ai?

Tôi đang trên đường ra Quảng Ngãi thăm cô bạn văn Trần Thị Nhật Hưng mới ở Thụy Sĩ về, chúng tôi bàn chuyện cùng gia đình ở Quảng Ngãi làm chuyến Bắc du về thăm quê nội ngoại mãi tận ngoài kia, rồi lên cả Yên Bái thăm quê hương người hùng Nguyễn Thái Học, lúc lên đoạn đầu đài còn hô to hai chữ "Việt Nam" nước tôi. Sẵn đây thuê xe lên luôn Sapa thành phố sương mù thăm chợ đêm lẫn chợ tình, nếu trời trong mây tạnh kéo nhau đi cáp treo leo đến tận đỉnh Fansipan.

Chương trình đi chơi quá hấp dẫn như thế làm sao tôi có thể bỏ để đi tu với Thầy, tôi muốn đến Quảng Ngãi chiêm ngưỡng "Giếng nước thiêng của chùa Thiên Ấn". Tôi chỉ ghé ngang Bình Định khoảng nửa tiếng khi xe đồ dừng lại cho khách ăn cơm. Thế là tôi đã đặt chân lên mảnh đất oai hùng của vị anh hùng áo vải Quang Trung Nguyễn Huệ và ngưỡng mộ đàn bà xứ này với câu vè: "Con gái Bình Định múa roi đi quyền".

Trở lại câu hỏi, Thầy là ai? Một vị Hòa Thượng đáng kính đạo cao đức trọng hay một vị chân tu, chỉ có người trong cuộc mới nhìn thấy được thôi! Bên ngoài Người hay xuất hiện dưới hình tướng của một Tể Diện Hòa Thượng nên có rất nhiều hiểu lầm. Có lần tôi hỏi Người:

- Thầy ơi, thiên hạ gọi Thầy là ông Hòa Thượng Ba Gai đó!

Thầy cười thật tươi kiểu Bình Định:

- Ba Gai còn ít đó con, Thầy đây đến 108 cái Gai con ạ!

Mới đây đọc báo thấy thiên hạ viết Thầy đến chùa nào cũng có nhiệm vụ giải nguy cho tình hình nội bộ trong và ngoài nước của chùa ấy! Điển hình là hai ngôi chùa tiêu biểu: Phổ Bảo ở München Đức Quốc và Giác Uyển ở Phú Nhuận Sài Gòn.

Thầy hay cười bảo với tôi, vẫn nụ cười đặc biệt ấy:

- Thiện Giới không biết chứ, mỗi lần Thầy về hai Chùa đó, ông Trụ trì phải thu xếp phòng riêng dành cho Thầy.

Thầy của tôi oai đến thế là cùng!

Tôi cũng có một đồng minh cùng chung một ý tưởng, xem Thầy là hiện thân của Bồ Tát Quán Âm, đó là Thầy Đồng Văn, Trụ trì chùa Phổ Bảo. Vị Trụ trì này đến khổ vì Thầy của tôi, nhưng đến phút cuối vị này vẫn có cơ hội về Việt Nam để cầm tay Người nắm thật chặt và lo hậu sự cho Người.

Một tình bạn thăm thiết, một đồng môn chia sẻ nghĩa tình, phải kể đến mối thâm giao của hai vị Hòa Thượng, cùng lên hàng giáo phẩm Hòa Thượng trong giới đàn Pháp Chuyên năm 2008. Một vị là Phú Tăng hay giúp đỡ tặng phong bì tiền Euro cho vị Bần Tăng và cả Y áo trang nghiêm trong ngày lễ tấn phong.

Thầy tôi có một thời làm giáo thọ tại chùa Viên Giác, dạy dỗ giáo pháp cho 15 Chú đệ tử xuất gia của Sư phụ tôi. Ngày nay các vị ấy đa số đã lên hàng Thượng Tọa và đang Trụ trì tại các Chùa rải rác khắp Âu Châu.

Tôi phải kể câu chuyện này để lấy lại công tâm cho Thầy của tôi. Một hôm tôi hỏi Thầy:

- Thầy ơi, con nghe người ta nói Thầy có vợ và gửi tiền về Việt Nam cho vợ, có đúng vậy không?

Thầy hớn hờ trả lời:

- Đúng đó con! Lúc Thầy ở trong trại cải tạo, mấy con đệ tử của Thầy vào thăm nuôi, tụi nó phải nói là vợ của Thầy mới được quản giáo cho vào. Về sau Thầy sang Đan Mạch thấy tụi nó nghèo tội nghiệp mới gửi về cho mỗi đứa một trăm Đô.

- Vậy Thầy có tới bốn con vợ như ông Trưởng giả bốn vợ, tên kia viết còn thiếu!

Cả hai thầy trò cùng cười vang thật hoan hỷ.

Nếu viết về Thầy cho thật đầy đủ, chắc tôi phải cần một cuốn sách với tựa đề "Tế Điền Hòa Thượng thời A Còng" mới đủ đồ.

Nhưng trước khi đi vào phần chính của cuộc gọi cuối cùng, tôi phải kể sơ qua giai thoại được chở Thầy ngồi trên xe và được Thầy lái xe chở đi làm Phật sự. Ai đã từng được diễm phúc ấy đều chấp tay vái dài xin cho đừng có lần thứ hai.

Đó là tuyến đường từ chùa Linh Thú đi đến chùa Phổ Đà, từ Tây Bá Linh nối dài đến Đông Bá Linh...

Mỗi lần lên Berlin, Thầy đều gọi tôi rồi ra lệnh:

- Thiện Giới đâu? Lên Linh Thú chở Thầy sang Phổ Đà coi!

Lần đầu tôi rất nhiệt tình làm nghĩa vụ, nhưng các lần sau tìm cách trốn một cách an toàn. Chẳng là Thầy đã tạo ra rất nhiều tình huống kinh ngạc khiến tôi phải vái dài. Gần mười hai giờ đêm Thầy vẫn chưa chịu về, tôi phải dọa là Linh Thú đóng cửa Thầy không vào được. Thầy đáp tỉnh bơ:

- Đóng cổng thì Thầy leo rào vào.

Vừa nói xong chỉ vài phút sau, tôi đã nghe tiếng ngáy như sấm rền vang của Thầy vọng sang từ ghế ngồi bên cạnh. Tôi chỉ biết niệm Phật và lái xe cho an toàn đưa Thầy về trả cho Chùa.

Về sau có chùa Tăng của Thầy Từ Nhơn nên Thầy đến thẳng chùa Từ Ân không làm phiền đến đệ tử nữa.

HT Quảng Bình và Thiện Khải

Thầy của tôi rất ít nhận đệ tử, nếu nhận chỉ những trường hợp đặc biệt như anh Thực Giác hay ông Thiện Khải cúng đầu. Đáng lẽ Người đã nhận tôi làm đệ tử ngay lần đầu mới gặp tại

chùa Viên Giác, nhưng xét nhân duyên không thích hợp nên để tôi tự tìm Sư phụ.

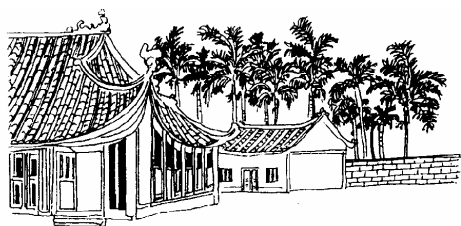
Lần cuối gặp Thầy vào tháng 6 năm 2019 tại chùa Viên Giác, nơi đang tổ chức các sự kiện đình đám náo động cả thế giới, làm sao không có mặt của Thầy được. Lúc ấy Thầy đang ngồi hóng gió trước cửa văn phòng tờ báo Viên Giác với các vị Hòa Thượng được Sư phụ tôi mời đến dự lễ. Thấy tôi cầm mấy cuốn sách trên tay, Thầy cười bảo:

- Tặng cho bạn của Thầy một cuốn đi con!

Tôi thật sự hoảng hồn, sợ Thầy ký đầu mắng, tu không chịu lo tu cứ lo viết truyện nhảm nhí "Đốt cháy cuộc tình", rồi còn mang đi tặng các vị Hòa Thượng nữa. Nhưng Thầy đã bảo, phải y giáo phụng hành.

...

Mặc dù có Viber nhưng không dễ gì liên lạc được với Thầy. Chỉ có Thầy tìm đệ tử khi hữu sự chứ trò thì không có cửa. Sau khi biết được Thầy bệnh nặng, tôi không dám hỏi han nhiều sợ Thầy còn nằm trong phòng cấp cứu. Nhưng vẫn thí nghiệm xem Thầy có đọc tin nhắn không bằng cách gửi các hình ảnh đi ra Huế chụp tại các chùa Từ Đàm và Từ Hiếu, xong ngồi đợi xem các dấu mốc đã hiện ra màu xanh chưa? Hay gửi các tin nhắn như: "Thầy ơi, con chúc Thầy vượt qua đại nạn bệnh tật. Nam Mô Dược Sư Lưu Ly Quang Vương Phật". Rồi chờ đợi, rồi lo lắng không biết Thầy như thế nào? Vài ngày sau mới hiện lên dấu hiệu Thầy vẫn còn sống, vẫn còn đọc được tin nhắn của tôi. Cho đến một hôm Thầy tìm tôi, cho tôi thấy mặt lần cuối qua video của Viber chỉ vài giây thôi rồi tắt máy. Tôi ghen ngào khi thấy Thầy quá tiêu tụy, không còn sức sống nữa. Thầy vẫn cười nụ cười xứ Nẫu nhưng không truyền cảm tươi rói như ngày nào. Tôi biết chuyện gì sẽ đến nên muốn làm cho Thầy vui phút cuối, hát cho Thầy nghe một câu mà Thầy vẫn hay hát... Quả thật Thầy rất vui nên cười một nụ cười rất mếu! Thầy nhắn nhủ tôi một lời cuối rồi tắt máy: "BUÔNG".

• Hoa Lan-Thiện Giới
Đầu năm 2020.

CHUYỆN ĐỊNH CƯ

• Đỗ Duy Ngọc

February 23, 2019

Trong tháng này, tui tiễn ba gia đình của ba người bạn đi định cư ở nước ngoài. Họ đều là những người thành đạt, giàu có ở Việt Nam. Rất thành đạt và tài sản tính đơn vị hàng triệu đô la.

Một bạn là doanh nhân, hai vợ chồng có tài sản khá lớn, nhiều bất động sản trên những khu phố vàng của Sài Gòn. Họ có ba đứa con đang tuổi lớn và đã có hai đứa đang học ở Mỹ. Gia đình anh đi diện EB5 định cư ở Mỹ.

Người thứ hai là một bác sĩ, anh là người thầy thuốc giỏi, từng tu nghiệp nhiều nước trên thế giới, tự hào đã nội trú nhiều bệnh viện lớn ở nước ngoài. Ở Việt Nam anh là bác sĩ có thu nhập khá cao, có biệt thự ở quận 2, có công việc ổn định. Vợ cũng là dược sĩ, có một pharmacie rất đông khách ngay trung tâm Sài Gòn. Anh chị chỉ có một đứa con gái, đang chuẩn bị vào đại học. Gia đình anh đi theo diện người chị vợ bảo lãnh đi Mỹ, hồ sơ chờ đã mười ba năm, từ lúc sự nghiệp anh chị chưa có bao nhiêu.

Người thứ ba là anh bạn học chung trường đại học, năm nay vừa đúng bảy mươi tuổi, đã đến tuổi già. Anh này cũng có một đời sống sung túc ở Việt Nam, hồi còn tuổi làm việc, anh là một quan chức ngân hàng, vốn là nghề của anh trước 1975. Hồi đó, sinh viên ngành ngân hàng, tài chính ở Đại Học Vạn Hạnh tốt nghiệp cử nhân vào năm 1971-1972 đều được nhận vào các ngân hàng với chức vụ cao, một số làm ngay giám đốc các chi nhánh. Anh nằm trong số người được giao làm giám đốc. Sau 75, anh tiếp tục cho đến lúc nghỉ hưu. Nghề nghiệp thế nên cũng có thể gọi anh là giàu, có của ăn của để, có hai thằng con trai, đứa nào cũng thành đạt, một thằng có chức vụ trong ngành ngân hàng của Việt Nam, đứa kia làm chuyên viên tiền tệ ở nhà băng của Anh Quốc. Nói tóm lại là thuộc giới thượng lưu ở xứ này. Bây giờ anh lại đi định cư ở Pháp theo diện bảo lãnh của người em.

Ba trường hợp nêu trên chứng minh họ đi định cư không phải vì sinh kế. Trước đây, ngoài lý do chính trị, đa phần ra đi vì đời sống ở Việt

Nam thời đấy khổ quá, cả nước đói nghèo, họ đành dút áo ra đi mong có tương lai sáng sủa, sung túc hơn. Còn bây giờ, như ba người bạn tui đó, họ ở Việt Nam rõ ràng là quá sung sướng về vật chất, họ chẳng thiếu thứ gì. Gia đình sinh hoạt như quý tộc, con cái sống như những hoàng tử và công chúa. Hàng năm họ đi du lịch khắp nơi, ở những khách sạn sang trọng, ăn những thức ăn với giá ngất trời. Nhưng họ vẫn ra đi.

Hỏi chuyện với họ, họ biết ra đi là sẽ gặp không biết bao khó khăn đang chờ trước mắt. Để làm lại một cuộc đời mới trên xứ sở xa lạ không phải là điều dễ dàng. Họ không ảo tưởng về nơi họ sẽ đến, vì họ đã từng du lịch qua đây nhiều lần. Biết rất tường tận cuộc sống ở đó với những trở ngại khó lường.

Anh bạn bác sĩ bảo rằng anh rất yêu nghề y, nhưng khi định cư, muốn tiếp tục làm nghề, anh phải đi học lại, cũng đã gần qua tuổi năm mươi, ngồi học cũng không phải là điều dễ dàng. Và để sống, anh phải chọn một công việc nào đấy không như ý của mình.

Anh bạn doanh nhân dù có nhiều tiền nhưng để hợp thức hoá số tiền lớn đó cho hợp pháp cũng là điều khó khăn. Cho đến bây giờ, ngày đi đã đến, anh vẫn chưa hình dung con đường phía trước sẽ như thế nào?

Còn anh bạn đồng môn của tui, đã bày mười, sẽ chẳng có công việc gì dành cho anh nữa. Tui giống với anh thôi thì qua đó chiều chiều đi dạo sông Seine, hay lên đồi Montmartre ngắm mây bay hay ngồi trong khung cửa nhìn đám bồ câu bay lượn, chờ cuối đời nằm trơ trọi ở nghĩa trang xa lạ hay là trở thành một nhúm tro cốt nằm trong ngôi chùa hoặc thả bay trong gió. Anh cười buồn, một nụ cười chấp nhận.

Ai cũng buồn khi sắp rời bỏ quê hương. Ai cũng thấy đoạn đường còn lại cũng lắm gian nan. Nhưng ai cũng bảo phải đi. Sức chịu đựng đã lên đến đỉnh rồi. Bởi cuộc sống không chỉ là tiện nghi, là vật chất để thụ hưởng. Mà cuộc sống còn cần phải có không khí để thở, tự do để sống, thoải mái để sinh hoạt. Sống chứ không phải để tồn tại. Sống là phải biết tương lai và tự mình định được tương lai cuộc đời mình. Những người bạn tui cho rằng ở lại là chấp nhận những bất công, những điều chướng tai gai mắt mà bất lực chẳng làm chi được. Xã hội tàn nhẫn quá, con người tàn ác quá. Ở lại là chấp nhận bị đầu

độc, không chỉ bị đánh thuốc độc ở thực phẩm, ở hơi thở mà còn bị đánh độc cả tư duy. Chưa kể đất nước này, dân tộc này có còn tồn tại được không trước biết bao âm mưu thâm độc của kẻ thù và sự hà hơi tiếp sức của một bộ phận có quyền lực. Anh bạn già hỏi tui với ánh mắt buồn rầu: Cho thuê đất 99 năm thì nước Việt còn gì? Bạn trả lời tôi đi.

Anh bạn bác sĩ thì bảo không thể cho các con của mình lớn lên với một tâm hồn bệnh hoạn, một nhân cách méo mó và một cách sống giả tạo, dối lừa. Anh hỏi tui: Bây giờ ở Việt Nam, có gì là không láo? Láo tất. Do vậy tôi phải đi để tôi, gia đình tôi, con cháu tôi được sống và nghĩ suy bằng sự thật không dối lừa. Chúng tôi chọn ra đi như một cách phản kháng. Phản kháng trong im lặng. Và đành bỏ lại những thứ mà chúng tôi sẽ không bao giờ làm lại được ở xứ người.

Anh bạn doanh nhân thì bảo rằng, biết con đường trước mặt, sau lưng đầy cút, thì tại sao không chọn con đường sạch mà đi !

Ở đây, tui chỉ đề cập đến chuyện ba người bạn của tui, tui không muốn nói đến những cán bộ, những người đã từng là quan chức của chế độ, có người từng là tổng biên tập một tờ báo lớn, những người một thời là những người đã từng tham gia hoạt động đấu tranh ở các đô thị miền Nam, họ hiện đang ở đây xứ Mỹ, tiểu bang nào cũng có. Họ trốn chạy cái gì? Tui đã từng hỏi thế và họ cũng cười buồn. Bỏ qua những tên ăn cắp công quỹ mà trốn chạy. Những người khác đều ôm trong lòng một nỗi thất vọng không nói được.

Mà thôi, mỗi người có một cách để chọn lựa cuộc sống cho mình. Tôi chọn ở lại, các anh chọn đi. Đó cũng là chút tự do mỗi người có được chọn cho mình.

Ngày xưa chỉ cần rời làng, đã mang tiếng ly hương, xa quê là nỗi đau. Bây giờ, người ta ồ ạt tìm mọi cách bỏ nước mà đi, có nỗi đau nào hơn cho một dân tộc, nhưng phải chấp nhận thôi. Tất cả các loài hoa đều vươn về phía ánh sáng, có hoa nào chịu chết rũ héo hơn trong bóng tối đâu. Và ở trong bóng tối, có ai lại không nguyện rửa bóng tối.

Chúc những người bạn của tôi bình an và có cuộc sống mới như ước mơ ở xứ người.

• Đỗ Duy Ngọc

VÀI KỶ NIỆM VỚI NHÀ VĂN VŨ NAM

• Phù Vân

Tôi rất buồn khi không về Gromaringen tham dự lễ tang của nhà văn Vũ Nam ngày 27.11.2019 - ngày bệnh cúm vật ngã tôi giữa mùa đông giá lạnh. Tôi chỉ còn cách là điện thoại chia buồn với chị Cầm là vợ Vũ Nam và đại gia đình tang quyến. Mặt khác tôi cũng điện thoại nhờ nhà thơ Đan Hà ở Reutlingen, thay thế tôi, đại diện Ban Biên Tập và Kỹ Thuật Báo Viên Giác đọc lời chia buồn và cầu nguyện cho hương linh Thiện Thanh Lý Văn Văn (Vũ Nam) sớm về cõi Phật A Di Đà. Tôi cũng góp ý với Đan Hà nên trình bày quá trình và thành quả đóng góp của Vũ Nam với Báo Viên Giác... Tôi cũng điện thoại trình với Hòa Thượng Phương Trượng chùa Viên Giác rõ việc này. Tôi tin rằng, với lòng quảng đại và quý mến những người cộng tác, Hòa Thượng Phương Trượng, vị Sáng lập Chủ Nhiệm Báo Viên Giác, chắc chắn sẽ về chủ trì buổi lễ cầu siêu cho Vũ Nam...

Tôi nằm nhà, mừng tượng đến hình ảnh người bạn văn hiền hậu ít nói lung linh trong màn khói hương, lắng nghe tiếng kinh cầu vãng sanh của Chư Tôn Đức, của Phật tử và bà con đồng hương gần xa trong tang lễ tại nhà nguyện nghĩa trang Gromaringen vào ngày 27.11.2019.

Dù tôi không đến tiễn đưa Vũ Nam lần cuối, nhưng tôi cũng gửi tấm lòng vô cùng tiếc thương của tôi cho anh:

*Tiến anh đi trời chớm đông lạnh giá
Tiếng kinh cầu nghe vơi với niềm thương
Lời kinh nguyện anh vui miền đất lạ
Chuyện tử sinh chỉ một thoáng vô thường.*

Vũ Nam là người trẻ nhất trong số anh chị em chúng tôi đầu tiên đến đầu quân với Viên Giác từ năm 1985, anh ra đi cũng rất trẻ, 18.11.2019, tuổi vừa về hưu 65. Vũ Nam cũng là người đầu tiên được Thầy Chủ Nhiệm giao nhiệm vụ đảm trách Trang Thiếu Nhi, anh viết dưới bút hiệu Nguyễn Từ Văn. Anh cũng là người đầu tiên được Trung Tâm Văn Hóa Xã Hội chùa Viên Giác cho in tác phẩm „Sau Ngày Tang” vào năm 1987, và anh cũng là người có số lượng tác phẩm nhiều hơn anh chị em do các nhà xuất bản Viên Giác, Miệt Vườn, Làng Văn, Cỏ Thơm ấn hành.

Cũng vào thời gian này, 25 năm trước - 19.11.1994, tôi với tư cách là Tổng Thư Ký Trung Tâm Văn Bút Âu Châu, đã động viên đông đảo anh chị em thành viên TT Âu Châu, trong đó có nhóm anh em văn hữu ở Reutlingen như Đan Hà, Vũ Nam, Huy Giang, Nguyễn Anh Tuấn đến đón tiếp phái đoàn Trung Tâm Văn Bút Việt Nam Hải Ngoại thuộc Văn Bút Thế Giới tại Trung Tâm ViDi do văn hữu Đỗ Đăng Đạo tổ chức tại Dortmund, Đức Quốc. Phái đoàn TT/VBVNHN rất hùng hậu, gồm những nhà văn thành danh như Viên Linh (Chủ tịch, Trưởng đoàn), Giáo sư Nguyễn Sỹ Tế, Nữ sĩ Cao My Nhân, Cung Trầm Tưởng, Mai Vi Phúc.... Trong chương trình, tôi cũng có dịp giới thiệu tập thơ của mình là „Ngoài Xa Dấu Chân Mây” do Viên Giác ấn hành năm 1994.

Văn Bút VNNH và TT Âu Châu tại Dortmund

Rồi trong ngày giỗ lần thứ 10 của nhà báo quá cố Vũ Ngọc Long, tôi đã thông báo cho các bạn văn TTVB Âu Châu đến tham dự. Buổi lễ được tổ chức trang nghiêm tại Niệm Phật Đường Tam Bảo, Reutlingen vào ngày 12.10.2005 do Sư Thích Nữ Như Viên chủ trì với dự hiện diện của hai người con Vũ Ngọc Long là các cháu Chinh và Phương. Chúng tôi ba anh em Phù Vân, Đan Hà và Vũ Nam đều thành tâm hương nguyện cho người bạn vãng số sớm được siêu thoát. Chị Trúc Giang Võ Thị Tường Vi, cũng là thành viên của Trung Tâm VB Âu Châu, đến muộn, nhưng sau đó chúng tôi cùng đến viếng mộ và thắp hương tưởng niệm anh Vũ Ngọc Long.

Dù âm dương cách biệt đã 10 năm, nhưng cái tình của anh em văn bút vẫn quý mến trang trọng như ngày nào, cái nghĩa bạn bè thăm thiết keo sơn là vậy đó.

Ba năm sau, cũng vào tháng 10 năm 2008, trong chuyến về thăm Tu Viện Viên Đức ở Ravensburg, tôi lại rủ nhà thơ Đan Hà vào thăm mộ Vũ Ngọc Long. Tìm hoài chẳng thấy ngôi mộ ở đâu. Sau này cũng chính Vũ Nam báo tin cho chúng tôi hay, các con của Long đã bốc mộ và

mang cốt về Việt Nam thờ tại một ngôi chùa ở quê anh.

Vũ Nam, cháu Chinh, Huỳnh Thoảng, Nguyễn Hữu Hậu, cháu Phương và Phù Vân 12.10.2008.

Trong mấy ngày ngắn ngủi nơi đây, tôi cũng dành thì giờ đến thăm gia đình các văn hữu cộng tác với Viên Giác, như anh chị Phan Ngọc Minh, bút danh là Phan Ngọc đảm trách phần Tin Tức Thế Giới của tờ báo Viên Giác. Tuy là một tín hữu Ky Tô Giáo, nhưng anh lại tích cực cộng tác với tờ báo Phật Giáo. Thật ra, cũng có nhiều tín hữu Ky Tô đến với tờ báo Viên Giác, ví như Sư huynh Hà Đạu Đồng, Giáo sư Vũ Ký, Tiến sĩ Bùi Hạnh Nghi, đặc biệt là các anh em trẻ tuổi như Lê Ngọc Châu giữ mục Tin Nước Đức và Nguyễn Quý Đại giữ mục Tin Sinh Hoạt Cộng Đồng. Điều này chẳng có gì lạ, bởi chủ trương của Thầy Chủ Nhiệm và anh Chủ Bút rất cởi mở và phóng khoáng trong tinh thần hòa đồng của Phật giáo.

Dịp này Đan Hà cùng với tôi đến thăm gia đình Vũ Nam. Đây là lần đầu tiên tôi đến thăm sau khi anh đổi địa chỉ mới. Bên tách cà phê bánh ngọt, anh em chúng tôi thảo luận về những phân hóa nội bộ của Hội Văn Bút Việt Nam Hải Ngoại mà anh em chúng tôi là những thành viên; trao đổi những hoạt động văn hóa tại các địa phương, hay phân tách chủ trương đường lối của những tờ báo hải ngoại mang tính thương mại. Qua đó, anh em góp ý cải tiến tờ báo Viên Giác. Về một chút đời tư, Vũ Nam tâm sự, hầu như cái gì cũng dang dở nửa vời. 30 tháng Tư năm 1975 anh đang còn là Sinh viên Sĩ quan Không Quân trong Quân Lực VNCH. Dạy học ở Phước Tuy sau khi tốt nghiệp Sư phạm 2 năm 1976-1978, Vũ Nam cùng gia đình vượt biển và đến định cư tại Cộng Hòa Liên Bang Đức năm 1981. Sau khóa tiếng Đức, anh ghi danh học Kỹ Sư Cơ Khí nhưng chỉ mới hai năm rồi nghỉ ngang. Anh chuyển

sang học nghề, làm việc, và dành thì giờ rảnh rỗi để viết văn, và cộng tác với báo Viên Giác từ năm 1985.

Phù Vân đến thăm gia đình Vũ Nam ngày 12.10.2008

Cho đến năm 2008, Vũ Nam viết khá đều cho Viên Giác, với văn phong giản dị trôi chảy, đơn thuần của một cây bút miền Nam. Trong thời gian này, Viên Giác ấn hành cho Vũ Nam 4 tác phẩm: Sau ngày tang (1987), Bên dòng sông Donau (1990), Nơi cuối dòng sông (1994), Câu chuyện từ con tàu Cap Anamur (1997). Sau đó, có lẽ chịu ảnh hưởng một số nhà văn, Vũ Nam chuyển văn phong viết về xã hội hiện thực theo thị hiếu của độc giả, nên anh tìm một vùng trời mới. Tác phẩm Bên này bức tường Bá Linh (Miệt Vườn ấn hành 1994), Hoa Liên Kiều và Một đêm ở Genève (Làng Văn ấn hành 2004 và 2008), và Quê người nhớ quê nhà (Cỏ Thơm 2016) là một dấu ấn thay đổi. Có lẽ vì lý do này mà Vũ Nam không còn thì giờ để viết cho Viên Giác chẳng?

*

Hôm nay, nơi đây mưa phùn trong giá lạnh, tôi nằm lặng yên nghe lòng mình xót xa thương tiếc một người bạn văn, ít ra cũng đã cùng chung vui buồn với tôi gần 25 năm từ năm 1985 dưới mái chùa (cũ) Viên Giác, kể từ ngày chúng tôi co ro nằm dưới bàn thờ Phật ngủ qua đêm sau ngày họp Ban Biên Tập Báo Viên Giác hằng năm, thường được tổ chức vào cuối năm.

Ôi, những kỷ niệm thân thương nói sao cho hết.

Vũ Nam ơi, xin hãy ngủ yên, hãy ngủ yên. Bạn bè, thân hữu chắc không dễ quên Vũ Nam - một người bạn văn thật dễ thương.

Hamburg, 10.12.2019

Phù Vân

(Chủ Bút Báo Viên Giác)

QUÊ BÓI ĐẦU NĂM

• Huỳnh Ngọc Nga

- Bộ cứng có dòm ngó ai hay ai dòm ngó cứng hả?

Chị Uyên Thu vừa nhìn tôi do xét vừa cười tùm tùm hỏi tôi. Tôi nhíu mày, rồi trợn mắt ngạc nhiên, cười hỏi lại chị:

- Trời đất, sao chị nghĩ vậy? Già khú bày mười hơn như em mắt nhấp nháy còn thấy ai đầu mà dòm với ngó. Thấy ông xã em thôi cũng đủ lập lòe rồi chị ơi.

Điềm tĩnh, nghiêm trang như một bà thầy bói chính tông, chị Thu đưa ngón tay chỉ bộ bài ba mươi hai lá đang dàn sắp trên bàn, giải thích:

- Thì nè, từ nãy giờ chị xóc xào hai ba lượt, thử tới thử lui vẫn thấy tim em có mấy lá bồi ngó nên chị hỏi thử cho biết vậy mà.

- Chèn ơi. tưởng gì, chị làm em hết hồn. Mấy lá bồi đó có thể là con trai em hoặc em đang nghĩ đến thằng cháu sắp cưới vợ và không biết nên tặng quà gì cho nó đây.

- A, cũng có lý, chứ không lẽ chị bói sai. Cứng thường nói tuổi chị hạp với cứng nên chị bói quẻ nào cũng trúng, bởi thấy hình đầm bốn mạng của cứng và tim cứng đang xoay trở nên chị ngạc nhiên, hỏi cho biết để đi... mét ông xã cứng ấy mà.

Hai chị em cười rộn rã quanh những lá bài. Chuyện chỉ có vậy trong lần viếng xông đất đầu năm lúc tôi ghé thăm chị nhưng nó làm đầu óc tôi băn khoăn suy nghĩ. Chị Trang Uyên Thu là vợ của anh Liêm, sếp lớn của tôi thời tôi còn trẻ ở Xí Nghiệp Xây Lắp có Charles Bauduin Nguyễn Văn Đức, chồng của cái lương chi bảo Bạch Tuyết là Tổng giám đốc, thời mà tôi mỗi ngày sáng xách ô đi chiều xách ô về trong cái nghề thư ký còm cõi nhỏ nhoi. Anh chị rất thương tôi, nhất là chị, có lẽ vì chị đồng trang lứa với tôi, chỉ lớn hơn tôi bốn ngày lại đồng tuổi Song Ngư mộng mơ lãng mạn. Chị nổi tiếng coi bói bài đoán đầu trúng đó, nhất là đoán cho tôi. Còn tôi thì khỏi nói, như đa số các cô chưa chồng nếu chưa có hôn phu thì hay háo hức muốn biết hoàng tử trong mộng của mình là ai, hoặc có người yêu rồi thì muốn coi người đó có chung thủy với mình hay không và bao giờ thì cưới nhau. Tôi thời gian đó đang... ế bõ, chẳng biết tại tôi khó chịu, kén chọn lung tung, đòi câu toàn hảo hay vì tôi không đủ sắc, tài để lọt mắt những chàng đang tìm ý trung nhân. Vì vậy tôi là một trong những "khách hàng" miễn phí của chị Thu khi hết giờ làm trưa hay nán lại sở lúc tan việc chiều. Thật

ra, không phải lúc nào chị bói cũng bá phát, bá trúng, nói đầu có đó nhưng tôi tin chị dữ lắm vì một quẻ bài chị đoán lúc tôi chưa lập gia đình, lần đó chị "phán":

- Chồng cứng sau này da trắng hơn cứng, không có tóc, đeo mắt kiếng và làm nghề đứng ngoài đường. Chàng này ở xa lắm và đang đợi cứng đó.

Lúc đó tôi nghe mà hời ôi. Tôi tóc dài da trắng theo nhận xét của mọi người mà anh chàng này lại trắng hơn tôi thì chắc chỉ có lấy Tây thôi nhưng tính tôi bảo thủ ai cũng biết, làm gì có chuyện lấy chồng ngoại bang. Và trời đất ơi, theo quẻ thì phu quân tương lai của tôi lại trọc đầu, cận thị và "đứng đường" nữa. Thời đó chưa có "mốt" cạo đầu như bây giờ, chỉ có mấy ông Sư mới không có tóc, không lẽ chồng tôi lại là Sư hoàn tục. Cận thị thì cũng được đi vì biết đâu là người trí thức. Nhưng sao lại làm nghề đứng đường, chẳng lẽ chàng lại như mấy anh "pê đê" đồng tính đứng đường đón khách. Thuở đó xã hội Việt Nam tương đối còn lành mạnh mà, làm gì có chuyện biến thái chà mồi giữa đường giữa sá. Chàng ta ở xa lắm, xa lắm là đâu? Đất nước hình chữ S này cái xa được tính giữa hai đầu Nam - Bắc, mà Sài Gòn - Hà Nội là hai địa danh tiêu biểu hai tuyến đầu. Tôi chưa từng mơ lấy chồng Hà Nội vì thời đó dân miền Nam thất trận "ky" mấy "ông" thẳng trận này lắm, tôi cũng vậy. Không quen, không biết sao lại chờ nhau, vô lý quá. Tôi nhớ lúc đó tôi băn khoăn trơ mắt nhìn chị nhờ giải thích, chị gật gù "giải quẻ":

- Mọi việc đều có thể. Cái đầu trọc thì biết đầu cứng cao số, lòi người muốn lên Niết Bàn trở về trần thế. Chuyện đứng đường có thể chàng ta làm cảnh sát giao thông, công lộ hoặc đứng bán chợ trời chẳng hạn...

Và khi thấy tôi há hốc thốt không thành câu sau câu nói của mình, chị cười xởi lởi:

- Đoán chơi vậy thôi chứ chẳng sao đâu cứng? Nhưng nếu là duyên nợ thì biết đâu đó...

Câu bỏ lửng của chị tưởng chơi mà thành sự thật, à không, ít ra cũng hơn phân nửa sự thật. Vì năm 1983 tôi cùng cả nhà sang Ý theo diện đoàn tụ gia đình. Tại đây, duyên thiên lý kết tôi với ông xã tôi thành chồng vợ. Ngày đeo nhẫn cưới cho nhau, chợt đứng tôi nhớ lời "tiên tri" của chị và phục lẫn bà thầy bói không chuyên. Mọi thứ đều đúng, đúng vì ông chồng tôi là dân bản xứ da trắng, mắt xanh, đầu hói. Chàng mê dân châu Á từ lâu lại đang tình đầu dang dở nên vừa gặp cánh thiên di như tôi là "chộp" liền. Chỉ sai một điều là chàng làm văn phòng chứ không đứng đường như lời chị đoán, nếu có thì chỉ

đứng đường chờ xe buýt trong những ngày đi làm, để xe hơi ở nhà cho vợ đi chợ hoặc đi thăm cha mẹ. Sau ngày cưới tôi có viết thư kể chi nghe mọi chi tiết về thân thể chồng tôi, chị bảo vậy là quẻ ứng rồi còn muốn gì nữa.

Thời gian cứ trôi, tôi bận rộn chuyện chăm sóc chồng con, phụng dưỡng cha mẹ nên không còn mê bói bài như xưa nữa, mà có muốn cũng chẳng có chị Thu kê bên xóc bài dàn trận suy đoán nắng, mưa. Sau đó, tôi nghe tin chị sang định cư bên Mỹ cùng các con của chị khi anh Liêm mất phần vào năm 2014. Hai chị em vẫn thường xuyên liên lạc, trước kia qua bưu điện, sau này qua trang Facebook của mạng lưới viễn thông. Rồi không hẹn mà gặp khi năm nay cả hai chúng tôi cùng trở về Việt Nam ăn Tết quê hương. Hội ngộ bên nhau chuyện vãn đủ chuyện xa gần đây đó và cuối cùng chúng tôi trở lại chuyện bói bài. Tôi hỏi chị còn giữ "nghề" coi bói hay không, chị cười nói bộ bài luôn nằm trong xách tay của chị như bùa hộ mạng, như giấy tùy thân. Dứt lời chị đứng dậy đi lấy bộ bài và bảo để chị bói tặng tôi một quẻ đầu năm và cái câu kết sau cùng chị đoán rằng tôi đang dòm ngó người đàn ông nào khác hoặc ngược lại.

Chuyện bói toán chấm dứt bình thường trong vui vẻ và tôi ra về với chút suy tư vì ấn tượng những lời nói vào quẻ bài vu vơ của bà bạn cũ. Theo nhận xét lâu ngày của ông xã tôi thì tôi là người mê tin dị đoan thuộc hạng nặng, tôi cũng biết vậy nên cố gắng sửa đổi vì biết đó không là điều hay. Nhưng từ ngày chị Thu đoán gần trúng mọi sự về mối lương duyên của tôi thì với tôi chị ấy đã trở thành nhà tiên tri đại tài. Thường cứ coi quẻ bài hoài thì bói sẽ ít linh nghiệm, ngược lại lâu thật lâu mới coi một lần thì chắc sẽ đúng, tôi nghĩ và tin vậy dù trong tâm thấy vô lý về những dữ kiện chị nêu khi tôi đã bước qua cái tuổi thất thập cổ lai hi từ hơn năm nay. Tôi về khách sạn, đầu cứ lòng vòng suy nghĩ, dù đã đưa con trai tôi và cháu trai vào lý giải quẻ bài nhưng tôi vẫn không tự tin lắm giả thuyết trên vì thực sự liên quan giữa tôi và hai chàng trẻ tuổi bà con ruột thịt này chẳng có gì để tôi phải bận tâm. Tôi vừa bắt tức cười tính trẻ con của mình, vừa tự soi tự xét nội tâm ngoại cảnh chung quanh để tìm một chút đúng của lời "quẻ" phán đầu năm, không đúng thì thôi, còn đúng thì để có chuyện về kể cùng ông xã tôi cho vui thêm tuổi già của đôi vợ chồng đầu gà đít vịt. Tính phụ nữ mà, tóc trắng, da nhăn bao nhiêu vẫn hào hứng khi có người "dòm ngó" để chứng tỏ "uy lực" nữ nhân, nhất là để chọc phá ông chồng

mình cho ông biết "con gà mái xề" chưa đến lúc phải vào nồi nấu cari.

Ngày chưa rời quê hương, tôi cũng có đôi ba lần yêu đương như thường tình tuổi trẻ. Nhưng có lẽ số vô duyên với người đồng chủng nên khi lên máy bay tôi rũ áo ra đi với trái tim còn "khờ dại", để lại sau lưng lưng lửng mối tình "xin hẹn kiếp sau". Và có thể đúng như lời thiên hạ đồn là dân Ý vốn giống đa tình nên mới chân ướm chân ráo dưng chân trên đất nước này chỉ sau ba tháng tôi đã lọt vào mắt xanh thứ thiệt của một anh chàng bản xứ tóc nâu da trắng, đeo kính cận, đầu thiếu tóc y như tiên đoán của bà thầy bói Trang Uyên Thu. Tôi lúc đó đang buồn nhớ "đôi mắt người xưa" của mối tình lưng lửng - vì chưa ai thốt thành câu -, lại thêm khác biệt cuộc sống nơi xứ người nên tôi "ưng ại" lời cầu hôn của chàng với hy vọng sớm có quốc tịch để trở về tìm ông lái bên bến đò xưa. Nhưng, khi ông tờ kết sợi, bà nguyệt buộc dây thì chạy trời đâu cho khỏi nắng, quốc tịch chưa có thì tôi đã là mẹ và mãi đến khi sanh đứa con thứ hai thì tờ giấy tôi mong mới đến. Bấy giờ thì giấc mơ ngày trở lại từ từ tàn lụn theo tình gia đình đang lớn dần trong tôi. Và chợt dưng tôi nhận ra mình hữu phúc mới có được ông xã quá ư tuyệt vời, đúng tiêu chuẩn tôi chọn lựa ngày xưa. Đó là một người đàn ông không rượu chè, không trai gái, chẳng cờ bạc, hút xách, chẳng chửi thề văng tục. Đam mê duy nhất của chàng là sách báo và phim ảnh, vi tính, toàn những thứ về văn hóa rất hợp tính ý tôi. Chàng thương tôi đã đành mà lại tốt với cả gia đình cha mẹ chị em tôi. Tính dân chủ tôn trọng ý thích người khác của chàng cho tôi vẫn giữ đạo Phật tôi, không cải giáo theo đạo Chúa như thường thấy ở những mối tình bất đồng tôn giáo. Tóm lại, đó là người đàn ông không giàu tiền của nhưng giàu nghĩa, giàu tình vì vậy ngày một, ngày hai tôi yêu chồng lúc nào không hay dù biết có những nỗi niềm ngày cũ mình khó phơi pha.

Vợ chồng tôi tuy khác nhau về mọi thứ, từ dân tộc, tôn giáo đến tình tình, sở thích riêng tư nhưng chúng tôi cùng chung một điểm quan trọng, cốt lõi của hạnh phúc gia đình, đó là tình yêu chân thật dành cho nhau. Hơn ba mươi bảy năm bên nhau, dài hơn số tuổi tôi khi rời quê mẹ, vợ chồng tôi hiểu tính nhau hơn cả ruột thịt trong nhà, chăm sóc nhau như chăm sóc bản thân mình, chúng tôi hạnh phúc hơn cả sự đợi mong dù chén bát trong rổ cũng đôi lúc chạm nhau kêu loảng xoảng. Chàng cho tôi niềm tin của người viễn xứ, tin lòng người, tin duyên phúc trời ban để dần dần tôi không ta thán sự khác

biệt của nơi tôi dừng chân định bến với nơi mình đã bỏ ra đi. Vậy thì làm sao tôi có thể “dòm ngó” ai khác được ngoài ông xã mình, nếu có chẳng thì còn chút hương xưa của mối tình lưng lửng ngày “tình chưa biết nói” để bây giờ thành kỷ niệm đẹp với cố nhân thuở nào và thay vào đó là tình bạn, tình anh em chân thành thân thiết, cố nhân đó với ông xã tôi kể như cũng đã biết nhau do tôi trung gian mối lái cho hai “quen” nhau thình thoảng trong những thiệp chúc Tết, sinh nhật của hai người. Tôi sung sướng thấy mình giữ được sự trong sáng tình cảm giữa ba người chúng tôi. Suy cùng, nghĩ cạn tôi tự nghĩ què bài đầu năm này chị Uyên Thu bói không còn linh nghiệm nữa và tôi yên chí ngao du đây đó thăm đất, viếng người trong những ngày còn lại trước khi về lại Ý, nơi có chồng tôi đang tính từng giờ chờ bà bếp nhà về nấu nướng chăm sóc cho quên đi một tháng gặm bánh mì ăn thịt nguội, phô mai.

Ngày vui qua mau, Tết tàn, tôi về với chồng trên đất Ý. Trong những ngày vui đoàn tụ, tôi liếng thoảng kể chàng nghe chuyện quê mình cùng những đổi thay sau mỗi lần tôi trở lại. Cuối cùng tôi kể chuyện què bói của chị Thu, chàng cười tình quơ:

- Chị bạn của em đoán đúng đó, em có bồ mới từ lâu, anh biết mà không thèm nói đó chứ.

- Cái gì? – Tôi cười ngoặt nghèo - Anh không giỡn với em đó chứ?

- Anh nói thật chứ có giỡn đâu – chàng trở nên nghiêm trang hơn - anh thấy và biết hết nhưng tin em còn sáng suốt để không đi quá đà nên anh làm thinh chờ em thức tỉnh. Nay chị bạn em đã nói, em lại tự tin thái quá mà kể anh nghe nên anh mới lên tiếng đó thôi.

Tôi bắt đầu nghe có cái gì không ổn nên cũng ngưng cười và nhíu mày hỏi chàng:

- Em có bồ? Ai? Hồi nào? Và ở đâu?

- Em hãy tự biết, đừng hỏi anh.

Tôi tức tối, nói gần như muốn khóc:

- Anh đừng chọc phá em, em không giỡn đâu nghen.

Chàng lắc đầu, giọng bình tĩnh dường như không bị xao động bởi sự biến đổi trạng thái trên khuôn mặt tôi, và lại cười tủm tỉm như thách đố tôi:

- Nếu anh nói rõ ra, vô tình anh xâm phạm tâm tình, ý thích riêng của em sao. Anh không thích độc đoán như vậy. Nhưng thôi được rồi, nếu em muốn, anh chỉ có thể cho em biết là em bắt đầu mê “hắn” từ hơn bốn năm nay. Từ ngày em gặp hắn, em đang từ từ lơ là chuyện gia đình dù vẫn sống với anh.

Tôi ngớ ra như người từ cung trăng rớt xuống. Tôi cũng quên phản ứng lại sau câu nói của chồng mà chỉ đứng như trời trồng để lục lại trong trí nhớ của bà già bảy mươi xem điều gì đã xảy ra cho tôi hơn bốn năm trước. Tôi nhớ mình chẳng đi đâu xa riêng lẻ không có chồng hay con bên cạnh ngoại trừ những chuyến về Việt Nam đi chung với các con hay với em gái tôi vì chàng sợ nóng miền nhiệt đới nên không chịu tháp tùng. Và lại, chồng tôi là người không thích đi đâu xa ngoài gia đình, nếu đi, chàng chỉ thích lòng vòng trong những viện bảo tàng, những cuộc triển lãm sách, tranh, ảnh nghệ thuật của thành phố chúng tôi ở. Ngày còn trẻ, chàng cũng vân du đây đó nhưng chỉ viếng những địa bàn cổ, những danh tích thắng cảnh lịch sử theo đam mê về khảo cổ của đa số người Ý. Nhưng kể từ ngày chúng tôi cưới nhau rồi thêm hai đứa con ra đời mà tôi vẫn được ở nhà để chăm sóc gia đình, giáo dục con cái thì chàng không muốn đi đâu nữa ngoài việc mỗi năm về Sicile thăm ông bà nội hai đứa nhỏ. Chàng bảo, tôi đã chịu thiệt thòi vì xa quê hương, để bù lại những mất mát đó chàng sẽ tiết kiệm bớt du lịch để dành tiền cho tôi dẫn các con về thăm quê ngoại. Với đồng lương thư ký khiêm tốn của chàng, mẹ con tôi đã bốn lần về Việt Nam để tôi cho các con tôi biết nơi khởi nguồn của chúng. Với bốn lần ít ỏi so với bao người may mắn tài chánh hơn gia đình tôi, các con tôi đã được đi từ Bắc tới Nam Việt Nam để thấy quê mẹ nó đẹp hiền lành từ những đồng lúa vàng óng ở phương Nam đến những lăng tẩm cổ kính miền Trung, những di tích cội nguồn của dân Việt nơi phương Bắc, tất cả để chúng biết và nghe quyến luyến nửa phần cội rễ của chúng như đã yêu mến đất Ý, quê cha. Duy nhất chỉ có chàng là không bao giờ nghĩ đến chuyện cùng vợ con về Việt Nam, chàng bảo dùng phần chi phí của chàng cho mẹ con tôi đi chơi thoải mái hơn, và lại chàng sợ lắm cái nóng đổ lửa bên đó, chàng tìm hiểu Việt Nam qua tôi, qua internet, sách báo là quá đủ rồi.

Vậy đó, ông chồng tôi hy sinh, lo lắng cho tôi như thế thì làm sao tôi có thể sinh tâm mơ tưởng “dòm ngó” người khác từ lúc còn trẻ hà huống gì nay tuổi đã qua cầu thất thập cổ lai hy. Giờ chàng khẳng định rằng tôi thờ ơ với gia đình từ ngày tôi gặp “hắn” cách đây bốn năm. Tôi vô đầu để nhớ lại bốn năm trước tôi đã làm gì, đi đâu, gặp ai để cuối cùng tôi chỉ nhớ năm đó ngày quan trọng nhất là ngày tôi đưa em gái thứ bảy của tôi về cùng thiên cổ. Đám tang em tôi rất đông người nhưng tôi lúc nào cũng kể cận má tôi vì sợ người quá xúc động mà gục ngã, tôi

chẳng còn tâm trí đâu để nhìn ngó chung quanh. Ngoài ra, tôi lúc nào cũng ở nhà bầu bạn với chồng ngoài những ngày luân phiên cùng các em tôi đến nhà má tôi chăm sóc sức khỏe cho người.

Cuối cùng tôi vẫn không tìm ra được "hắn" là ai. Tôi bắt đầu nghe giận, tự ái bị tổn thương. Ngày hôm đó tôi lằm lì, không thềm nói chuyện với chồng. Bàn cơm tẻ nhạt thiếu tiếng cười liếng thoảng theo tính bô lô bô loa của tôi. Chàng cũng làm thinh không nói nhưng mặt tỉnh queo. Phải chi hai đứa con của chúng tôi chưa lập gia đình thì còn có "xúc tác" hòa giải tình thế nặng nề này, nay không có chúng, chỉ còn chiếc TV với màn hình đang chiếu một phim viễn tây cao bồi cũ mềm được chiếu đi chiếu lại không biết bao nhiêu lần. Nếu là ngày thường vợ chồng đã có người đổi băng tầng, nhưng hôm nay không ai buồn ngó đến. Tôi vừa ăn, vừa lấy chiếc iPhone chăm chú, hí hoáy bấm trang WhatsApp, rồi chuyển qua trang Viber để coi có thư từ, tin tức của ai gửi không. Đây là thói quen thường lệ của tôi, bất kỳ lúc nào hể ngồi đâu, đứng đâu, làm gì mà có chút rảnh là cái iPhone nhẩy lên tay tôi liền. Hôm nay cũng không ngoại lệ, ái chà, còn hơn cả ngày thường chứ, iPhone trở nên thân thiết với tôi hơn vì tôi đang giận chồng mà, những trang thư từ, tin tức qua mạng internet sẽ giúp tôi thoải mái hơn với bè bạn, thân nhân bốn phương tám hướng, thà vậy còn hơn ngồi lục óc tìm dĩ vãng không tên bốn năm qua.

Tôi vừa ăn, vừa sử dụng iPhone, quên tuốt luốt mọi chuyện chung quanh, trong lúc đang say sưa theo dõi thư tín trong máy, dường như tôi nghe tiếng chồng tôi nhẹ thở dài. Tôi khẽ đưa mắt nhìn lên đúng lúc chàng đang ngó tôi chăm chăm. Tôi như bị bắt quả tang đang làm điều phạm pháp, bực bội tôi cuối xuống, tiếp tục sử dụng chiếc iPhone. Chồng tôi đã ăn xong, đứng dậy, rời bàn. Tôi cũng vừa sạch chén súp măng nhưng vẫn còn trang Facebook chưa ghé qua trước khi dọn bàn, rửa chén. Vừa chuyển qua Facebook, một cái tit hiện ra chào mừng kỷ niệm đúng bốn năm tôi gia nhập gia đình trang cộng đồng mạng này.

Con số bốn năm trên khung iPhone như một tia chớp lóe lên trong đầu tôi. Kỳ thật, ngày nay sao trùng hợp lạ lùng giữa ông xã tôi và cái iPhone vô tư, vô tình này vậy cà. Tôi thấy mình đưa tay lên miệng cắn nhẹ như muốn tìm sự liên quan giữa hai con số giống nhau chỉ thời gian. Tôi nhớ cách đây hơn sáu năm, ngày em trai tôi tặng quà Noel cho vợ chồng tôi mỗi người một chiếc phone để tiện liên lạc trong gia đình vì cả hai vợ chồng tôi đều chưa xài loại điện thoại này.

Chồng tôi từ chối liền vì nói không thích bị quấy rầy bởi những phương tiện hại người của loại máy trên, theo chàng đó là con dao hai lưỡi hại nhiều hơn lợi cho những ai "đụng" đến nó. Để không làm buồn lòng em trai tôi, chàng cất món quà đó vào tủ, chàng bảo chỉ cái vi tính thôi cũng đủ chiếm hết thời gian của chàng rồi, còn ngày giờ đâu mà vướng vào loại máy "ma túy" kia. Tôi thì khác, tôi thích thú nhận quà và học cách sử dụng ngay. Con trai tôi gài các chương trình cần thiết cho tôi nhưng tôi dạn dưng mở trang Facebook vì tôi đã từng nghe tính "ma quái" dụ dỗ người tham gia của phần mềm này từ lâu. Sau đó, tôi nhanh chóng thích thú "quậy" máy tương bưng từ kêu phone, gọi nhắn, viết tin trên nào WhatsApp, Viber đến chụp hình, coi thời tiết. Tôi thấy "nó" hay hay, tiện lợi vì tính nhanh chóng và cũng chẳng thấy gì "nguy hại" như chồng tôi thẩm định.

Hai năm rồi trôi qua kể từ ngày tôi có cái máy điện thoại bỏ túi thần kỳ, cũng năm đó, tức cách đây bốn năm, con trai từ Đức trở về tặng tôi một cái phone đời mới hơn, nó nói cái này kêu là smartphone, mạnh hơn cái cũ nhiều, chụp bao nhiêu hình, nhận bao nhiêu ảnh, gửi/nhận bao nhiêu tin cũng không sợ kẹt máy. Tôi càng thêm vui, vừa cảm động vì con biết nghĩ tới mình, vừa hào hứng vì được con cài đặt thêm chương trình Facebook tôi yêu cầu theo lời khuyến dụ của nhiều người chung quanh. Tôi nhận lời xài trang mạng này vì các bạn tôi nói tôi có thể dùng nơi đây phổ biến các bài viết thơ, văn của tôi làm theo đam mê chữ nghĩa của mình, các bạn lại nói thêm là tôi có thể ngồi một chỗ mà giao thiệp, tiếp xúc với bốn phương, tìm bạn cũ thất lạc từ lâu, không chừng thấy được tin tức những mối tình thời "con nít".

Trang Facebook này mọi người thường kêu là trang "phây" gọi từ chữ file mà ra- Quả là kỳ diệu, thực là thần sâu, chỉ trong vòng một tháng tôi có cả chục bạn bè, bà con "kết nạp" vào "gia đình" trang nhà của họ, sau vài tháng con số gia tăng lên trăm, qua vài năm lên mấy trăm, trong số đó có những người thân cũ tôi ngỡ không tìm lại được, đó là chưa nói tôi có thêm một số bạn mới tâm đắc vô cùng. Điều khiến tôi hạnh phúc là các bài viết kể chuyện gần, chuyện xa về ân tình nơi tôi bỏ ra đi cũng như niềm yêu thương tôi dành cho nơi tôi dừng chân ghé bước tạo dựng mái ấm gia đình. Chưa hết, từ trang mạng này, tôi mở mắt ra nhìn năm châu thế giới với những tin tức cực nhanh, những bài học từ y tế, sức khỏe, làm đẹp đến bếp núc, thời trang, khoa học. Tôi mê man mở máy, chúm đầu click, bấm

liên tu không kể giờ giấc, sáng thức dậy chưa kịp làm gì đã lên mạng, chiều đi ngủ muộn hơn bình thường dù chẳng phải cùng chồng coi film hay ngồi gõ máy viết bài như ngày trước, nhà cửa bê bối hơn, cơm khê canh cạn nhiều lần hơn. Tóm lại tôi hoàn toàn thay đổi từ ngày "lập gia đình" với anh chàng Maxk Zuckerberg trên căn nhà mang tên Facebook do anh ta tạo dựng. Tôi quên những sáng thức dậy hôn chồng mừng ngày mới, những trưa/chiều cùng ngồi ăn bàn luận chuyện thời sự, chuyện gia đình và không quan trọng nữa những tối cùng chờ nhau đi ngủ.

Tôi bỗng giật mình, bốn năm vui đùa cùng Facebook có phải là nguyên nhân bốn năm tôi bỏ bê chồng tôi dù vẫn sống bên nhau không. Có cái gì nhắc tôi nhớ một lần nào đó anh ấy đã nhẹ nhàng bảo tôi đang thay đổi quá nhiều, tôi thờ ơ nghe và cứ nghĩ chữ thay đổi đó ám chỉ sự tàn phai nhân diện qua năm tháng của thời gian. Nhưng hôm nay chàng dùng đại danh từ "hắn" để nói thẳng đó là lý do khiến tôi không còn là tôi của chàng ngày nào nữa. Tôi luôn ở nhà, chẳng đi đâu, chẳng quen ai ngoài mấy ông hàng xóm, mấy cậu bạn đồng hương, chàng biết điều đó mà. Bốn năm qua tôi chỉ một lần sang Texas thăm gia đình cậu ruột và bây giờ mới từ VN ăn Tết trở về. Vậy "hắn" là ai. Tôi chợt rùng mình nhớ chuyện một người, trước là độc giả tờ Viên Giác tôi đang cộng tác, sau là bạn gái thân quen qua một bài viết của tôi mà cô ấy thích. Cô và chồng cô ly dị vì cô gia nhập làng "phây". Chồng cô không biết vì thương cô quá nên ghen hay vì mang nặng tính chủ quyền "chồng chúa vợ tôi" chẳng muốn cô giao du với người khác phái, cho dù là giao du chữ nghĩa qua trang ảo Facebook. Sau thời gian ngắn chia tay hắn hỏi trên giấy tờ, họ biết rằng họ vẫn thương nhau, còn bị ràng buộc bởi mấy đứa con nên cả hai cưới nhau lại lần thứ hai sau khi cô vợ hứa sẽ giả tử anh "phây" ảo mộng.

Tôi hốt nhiên hoảng sợ, thôi chẳng còn nghi ngờ gì nữa rồi, "hắn" là anh chàng Mark Zuckenberg, bí danh Facebook chứ chẳng ai, tôi vào gia đình "phây" bốn năm đúng con số bốn năm tôi hờ hững với chồng, hèn chi chàng bảo chàng không cản ngăn vì không muốn "xâm phạm nhân quyền" của tôi, tính chàng vốn tôn trọng sở thích người khác mà. Chàng muốn tôi tự tìm hiểu và tự thức tỉnh.

Tôi lắc lắc đầu như người choàng tỉnh mộng, có tiếng chuông ngân vang trong đầu tôi như tiếng đại hồng chung boong boong gõ vào những ngày lễ sấm hối. Tôi tắt chiếc smartphone, bỏ chén bát trên bàn chưa dọn dẹp,

tôi chạy lên phòng khách nơi có chàng đang cắm cúi trước màn hình vi tính, tôi xà vào lòng chàng, ôm cổ chồng tôi ngưỡng ngật trước vẻ ngạc nhiên của chàng:

- Minh, em xin lỗi. Em biết "hắn" là ai rồi.

Khựng người trong tích tắc, chợt hiểu ra, chàng cười, hỏi ngược lại tôi:

- Ai? Tên gì? Ở đâu?

- Hắn là Facebook, tên "Phây", ở trong mây, trong gió, trong mạng ảo phần mềm internet.

Chồng tôi cười lớn, chàng xiết mạnh tôi vào lòng, hai ông bà lão kể bảy mươi hai, người bảy mươi hôn nhau đăm đúi như ngày mới cưới nhau, xong chàng buông tôi ra, giọng tràn hạnh phúc:

- Em đã hiểu, anh tin có lúc em thức tỉnh để hiểu rằng cái máy bé nhỏ đó với chương trình rộng lớn đó nó đang cướp thời gian của vợ chồng mình, cướp sức khỏe và đam mê viết lách của em. Nó ghê gớm hơn cả ma túy với những ai nhẹ dạ không nghị lực để biết dừng. Anh không nói vì không muốn em cho anh là ông chồng độc tài, độc đoán. Anh thích sự tự giác hơn. Quê bà bạn em đoán với những lá bồ đang nhìn em không là bạn bè em đâu mà là những quyến rũ của trang mạng đang lôi kéo em quên thực tại chung quanh với cuộc sống bình thường của chúng ta đó, em hiểu ra chưa?

Tôi nhay xuống ghế, dợm chân đi, chàng hỏi:

- Anh nói không đúng sao mà em bỏ đi đâu vậy?

- Không, anh nói chẳng sai chi hết. Em đi xử tội "hắn", em xóa trang mạng ảo, không chơi Facebook nữa.

Chàng lại cười, dịu dàng:

- Đừng con nít quá cứng à. Anh biết em thích trao đổi tin tức, liên lạc bạn bè mà. Cứ giữ tất cả y như cũ, miễn em biết phân chia thời gian, đừng quá đà về một cái gì hết. Em thường giảng lời Phật dạy cho anh nghe rằng con đường trung đạo là con đường tốt nhất hay sao. Hãy giữ mức trung bình trong mọi việc. Và lại, anh không ghen với "hắn" đâu, nếu lúc nào cạnh bên "hắn" em vẫn nhớ đến anh. Và em biết vì sao anh không sợ "hắn" không?

Tôi im lặng như chờ câu trả lời tiếp theo của chồng:

- Để biết lắm, vì anh tin tình yêu của chúng mình, và vì "hắn" chỉ là Người Tình Không Chân Dung của em mà thôi. Đúng không, bà vợ bảy mươi của tôi ơi.

• **Huỳnh Ngọc Nga**

Torino, ITALIA – 15.01.2020

GÓP Ý VỀ NHU CẦU BẢO TỒN PHẬT GIÁO VIỆT NAM TẠI MỸ

• Thị Phước Phạm Nam Sơn

Lama Zopa dùng chuông mõ và cầu nguyện liên tiếp trong bốn giờ cho Phật sự xây dựng Chùa Ngàn Phật của người Việt Nam

Phật Giáo Việt Nam tại Mỹ đã không ngừng phát triển để duy trì những sinh hoạt tôn giáo của người Việt tại hải ngoại. Tuy nhiên gần đây sinh hoạt của các chùa Việt Nam tại Mỹ mỗi ngày phải mỗi thu hẹp lại khi những thế hệ tỵ nạn lần lần Mỹ hóa; cũng như hầu hết các chùa được thành lập bởi các dân định cư như Trung Hoa, Nhật, Đại Hàn đến Mỹ trước đây đều không còn tồn tại đến ngày nay ngoại trừ những ngôi chùa đã được chuyển hóa để hòa hợp với xã hội Mỹ hoặc đã được thành lập sau này.

Trong bài viết này, chúng tôi xin được góp ý về nhu cầu chuyển hóa Phật Giáo Việt Nam tại Mỹ để có thể bảo tồn và phát triển hàng trăm ngôi chùa mà người Việt tỵ nạn đã dày công xây dựng tại quốc gia này trong hơn 40 năm qua. Chúng tôi cũng xin được trình bày những gì đã học hỏi được từ những thành công của Phật Giáo Tây Tạng và những phương thức sinh hoạt cho

người trẻ không thông thạo tiếng Việt và người Mỹ tại Chùa Ngàn Phật ở North Carolina.

Phật Giáo Việt Nam tại Mỹ đã không ngừng phát triển để duy trì những sinh hoạt tôn giáo của người Việt tại hải ngoại. Để đáp ứng nhu cầu tâm linh của người Việt tỵ nạn, trong hơn 40 năm qua, nhiều chùa đã được xây dựng ở khắp các tiểu bang trên nước Mỹ và nhiều trang mạng về Phật Pháp rất phong phú đã được thành lập. Đây là niềm tự hào rất lớn. Tuy nhiên vì thế hệ đầu tiên của người tỵ nạn Việt Nam đang nhanh chóng qua đi, nên chúng tôi thường băn khoăn tự hỏi không biết tương lai của Phật Giáo Việt Nam ở Mỹ nói riêng và ở hải ngoại nói chung rồi sẽ ra sao? Dựa vào sự thành công của Phật Giáo Tây Tạng ở Mỹ, song song với việc đáp ứng nhu cầu tâm linh của người Việt tỵ nạn, Phật Giáo Việt Nam ở Mỹ hiện đang có điều kiện để bảo tồn và tiếp tục phát triển bằng cách mở cánh cửa tu tập cho con em chúng ta không thông thạo tiếng Việt; và tạo cơ hội cho những người đã cho chúng ta nhận nước Mỹ là quê hương thứ hai, hưởng được lợi lạc của Phật Pháp.

Các cơ sở Phật Giáo Việt Nam đã phát triển rất nhanh ở Mỹ phần lớn nhờ vào sự tích cực đóng góp của người Việt tỵ nạn đã có sẵn tín tâm với Tam Bảo, và đây là một thuận duyên. Tuy nhiên, thuận duyên này theo thời gian có thể trở thành nghịch duyên nếu chúng ta không biết đầu tư cho tương lai. Thí dụ như có những ngôi chùa Việt Nam ở Mỹ mặc dù đã được xây dựng rất tốn kém và kiên cố, có thể tồn tại hàng trăm năm, nhưng mọi sinh hoạt đều nhắm vào người Việt tỵ nạn nên khi những thế hệ tỵ nạn qua đi thì những chùa này sẽ khó tồn tại được, và thuận duyên trong thời gian phát triển lúc ban đầu lại trở thành một nghịch duyên để tồn tại trong tương lai.

Khế lý và khế cơ là hai yếu tố căn bản của nền giáo dục Phật học. Khế lý là phải phù hợp với căn bản đạo Phật. Khế cơ là phải phù hợp với hoàn cảnh, tâm lý, trường hợp, và nguyện vọng của người ta đang muốn giúp đỡ. Nếu các chùa Việt Nam chỉ sinh hoạt bằng tiếng Việt và phương pháp giảng dạy không hợp với thế hệ trẻ, thì rất dễ hiểu là tại sao có rất nhiều trường hợp con cháu của người Việt tỵ nạn không muốn theo cha mẹ về chùa. Thí dụ như trường hợp gia đình chúng tôi. Chúng tôi có bốn đứa con, một gái, ba trai. Khi các cháu còn nhỏ, hàng tuần chúng tôi thường dẫn các cháu đi chùa để chúng huân tập thói quen đi chùa. Mặc dù chúng tôi rất muốn con cháu chúng tôi theo đạo Phật, nhưng

bây giờ các con và những đứa cháu lớn của chúng tôi không chịu đi chùa vì chúng không hiểu tiếng Việt và không hợp với các sinh hoạt ở chùa. Con gái lớn của chúng tôi tuy sinh trưởng ở Mỹ nhưng hiểu và viết được tiếng Việt rất khá vì trước đây cháu có đi học lớp Việt ngữ. Tuy nhiên khả năng Việt ngữ của cháu, cũng như hầu hết các con em chúng ta thuộc thế hệ thứ 2 chứ đừng nói chi đến thế hệ thứ 3, chỉ đủ để nói chuyện trong gia đình là đã làm cha mẹ mất kiên nhẫn rồi, chứ nghe quý Thầy giảng Phật Pháp tại chùa, hay nghe các bài giảng tiếng Việt có rất nhiều trên các trang mạng, các cháu không thể hiểu hết được. Hầu hết bạn bè của chúng tôi đều lâm vào hoàn cảnh tương tự, và họ cho chúng tôi biết là ở thành phố lớn gần chỗ chúng tôi ở có rất nhiều người trẻ đã bỏ đạo Phật qua đạo khác hay trở thành người không có tín ngưỡng vì lý do này.

Nói chung thì gần đây sinh hoạt của các chùa Việt Nam tại Mỹ mỗi ngày phải mỗi thu hẹp lại khi những thế hệ tỵ nạn lần lần Mỹ hóa. Với tình trạng này, Phật Giáo Việt Nam tại Mỹ cần phải được chuyển hóa để có thể tồn tại và tiếp tục phát triển bằng cách mở cánh cửa tu tập cho con em chúng ta không thông thạo tiếng Việt và cho người Mỹ chứ đừng bỏ qua cơ hội hôm nay vì sợ là sau này sẽ trở tay không kịp. Một trong những bài học đáng suy ngẫm là hãng Kodak vì lợi nhuận rất lớn trên toàn thế giới từ kinh doanh giấy và phim dựa trên hóa chất trong nhiều thập kỷ là một thuận duyên, nên đã bỏ qua cơ hội đầu tư vào nhiếp ảnh kỹ thuật số (Digital Camera là một công nghệ mà chính hãng Kodak đã phát minh ra) là một nghịch duyên. Hãng Kodak đã chờ quá lâu mới đầu tư vào nhiếp ảnh kỹ thuật số, và thất bại chiến lược này là nguyên nhân trực tiếp dẫn đến sự phá sản của hãng Kodak khi nhiếp ảnh kỹ thuật số phá hủy mô hình kinh doanh dựa trên phim của hãng. Cũng như vậy, nếu chúng ta không tích cực chuyển hóa thay đổi phương thức hoằng Pháp để đáp ứng nhu cầu tâm linh của con cháu chúng ta và người Mỹ ngay bây giờ, thì những thế hệ tương lai của người Việt ở Mỹ sẽ không thừa hưởng được nền giáo dục Phật Pháp và những ngôi chùa mà người Việt tỵ nạn đã dày công xây dựng tại quốc gia này trong hơn 40 năm qua.

Chúng ta hãy học hỏi từ Hòa Thượng Thích Nhất Hạnh và Hòa Thượng Thích Thiên Ân là những vị Thầy tiên phong và rất thành công trong việc giảng dạy Phật Pháp cho người Mỹ. Hiện nay một số chùa ở Mỹ đang có những thời khóa giảng dạy và những sinh hoạt bằng Anh

Ngữ, và một số trang mạng Phật pháp có thêm phần Anh Ngữ. Điều này thật đáng quý và đáng trân trọng.

Chúng tôi có thiện duyên được học hỏi từ nhiều Thầy Tây Tạng và nhất là từ Lama Zopa Rinpoche là một trong những vị Thầy tiên phong trong quá trình chuyển hóa Phật Giáo Tây Tạng. Phần dưới của bài viết này, chúng tôi xin giới thiệu đến quý Phật tử để dùng làm tài liệu tham khảo về những yếu tố đưa đến sự thành công của tổ chức Phật Giáo Tây Tạng FPMT (<https://fpmt.org>), và sự góp sức chuyển hóa Phật Giáo Tây Tạng của Lama Yeshe và Lama Zopa. Tổ chức FPMT (Foundation for the Preservation of the Mahayana Tradition, tạm dịch là Tổ Chức Bảo Tồn Truyền Thống Đại Thừa) là một thành công của phái Gelugpa trong việc hoằng dương Phật Pháp trên thế giới nói chung và tại Mỹ nói riêng.

Trong tài liệu tham khảo này, chúng ta hãy cùng tìm hiểu tại sao hai Thầy tỵ nạn Tây Tạng không có khả năng tài chánh, nhưng nhờ vào sự góp sức của các Phật tử tại gia mà có thể thành lập được tổ chức FPMT có tầm vóc quốc tế mà hiện nay có tới 164 ngôi chùa (Trung Tâm Tu Học Phật Pháp) ở 40 quốc gia trên thế giới. Cũng như những năm trước, năm 2017 các Phật tử trên khắp thế giới đã cúng dường gần 6 triệu dollars cho Tổng Hành Dinh của tổ chức này để lo cho các chương trình từ thiện, giúp đỡ chư Tăng Ni, dịch kinh, đúc tượng, v.v...

Với tâm nguyện tạo điều kiện tu tập cho con em chúng ta không thông thạo tiếng Việt và cho người Mỹ, tháng 8 năm 2016, chúng tôi đã giúp quý Thầy thành lập Chùa Ngàn Phật ở Greensboro, North Carolina (<https://www.chuangphanat.org/language/vi/>).

Đến tháng 10 năm 2016, Chùa Ngàn Phật được chính phủ Mỹ chính thức chấp nhận là một tổ chức bất vụ lợi (nonprofit organization).

Chùa đang xúc tiến xây một chánh điện rộng đủ để thờ 1.000 tôn tượng đức Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật cho chư Tăng Ni, Phật tử và mọi loài chúng sanh có nhân duyên với Phật Pháp được chiêm ngưỡng, đánh lễ, cúng dường. Trong 13 năm qua, nhiều Phật tử ở North Carolina và các tiểu bang khác đã đến Raleigh để chính tay đúc một ngàn tượng Phật này để cầu nguyện cho thế giới hòa bình, chúng sinh an lạc, và là món quà của người Việt tỵ nạn, tượng trưng cho những vị Phật tương lai, gửi đến cho thế hệ trẻ ở Mỹ.

Ngoài những sinh hoạt cho người Việt như những chùa Việt Nam khác trong vùng, Chùa Ngàn Phật đang áp dụng những phương thức

sinh hoạt nhằm đáp ứng nhu cầu tâm linh cho người trẻ không thông thạo tiếng Việt, và mở cánh cửa tu tập để người địa phương đến với chúng ta trong khi vẫn gìn giữ được những truyền thống tốt đẹp của Phật Giáo Việt Nam.

Hàng tuần tại Chùa Ngàn Phật có ba ngày tu học, Chủ Nhật, Thứ Hai và Thứ Ba bằng tiếng Việt và bằng Anh Ngữ.

Giới trẻ và người Mỹ đến Chùa Ngàn Phật vì nhiều lý do. Nhiều người đến chùa để tìm hiểu những sinh hoạt Phật Giáo, có người đến chùa để đúc tượng Phật, các sinh viên đến phỏng vấn về đạo Phật để làm bài tập trong lớp; các bệnh viện nhờ nói chuyện, an ủi những bệnh nhân sắp qua đời, các tổ chức tôn giáo bạn mời chùa thuyết trình về đạo Phật, v.v... Về phần tu học thì có những bậc phụ huynh đưa con em không thông thạo tiếng Việt đến chùa học hỏi Phật Pháp bằng Anh ngữ. Người Mỹ cũng thường đến chùa để học hỏi giáo lý, thực hành thiền tập; tụng kinh vào những khóa lễ buổi trưa, và có người siêng năng đến chùa từ 6 giờ sáng để tham dự Thời Công Phu Khuya, v.v...

Lama Zopa vẽ tượng Thích Ca Mâu Ni Phật. Tượng này là một trong số 1.000 tượng Phật, được làm bằng tay bởi nhiều Phật tử Việt Nam trên nước Mỹ, sẽ được thờ ở Chùa Ngàn Phật.

Sau 13 năm học hỏi về những thành công của tổ chức Phật Giáo Tây Tạng FPMT và hơn hai năm trải nghiệm những phương thức sinh hoạt cho người trẻ không thông thạo tiếng Việt và người Mỹ tại Chùa Ngàn Phật, chúng tôi xin được góp ý về nhu cầu chuyển hóa Phật Giáo Việt Nam tại Mỹ như sau:

- Mặc dù chúng ta hiện có rất nhiều Tăng Ni, Phật tử và mấy trăm ngôi chùa trên khắp nước Mỹ, nhưng hầu hết các chùa đều sinh hoạt độc lập vì vậy, theo chúng tôi nghĩ, chúng ta không có hoàn cảnh và điều kiện để thành lập một hệ thống giáo dục Phật Pháp có tầm vóc quốc tế như Lama Yeshe và Lama Zopa đã làm. Điều mà Phật Giáo Việt Nam tại Mỹ có thể làm được ngay

bây giờ là từng ngôi chùa của người Việt ở từng địa phương, ngoài những sinh hoạt bằng tiếng Việt, chúng ta có thể chuyển hóa để phát triển Phật Pháp bằng Anh Ngữ được. Thí dụ như trong phạm vi thương mại, người Việt tỵ nạn của chúng ta ở khắp các tiểu bang trên nước Mỹ, từng cá nhân và từng gia đình, đã rất thành công trong việc hòa nhập các tiệm ăn dù lớn hay nhỏ và các món ăn thuần túy Việt Nam vào xã hội Mỹ. Kết quả là người Mỹ hiện nay rất thích các món ăn Việt Nam như phở, bánh mì, chả giò, v.v... Nhân viên ở các tiệm ăn Việt Nam đều nói tiếng Mỹ với thực khách người Mỹ, và các thức ăn đều được biến chế hợp với khẩu vị người địa phương. Có những tiệm ăn Việt Nam phát triển phần lớn nhờ vào người Mỹ

(<https://www.latimes.com/socal/daily-pilot/news/tn-wknd-et-little-saigon-201711-story.html>).

- Ngoài việc đáp ứng nhu cầu tâm linh cho người Việt tỵ nạn, các chùa Việt Nam ở Mỹ nói chung không có đủ nhân sự để tổ chức các chương trình tu học cho con em chúng ta không thông thạo tiếng Việt và cho người Mỹ. Vì lý do này, Phật Giáo Việt Nam tại Mỹ cần phải có sự góp sức của hàng Phật tử tại gia để bảo tồn và phát triển. Chúng ta hiện có rất nhiều Phật tử tại gia có căn bản Phật Pháp và khả năng Anh Ngữ, cũng như hiểu biết về phong tục, tập quán của đời sống xã hội Mỹ. Ngoài ra chúng ta còn có cả một thế hệ người Việt lớn lên, trưởng thành, và đang đóng góp vào các ngành nghề ở nhiều lĩnh vực trong xã hội Mỹ. Có nhiều em lớn lên trong những gia đình Phật Giáo. Có nhiều em ngày xưa đã từng sinh hoạt trong Gia Đình Phật Tử, đã từng tham gia và gắn bó với các chùa trong thời thơ ấu. Nói chung đây là thế hệ có gốc rễ tâm linh truyền thống lâu đời mà từ tổ tiên ông bà cha mẹ của họ đã để lại nhưng vì các em không còn thích hợp với những nghi lễ và các chương trình tu học cho người lớn tuổi, nên không còn về chùa hay thiết tha đến việc tu học. Nếu Lama Yeshe và Lama Zopa Rinpoche đã nhờ vào những Phật tử tại gia để thành lập được tổ chức FPMT, thì thế hệ người Việt lớn lên và trưởng thành ở Mỹ là niềm hy vọng để Phật Giáo Việt Nam có thể tiếp tục phát triển trong khi vẫn gìn giữ được những truyền thống tốt đẹp của Phật Giáo Việt Nam.

- Những Phật tử tại gia có căn bản Phật Pháp và khả năng Anh Ngữ và thế hệ trẻ người Việt lớn lên, trưởng thành ở Mỹ có thể được đào tạo để trở thành những thông dịch viên và giảng

viên cho người Mỹ. Ngoài ra chúng ta cũng có thể nhờ sự góp sức của các Phật tử người Mỹ hiểu biết về Phật Pháp. Tổ chức FPMT đã có thể phát triển nhanh chóng mà không hề bị giới hạn về nhân sự trong hơn 40 năm vừa qua đều nhờ nơi hàng Phật tử tại gia. Hiện nay mặc dù có 164 chùa (Trung Tâm Tu Học), nhưng tổ chức FPMT chỉ có 57 Thầy Thường Trú. Nghĩa là có rất nhiều Trung Tâm Tu Học của FPMT trên thế giới không có Thầy Thường Trú vì vậy tất cả việc giảng dạy Phật Pháp, tổ chức tu học, và điều hành ở những trung tâm này đều do các Phật tử tại gia đảm nhận. Tại các Trung Tâm Tu Học có Thầy Thường Trú như ở Raleigh, Thầy Thường Trú chỉ dạy giáo lý khoảng 4 giờ một tuần còn tất cả các sinh hoạt tu học trong tuần đều do Phật tử tại gia đảm nhận. Những Phật tử tại gia có khả năng tiếp xúc và nói chuyện trước công chúng có thể được đào tạo để thuyết giảng Phật Pháp. Trong tổ chức FPMT, một người Phật tử tại gia, chưa biết nhiều về đạo Phật, có thể được huấn luyện trong hai năm để trở thành một giảng viên cho các lớp học Phật Pháp trình độ thấp. Ngoài ra khi người Phật tử tại gia được dạy giáo lý tại các Trung Tâm Tu Học, họ thường cố gắng học hỏi, sửa đổi thân tâm, sống một đời sống đạo đức để làm gương cho những Phật tử khác. Phật tử Mỹ đến chùa mục đích chính thường là để tu học vì vậy họ rất coi trọng các giảng viên Phật tử tại gia.

- Nếu từng ngôi chùa của người Việt ở từng địa phương có thể chuyển hóa để phát triển Phật Pháp bằng Anh Ngữ được, thì sinh hoạt Gia Đình Phật Tử cũng có thể chuyển hóa để góp sức với chư Tăng Ni mở cánh cửa tu học cho giới trẻ và người Mỹ trong khi vẫn gìn giữ được những truyền thống tốt đẹp của Phật Giáo Việt Nam.

- Quá trình chuyển hóa phải đặt trọng tâm vào việc phát triển Phật Pháp bằng Anh Ngữ và thay đổi phương pháp giáo dục. Những phương pháp giáo dục của Phật Giáo Việt Nam tại Mỹ thường chú trọng về giáo lý cho người Việt tỵ nạn có sẵn tín tâm. Đây cũng là một trong những lý do mà thế hệ trẻ người Việt chưa có tín tâm nơi Tam Bảo không thích hợp với những nghi lễ và các chương trình tu học tại các chùa. Với thế hệ trẻ và người Mỹ chưa có niềm tin nơi Tam Bảo thì ngoài những bài giảng về giáo lý, chúng ta phải tạo phương tiện cho họ thấy được sự lợi ích của Phật Pháp qua những pháp hành. Phật Pháp đặt trọng tâm dùng từ bi và trí tuệ để chuyển hóa tâm nên rất hợp với người Mỹ và thế

hệ trẻ người Việt sanh ra và lớn lên tại Mỹ. Khi giới trẻ và người Mỹ thấy được sự lợi lạc của Phật Pháp, họ sẽ tự học hỏi thêm về giáo lý rất nhanh từ sách vở và trên các trang mạng. Cũng trong lãnh vực giáo dục, chúng ta cần phải có câu trả lời dựa trên căn bản từ bi và trí tuệ của đạo Phật cho những thắc mắc về sinh hoạt ở chùa như tại sao chúng ta phải phải lạy Phật, ngồi thiền, tụng kinh, trì chú; để cốt, thờ vong ở chùa, v.v... Chúng ta phải cẩn trọng vì cùng một câu trả lời cho những người Việt sẵn có niềm tin nơi Tam Bảo có thể làm cho một người Mỹ chưa có tín tâm sinh ra nghi ngờ. Nếu trong chùa mà mỗi người chúng ta lại trả lời khác nhau và đôi khi mâu thuẫn với nhau về những câu hỏi này của giới trẻ và người Mỹ thì họ có thể nghĩ là chúng ta thiếu hiểu biết giáo lý hay mê tín và như vậy thì họ sẽ không đến chùa nữa. Điều chúng tôi muốn chia sẻ nơi đây là trước khi chúng ta có thể chuyển hóa nền giáo dục Phật Pháp thì chúng ta phải chuyển hóa chính bản thân mình trên căn bản từ bi và trí tuệ. Chúng ta phải tích cực học hỏi, tư duy để có thể giảng dạy theo đúng trình độ, và dùng những câu trả lời như một cơ hội hay phương tiện để tạo niềm tin nơi Tam Bảo cho giới trẻ và người Mỹ. Vì hầu hết các chùa đều sinh hoạt độc lập nên các đạo tràng phải chia sẻ những bài vở mà chúng ta đã phải bỏ rất nhiều công phu nghiên cứu và những kinh nghiệm trong quá trình chuyển hóa. Trong tương lai chúng ta nên có những lớp đào tạo giảng viên, và những buổi hội thảo để chia sẻ kinh nghiệm cũng như sửa đổi đường lối hoằng Pháp cho hoàn chỉnh hơn. Để cắt giảm chi phí, chúng ta có thể dùng trực tuyến hoặc internet cho những hoạt động này.

- Giới trẻ và người Mỹ đi chùa để tìm hiểu thì nhiều, nhưng họ chỉ đến với đạo Phật nếu họ thấy được sự lợi lạc của Phật Pháp. Vì vậy nên Lama Yeshe và Lama Zopa đã bắt đầu dạy thiền tập (meditation course) cho các khách du lịch đến Nepal từ năm 1965 như một phương tiện để đưa họ vào đạo. Cho đến bây giờ, sau hơn 50 năm, lớp học Thiền Phật Giáo 101 (Buddhist Meditation 101) vẫn là lớp học đầu tiên rất quan trọng của tổ chức FPMT mặc dù lớp học này rất ngắn chỉ có từ 5 tới 10 buổi học. Điều chúng tôi muốn chia sẻ nơi đây là nếu chúng ta muốn mở cánh cửa tu tập cho con em chúng ta không thông thạo tiếng Việt và cho người Mỹ thì khởi đầu chúng ta nên có một lớp học căn bản dành cho những người chưa biết nhiều về giáo lý và chưa có niềm tin nơi Tam Bảo, hay một phương

pháp nào đó, để làm phương tiện cho họ thấy được sự lợi ích thiết thực của Phật Pháp. Chúng ta có thể quảng cáo lớp học này trên internet, trong báo chí hay tại các trường đại học trong vùng. Nếu có điều kiện, chúng ta nên tổ chức lớp học này mỗi năm vài lần vào những thời gian nhất định. Sau một thời gian, qua các bài giảng và các khóa tu học, chúng ta có thể đào tạo được một số Phật tử thế hệ trẻ và người Mỹ có thể giúp chúng ta trong việc hoằng Pháp tại địa phương. Theo chúng tôi nghĩ thì dù là chùa Tịnh Độ chúng ta cũng có thể tổ chức các lớp về căn bản thiền tập được. Thí dụ như tổ chức Phật Giáo Tây Tạng FPMT có lớp học Thiền Phật giáo 101 mặc dù thiền không phải là một pháp môn chính trong Phật Giáo Tây Tạng. Tuy có rất nhiều Thầy Tây Tạng ngồi thiền im lặng trong phòng riêng của họ và các vị Lama thường viên tịch trong thiền định, nhưng tại những tu viện Tây Tạng như Tu Viện Sera ở Ấn Độ không có những buổi ngồi thiền chung của các Thầy với nhau. Thay vào đó, Phật Giáo Tây Tạng rất chú trọng vào thiền định phân tích (analytical meditation). Có rất nhiều vị Lama và các Thầy ngộ đạo trong khi họ đang tranh luận hay nghiên cứu. Nói chung thì các lớp thiền tập (meditation course) chỉ là một phương tiện của Phật Giáo Tây Tạng để đưa người Tây phương vào đạo.

- Trong quá trình chuyển hóa về pháp hành thì các chùa phải bỏ bớt những nghi lễ rườm rà, những tập tục không cần thiết. Điều chúng ta phải luôn cần trọng là các chùa chỉ nên có những nghi lễ mà chúng ta có thể dùng kinh điển hay những lời dạy của chư Phật để giảng nghĩa cho giới trẻ và người Mỹ về sự lợi lạc của những nghi lễ này. Phật giáo Tây Tạng rất thành công ở Mỹ là vì họ có thể giảng nghĩa dựa theo kinh điển về sự lợi lạc của những nghi lễ mặc dù rất phức tạp và đôi khi có vẻ huyền bí của họ.

- Trong thời gian đầu của quá trình chuyển hóa thay đổi phương thức hoằng Pháp, các chùa cần phải có khả năng tài chánh để tài trợ cho những chương trình giáo dục Phật Pháp và tu tập cho giới trẻ và người Mỹ. Nói chung thì sự đóng góp cúng dường của giới trẻ và người Mỹ không được như những người Việt lớn tuổi có tín tâm với Tam Bảo. Vì tương lai của Phật giáo Việt Nam tại Mỹ, để góp phần giải quyết vấn đề này, Phật tử chúng ta hãy ưu tiên giúp đỡ và phổ biến những chương trình giáo dục Phật Pháp và tu tập cho giới trẻ và người Mỹ.

- Còn một khó khăn mà các chùa ở Mỹ cần phải vượt qua đó là sự khác biệt giữa Phật tử người Việt tỵ nạn và giới trẻ cùng người Mỹ đến chùa. Những Phật tử người Việt tỵ nạn thường có sẵn tín tâm và đã quy y Tam Bảo nên hay đi chùa, lễ Phật và từ đó trở thành một thói quen tốt. Nhờ thường xuyên đi chùa, lễ Phật, những Phật tử này có nhiều cơ hội nghe giảng về Phật Pháp nhưng thường ít thắc mắc, tư duy, thảo luận, và không chú trọng lắm vào các pháp hành để chuyển hóa tâm. Ngoài ra đối với người Việt tỵ nạn xa quê hương, ngôi chùa còn là linh hồn của dân tộc, nơi bạn bè họp mặt, và là nơi nuôi dưỡng tâm linh. Trong khi đó Người Mỹ và giới trẻ Việt Nam, nếu có nhân duyên với Phật Pháp, thường đến chùa với mục đích học hỏi Phật Pháp để có được những lợi ích thiết thực hay giải quyết những khó khăn trong cuộc sống. Những Phật tử này thường đọc sách nghiên cứu trước ở nhà nên có nhiều câu hỏi về pháp học và pháp hành vì vậy quý Thầy và các giảng sư của tổ chức FPMT phải luôn trau dồi Phật Pháp và phương thức giảng dạy để đáp ứng nhu cầu học hỏi của họ. Ngoài ra còn rất nhiều sự khác biệt về tập quán xã hội giữa Phật tử người Việt tỵ nạn và giới trẻ cùng người Mỹ. Vì những sự khác biệt rất lớn này mà việc đáp ứng nhu cầu tâm linh cho người Việt tỵ nạn và cho con em chúng ta không thông thạo tiếng Việt và cho người Mỹ trong cùng một ngôi chùa là một việc rất khó thực hiện. Trong thời gian đầu chùa nên có những thời khóa riêng trong tuần cho giới trẻ và người Mỹ như một vài giờ hay trọn một ngày trong tuần. Vì tương lai của Phật Pháp tại Mỹ, người Phật tử lớn tuổi chúng ta nên cởi mở, khoan dung, hòa đồng, và giúp đỡ giới trẻ và người Mỹ đến chùa. Việc làm này cũng tương tự như trong một gia đình nếu chúng ta không cởi mở, khoan dung và hòa đồng với con cháu của chúng ta thì chúng sẽ bỏ chúng ta mà đi. Phật tử chúng ta phải làm thế nào để giúp đỡ các chùa vừa duy trì được những chương trình sinh hoạt, chuyên tu cho lớp Phật tử đứng tuổi thuần thành, nhiều tín tâm lại vừa tạo được điều kiện thuận lợi để thế hệ trẻ đến với chúng ta để tu học và đóng góp vào sự nghiệp hoằng truyền Chánh Pháp tại Mỹ trong tương lai.

- Một trong những yếu tố thành công của tổ chức FPMT là Lama Yeshe và Lama Zopa đã khéo léo rút tía những tinh hoa của một hệ thống sinh hoạt tu viện Tây Tạng đã có từ hàng ngàn năm để thành lập cơ cấu điều hành của tổ chức FPMT như một cơ sở hiện đại của người

Tây Phương. Như chúng tôi đã trình bày ở phần trên là chúng ta không có hoàn cảnh và điều kiện để thành lập một hệ thống giáo dục Phật Pháp có tầm vóc quốc tế như Lama Yeshe và Lama Zopa, nhưng từng ngôi chùa của người Việt ở từng địa phương có thể học hỏi được từ tổ chức FPMT để thành lập một cơ cấu điều hành nhỏ để có thể thu hút sự góp sức của giới trẻ và người Mỹ.

Chư Tăng Ni Việt Nam ở Mỹ nói riêng và ở hải ngoại nói chung từ ngày rời bỏ quê hương trong hơn 40 năm qua, khởi đầu với một số nhân sự rất ít, cho đến ngày nay đã đáp ứng được nhu cầu tâm linh của hàng triệu người Việt tỵ nạn ở khắp nơi trên thế giới. Có nhiều Thầy không quản ngại sức khỏe đã đi giảng dạy và làm Phật sự hàng tuần, có khi mấy ngày một tuần, từ thành phố này đến thành phố khác để góp phần xây dựng các ngôi chùa và duy trì được sinh hoạt tôn giáo; làm chỗ tựa tinh thần cho cộng đồng Phật tử Việt Nam. Đây là một di sản Phật Giáo rất lớn mà tất cả những người con Phật phải có bổn phận góp sức bảo tồn.

Trong tương lai nhu cầu đáp ứng tâm linh cho người Việt tỵ nạn sẽ không còn khi những thế hệ tỵ nạn lần lần Mỹ hóa. Có thể các chùa Việt Nam ở Mỹ cũng còn khoảng 10 đến 20 năm nữa để thay đổi phương thức hoằng Pháp để có thể tiếp tục phát triển, với điều kiện chúng ta phải tích cực bắt đầu quá trình chuyển hóa ngay từ bây giờ. Trong thời gian gần đây, các chùa ở Mỹ khá bận rộn lo việc tang lễ và cúng thất cho những người trong thế hệ đầu tiên của người Việt tỵ nạn. Trong khoảng 10 năm tới đây thì số người đi chùa và đặc lực hộ trì Tam Bảo của thế hệ tỵ nạn đầu tiên sẽ ít đi nhiều và hầu hết đều trên 70 tuổi. Đến lúc này, các chùa sẽ thấy sự khó khăn để tồn tại nếu chúng ta không thay đổi đường lối và phương thức hoằng Pháp ngay từ bây giờ. Đến khoảng 20 năm tới đây thì số Phật tử đặc lực hộ trì Tam Bảo sẽ không còn bao nhiêu người và hầu hết đều trên 80 tuổi vì vậy có thể những chùa ở vùng ít người Việt sẽ phải ngưng hoạt động trước, và theo thời gian hầu hết các chùa đều phải ngưng hoạt động cho người Việt tỵ nạn, hoặc được chuyển hóa để hòa hợp với xã hội Mỹ, hay trở thành những thắng cảnh du lịch.

Một số Phật tử có thể nghĩ là công trình chuyển hóa Phật Pháp để đáp ứng nhu cầu tâm linh cho con em chúng ta không phải là nhiệm vụ của người Phật tử tại gia hoặc đây là một việc quá lớn không thể thực hiện được. Thật ra nếu

không nhờ vào sự góp sức của Phật tử tại gia thì làm sao người Việt chúng ta có thể xây dựng được mấy trăm ngôi chùa ở Mỹ. Nếu không nhờ Phật tử tại gia thì làm sao Lama Yeshe và Lama Zopa có thể thành lập được một tổ chức Phật Giáo có tầm vóc quốc tế mà hiện nay có tới 164 Trung Tâm Tu Học Phật Pháp ở 40 quốc gia trên thế giới.

Phần trên của bài viết này chúng tôi có đưa ra bài học đáng suy ngẫm về hãng Kodak vì lợi nhuận rất lớn trên toàn thế giới từ kinh doanh giấy và phim dựa trên hóa chất trong nhiều thập kỷ là một thuận duyên, nên đã bỏ qua cơ hội đầu tư vào nhiếp ảnh kỹ thuật số. Phật Giáo Việt Nam ở Mỹ nói riêng và ở hải ngoại nói chung đang ở vào hoàn cảnh tương tự. Mặc dù công trình chuyển hóa để thành lập một nền giáo dục Phật Pháp cho giới trẻ không thông thạo tiếng Việt và cho người Mỹ, và việc đầu tư cho chương trình này, rất khó thực hiện, nhưng nếu chúng ta thụ động bỏ qua cơ hội ngày hôm nay thì sẽ đưa đến kết quả tương tự như hầu hết các chùa và những cơ sở Phật Giáo được thành lập bởi các dân định cư như Trung Hoa, Nhật, Đại Hàn đến Mỹ trước đây đều không còn tồn tại đến ngày nay ngoại trừ những ngôi chùa đã được chuyển hóa để hòa hợp với xã hội Mỹ hoặc đã được thành lập sau này.

Lịch sử cho chúng ta thấy là ngày xưa có nhiều vị Tăng đã hy sinh tính mạng để truyền bá đạo Phật đến các quốc gia khác, và cũng nhờ vậy mà ngày hôm nay chúng ta mới hưởng được lợi ích của Phật Pháp. Chúng ta hiện có rất nhiều Tăng Ni, Phật tử, và cả một thế hệ trẻ có gốc rễ tâm linh, cùng mấy trăm ngôi chùa ở khắp nơi trên nước Mỹ thì việc thay đổi cách thức truyền đạt Giáo Pháp để hòa hợp với thế hệ trẻ và người địa phương không phải là một việc làm ngoài tầm tay.

Tạo cơ hội cho thế hệ tương lai hưởng được lợi ích của Phật Pháp còn quan trọng hơn là nhà cửa, tiền bạc chúng ta để lại cho chúng rất nhiều. Theo lời Phật dạy về Tùy Hỷ Công Đức trong Kinh Pháp Hoa thì nếu vì hoàn cảnh chúng ta không thể giúp đỡ những chương trình giáo dục Phật Pháp bằng Anh Ngữ được, thì chúng ta nên tùy hỷ (Tùy hỷ tức là vui theo, không có lòng trái nghịch, không có ý ganh ghét, chê bai) và phổ biến những Phật sự này trong khả năng của mình thì công đức cũng rất là thù thắng. Nếu có người chỉ trích hoặc tìm cách cản trở người khác giúp đỡ những chương trình giáo dục Phật Pháp bằng Anh Ngữ, hay khuyên người khác đừng đến

sinh hoạt ở những ngôi chùa đang thực hiện chương trình này, thì người đó phải thành tâm sám hối tội nghiệp tiếp tay đưa Phật Giáo Việt Nam tại Mỹ đến chỗ diệt vong. Có rất nhiều bài giảng về công đức xây chùa, nhưng trong hoàn cảnh của Phật Giáo Việt Nam tại Mỹ hiện nay thì công đức bảo tồn và phát triển hàng trăm ngôi chùa của người Việt ở Mỹ thật không thể nghĩ bàn.

Việc hoằng Pháp bằng tiếng Mỹ và thay đổi cách thức truyền đạt Giáo pháp để hòa hợp với hoàn cảnh xã hội và trình độ học vấn của thế hệ trẻ cần phải có sự thông cảm và hợp tác của mọi người con Phật vì "Một cây làm chẳng nên non, ba cây chụm lại nên hòn núi cao". Chúng tôi hy vọng hàng Phật tử chúng ta sẽ tích cực giúp đỡ, ủng hộ, và phổ biến những chương trình giáo dục Phật Pháp bằng Anh Ngữ để Phật Giáo Việt Nam được bảo tồn và tiếp tục phát triển trên nước Mỹ trong tương lai. Mặc dù biết rằng thành quả của việc làm này còn tùy thuộc vào cộng nghiệp của chư Tăng Ni, Phật tử và người dân địa phương, nhưng sự thành tâm, thành ý và những việc làm tích cực để giúp cho Phật Pháp được hưng thịnh lâu dài sẽ giúp chúng ta tạo nhiều công đức, cũng như thường hưởng một đời sống an vui, hạnh phúc, và luôn gặp thuận duyên trên đường tu học và hộ trì Tam Bảo.

Chúng tôi không có khiếu viết văn và lại càng không có khả năng giải thích, khai trí và thuyết phục, nên những gì viết ra đây chỉ để nói lên những ưu tư và kỳ vọng về tương lai Phật Giáo Việt Nam tại Mỹ, và là tài liệu để chúng ta có thể tham khảo hầu thay đổi cách thức truyền đạt Phật Pháp để hòa nhập với hoàn cảnh xã hội và trình độ học vấn của thế hệ trẻ trong khi vẫn gìn giữ được những truyền thống tốt đẹp của Phật Giáo Việt Nam.

Chúng con, chúng tôi xin cảm tạ quý Thầy, quý Sư Cô và quý Phật tử đã duyệt bản thảo và góp nhiều ý kiến xây dựng. Mặc dù chúng tôi đã cố gắng chia sẻ những gì đã học hỏi được và kinh nghiệm thực tế, nhưng bài viết này còn hạn chế và nhiều thiếu sót. Nếu quý Phật tử thấy bài viết này có chút lợi ích, xin phổ biến đến bạn bè và người thân. Nếu quý Phật tử có thắc mắc hay muốn đóng góp ý kiến, xin gửi email về chuanganphat@gmail.com

• **Phạm Nam Sơn, pd Thị Phước**

Chùa Ngàn Phật, mùa Vu Lan năm 2563 - 2019

*Ghi chú: phần Tài liệu tham khảo
(Xem tiếp báo Viên Giác trong các kỳ tới)

Được tin:

ÔNG TRẦN VĂN BIỂU

Pháp danh : Đồng Lộ

**(Cựu Ban Điều Hành nhóm Phật Tử
tại Münster và Vùng Phụ Cận)**

Sinh ngày 8.8.1933

**Đã thuận thể vô thường trả thân tứ
đại cho trần thế ngày 09. 01. 2020**

(nhằm ngày 15.12. năm Kỷ Hợi)

tại Münster, Đức quốc

Thượng thọ 88 tuổi

Chúng tôi (nhóm Phật Tử tại Münster và Vùng Phụ Cận ...) xin chân thành Phân Ưu cùng tang quyến.

Kính thành tâm nguyện cầu Đức Phật A Di Đà từ bi tiếp độ Hương linh Phật Tử ĐỒNG LỘ vãng sanh về thế giới Cực Lạc.

Nguyện đem công đức này hồi hướng cho tất cả Pháp Giới Chúng Sanh. Đồng hồi hướng cho Hương linh Đạo hữu ĐỒNG LỘ.

Nam Mô Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật

NỮ SĨ PHẠM LAM ANH NGƯỜI MỞ ĐẦU CHO VĂN HỌC XỨ QUẢNG

• Châu Yến Loan

Phạm Lam Anh là con gái duy nhất của danh thần Phạm Hữu Kính. Bà tên là Phạm Thị Khuê, tự Lam Anh, hiệu Ngâm Si, sinh vào khoảng nửa đầu thế kỷ XVIII, người làng Mông Nghệ, tổng Mông Lĩnh, huyện Diên Khánh, tỉnh Quảng Nam. Huyện Diên Khánh thuộc phủ Điện Bàn có hai tổng là Uất Lũy và Mông Lĩnh, thời Chúa Nguyễn, làng Mông Nghệ nằm trong tổng Mông Lĩnh của huyện Diên Khánh (Phủ Biên Tạp lục của Lê Quý Đôn, trang 82). Năm 1823 huyện Diên Khánh đổi tên thành huyện Diên Phước.

Làng Mông Nghệ, tổng Mông Lĩnh, huyện Diên Khánh, sau này trở thành làng Mông Nghệ, tổng Xuân Phú, huyện Quế Sơn (nay là xã Quế Phú, huyện Quế Sơn).

Theo Đại Nam liệt truyện (quyển 5) Phạm Hữu Kính có 3 người con trai: Quả Nghị, Tôn Thành, Lạc Thiện và một người con gái là Lam Anh. Trong lúc làm quan ông nổi tiếng thanh liêm, chính trực, sống đạm bạc, không cho người đến nhà riêng yết kiến để tránh chuyện quà cáp biếu xén. Ông lại khéo xét đoán, hay phát hiện những việc sai trái, tìm ra những điều bí ẩn đằng sau các vụ án, rất được nể trọng và nhân dân kính phục. Ông thường phụng mệnh đi tuần xét quan lại các doanh, xem xét tình hình thực tế. Đối với ông "pháp bất vị thân" ông không vì tình riêng mà xem nhẹ pháp luật. Con trưởng của ông nhận đút lót của người ta, bị ông xử tử hình. Nha lại đều can ngăn, ông nói: "Thằng con ngu như heo này làm ô nhục gia phong để sống có ích gì! Hơn nữa, phép nước trời trời ở đó lệ nào lấy tư bỏ công à?". Đến lúc án dâng lên, được Chúa tha, nhưng con trai ông cuối cùng vì sợ hãi mà chết!

Bà Phạm Lam Anh ngay từ khi còn nhỏ đã rất xinh xắn, nhanh nhẹn, thông minh, ham học và có tài làm thơ. Bà được thân phụ yêu quý và mời nhân sĩ Nguyễn Dưỡng Hạo về nhà dạy học.

Nguyễn Dưỡng Hạo hiệu Phúc Am, người huyện Duy Xuyên, phủ Thăng Hoa, tỉnh Quảng Nam, sống vào thời Võ Vương Nguyễn Phúc Khoát (1714 – 1765) và Định Vương Nguyễn Phúc Thuần (1754 – 1777), là người nổi tiếng tài hoa và hay thơ. Phạm Hữu Kính đi làm quan, ở nhà

Nguyễn Dưỡng Hạo cùng Phạm Lam Anh thường hay làm thơ đối đáp qua lại với nhau do đó nảy sinh tình cảm, hai người yêu nhau ngày càng thắm thiết.

Phạm Hữu Kính trở về biết sự tình giận lắm định đem con gái dìm xuống sông. Dưới thời phong kiến, hôn nhân do cha mẹ định đoạt, trai gái không được tự do yêu nhau, huống hồ Nguyễn Dưỡng Hạo và Phạm Lam Anh lại là thầy trò. Gia đình Phạm Hữu Kính nổi tiếng gia giáo nghiêm khắc trong vùng, lẽ nào ông dễ dàng chấp nhận cho con gái làm trái lại những quy định của lễ giáo phong kiến đương thời? May nhờ có bạn bè khuyên giải ông mới tha tội cho con gái. Cuối cùng ông cũng chấp nhận gả Phạm Lam Anh cho Nguyễn Dưỡng Hạo. Hai vợ chồng thường cùng nhau xướng họa thơ văn và sáng tác tập "Chiến cổ Đường thi" lưu hành ở đời.

Nữ sĩ Phạm Lam Anh rất nổi tiếng về thơ và được xem là người mở đầu cho văn học xứ Quảng. Song tác phẩm của bà qua thời gian đã bị thất truyền, hiện nay chỉ còn có ba bài thơ chữ Hán làm theo thể Thất ngôn tứ tuyệt viết về ba danh thần hào kiệt của Trung Quốc mà cuộc đời đầy bi kịch vì họ sinh bất phùng thời, đó là: Khuất Nguyên, Kinh Kha, Hàn Tín và một bài thơ chữ Nôm làm theo thể Thất ngôn bát cú là bài: Vịnh cảnh gần sáng.

Nhận xét về tập thơ "Chiến cổ Đường thi" sách Đại Nam liệt truyện tiền biên quyển 5 tập I (bản dịch của Viện Sử học) có ghi: "Trong tập toàn là những câu bắt bẻ cổ nhân! Nhất là thơ Lam Anh thì lại nhiều câu cổ kính. Tỷ như vịnh Khuất Nguyên có hai câu rằng:

*Cô phần khí thành thiên khả vấn,
Độc tinh nhân khứ quốc bằng không."*

Dịch nghĩa:

Cô đơn mang khí phần uất, chỉ có thể hỏi trời,

Chỉ có một người tinh lại bỏ đi, đất nước trống không.

Hai câu thơ này được hậu thế lưu truyền và cho là hay nhất.

Trong bài thơ "Kinh Kha" bà đã vạch rõ nguyên nhân thất bại của người tráng sĩ vì ý người không bằng ý trời, mưu sự tại nhân mà thành sự tại thiên:

*"Kế xảo kỳ như thiên ý xảo
Đỗ cùng phiên sử tráng tâm cùng"*

Dịch nghĩa:

Mưu khéo chẳng bằng ý trời khéo
Đường cùng chí lớn cũng tâm cùng.

Giọng thơ của Phạm Lam Anh trong ba bài thất ngôn tứ tuyệt nói trên rất hùng hồn mà thống thiết thể hiện tấm lòng của bà đối với những người anh hùng thất cơ lỡ vận.

Về thơ Nôm, bài "Vịnh cảnh gần sáng" chứng tỏ tài năng của Phạm Lam Anh không kém gì Hồ Xuân Hương.

Vịnh cảnh gần sáng

*Một giải thưởng lang lộn mắt mèo,
Xóm chài mới dậy đuốc leo heo.
Lăn kều thức chúa chầu sân phụng,
Gà gáy khuyên chồng dõ dáo cheo.
Ái sói Thường Quân vừa cất bước,
Thuyền tên Gia Cát vội phăng neo.
Phương đông chứa lỗ vừng con ác,
Cửa Khổng nho sinh nhóm tựa bèo.*

Tương truyền bài thơ này đã đạt giải nhất trong cuộc thi thơ tại Dinh Quảng Nam thời bấy giờ. Bài thơ phải đáp ứng những qui định khắt khe về vần: Mèo, Heo, Cheo, Neo, Bèo và bắt buộc mỗi câu thơ phải có tên một thú vật nên rất khó, vậy mà nữ sĩ Lam Anh đã sáng tác một bài thơ rất hay.

Nữ sĩ Lam Anh được nhiều người trong cả nước ca tụng, họ cho rằng thời bấy giờ chỉ có hai nữ sĩ xuất sắc, ở miền Bắc là Hồ Xuân Hương và miền Nam là Phạm Lam Anh:

*"Khởi duy tài điệu siêu Hồ, Phạm
Ban, Tạ ư kim hữu thế nhâm"*

Tiến Sĩ Phạm Liệu, người đứng đầu của Ngũ phụng tề phi, nổi tiếng là người hay chữ nhất của Quảng Nam đã khen ngợi thơ của bà Phạm Lam Anh: "Trong giới nữ lưu từ trước đến giờ ở xứ Quảng này không có ai thơ hay bằng bà Phạm".

Còn các sứ giả nhà Thanh mỗi khi đến Đàng Trong giao tế đều muốn gặp bà xướng họa thơ ca. Về sau khi làm thơ đề tặng "Diệu Liên thi tập" của nữ sĩ Mai Am, con vua Minh Mạng, họ còn nhắc tới danh bà:

*"Nguyệt Đình, Huệ Phố tài danh thịnh
Cảnh thuyết thi viên hữu Phạm, Hồ"*

Quảng Nam nổi tiếng là đất văn chương, nhiều nhân tài, nhưng người mở đầu cho văn chương xứ Quảng không phải là một văn nhân khoa bảng mà lại là một nữ sĩ. Thơ của Phạm Lam Anh ý thơ khí khái, lời thơ hùng hồn, dí dỏm tiêu biểu cho tâm hồn và tính cách của con người xứ Quảng cũng như tính chất văn chương của vùng đất này.

• Châu Yến Loan

Ngôi sao đáy nước

*Hãy đứng dậy những ngôi sao mới cất!
Những con đường thẳng đứng dốc không gian?
Những bàn tay níu chặt đất kinh hoàng,
Trên lưng cồng những công trình lịch sử!
Những cú đấm mạnh nhất thân bất tử,
Phá sơn lâm thức dậy núi sông gầm.*

*Giúp cho ta chững chạc bước xa gần,
Những con ngựa hoang - Mặt hồ đáy nước,
Trên trang sách cánh đồng mây phía trước,
Không ngủ quên hai chữ miếu tông đường?
Mái tóc đêm chưa xỏa ấm phi thường,
Xin chớ hỏi đường viên khuya bóng tối.*

*Em như chiếc mèo hoang gió nổi?
Mắt kinh hoàng trong bộ lạc rừng xanh!
Đường khinh thanh như con sóc trên cành,
Để nhan sắc bốn mùa xuân bỏ ngõ?
Ta lạc giữa tiếng cười rung biển gió
Thân giang hồ - Lãng tử - Gái liêu trai!*

*Bước ta đi trên tượng đá hình hài?
Thân hồ thi năm canh chưa đánh mất!
Từ đáy nước trên ngực trần trái đất,
Những cỗ xe chất đầy sách và người,
Những giọng cười hoang dã trẻ đời ươi,
Tiếng cuốc vỡ lấm bùn từng hạt thóc.*

*Em cởi bỏ sợi dây nào? Buộc tóc!
Để ta nghe từ đáy nước ngôi sao?
Những con chim trên trang sách chiêm bao,
Hai chữ miếu đường hoang vu trở lại,
Tiếng cuốc vỡ xé tương lai hiện tại,
Trên cánh đồng người người đứng hôn nhau!*

• **TRÚC LANG OKC**

Khai bút Đầu Xuân

NHẠC VÀNG KHO TÀNG ÂM NHẠC VIỆT NAM

• Nguyễn Quang Duy

Miền Nam trước đây gọi nhạc vàng là tân nhạc để phân biệt với cổ nhạc. Sau chiến tranh, bên thắng cuộc mở "mặt trận" tấn công vào nền văn hóa miền Nam, cả tân nhạc lẫn cổ nhạc đều bị nghiêm cấm và bị hủy diệt.

Tân nhạc bị gán ghép là nhạc tâm lý chiến, nhạc phản động, nhạc xuyên tạc đường lối chống phá cách mạng, hay bị xem là thứ nhạc sến, nhạc đồi trụy, nhạc ru ngủ, nhạc lãng mạn bi quan, nhạc vàng vọt.

Từ ngữ nhạc vàng xuất phát từ miền Bắc đã nhanh chóng được người miền Nam chấp nhận để phân biệt với nhạc đỏ là loại nhạc cộng sản. Trong tâm tư người miền Nam màu vàng là màu da, màu dân tộc, màu mai vàng phương Nam, màu tươi trẻ, màu của kim loại quý hiếm vào bậc nhất.

Bởi thế cờ vàng và nhạc vàng nhanh chóng được xem là báu vật của Việt Nam Cộng Hòa.

Vì yêu nhạc vàng...

Khi đất nước chia đôi cách mạng văn hóa được phát động tại miền Bắc nhạc vàng bị nghiêm ngặt cấm đoán. Nhạc đỏ với âm điệu Trung Hoa nhanh chóng thống trị nền âm nhạc miền Bắc, nhưng vẫn còn nhiều người yêu nhạc thường lén lúp thưởng thức nhạc vàng.

Một vụ án văn nghệ liên quan đến ban nhạc 3 người bị tố cáo hát xen kẽ nhạc vàng trong những đám cưới và những cuộc liên hoan, được xử công khai tại Hà Nội vào tháng 1 năm 1971.

Ông Phan Thắng Toán tự Toán Xôm bị kết án 15 năm tù giam và tước quyền công dân 5 năm. Ông Nguyễn Văn Đắc 12 năm tù và tước quyền công dân 5 năm. Ông Nguyễn Văn Lộc tự Lộc Vàng 10 năm tù và tước quyền công dân 4 năm. Thập niên 1980 khi họ ra tù nhạc vàng đã khá phổ biến nhưng cả ba vẫn bị quản chế và gặp phải muôn vàn khó khăn.

Ông Toán Xôm không nhà sống lang thang đã qua đời trên hè phố Hà Nội vào đúng đêm 30.4.1994, tưởng niệm 19 năm miền Nam lọt vào tay cộng sản.

Ông Đắc mất năm 2005 trong nghèo khổ.

Ông Lộc Vàng sống bôn ba mãi đến gần đây mới mở một quán cà phê nhỏ ở Hà Nội lấy tên Lộc Vàng.

Văn nghệ tự do

Chủ trương của Việt Nam Cộng Hòa được ghi rõ trong cả 2 Hiến pháp 1956 và 1967 là xây dựng một xã hội dựa trên triết lý nhân bản, khai phóng và dân tộc.

Văn nghệ được tự do hoạt động nên chỉ trong vòng 20 năm đã có hằng chục ngàn bản tân nhạc đủ thể loại chính thức phát hành, trong số có hằng trăm tác phẩm đã trở thành bất hủ.

Đa số nhạc miền Nam đều chan chứa tình người, tình yêu quê hương, yêu đất nước, nỗi mong muốn thanh bình trở lại.

Tân nhạc được chia thành dòng nhạc tiền chiến, nhạc đại chúng, nhạc trẻ, nhạc du ca và nhạc phản chiến.

Còn được phân loại thành nhạc lính, nhạc tình, nhạc kích động, nhạc khiêu vũ, nhạc dân ca, nhạc sắc tộc, nhạc ngoại quốc lời Việt, nhạc chiêu hồi, nhạc chính huấn, nhạc đạo, nhạc thiếu nhi, nhạc hướng đạo, nhạc sinh hoạt...

Người miền Nam trân quý tác giả nên trân trọng đặt tên cho dòng nhạc Lam Phương, nhạc Phạm Duy, nhạc Trần Thiện Thanh, nhạc Hoàng Thi Thơ, nhạc Anh Bằng...

Trước khi hát một bản nhạc người điều khiển chương trình hay ca sỹ thường giới thiệu tên tác giả và hoàn cảnh tác phẩm được sáng tác.

Việc giới thiệu tác giả và tác phẩm đã trở thành một phần của nền văn hóa Việt Nam Cộng Hòa.

Mỗi tác giả mỗi khác, mỗi bài nhạc mỗi khác, mỗi ca sỹ trình diễn mỗi khác, biểu hiện sự phong phú và đa dạng của âm nhạc miền Nam.

Ở miền Nam nhà nào cũng có radio, nhiều nhà có tivi, có đĩa hát, có máy thu thanh cassette... không có thì nghe ké nhà hàng xóm.

Nhiều ca sỹ, nhiều ban nhạc, nhiều hãng băng đĩa cassette cạnh tranh phục vụ đại chúng.

Từ tờ mờ sáng nhạc vang vọng khắp nơi, đến tối mịt mù, đôi khi vẫn nghe tiếng nhạc dập dìu. Những bản nhạc bolero, rumba, chachacha, tango dễ nhớ, dễ hát và dễ đi vào lòng người.

Người miền Nam hát bất cứ lúc nào có thể hát được. Đám cưới, đám hỏi hát hò, đến cả ngày giỗ đám ma cũng tùm tùm năm tùm bầy hát cho nhau nghe.

Họ hát từ tiền đồn heo hút, hát trong nhà thờ, trong chùa ra đến góc đường, góc chợ, quán ăn, hát cho nhau nghe và cho chính mình nghe.

Họ quan niệm hát hay không bằng hay hát, họ đồng cảm và đồng sáng tác bằng cách chế lời đối nhịp điệu bài hát.

Máu văn nghệ chìm đắm trong tim óc người miền Nam, trở thành nếp sống, nếp văn hóa Việt Nam Cộng Hòa.

Trong tù "cải tạo" nhạc miền Nam bị cấm, ai hát bị biệt giam đến chết, các tù nhân vẫn hát, hát cho nhau nghe, hát để gìn giữ báu vật Việt Nam Cộng Hòa.

Nhạc vàng Bắc Tiến

Những ngày đầu 30.4.1975, không ít người miền Nam ngạc nhiên khi nghe bộ đội Bắc Việt hát những bài viết về người lính miền Nam như Rừng Lá Thấp của Trần Thiện Thanh hay Xuân Này Con Không Về của Trịnh Lâm Ngân.

Khác chiến tuyến nhưng họ hát với tấm lòng của người lính xa nhà mong muốn chiến tranh chấm dứt để về lại quê hương.

Về miền Bắc trong ba lô người bộ đội chiếc cassette nhỏ và chục băng nhạc làm quà. Làng trên xóm dưới bắt đầu biết đến nhạc miền Nam. Còn ở miền Nam, các đội cờ đỏ truy lùng nhạc chế độ cũ. Người yêu nhạc bị mang ra khu phố đấu tố, nhiều thanh niên bị cưỡng bức đi Thanh Niên Xung Phong, có người còn bị bắt đi cải tạo chỉ vì lén lút chơi nhạc vàng.

Đầu năm 1979, chiến lợi phẩm của bộ đội miền Bắc là những kho cassette và băng nhạc trên đất Campuchia, nhạc vàng lại một lần nữa tràn ngập miền Bắc.

Rồi những radio cassette, những cuộn băng nhạc hải ngoại được chuyển ra miền Bắc, tiếp tục sự nghiệp Bắc Tiến của nhạc vàng.

Khi ấy Hà Nội đã chuyển hầu hết công an và cán bộ tuyên giáo vào Nam nên nhạc vàng công khai cạnh tranh với loa phường và các đài chính thống.

Nhạc vàng trở thành món ăn tinh thần cho người dân miền Bắc, nhất là những người sống ở thành thị.

Nhạc vàng theo chân người Việt "xuất khẩu lao động" sang tận Liên Xô và Đông Âu. Ở đâu có người Việt ở đó có nhạc Việt Nam Cộng Hòa. Ở miền Nam sau những cuộc truy quét, nhạc vàng bắt đầu sống dậy. Nhiều ca sỹ lén lút thu thanh, nhiều quán cà phê hát nhạc vàng, nhiều đoàn hát "chui" về tận miền quê trình diễn.

Ngược lại số người nghe nhạc đỏ giảm sút rất nhiều, nhất là với những người trẻ muốn quên đi chiến tranh và cách mạng.

Đến năm 1986, Hà Nội chính thức phải công nhận nhạc vàng, một danh mục gồm 36 tác phẩm âm nhạc của miền Nam được công khai trình diễn. Nhiều chương trình văn nghệ nhạc vàng được công khai tổ chức.

Ở hải ngoại các nhạc sỹ tiếp tục sáng tác tạo ra dòng nhạc vàng hải ngoại. Đến thập niên 1990, băng video Paris By Night, ASIA, Vân Sơn,... từ hải ngoại gửi về được bà con trong nước nhiệt tình ủng hộ.

Nghị quyết 36 ra đời Hà Nội chính thức chỉ đạo phục vụ văn nghệ "đồng bào" hải ngoại. Nhạc vàng được Hà Nội chính thức nuôi dưỡng. Nhiều ca sỹ nhạc vàng được Hà Nội cung cấp tiền và phương tiện ra hải ngoại trình diễn. Hà Nội còn chấp nhận một số ca sỹ hải ngoại về nước hát.

Các nhạc sỹ đỏ bị "vắt chanh bỏ vỏ", nhạc đỏ bị bỏ xó không ai màng tới, đến đài phát thanh, đài truyền hình Hà Nội cũng phát nhạc vàng.

Nhạc Việt Nam Cộng Hòa sống dậy

Bước sang thời đại Youtube và Facebook, chỉ cần chiếc máy tính, chiếc điện thoại cầm tay mọi người có thể dễ dàng thưởng thức kho tàng âm nhạc Việt Nam Cộng Hòa.

Nhiều bạn trẻ mặc đồ lính Việt Nam Cộng Hòa hát nhạc vàng thu hút hàng triệu người xem.

Nhạc vàng không chỉ giúp giới trẻ tìm hiểu lịch sử Việt Nam Cộng Hòa, một số bạn trẻ dùng lời ca tiếng hát làm phương tiện đấu tranh với mong ước phục hồi thể chế tự do.

Nhạc vàng còn được sử dụng để phản kháng làn sóng nhạc Hàn, nhạc Mỹ, nhạc Trung... giữ gìn tình tự dân tộc và văn hóa Việt Nam.

Nhạc vàng được hát khắp nơi từ miền núi xa xăm phương Bắc xuống Cà Mau tận cuối miền Nam và mọi nơi trên thế giới.

Nhạc vàng đã bị "chôn" nhưng vẫn sống, ngày càng sống mạnh. 44 năm qua, nhiều thế hệ tiếp nối vẫn yêu quý nhạc miền Nam, tìm ra sự thật lịch sử và hướng về một ngày đất nước có tự do.

Trong vòng 20 năm Việt Nam Cộng Hòa xây dựng thành công một kho tàng văn hóa dựa trên triết lý nhân bản, khai phóng và dân tộc.

Kho tàng này không chỉ thuộc thể chế Việt Nam Cộng Hòa mà đã trở thành một kho tàng văn hóa Việt Nam.

• **Nguyễn Quang Duy**

Melbourne, Úc Đại Lợi 21.11.2019

MỘT PHÚT TỰ DO

Un istante di liberta

Nguyên tác: **Elena Pucillo Truong**
Bản dịch của **Trương Văn Dân**

"Kính chào bà tiến sĩ De Rossi"

Tôi vừa bước ra thang máy thì một trong các cô thư ký đã mang đến tách cà phê đầu tiên trong ngày. Tôi nói đầu tiên vì sau đó hãy còn nhiều tách nữa, không biết là bao.

Một cô thư ký khác vội chạy đến giúp tôi cởi chiếc áo choàng, còn tôi, bó mình trong chiếc tailleur cực kỳ sang trọng, đi vòng qua phía sau vị trí điều hành, đặt chiếc cặp da có đựng notebook lên bàn làm việc.

Biết bao kẻ muốn được mớ tay vào chiếc máy tính cá nhân này! Chỉ cần nhấn vài nút bấm là tất cả những áp phe quan trọng của các công ty lớn, những chuyển dịch hàng triệu đô la trên sàn chứng khoán sẽ tuần tự hiện lên bằng các mã số, để đảm bảo an toàn.

Một cú nhấp chuột... thế là tất cả những kế hoạch chi tiết và toàn bộ hồ sơ tuyệt mật của công ty Intracodex sẽ nằm gọn trong tay tôi. Định bật máy và liếc mắt vào công việc... nhưng mùi cà phê thơm phức đang kích động khứu giác làm tôi dừng lại.

Cầm tách cà phê nóng, tôi bước đến cạnh bức tường và nhìn xuống dòng đời từ tầng thứ 23! Ở trên đây không bao giờ nghe thấy tiếng ồn đô thị và dường như trong không gian luôn có một lớp sương mù nên quang cảnh trông có vẻ lằng đằng, giống như nhìn từ một giấc mơ.

Rồi trong lúc áp môi lên tách cà phê tôi bất chợt nhìn thấy bóng mình phản chiếu lên tấm kính.

Tôi đang đứng đối diện với tòa nhà bằng kính. Mái tóc đen và dài, chiếc tailleur trang nhã bó sát người, như thể người thợ may khéo léo ướm xấp vải vào thân mình trước khi đo cắt. Đôi chân khỏe và dài, còn được kéo dài thêm với đôi giày son cao gót. Chuyên nghiệp, quyền hành và nữ tính. Tất cả những vũ khí tối cần cho thế giới này. Thế giới của tôi.

Nhưng nét xanh xao tái nhợt trên khuôn mặt dường như tương phản với đường viền bằng son đỏ trên môi. Hai bờ môi thẳng nếp, mỏng manh mà sắc bén như một lưỡi lam, lạnh lùng như cái nhìn khinh mạn khi tôi quắc mắt. Bỗng dưng tôi không thể nhắm tiếp mùi vị cà phê. Hình như lúc này nó có vị chát của acit.

Phản chiếu trên tấm kính tôi nhìn thấy sau lưng mình cô ba cô thư ký tay cầm xấp hồ sơ đang chờ tôi ký. Cả ba căng thẳng đi qua đi lại sau lưng, hồi hộp chờ tôi quay mặt để trình bày công việc, báo cáo những cú điện thoại, nhắc nhở các cuộc hẹn và chờ tôi ra lệnh... nhưng tôi không thể tách đôi mắt đang nhìn bóng mình trên kính. Tôi không còn nhận ra mình nữa... sao mà tôi có thể biến thành một con người khô cứng và lạnh lùng đến thế?

Mười năm trôi qua như một ánh chớp... và bất thành lình tôi cảm thấy chúng đè nặng lên vai, một con mụ già cẩu gặt. A! đúng rồi, đây chính là cái tôi đang nhìn thấy trên kính, một mụ đàn bà khô khốc, khó tính và cẩu kính.

Tất cả bắt đầu như một phản ứng.

"Con sẽ không bao giờ giống mẹ!" tôi nghe vọng lại tiếng mình hét vào mặt mẹ. Bà yếu đuối, vâng lời, cam chịu, thụ động và chấp nhận mọi thứ... không bao giờ dám phản ứng, ngay cả những lúc ba tôi đối xử với bà bằng bạo lực, trước khi ruồng bỏ. Thế mà bà vẫn nhẫn nhục và chịu đựng. Rồi, không thèm nói một lời, ông lặng lẽ bỏ đi. Bỏ lại bà một thân một mình với nhiều món nợ. Gồm cả giấy cầm cố căn nhà.

Và chỉ vài ngày sau đó mẹ con tôi phải dọn đi.

Và thế là tôi không thể sống giống mẹ mình. Tôi không cần trái tim. Tôi không còn tình cảm. Chỉ lao đầu vào việc học, làm mọi thứ để tích lũy kinh nghiệm, giẫm đạp lên mọi thứ và mọi người. Tôi là mẫu người đàn bà của sự nghiệp, hay đúng hơn là một gã đàn ông trong thân xác một con đàn bà. Bởi vì tôi không còn giới tính, không có tình yêu; dĩ nhiên tôi vẫn có đàn ông, nhưng họ chỉ là những công cụ để tôi sử dụng rồi quên ngay, vì họ không cho tôi được gì mà tôi cũng chẳng để lại cho họ chút gì.

Cho đến lúc ấy tôi chưa bao giờ dừng lại để nhìn thấy mình đã trở thành người như thế nào. Chắc rồi... tôi đang đứng trên đỉnh cao của danh vọng, vị trí cao ngất mà mọi người thèm muốn... nhưng đó thực ra là thứ danh vọng gì? Bao nhiêu người đang cho rằng tôi đang thành đạt.

Đúng rồi, mà "đạt" được gì? Đã bốn mươi tuổi mà tôi không có một mái gia đình, không có một đứa con, chẳng có một ai đó thỉnh thoảng hỏi tôi có khỏe không và quan tâm đến việc tôi có vui vì những công việc của mình không. Không ai cả. Gia đình, thậm chí một người bạn.

Chậm rãi, tôi xoay lưng lại, thật khó nhọc rời hình ảnh của mình trên kiếng. Bàn tay tôi run rẩy

khi đặt tách cà phê lên bàn. Bỗng dưng tôi cảm thấy như có một cơn nồm mưa đang trời lên từ phía dưới.

Tôi đã không muốn sống như mẹ mình, nhẩn nhục, cam chịu... nhưng vì thế mà tôi đã trở thành một bản sao của ba tôi. Tôi hận ông! Thế nhưng bây giờ tôi thấy mình giống ông, tôi đã cư xử với mọi người giống ông, có khi còn tệ hơn.

Đối với tôi không còn ai cả, không một người nào, chẳng chút tình cảm... và tiền bạc thực ra chỉ là một phương tiện để tiếp tục giẫm đạp lên người khác.

Lạnh lùng và mình mẫn, tôi mạnh mẽ bước đến chiếc ghế bành bọc da và chằm chằm thả người lên đó trong lúc ba đôi mắt đang hồi hộp nhìn tôi từ phía bên kia bàn giấy.

"Mấy cô nhìn cái gì? Đặt mọi thứ lên bàn đi. Một lát nữa tôi sẽ gọi!"

Tôi nói to, làm cả bọn giật mình.

Ngay lúc đó tôi cũng chẳng nhớ tên của bọn họ là gì. Tôi chỉ muốn ngồi lại, một mình. Tôi mệt mỏi lắm rồi! Trong lúc ấp đầu vào giữa hai tay, bàn tay áp chặt vào mắt để khỏi phải nhìn thấy sự thật đang phản chiếu từ khung kính. Hàng ngàn khuôn mặt, tất cả đều là những góc cạnh của chính mình. Tất cả để cuối cùng chỉ còn lại một mình. Cô độc. Cô độc trong công việc. Cô độc giữa đám đông. Hoàn toàn cô độc. Cố tình cô độc. Rồi, như bất thành linh, cơn nồm mưa vụt biến thành cơn giận dữ, và bằng tất cả sức mạnh, tôi cầm lấy chiếc tách cà phê, ném thẳng vào mặt kính.

Vô ích!

Mặt kính chỉ hơi rạn một chút chứ chẳng hề hấn gì. Đó chỉ là hành động vô ích nhằm giải thoát cơn giận. Thôi, đủ rồi! Tôi thấy mình ngạt thở. Tôi không thể nào tiếp tục ngồi đây.

Phủ vội chiếc áo khoác lên người, tôi cầm chiếc túi xách rồi chạy ào ra thang máy.

Bàn tay run rẩy, tôi nhấn nút đi xuống, im lặng chờ xuống mặt đất, luồn lách giữa dòng người vô danh mà chưa bao giờ tôi muốn thân quen. Ra ngoài thôi, hít chút không khí giữa đất trời mở rộng.

Ánh nắng ngoài đường làm tôi lóa mắt. Một tay che mắt, còn tay kia nắm chặt bầu áo khoác để che cơn gió lạnh vừa ập đến lúc bước ra khỏi cửa. Cho đến lúc đó, đối với tôi chưa bao giờ có nắng, có mưa, có ánh đỏ hoàng hôn hay tiếng cười, giọng khóc.

Máy bay, điện thoại di động, bàn giấy, máy tính... tất cả khô khan, vô cảm... tôi luôn luôn chạy đua với thời gian mà chẳng biết mình đi đâu, ngược lại, hình như chỉ để rời xa thêm cái

cuộc đời mà tôi muốn có mà chỉ lúc này tôi mới biết là mình đã đánh mất. Tôi đã sinh ra mà chưa từng sống và lúc này mới đau đớn nhận ra là cả cuộc đời mình trống rỗng và vô ích.

Thiếu chút nữa là tôi bị một chiếc xe hơi đụng phải. Tôi ngỡ ngác không biết mình đang làm gì và cứ băng qua đường mà không nhận biết. Nhưng không phải phản xạ đã giúp tôi tránh được tai nạn... mà có một bàn tay vừa nắm cánh tay tôi, giật mạnh. Tôi xoay người theo bản năng để nhìn xem đó là ai.

Một đôi mắt màu hạt dẻ là cái đầu tiên mà tôi nhìn thấy. Nhưng nó không xa lạ với tôi. Đó là đôi mắt của một trong ba cô thư ký...

Sao lại có thể như vậy được?

"Tôi đây, Lidia đây mà, thưa bà tiến sĩ. Bà theo tôi... chúng ta đến chỗ kia ngồi một lát nhé!"

Như đứa bé, tôi để cô gái kéo mình đến một chiếc băng dài, tâm trạng gần như vui thích vì có một ai đó để ý và quan tâm đến mình.

"Đây rồi, bà đã đỡ chưa? Có chút nắng nữa. Sau mấy ngày mưa mặt trời sẽ sưởi ấm chúng ta".

Có lẽ tôi chẳng nghe cô ấy nói gì nhưng tôi bắt đầu thấy mình bình tĩnh lại, giọng nói của cô gái làm tôi an tâm.

Cô ta tiếp tục mà dường như tôi không hiểu hết những gì cô ta nói. Điều bất ngờ là những giọt nước mắt bỗng dưng lăn dài xuống má, chảy xuống cằm và tôi phải dùng bàn tay để lau. Lidia vội lấy khăn giấy và nhẹ nhàng chạm mắt cho tôi.

"Bà cứ để tôi lau cho, còn mấy vết đen nằm dưới mắt nữa kia!"

Lâu lắm rồi chẳng còn ai để ý và chăm sóc tôi.

"Bây giờ đỡ rồi đấy. Đi! Chúng ta phải về lại văn phòng..."

Tôi vùng vẫy, cố gỡ bàn tay của cô gái đang nắm chặt lấy cánh tay mình.

Cô ta giữ lại trong khi tôi cố vùng ra để trốn chạy, thật xa cái tòa tháp mạ vàng lâu nay cứ làm mình ngộp thở.

"Mình đi lên nhé... còn bao nhiêu việc phải làm. Bao nhiêu hồ sơ đang chờ bà ký... Bà chưa thể bỏ đi được đâu..."

Bàn tay thép của cô gái như đang siết chặt hơn. Lidia kéo tôi, và từng bước chúng tôi bước vào cửa tháp, bên trong những bức tường bằng kính và tôi như không còn sinh lực, cứ để mặc cho cô ta kéo mình vào bên trong nhà ngục.

Saigon, 10/2013

SÁNG KIẾN “NHẤT ĐỐI, NHẤT LỘ” CỦA TRUNG QUỐC “CON ĐƯỜNG TƠ LỤA MỚI” HAY THAM VỌNG CỦA TẬP CẬN BÌNH

• **Lưỡng Nguyên**

Con đường tơ lụa mới (Nguồn Internet)

Sáng kiến “Nhất đối, Nhất lộ”:

Ông Tập Cận Bình (Xi Jinping), sinh ngày 1.06.1953, được đánh giá như là một nhân vật lãnh đạo quyền lực nhất ở Trung Quốc sau thời Đặng Tiểu Bình. Năm 2012, ông nắm chức Tổng bí thư, Chủ tịch Ủy ban Quân Sự đảng Cộng sản Trung Quốc và chỉ một năm sau, ông đã trở thành Chủ tịch Trung Quốc. Cuối năm 2013, Tập Cận Bình đích thân phát động chiến lược “Một vòng đai, Một con đường” (Nhất đối, Nhất lộ) tiếng Anh là “One belt, One road” viết tắt OBOR, hay còn được gọi một cách ví von hơn là “Con đường tơ lụa mới”. Dự án này được Tập Cận Bình coi như là một “đại chiến lược kinh tế và chính trị” biểu tượng cho sức mạnh đang lên của Trung Quốc trên địa hạt kinh tế và chính trị toàn cầu. “Một vòng đai, Một con đường” bao gồm hai phần: một vành đai trên đất liền và một con đường trên biển cả.

- Một Vành đai có nghĩa là “Vành đai kinh tế con đường tơ lụa” (Silk Road Economic Belt). Đây là con đường tơ lụa mới trên đất liền, khởi đầu từ Trung Quốc băng qua các thành phố lớn của các quốc gia Nam Á, Trung Á, Tây Á và Nga để vào châu Âu rồi kết thúc ở thành phố Venice của Ý bằng các hệ thống đường bộ, đường sắt và hệ thống dẫn dầu khí chạy từ Á sang Âu. Huyết mạch của Vành đai này là con đường sắt dài 11.000 km xuyên lục địa Á-Âu nối từ thành phố Trùng Khánh (Chongqing) thuộc Trung Quốc tới thành phố Duisburg tận bên Đức, một cảng nội địa có tầm vóc lớn nhất thế giới, cửa ngõ đem hàng hóa đổ vào châu Âu.

- Một Con đường có nghĩa là “Con đường Tơ lụa Hàng hải thế kỷ XXI” (21st Century Maritime Silk Road). Một thủy lộ kết nối các thành phố ven biển Trung Quốc với các hải cảng ở các quốc gia vùng Đông Nam Á, Trung Đông, Đông Phi và châu Âu. Vân Đồn, Bắc Vân Phong và Phú Quốc ở Việt Nam là những điểm bắt đầu của con đường Tơ lụa Hàng hải mới. Không phải ngẫu nhiên, mấy năm gần đây Trung Quốc thường hay đề cao nhân vật Trịnh Hòa (Zheng He) ở thế kỷ 15, như là một tiền đề cho việc xây dựng con đường biển mới này. Năm 1405, Đô đốc Trịnh Hòa thời nhà Minh dẫn một đội tàu gồm 62 chiếc và gần 28 nghìn quân của Trung Quốc đi tới Việt Nam, Thái Lan, Malacca, Java, Sri Lanka đến tận Mozambique ở châu Phi.

Con đường tơ lụa cổ đại (Nguồn Internet)

Ngay từ lúc đầu, “Nhất đối, Nhất lộ” đã được chính quyền Trung Quốc tốn không biết bao nhiêu công sức để quảng bá và trên truyền thông thế giới “One belt, One road” cũng thường xuyên được nhắc tới. Vào năm 2016, tên sáng kiến này bỗng bị đổi thành “Belt and Road Initiative” viết tắt là BRI (Sáng kiến Vành đai và Con đường). Có điều lạ là tên bằng tiếng Anh thì đổi nhưng tên bằng tiếng Trung Hoa thì giữ

nguyên, vẫn là „Nhất đới, Nhất lộ“. Có lẽ Bắc Kinh lo ngại về nguy cơ sẽ bị diễn giải sai lầm ở ngoại quốc về dự án này. Thật ra để nối kết châu Âu, châu Á, châu Phi có 5 con đường khác nhau, nhưng cái chính là chữ „nhất“ (một) ở đây dễ gây ra hiểu lầm là tất cả đều xoay quanh một quốc gia và mang tính cách „đe dọa“, Trung Quốc đang có tham vọng trở thành cường quốc số một thế giới.

Dù tên đã đổi, nhưng „Nhất đới, Nhất lộ“ (One belt, One road) vẫn còn được sử dụng trên truyền thông thế giới. Sáng kiến „Nhất đới, Nhất lộ“ là kế hoạch đầu tư khổng lồ vào cơ sở hạ tầng như xây dựng đường sắt, đường cao tốc, hải cảng, đập nước, nhà máy điện,... nhằm vào các quốc gia còn đang phát triển. “Trung Quốc mộng” trong đại dự án này nhằm kết nối 68 nước gồm có 4,4 tỷ người gần 70% dân số thế giới với một số vốn đầu tư khoảng 1.000 tỷ Dollar trong vòng 30 đến 35 năm. So với kế hoạch Marshall của Mỹ để phục hưng châu Âu sau Đệ nhị Thế chiến thì BRI quy mô và to lớn hơn nhiều. Nhưng khác hẳn với „Nhất đới, Nhất lộ“, kế hoạch Marshall chủ yếu dựa trên tiền viện trợ có nghĩa là cho không, trong khi đó Trung Quốc cho vay tiền lấy lãi kiếm lời. Năm 2018, trong hội nghị tổng kết 5 năm về „Sáng kiến Vành đai và Con đường“ ở Bắc Kinh, Tập Cận Bình đã phải trấn an các quốc gia thành viên: „Nhất đới, Nhất lộ“ là một sáng kiến hợp tác kinh tế đôi bên cùng có lợi, không phải là một liên minh chính trị hay quân sự và cũng không phải là một „câu lạc bộ Trung Quốc“. Nhưng trên thực tế các khoản vay tiền ở ngân hàng Trung Quốc để đầu tư vào cơ sở hạ tầng của các quốc gia trên „Con đường tơ lụa mới“ thường có lãi suất rất cao, đã làm các nước đó bị kiệt quệ, trở nên lệ thuộc nhiều hơn và cuối cùng phải dâng lại các hải cảng, các tuyến đường sắt,... do Trung Quốc vừa mới xây để trả món nợ khổng lồ càng ngày càng phình ra to do lãi suất cao.

Bẫy nợ „Nhất đới, Nhất lộ“:

Trong những năm đầu tiên, sáng kiến „Nhất đới, Nhất lộ“ đã đạt được một số thành quả nhất định do sự hào phóng của Trung Quốc cho mượn tiền dễ dàng mà không cần để ý đến môi trường chung quanh, nền tảng xã hội, tình hình chính trị và nhất là khả năng tài chánh. Trong khi đó các nước Mỹ, Nhật và châu Âu cẩn trọng hơn và chậm chạp hơn trước những dự án có mức rủi ro cao. Các quốc gia kém phát triển đã vui mừng mở rộng vòng tay chào đón vì tìm được nguồn

vay mượn để đầu tư vào hạ tầng cơ sở. Nhưng thông thường thì sự hào phóng này đều đi kèm theo một số điều kiện bắt buộc như phải chọn hăng, nhân công và vật liệu Trung Quốc rồi cộng thêm lãi suất cao hơn thị trường. Cuối cùng thì „sự hợp tác đôi bên cùng có lợi“ này thường dẫn tới con đường một chiều, con đường mang lợi nhuận to lớn về cho Trung Quốc. Trung Quốc cho vay bằng hiện vật như xe máy cày, xe lửa, máy móc,... là những sản phẩm thặng dư mà Trung Quốc cần bán đi nhưng lại đòi hỏi „con nợ“ phải trả bằng Dollar. Đường lối cho vay thả giàn để đưa các quốc gia „con nợ“ từ từ chui vào „bẫy nợ“, mà phần lớn nhằm vào các quốc gia nhỏ có tiềm lực kinh tế yếu hay những nơi chính quyền dễ bị lung lay mua chuộc, để rồi sau đó bị Bắc Kinh khống chế về mặt chính trị. Một ký giả Mỹ đã viết: một khi là con nợ của Trung Quốc, lãnh thổ và chủ quyền rất khó bảo toàn. Sri Lanka là một điển hình, sau khi mượn Trung Quốc 1,4 tỷ Dollar để xây lại hải cảng Hambantota và vào tháng 12 năm 2017 đã phải cắn răng nhượng lại hải cảng này cho Trung Quốc 99 năm để trừ số tiền nợ khổng lồ trả không nổi. Hambantota nằm trên Ấn Độ Dương sát nách Ấn Độ, là một hải cảng chiến lược quan trọng về thương mại lẫn về quân sự. Ấn Độ đã ăn không ngon ngủ không yên, khi nghĩ tới một ngày nào đó Hambantota sẽ bị biến thành một hải cảng quân sự nơi dừng chân của các hạm đội Trung Quốc.

Nhưng số phận của Sri Lanka không phải là trường hợp ngoại lệ, càng ngày càng có nhiều quốc gia nằm trong kế hoạch „Nhất đới, Nhất lộ“ bị chìm ngập trong nợ nần và tỷ lệ nợ cũng tăng vọt, đến nỗi Quỹ Tiền tệ Quốc tế (IMF) phải lên tiếng báo động. Bà Christine Lagarde, Tổng giám đốc IMF, cảnh cáo „nợ nần tăng lên một cách đáng lo ngại“. Lời cảnh cáo của bà Lagarde không phải không có căn cứ. Tám quốc gia đang gánh nhiều nợ nần nhất và có nguy cơ bị phá sản là Lào, Pakistan, Djibouti, Kyrgyzstan, Montenegro, Maldives, Mông Cổ và Tajikistan.

Lào là một thí dụ điển hình, là một nước nhỏ với tổng sản lượng quốc gia 16 tỷ Dollar, có tham vọng trở thành „nguồn điện của Đông Nam Á“ đã đầu tư hàng tỷ Dollar để xây rất nhiều đập thủy điện trên các nhánh sông Mekong, gồm 22 đập đang hoạt động và 2 đập nằm trong dự án. Năm 2018, con đập Xe Pian - Xe Namnoy trị giá 1 tỷ Dollar, bị vỡ gây nên một thảm họa, hàng chục người chết, hàng trăm người bị mất tích, 7 ngôi làng bị ngập nước, hàng chục ngàn căn nhà

bị cuốn đi và tầm ảnh hưởng đến môi trường sống chung quanh không đo lường được. Lào đang đứng trước vực thẳm sắp bị phá sản vì số tiền nợ càng ngày càng vượt qua tầm kiểm soát.

Pakistan cũng không khá hơn, mượn Trung Quốc trên 10 tỷ Dollar để xây hải cảng Gwadar nằm trên con đường thủy lộ trong „Nhất đới, Nhất lộ“. Tổng số nợ của Pakistan lên đến 65 tỷ Dollar và có nguy cơ trả không được và đang cầu viện sự hỗ trợ của IMF. Trong tương lai Pakistan có thể đi theo vết chân Sri Lanka là phải nhượng lại cho Trung Quốc hải cảng Gwadar vừa mới xây xong. Djibouti một nước nhỏ ở Đông Phi, trong vòng 2 năm tiền nợ đã từ 50% tăng lên 85% tổng sản lượng quốc gia. Chủ nợ lớn nhất của Djibouti và Pakistan là Trung Quốc với trên 80% tổng số nợ. Maldives cũng nợ Trung Quốc khoảng 1,5 tỷ Dollar chiếm 1/3 tổng sản lượng quốc gia.

Rào cản “Nhất đới, Nhất lộ”:

Sáng kiến „Nhất đới, Nhất lộ“ do Bắc Kinh chủ trương không phải lúc nào cũng xuôi chèo mát mái. Điều khó khăn mà chính quyền Bắc Kinh đang gặp phải là sự mất lòng tin của các quốc gia tham gia vào sáng kiến này. Sự phản đối tùy theo quốc gia mỗi nơi mỗi khác, nhiều dự án bị đình chỉ thậm chí cả những dự án đang trong lúc thi công. Ở một số nước, dân chúng đã xuống đường đi biểu tình để bày tỏ sự phẫn nộ của mình đối với chính quyền Bắc Kinh.

Mới đây Thủ tướng Malaysia là Mahathir Bin Mohamad, ngay sau khi thăng cử năm 2018 đã ra lệnh hủy bỏ ba dự án với Trung Quốc trong đó có dự án đường xe lửa với vốn đầu tư 20 tỷ Dollar. Ông Mohamad nói lý do „Chúng tôi không thể trả nổi nợ“. Malaysia đã nợ trên 250 tỷ Dollar và không thể nợ thêm được nữa. Ông đòi hỏi xét lại các hợp đồng thương mại đã ký giữa Bắc Kinh với người tiền nhiệm, cựu Thủ Tướng Najib Razak. Ông Najib Razak, người rất thân cận với Bắc Kinh, vừa mới bị mất ghế Thủ Tướng vào tháng 5 năm 2018 vì bị nghi ngờ có mờ ám về tiền nong. Ở Maldives, Tổng Thống Abdulla Yameen bị thất cử vào tháng 9 năm 2018. Ông Ibrahim Mohamed Solih thuộc đảng đối lập dành được chiến thắng nhờ khẩu hiệu phản đối chính sách thân Trung Quốc của ông Yameen. Đường lối chính trị của Maldives chắc chắn sẽ không còn mặn mà với Bắc Kinh như thời trước 2018. Pakistan cũng có một Thủ Tướng mới từ tháng 8 năm 2018, ông Imran Khan. Trước núi nợ, ông

Khan cũng phải đưa ra chính sách thắt lưng buộc bụng. Pakistan dự định cắt giảm dự án đường sắt dài 1.872 km từ 8,2 tỷ Dollar xuống còn 6,2 tỷ và có thể đến 4,2 tỷ vì không chịu được món nợ quá lớn. Năm 2017, Nepal hủy bỏ một dự án về thủy điện 2,5 tỷ Dollar với Trung Quốc. Ở Sri Lanka vào năm 2015, ông Maithripala Sirisena lên làm Tổng Thống, thắng ông Mahinda Rajapaksa thân Bắc Kinh. Nói chung sau mỗi lần bầu cử đều có sự thay đổi về chính trị, các Tổng Thống, Thủ Tướng thân với Bắc Kinh được thay thế bởi một số lãnh đạo mới. Họ đều có chung một quan điểm là đòi hỏi sự minh bạch ở Trung Quốc trong các hợp đồng buôn bán và tìm cách chấm dứt hay giảm bớt một số dự án vượt quá khả năng tài chính của nước họ. Điều đó ảnh hưởng không ít đến Trung Quốc, bởi chính Trung Quốc cũng phải gánh những món nợ do tình hình chính trị thay đổi gây nên.

Trong lúc đó Mỹ, Nhật và châu Âu cũng không ngồi yên, đang cố gắng đưa ra những kế hoạch ứng phó để kìm hãm sự bành trướng của Bắc Kinh. Mới đây, Tổng thống Pháp Emmanuel Macron khẳng định „Con đường tơ lụa cổ đại không bao giờ là của riêng người Trung Quốc“ và „Con đường tơ lụa mới không thể là đường một chiều“. Tháng 10 năm 2018, Liên minh châu Âu (EU) đã đưa ra một dự án „Chiến lược kết nối châu Á“ (Asia Connectivity Strategy) với số đầu tư khoảng 300 tỷ Euro. Chiến lược phát triển cơ sở hạ tầng này nằm trong chính sách ngoại giao mới của EU ở châu Á, không chỉ nhằm cải thiện năng lực, giao thông, kỹ thuật số, ngoài ra còn thúc đẩy các mục tiêu nâng cao chất lượng về môi trường, lao động và tránh tạo nợ nần quá mức cho các quốc gia châu Á.

Thủ Tướng Nhật Shinzo Abe cũng đưa ra sáng kiến „Cơ sở hạ tầng chất lượng cao“ (Quality Infrastructure) với số đầu tư là 300 tỷ Dollar để đáp trả lại Bắc Kinh. Sáng kiến này nhằm đối tác phát triển trên cơ sở hạ tầng chất lượng cao là tạo công ăn việc làm, đào tạo nhân lực, kích thích đầu tư của các nước ngoài. Nhật Bản cũng nhấn mạnh rằng các dự án cơ sở hạ tầng sẽ được chọn kỹ lưỡng để các nước tránh rơi vào tình trạng trả nợ không nổi.

Thượng nghị viện Mỹ cũng mới thông qua „Luật Đầu tư Phát triển năm 2018“ nhằm xây dựng cơ sở hạ tầng và phát triển nền kinh tế ở các nước kém mở mang với số đầu tư trên 60 tỷ Dollar.

“Nhất đới, Nhất lộ” không chỉ bị khó khăn từ bên ngoài mà còn từ bên trong mang tới. Một thí dụ điển hình là con đường huyết mạch của „Nhất đới, Nhất lộ“, con đường sắt dài 11.000 km xuyên lục địa Á-Âu nối từ thành phố Trùng Khánh tới thành phố Duisburg. Hòa xa Trung Quốc đã phải thú nhận là một số lượng rất lớn Container chở từ Trung Quốc tới châu Âu là Container rỗng và nhiều khi trong 41 Container chỉ 1 Container có hàng hóa. Thực chất để lấy trợ cấp của chính phủ, các nhà xuất khẩu Trung Quốc đã vận chuyển Container rỗng. Trung bình mỗi Container chuyên chở từ Trung Quốc qua châu Âu, được chính phủ trợ cấp đến 50% chi phí vận chuyển, khoảng 4.000 Dollar đến 7.500 Dollar một Container, dù chỉ là Container rỗng. Chính sách hỗ trợ giá một cách bừa bãi đã mang lại sự thất thoát về tài chính cho Trung Quốc. Mà đây chỉ là một trong rất nhiều thất thoát mà Bắc Kinh không cho biết và giấu kín.

„Nhất đới, Nhất lộ” đi về đâu?

Thật ra bây giờ còn quá sớm để kết luận sáng kiến „Nhất đới, Nhất lộ” có thành hay không và „Con đường tơ lụa mới” của Tập Cận Bình đi về đâu. Một số báo chí Tây phương đưa ra nhận định là kế hoạch này đang gặp khó khăn. Bằng chứng là các doanh nhân của Trung Quốc thay vì đi tìm các dự án về cơ sở hạ tầng như đường sá, cầu cống, bây giờ họ phải lợi dụng „Nhất đới, Nhất lộ” để đi xây các công viên giải trí, các trung tâm văn hóa ở các nước như Indonesia, Phillipines, Hungary,... Việc làm đó vừa trái quy định lại vừa có tính cách lạm dụng quỹ tiền tệ của các quốc gia đầu tư.

Theo một số chuyên gia đánh giá là „Nhất đới, Nhất lộ” được ước tính cần một số vốn khoảng 1.000 tỷ Dollar, mà khả năng Trung Quốc không thể cán đảm một mình được. Nhất là hiện tại rất nhiều nước không đủ sức hoàn lại nợ làm Trung Quốc bị kẹt vốn đầu tư. Chưa nói đến ngân sách Trung Quốc theo một thông cáo của Bắc Kinh năm 2019 bị thâm hụt một số tiền không nhỏ khoảng hơn 400 tỷ USD. Những điều đó đưa đến sự lo ngại về thành công của „Sáng kiến Vành đai và Con đường”.

Nhưng dù thế nào đi nữa, chắc chắn một điều là các quốc gia khác không để chính quyền Bắc Kinh muốn làm gì thì làm như từ trước đến nay.

• **Lưỡng Nguyên**

TƯỢNG PHẬT LỘ THIÊN THIÊN LÂM PHÁP BẢO

Kính tặng Hòa Thượng Thích Bảo Lạc

Tượng là tổng thể của Tâm
Bao la vũ trụ cũng trong tượng này
Chúng Sinh Tâm Thể là đây
Phật tử Bản Giác Như Lai soi đường

Chưa thấy Phật hãy còn vương
Lòng trần chưa quét, bụi đường còn mang
Rong chơi tử kiếp đại ngàn
Cái Tâm Ngọc Ẩn quên đường ngày nao

Bạt ngàn núi núi mây mây
Dấu chân cỏ dại mọc đầy lối hoang
Gai chông che khuất sỏi vàng
Nhặt ra từng hạt kết tràng Phù Luân

Điểm thời gian kết thiện duyên
Từ đây nút thắt dậm trường từ ly
Sen vàng đưa lối hồi quy
Hào quang Bản Giác khắc ghi Tượng Vàng.

19-10-PL. 2563 (2019)
Ngày khánh thành Tôn Tượng
• **Lâm Như-Tạng**

THÀNH KÍNH PHÂN ƯU

Được tin buồn
Bà quả phụ Đào Hữu Chí là Đạo hữu:
Phạm Thị Đào

Pháp danh Diệu Thiện
Sinh ngày 18.12.1932 (Quý Dậu)
Mất ngày 17.01.2020

Nhằm ngày 23 tháng Chạp năm Kỷ Hợi
Thượng thọ 88 tuổi.

Chúng tôi thành thật chia buồn với gia đình tang quyến và các cháu Mừng-Nhung (Chơn Nhân Hiếu); đồng thời thành kính cầu nguyện cho Hương linh Bác Diệu Thiện Phạm Thị Đào sớm được vãng sanh Cực Lạc Quốc.

Nam Mô tiếp dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật

Gđ.: Lưu Minh Thành, Nguyễn Hòa, Huỳnh Thoảng, Phạm Văn Thế, Huỳnh Khương Ninh, Võ Thị Ni, Văn Công Tuấn, Văn Công Trâm, Nguyễn Ngọc Đường, Huỳnh Thị Thúy Lan, Tài Lan./.

• Phù Vân

* Lễ tang văn hữu Vũ Nam:

• *Trần Đan Hà*

Vô cùng thương tiếc trước sự ra đi đột ngột của nhà văn Vũ Nam, tên thật là Lý Văn Văn Pháp danh Thiện Thanh. Tang lễ được tổ chức vào ngày thứ Tư 27.11.2019 tại nghĩa trang Aiblestrasse, 72116 Mössingen. Germany. Dưới sự chứng minh và chủ lễ của Hòa Thượng Phương Trưởng Chùa Viên Giác Hannover Đức Quốc, cùng sự hỗ trợ của Đại Đức Thích Hạnh Giác và Ni Sư Thích Nữ Hạnh Trang và toàn Ban Hộ niệm Chùa Viên Quang Reutlingen-Tübingen.

Tham dự tang lễ gồm có Đại diện các Hội Đoàn và Tôn Giáo: Ông Dương Hồng Ân, Đại diện Cộng Đồng Người Việt và Diễn Đàn Việt Nam Forum 21 tại Stuttgart. Ông Phạm Công, Đại diện Cộng Đồng Người Việt tại Reutlingen và Vùng Phụ Cận. Ông Nguyễn Văn Tô, Đại diện Cộng Đoàn Công Giáo tại địa phương. Ông Hàn Cường, Đại diện Cộng đồng Phật Tử tại địa phương. Anh Trần Đan Hà, Đại diện Ban Biên Tập và Kỹ Thuật Báo Viên Giác. Và hơn hai trăm thân hữu người Việt và người Đức đến từ nhiều nơi.

Mở đầu Hòa Thượng Phương Trưởng ban cho tang gia một thời Pháp nhủ và chủ trì nghi lễ. Tiếp theo Ni Sư Thích Nữ Hạnh Trang chùa Viên Quang tại địa phương có vài lời chia buồn cùng tang quyến. Tiếp theo là người Đại diện cho Ban Biên Tập và Kỹ Thuật Báo Viên Giác đọc Lời Tiễn Đưa. Anh Dương Hồng Ân chia sẻ về những lần

sinh hoạt Văn Học Nghệ Thuật của Nhà văn Vũ Nam với Cộng Đồng Người Việt Stuttgart (Tiếng Việt và Đức). Lời chia buồn cùng gia đình tang quyến của các Ông Phạm Công, Nguyễn Văn Tô, Hàn Cường. Tiếp theo là Cháu Lý Trường An trưởng nam và cháu Lý Tố Uyên dưỡng nữ thay mặt tang quyến lên nói lời Cảm Tạ toàn thể đồng hương đã không ngại đường xá xa xôi và thời gian quý báu đến đưa tiễn anh Vũ Nam lần cuối. Sau cùng toàn thể lên dâng hương cầu nguyện và tiễn đưa người quá cố đến nơi an nghỉ.

Nhà Văn Vũ Nam tên thật: Lý Văn Văn sinh ngày 28 tháng 04 năm 1954 tại tỉnh Phước Tuy. Nhập ngũ sau mùa hè đỏ lửa năm 1972. Đến 30.4.75 vẫn còn là Sinh viên Sĩ quan Không Quân Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa. Sau 30.4.75 bị tập trung học tập chính trị tại chỗ (Bà Rịa) với các cấp Chuẩn úy, Thượng sĩ trong thời gian một tháng. Sau khi học tập xong, anh xin đi học lại 1976-1978 học trường Sư phạm ở Sài Gòn. Sau đó đi dạy học tại Phước Hải, tỉnh Phước Tuy. Năm 1980 vượt biển cùng vợ con. Được tàu Cap Anamur cứu vớt đến đảo Palawan, Phi Luật Tân. Tháng 8 năm 1981 đến định cư tại Đức. Ngừng học sau gần hai năm học ngành Kỹ sư Cơ khí. Học nghề chuyên môn rồi đi làm. Bắt đầu viết văn khi vừa đến Đức. Bước vào làng văn từ 1985. Cộng tác với các báo: Viên Giác, Làng Văn, Pháp Âm. Cùng và các báo ở Mỹ, Canada, Úc.

Góp mặt trong các tuyển tập: Những Cây Viết Miền Nam – 1990 – Phù Sa – Canada. Truyện Hay Hải Ngoại – Tập I – 1991 – Phù Sa – Canada. - 3 Tuyển Tập Văn Bút Âu Châu 1 (1989), 2 (1994), 3 (1996) – Nỗi Nhớ Khôn Nguôi – 1994 – Hương Vãn – Hoa Kỳ. - Trông Vời Quê Cũ – 1996 – Làng Văn – Canada. - Trong Cơn Vật Vã 1998 – Văn Bút Việt Nam Hải Ngoại – Hoa Kỳ.

Anh đã mệnh chung lúc 16 giờ ngày 18.11.2019 nhằm ngày 22 tháng 10 năm Kỷ Hợi tại tư gia ở Gomaringen - Germany.

Sau tang lễ đợi thủ tục để đưa tro cốt về quê hương theo di nguyện của anh lúc còn sinh tiền.

Lời Tiễn Đưa

*Đại diện Ban Biên Tập Báo Viên Giác
đọc tại Lễ Tang.*

Than ôi,

Trời Gomaringen mưa gió sục sùi, lòng buồn thêm chạnh. Thương tiếc một tài hoa nhưng sớm nở tối tàn. Khiến bao người không cầm được giọt lệ chứa chan. Trong khung cảnh nơi nghĩa trang

đưa tiễn. Trong khoảnh khắc thấy đời như bọt biển. Nghe cõi lòng như buốt giá niềm đau. Anh đi rồi còn đâu nữa bên nhau. Cà phê Müller cuối tuần cũng ngậm ngùi tiếc nhớ. Thế mới biết luật vô thường của tạo hóa. Hễ có sinh thì phải có diệt, có ký thì phải có quy. Thật không ngờ anh sớm ra đi. Bỏ lại gia đình cháu con còn nhỏ. Nhưng cũng may mệnh anh yếu, mà danh anh trường thọ. Đã để lại cho đời những áng văn chương tuyệt mỹ. Để an ủi cho chúng ta sanh bất phùng thời phải xa lìa cố thổ. Ngoảnh nhìn về thì quê hương vẫn chia ngăn cách trở. Nhớ xưa phận làm trai khi nghe tiếng non sông gọi. Anh cũng đã xếp bút nghiên theo việc đao cung.

Sau mùa hè đỏ lửa 72, anh vẫn còn là Sinh Viên Sĩ Quan Không Quân của Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa. Tuy chưa gian khổ hiểm nguy, chưa phong trần trận mạc, nhưng cũng đã noi theo gương của Lý - Trần ngày trước quyết một lòng vì nước hy sinh, đánh đuổi quân Nguyên dẹp yên bờ cõi.

Nhưng than ôi! Một tháng Tư đen đui vận nước lâm nguy, thế sự đảo điên đã thay ngôi đổi chủ. Dân tộc Việt Nam phải chịu số phận đọa đày, do giặc phương Bắc gây nên cảnh tượng. Mẹ phải dắt con đi lánh nạn. Cha tập trung cải tạo rừng thiêng. Nên phải liều thân vượt biển, vượt biên. Mỗi hận này muôn đời còn đó. Cũng may ra hải ngoại được gặp thầy yêu bạn quý, để cùng nhau học hỏi luận bàn. Nơi văn đàn hải ngoại từ đây, mới có bút hiệu Vũ Nam nhập cuộc.

Là một cây bút gia nhập Ban Biên Tập báo Viên Giác đầu tiên. Như Thầy Chủ Nhiệm giới thiệu tập truyện đầu tay "Sau Ngày Tang" của anh Vũ Nam đã trở thành bút hiệu quen thuộc.

Trang Thiếu Nhi của Báo Viên Giác cũng do chính anh phụ trách với tên là Nguyễn Từ Văn... (nếu tác phẩm này có phát hành được, sẽ dành phần lớn làm quà thưởng cho các em thiếu nhi của báo Viên Giác mà anh Vũ Nam là người tiên phong đứng ra lãnh trọng trách hướng dẫn đàn hậu học ấy).

Chưa dừng lại ở đó, mà anh đã tiến xa vươn vai ra hải ngoại. Cộng tác với các báo ở Hoa Kỳ: Văn, Gió Văn, Cô Thơm, Hải Ngoại Nhân Văn, Đẹp, Đặc San Biển Đông. Ở Canada: Làng Văn, Sóng, Lửa Việt, Năng Mới... Ở Pháp: Nhân Bản, Chiến Hữu, Tin Văn. Ở Na Uy: Pháp Âm. Ở Đức: Viên Giác, Độc Lập. Tâm Giác... Bước đầu tiên đã tạo được tiếng vang sự nghiệp. Tiếp theo vẫn từng bước cần mẫn như con ong cái kiến, như con tằm nhả tơ. Đem hương hoa về phụng hiến

cho đời. Đã hình thành nên các tác phẩm như: Sau Ngày Tang- Tuyển tập truyện ngắn năm 87. Bên Dòng Sông Donau (Danube) tuyển tập truyện ngắn năm 90. Bên Này Bức Tường Bá Linh tuyển tập truyện ngắn năm 93. Nơi Cuối Dòng Sông, truyện dài năm 94. Câu Chuyện Từ Con Tàu Cap Anamur, truyện dài năm 97. Một Đêm Ở Genève, tuyển tập truyện ngắn năm 2004. Hoa Liên Kiều, tuyển tập truyện ngắn năm 2008. Quê Người nhớ Quê Nhà, tuyển tập truyện ngắn năm 2016. Và tham gia những hội đoàn, đoàn thể đấu tranh. Mong một ngày quê hương được thanh bình thịnh trị. Như Hội người Việt tỵ nạn và Chi Hội Phật Tử tại Reutlingen. Nguyên Hội viên Trung Tâm Âu Châu Văn Bút Việt Nam Hải Ngoại. Ngoài công danh với đời, anh còn trau dồi đức hạnh bản thân. Được gặp minh sư nên nhân duyên vào đạo thuận lành. Được Thầy ban cho Pháp hiệu Thiện Thanh. (Thiện là lành, còn Thanh là tiếng nói). Anh không chỉ đóng góp tiếng nói ở ngoài đời, mà cùng chung vai góp sức dựng xây chùa chiền, tự viện.

Với bản tính hiền lành nhu thuận, làm việc âm thầm không cần ai nhắc đến. Đã để lại trong lòng mọi người những cảm mến chân thành, niềm yêu thương muôn thuở.

Nhưng than ôi! Tầm lòng trung nghĩa mà sao lỡ bước công danh? Trọn dạ chí thành, ngờ đâu nửa đời vẫn số. Thương tiếc công danh bao năm củng cố. Nhưng nửa đường biến thành bọt biển hư không!

Nay bằng hữu tiễn đưa một lòng chân tình, gói tròn niềm nhớ. Dâng nén tâm hương trong một ngày đưa tiễn. Xin nguyện cầu Hương linh đổi theo bóng Như Lai.

Anh đi vui cảnh Liên đài

Tôi về đếm bước tương lai ngậm ngùi.

Lòng băng khuâng xúc cảm trước cảnh kẻ còn người mất. Tâm trí mông muội như lạc giữa chốn nước nhợt non bông. Nhưng vẫn mong hồn anh linh thiêng hãy về. Nhập vào hồn thiêng sông núi để cùng Tiên Tổ phù hộ cho dân tộc Việt Nam, sớm qua thời kỳ quốc nạn. Cùng che chở cho vợ con gia đình thân tộc. Cùng bạn bằng cho nhẹ bớt buồn đau. Và có duyên thì về nương cửa Phật từ bi. Sớm tối nghe lời kinh tiếng kệ để được siêu sinh miền Tịnh Độ.

Nam Mô Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật.

• *Trần Đan Hà*

* Lễ Phật, Thọ Bát Quan Trai tại địa phương Wilhelmshaven:

Được sự quan tâm của Chư Tôn Đức Tổ Đình chùa Viên Giác Hannover Đức Quốc, Chi Hội Phật Tử tại Wilhelmshaven hằng năm được Chư Tôn Đức đưa vào chương trình Phật sự tổ chức một lần Lễ Thọ Bát Quan Trai.

Đại Đức Thích Hạnh Bốn, Trụ trì Tổ Đình Viên Giác và ĐĐ Thích Hạnh Định, chủ lễ hướng dẫn Lễ Thọ Bát Quan Trai cho Phật tử tập tu hạnh xuất gia.

Vào lúc 10 giờ ngày 23.11.2019, trong khung cảnh trang nghiêm, thanh tịnh trước Phật đài, nghi thức truyền Bát Quan Giới được nhị vị Đại Đức chứng minh truyền trao cho 31 giới tử xin Thọ Bát Quan Trai Lễ truyền giới Bát Quan Trai cho Phật tử. Nhị vị Đại Đức truyền giới như sau, người Phật tử tại gia Thọ Bát Quan Trai một ngày một đêm phải giữ: Tám giới để học hạnh của người xuất gia:

1. Giới thứ nhất: Không sát sinh.
2. Giới thứ hai: Không trộm cướp.
3. Giới thứ ba: Không tà dâm.
4. Giới thứ tư: Không nói dối.
5. Giới thứ năm: Không uống rượu.
6. Giới thứ sáu: Không trang điểm, thoa dầu thơm, múa hát.
7. Giới thứ bảy: Không được nằm ngồi giường cao đẹp.
8. Giới thứ tám: Không được ăn quá giờ Ngọ.

Tám giới tức là tám điều quy định của nhà Phật, cũng chính là tám giới mà Phật tử sau khi đã thọ lãnh thì giữ không cho phạm. Người thọ trì Bát quan trai giới thì sẽ được niềm vui vô lượng của cõi người và cõi trời. Chính người đó đang dùng chuỗi ngọc anh lạc của Vô thượng Bồ đề trang nghiêm tự thân, vì vậy người thọ Bát Quan Giới thành đạt vô lượng công đức”.

11 giờ 30 Ngọ trai kinh hành Niệm Phật. 13 giờ chỉ tịnh. 14 giờ 15 Đại Đức Thích Hạnh Bốn Thuyết pháp nói về ý nghĩa Thọ Bát Quan Trai. Bát Quan Trai giới là một phương pháp tu hành mà Đức Phật đã hướng dẫn cho Phật tử tại gia. Người Phật tử với nhiều điều phải giải quyết trong cuộc sống hàng ngày, khiến đời sống tu

tập giải thoát trở nên khó khăn hơn rất nhiều. 16 giờ 15 tụng kinh cầu an. 17 giờ 15 Đại Đức Thích Hạnh Định thuyết pháp nói về mục đích của việc tu tập Bát Quan Trai là hiểu được những giá trị đạo đức và áp dụng nó vào cuộc sống đời thường, mang đến nhiều điều tốt đẹp cho bản thân. Ngoài ra, phương pháp này cũng giúp Phật tử chúng ta có cái nhìn rõ hơn về đời sống của một tu sĩ, những phẩm chất, những lý tưởng cao quý mà phát tâm xuất gia để phụng sự nhân sinh. 18 giờ 30 Lễ Hoa đăng cúng đèn Dược Sư, kinh hành niệm Phật. 22 giờ 30 Chỉ tịnh.

Ngày 24.11.2019. Sáng 6 giờ trì tụng Thần chú Thủ Lăng Nghiêm. 10 giờ Lễ Xả Bát Quan Trai. 11 giờ 30 Hoàn mãn lễ Thọ Bát Quan Trai.

Buổi lễ Phật TBQT hoàn mãn sau khi quý Thầy và đại chúng cùng nhau dùng bữa cơm thân mật với Ban tổ chức. Cuối cùng hồi hướng công đức phút quán tưởng cầu nguyện cho thế giới hòa bình, nhân sinh an Lạc.

Phật tử Nguyễn Trí (Nguyễn Văn Tâm).

* Khóa Huân tu Tịnh độ cuối năm 2019 tại Tổ Đình Viên Giác, Hannover-Đức Quốc:

Như thường lệ hằng năm tại Tổ Đình chùa Viên Giác Hannover Đức quốc là khóa Huân tu Tịnh Độ được tổ chức nhân dịp cuối năm dương lịch. Từ ngày 25.12 đến 31.12.2019.

Ngày 25 tháng 12 năm 2019, sáng 10 giờ. Chư Tôn Đức Tăng Ni và hàng Phật Tử huân tập tại Tổ Đình chùa Viên Giác, long trọng cử hành lễ Hiệp kỵ Chư Lịch Đại Tổ Sư khai sơn Thiên phái Lâm Tế Chúc Thánh và Liễu Quán. Đồng thời tưởng niệm tân viên tịch Giác linh Hòa Thượng, thượng QUẢNG hạ BÌNH người đã có công khai sơn chùa Quảng Hương và Liễu Quán tại Vương Quốc Đan Mạch đã viên tịch ngày 22.12.2019.

Chiều 16 giờ lễ lạy Hồng Danh Sám Hối. Tối lúc 20 giờ, khai mạc khóa Huân tu Tịnh Độ, do Đại Đức Thích Hạnh Giới, Trưởng ban hướng dẫn buổi lễ rất trang nghiêm dưới sự chứng minh của Hòa Thượng Phương Trượng chùa Viên Giác cùng

chư Tôn Đức Tăng Ni bốn tự với 106 học viên về tham dự tu học. Chương trình khóa Huân tu Tịnh Độ được tổ chức như sau:

Ngày 26.12 đến 30.12.2019 sáng 5 giờ 45, tọa thiền, trì tụng Thần chú Thủ Lăng Nghiêm, 9 giờ 30 huân tu Tịnh Độ, niệm Phật, kinh hành, 12 giờ Ngọ trai, 14 giờ thính pháp, 16 giờ huân tu Tịnh Độ, 20 giờ thính pháp.

Trong khóa tu song song với việc tu học, có 42 học viên phát tâm Thọ Bát Quan Trai từ sáng ngày 27.12 đến sáng 30.12.2019, ngoài ra có 7 vị phát tâm thọ Thập Thiện và 2 vị phát tâm quy y Tam Bảo.

20 giờ tối ngày 28.12.2019 Lễ Hoa Đăng cúng dường đèn Dược Sư nguyện cầu quốc thái dân an thế giới hòa bình, nhân sinh an lạc.

Trong những ngày tu tập được sự chứng minh quan tâm của Hòa Thượng Phương Trưởng buổi khai thị đầu tiên khóa Huân tu Tịnh Độ, Ngài kể qua những mẫu chuyện ngắn của đức Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật thời quá khứ. Ngài khuyến tu các học viên, chuyện gì việc thiện đáng nhớ thì nhớ, chuyện gì không thiện đáng quên thì nên quên, để tạo cho thân tâm được chánh niệm trong con đường tu học.

Các thời giảng pháp Thượng Tọa Thích Hạnh Hòa, giảng qua thời kinh A Di Đà, Thầy giảng rõ cảnh giới Tịnh Độ, và phương thức tu tập để được thành quả viên mãn nhất là phải đủ 3 yếu tố: Tín, Hạnh, Nguyện. Niệm Phật cốt phải giữ tâm và miệng đi đôi, nghĩa là miệng niệm thì tai phải nghe, tâm phải nghĩ nhớ Phật không tán loạn, không nghĩ lung tung mới có hiệu quả.

Đại đức Thích Hạnh Luận giảng về Thế giới A Di Đà Phật Tịnh Độ Kinh luận Vô Lượng Thọ.

Phần Huân tu Tịnh Độ do Đại Đức Thích Hạnh Giới, chủ lễ hướng dẫn và quý Đại Đức Thích Hạnh Lý, Thích Hạnh Nhẫn, Thích Chúc Hiểu, quý Ni Sư Thích Nữ Tuệ Thanh, Thích Nữ Tuệ Đăng, chư Tôn đức Tăng Ni Tổ đình chùa Viên Giác, tham gia hướng dẫn Phật tử tu trì, do vậy mà Đạo tràng các buổi lễ huân tu hết sức trang nghiêm thanh tịnh.

Sáng ngày 31.12.2019 lúc 10 giờ buổi lễ bế mạc, Phật tử, thỉnh sư, tác bạch cúng dường tạ pháp, các Ban văn phòng, hương đăng, ẩm thực, hành đường, trai soạn, đời sống, vệ sinh, đã phát tâm làm tốt hoàn thành công việc do vậy khóa Huân tu Tịnh Độ cuối năm 2019 được hoàn mãn tốt đẹp, tất cả quý học viên được hoan hỷ an lạc trở về trụ xứ tiếp tục tu tập trên con đường giải thoát.

Phật tử Nguyễn Trí (Nguyễn Văn Tâm)
Hannover, ngày 31.12.2019

THƯ MỜI

Khóa Tu Học Truyền Thống Gia Đình
Phật Tử Việt Nam tại Đức lần thứ 24
tại Tổ Đình Viên Giác
từ 09.04.2020 - 13.04.2020

Phật lịch 2563,
Đức Quốc, ngày 01 tháng 01 năm 2020

Ngày Đức Phật còn là Thái tử của nước Ca Tỳ La Vệ, Thái tử Tất Đạt Đa từng có cuộc tranh luận sôi nổi với người em họ là Đề Bà Đạt Đa. Chuyện kể lại, Đề Bà Đạt Đa trong một chuyến săn bắn đã bắn rơi một con thiên nga, chim bị thương rớt xuống vườn của Thái tử Tất Đạt Đa và được Thái tử cứu sống. Đề Bà Đạt Đa một mực đòi lại nhưng Thái tử cản ngăn không cho, nói rằng „Con chim này bị thương. Anh cứu nó. Anh chăm sóc cho nó. Nó cần anh, chứ nó không cần em. Con thiên nga này thuộc về anh“.

Đề Bà Đạt Đa là một đứa trẻ cứng đầu và thông minh, cậu ta lý luận: „Con chim này khi nó còn bay trên trời thì nó không thuộc về ai cả. Em bắn nó rơi xuống, thì lý đương nhiên nó thuộc về em“. Thái tử Tất Đạt Đa thấy lý luận của người em họ có vẻ vững chắc nhưng có điều không đúng, Thái tử nói: „Thông thường những kẻ thương yêu nhau mới ở chung với nhau, còn những kẻ ghét bỏ nhau thì không bao giờ sống chung với nhau. Em có ý muốn bắn giết con chim, như vậy em và con chim là những kẻ thù ghét nhau, làm sao con chim có thể ở chung với em được“.

Đề Bà Đạt Đa lúc đó đuối lý nên quay về tay không, nhưng Đề Bà Đạt Đa không bỏ cuộc, đã tâu sự việc lên triều để nhờ vua và các quan thần phán xử. Câu chuyện chỉ kể đến đây để làm rõ rằng, để thực hiện lòng Từ Bi trọn vẹn thì luôn cần có Trí Tuệ hỗ trợ, nếu Thái tử không bình tĩnh nói lý lẽ, dùng trí để bảo vệ lý lẽ đó, thì Thái tử đã không bảo vệ được sự sống cho thiên nga.

Trở lại với khóa học truyền thống Gia Đình Phật Tử, năm trước 2019 các học viên trẻ đã được hướng dẫn „Ươm mầm Từ Bi“ rồi, vì vậy năm nay Chư Tôn Đức sẽ hướng dẫn học viên chủ đề „THẬP SÁNG TRÍ TUỆ“, để 2 hạnh Từ Bi và Trí Tuệ được thực hiện song song. Chủ đề Trí Tuệ cũng nằm trong điều luật thứ 3 của 5 điều luật trong tổ chức GDPT, mà đoàn sinh Thanh Thiếu phát nguyện đọc hàng tuần:

Điều 3: Phật tử trau dồi trí tuệ, tôn trọng sự thật.

Các anh chị em học viên trẻ thân mến,

THÔNG TIN VỀ KHÓA TU HỌC 2020

Chủ đề: Thập sáng Trí Tuệ
Vận tập: Chiều thứ Năm 09.04.2020
Khai Giảng: Sáng thứ Sáu 10.04.2020
Bế Giảng: Trưa thứ Hai 13.04.2020
Ban Điều hành Khóa Tu Học: Do 2 đơn vị GDPT
Chánh Dũng, GDPT Chánh Tín đảm trách.

Nội dung và chương trình:

Ngoài đề tài Phật Pháp theo các bậc Tu Học của Gia Đình Phật Tử, có thêm các chương trình sinh hoạt khác như:

* Ngành Oanh: Có chương trình „Học Kinh có thưởng“, do chư Tôn Đức hỏi bài, các em trả bài trước đại chúng. Các em cũng được tham gia Thời Huân Tu Tịnh Độ (chương trình riêng, ngắn gọn) và Lễ Hoa Đăng do Thầy Thích Hạnh Giới hướng dẫn, bên cạnh đó là chương trình thể thao, thủ công, văn nghệ.

* Ngành Thiếu: Chương trình thi đua thể thao, sinh hoạt đỡ vui, sinh hoạt tự trị.

* Ngành Thanh: Sinh hoạt thảo luận, mỗi tối có các buổi trà đàm để trau dồi tiếng Việt, kết tình Lam.

* Lớp Phụ Huynh: Có chương trình và đề tài riêng.

* Huynh Trưởng: Cùng nghe giảng với lớp phụ huynh, ngoài ra có thêm những giờ trau dồi kiến thức Gia Đình Phật Tử, đêm tâm tình 3 thế hệ Huynh Trưởng.

Các học viên muốn theo dõi và tham khảo các đề tài học cho năm 2020, có thể vào trang nhà www.gdpt-ducquoc.de xem tài liệu.

Ấm thực: Do chị Hà, anh Phương - phụ huynh trong GDPT Chánh Dũng phát tâm đảm nhận, cùng với sự yểm trợ của quý Ban Bảo Trợ Gia Đình Phật Tử và quý phụ huynh học viên.

* Địa điểm: Chùa Viên Giác Hannover, Karlsruherstr. 6 Hannover Niedersachsen 30519

* Lệ Phí: Oanh vũ 10€, Thanh & Thiếu & Phụ huynh 20€.

* Ghi danh: Các học viên có thể ghi danh online trên trang nhà GDPT Đức quốc www.gdpt-ducquoc.de

Lưu ý: Vào sáng Chủ Nhật, ngày 12.04.2020 có Lễ Quy Y Tam Bảo, quý vị muốn ghi danh xin liên lạc văn phòng của khóa học.

Liên Lạc điện thư: Văn Phòng Ban Hướng Dẫn GDPT Việt Nam tại Đức Quốc: BTW_GDPT-DucQuoc@gmx.de

Phát nguyện tôn trọng sự thật không phải chỉ để nhìn nhận đâu là sự thật, mà chính yếu của sự phát nguyện này là ở thái độ „tôn trọng“, vậy tôn trọng thế nào? Ví dụ, khi mình phạm lỗi lầm, mình dám nói nhận lỗi thay vì che đậy hoặc nói sai sự thật, hoặc đổ lỗi cho người khác, làm như vậy chính là đang tôn trọng sự thật, cho dù sự tôn trọng sự thật này sẽ khiến ta bị khiển trách sau đó. Ví dụ khác, khi thấy một người bị nghi oan, dù ta không thích người đó, ta vẫn lên tiếng nói sự thật để minh oan cho người kia, đó là thái độ tôn trọng sự thật cao đẹp.

Trí tuệ mà điều luật thứ ba nói ở đây chính là sự hiểu biết chân lý; là những gì đức Phật thấy thấu suốt rồi Ngài chỉ dạy lại cho chúng ta, để chúng ta thực hành, để chúng ta đối trị điều xấu ác. Điều luật thứ 3 nhấn mạnh sự „trau dồi“ hiểu biết này, vậy nên nếu chúng ta chỉ học Phật pháp để có kiến thức, để lập lại lời Phật, mà ta không chịu áp dụng lời Phật dạy, thì ta không làm đúng điều luật thứ 3. Một ví dụ về trau dồi trí tuệ: Đức Phật có dạy các Pháp đều vô thường, nên khi ta mất đồ cá nhân như máy điện thoại, thì ta áp dụng lý vô thường này, không có gì tồn tại mãi, ta không buồn hay nuối tiếc hoài, mà ta dùng thời gian đó để tu tập hay làm việc có ích. Áp dụng lời dạy của Phật vào cuộc sống hằng ngày đó chính là đang trau dồi trí tuệ!

Hai việc làm „tôn trọng“ sự thật và „trau dồi“ trí tuệ nêu trên, anh chị em học viên sẽ được hướng dẫn chi tiết hơn trong 4 ngày tu học sắp tới.

Đặc biệt năm nay, toàn thể học viên có phước duyên lớn, được Hòa Thượng Phương Trượng chùa Viên Giác hứa khả quang lâm đạo tràng và khai thị. Ngoài ra Ban tổ chức khóa học đã cung thỉnh Thượng Tọa Hoằng Khai đến từ Na Uy; Thượng Tọa Thích Hạnh Tấn đến từ Tu viện Vô Lượng Thọ, Đ.Đ. Thích Hạnh Giới (Thầy Cổ Vấn Giáo Hạnh GDPT); Đại Đức Trụ trì chùa Viên Giác, cùng chư Tăng - Ni đến từ các chùa viện: Chùa Viên Giác, chùa Bảo Quang, chùa Linh Thứu, chùa Tam Bảo, chùa Bảo Thành và Tu viện Vô Lượng Thọ.

Ban tổ chức Khóa Tu Học năm nay xin trân trọng kính mời quý Đạo hữu, quý Phụ huynh, các bạn trẻ và Lam viên khắp nơi về tham dự 4 ngày tu học trên.

Nam Mô Đại Trí Văn Thủ Sư Lợi Bồ Tát.

Ban Tổ Chức Khóa Tu Học kỳ 24,
TM. Ban Hướng Dẫn GDPT Việt Nam tại Đức.
Trưởng Ban Nguyễn Mẫn Nguyễn Đình Hưng

THÔNG BÁO HÀNH HƯƠNG

tham dự ngày Về Nguồn lần thứ 12 và dự lễ kỷ niệm 30 năm thành lập Tu Viện Quảng Đức tại Melbourne, Úc Châu cũng như hành hương Ấn Độ từ ngày 12.10.2020 (thứ hai) đến ngày 9.11.2020 (30 ngày)

CHƯƠNG TRÌNH DỰ ĐỊNH

• Úc châu:

- Ngày 12.10.2020(thứ hai)

Tất cả những vị ghi tên hành hương Úc Châu & Ấn Độ tập trung tại phi trường Frankfurt và ngày 14.10.2020 sẽ bay đến Melbourne.

- Từ ngày 15.10 (thứ năm) đến ngày 18.10.2020 (chủ nhật) tham dự ngày Về Nguồn lần thứ 12 do Văn Phòng Điều Hợp Liên Châu tổ chức tại Tu Viện Quảng Đức cũng như tham dự lễ Kỷ Niệm 30 năm thành lập Tu Viện Quảng Đức tại Melbourne, Úc Châu.

- Ngày 19 & 20.10.2020 (thứ hai & thứ ba) tham quan thành phố Melbourne và các vùng phụ cận.

Ngày 21.10.2020 (Thứ tư) đi xe Bus từ Melbourne đến Sydney (độ 9 tiếng đồng hồ)

- Ngày 22 & 23.10.2020 (thứ năm và thứ sáu) tham quan Wologong và Canberra

- Ngày 24 & 25.10.2020 (thứ bảy & chủ nhật) thăm chùa Pháp Bảo, tham dự tiệc chay gây quỹ xây dựng Thiền Lâm Pháp Bảo và thăm những Tự Viện tại Sydney.

• Ấn Độ:

- Ngày 26.10.2020 (thứ hai) bay từ Sydney đến Bồ Đề Đạo Tràng, Ấn Độ và trú tại Trung Tâm Tu Học Viên Giác. Thăm Linh Thứu Sơn và các chùa quanh vùng.

- Ngày 31.10 (thứ bảy) đến ngày 5.11.2020 (thứ năm) thăm Kỳ Viên Tịnh Xá và Varanasi, sông Hằng.

- Ngày 5.11.2020 (thứ năm) bay từ Varanasi đến Ajanta và Ellora.

- Ngày 6.11.202 (thứ sáu) thăm hai hang động Phật Giáo Ajanta và Elora

- Ngày 7.11.2020 (thứ bảy) bay về Kolkata.

- Ngày 8.11.2020 (chủ nhật) tham dự ngày khai giảng 3 tháng tu học của chư Tăng Ấn Độ (do Thầy Hạnh Định quyên góp tài trợ) tại Bodhicariya Buddhist Vihara, Kolkata, Ấn Độ.

- Ngày 9.11.2020 (thứ hai) từ Kolkata, Ấn Độ trở về lại Âu Châu.

Trên đây là chương trình dự định. Quý Vị cũng có thể chỉ tham gia đi Úc, mà không đi Ấn Độ. Hoặc giả chỉ đi Ấn Độ mà không đi Úc; hoặc

HOÀI VỌNG QUÊ HƯƠNG

*Từ ở phương xa vẫn một lòng,
Hương về quê cũ dạ thầm mong.
Ngôi chùa Nam Phổ khang trang ngắm,
Thắng cảnh Thừa Thiên lòng luyến trông.
Tự viện khai đàn, thêm khởi sắc,
Cố đô mở hội, lại càng đông.
Thập phương tứ chúng đều vui vẻ,
Quốc thái dân an nguyện ước đồng.*

Mùa Thu năm Kỷ Hợi 2019
TM. Đồng hương Nam Phổ hải ngoại
Trần Trọng Khoái & Trần Kim Quê
1400 Lakeshore Avenue # 3
Oakland, CA 94606

giả đi cả hai nơi. Tất cả mọi liên lạc về việc hành hương này, xin Quý Vị liên lạc trực tiếp với chúng tôi:

HT Thích Như Điền

E-Mail: chuaviengiac2020@gmail.com.

Về giá vé máy bay cũng như ăn ở tại khách sạn ở Úc và Ấn Độ, chúng tôi sẽ thông báo đến Quý Vị sau. Những người có quốc tịch Đức không cần xin Visa vào Úc, văn phòng du lịch sẽ lo việc xin Visa điện tử cho quý vị. Riêng Ấn Độ thì dù cho quốc tịch nào cũng phải xin Visa và việc này văn phòng du lịch của Nhi Phong Reisen ở Varel, Đức Quốc có thể lo cho quý vị được. Những vị ở ngoài nước Đức thì việc Visa xin Quý Vị tự lo giùm.

Xin cảm ơn quý vị trước.

* Reisebüro Nhi Phong cho biết giá vé tạm thời:

- Đi Úc khứ hồi: giá tổng quát cho chuyến đi+ về Úc độ 2.900 Euro gồm Hotel, xe Bus, máy bay, ăn sáng. Có vài nơi có cả dùng trưa và tối.

- Nếu chỉ đi Ấn Độ không thì giá 1.800 Euro.

- và đi cả Úc lẫn Ấn Độ thì giá thành là 3.900 Euro.

Chúng tôi sẽ tiếp tục thông tin đến những vị nào muốn tham gia chuyến đi này.

Xin cảm tạ quý vị trước.

(Chùa Viên Giác)

IN SINH HOẠT CỘNG ĐỒNG

• Phù Vân phụ trách một kỳ

THÔNG BÁO

Họp Ban Biên Tập và Cộng tác viên Báo Viên Giác

Thưa quý anh chị em Ban Biên Tập và Cộng tác viên Báo Viên Giác,

Nhằm trở lại thông lệ họp mặt hằng năm mà nhiều năm trước đây bị gián đoạn, tôi đã trình với Hòa Thượng Phương Trượng sáng lập Chủ Nhiệm về việc tái họp mặt và đã được Hòa Thượng chấp thuận, triệu tập Ban Biên Tập và Cộng tác viên họp mặt vào:

- Ngày Thứ Bảy 06.6.2020, từ 16:00 đến 17:30 giờ trong dịp Đại lễ Phật Đản 2020 tại chùa Viên Giác.

- Tại Phòng họp của khách sạn Median bên cạnh chùa.

- Buổi họp dưới sự chứng minh của Hòa Thượng Phương Trượng.

Trong dịp này, chúng tôi cũng ra mắt cuốn **Đặc San Viên Giác 2020** – Văn hóa Việt Nam và Văn hóa Phật giáo, kỷ niệm 41 năm thành lập Chùa và Báo Viên Giác.

Trân trọng báo tin và thân ái mời các anh chị em lấy ngày nghỉ để về chùa vừa dự lễ Phật Đản vừa tham dự buổi họp mặt anh chị em.

Trân trọng,
TM Ban Biên Tập
Phù Vân (Chủ Bút)

(Trong tinh thần gia đình, các anh chị em nhớ dẫn theo Bà xã hay Ông xã đến họp. Chúng tôi rất hoan hỷ đón tiếp).

* Ông Nguyễn Hữu Huấn, thành viên Cap Anamur và Hội Xây Dựng Tượng Đài Thuyền Nhân Việt Nam TNCS được trao tặng Huy Chương:

Ngày 12.12.2019 vừa qua, ông Dr. Gerd Müller - Bộ trưởng Bộ hợp tác kinh tế và phát triển liên bang (Bundesministerium für wirtschaftliche Zusammenarbeit und Entwicklung) - đã đại diện chính quyền Đức trao tặng huy chương cho một số cá nhân được tuyển

chọn qua những đóng góp thiện nguyện xuất sắc trong xã hội Đức cũng như tại những khu vực khủng hoảng trên thế giới. Đó là hai giải thưởng „Huy chương MỘT THẾ GIỚI“ (EINE WELT-Medaille) và "Huy chương RUPERT NEUDECK" (RUPERT NEUDECK-Medaille) do chính quyền liên bang Đức vừa mới đề xướng. Buổi trao giải đã được tổ chức tại biệt thự Hammerschmidt tại thành phố Bonn, trong khuôn viên rộng lớn dành riêng cho Thủ Tướng Đức cùng gia đình cư ngụ và tiếp đón các vị nguyên thủ quốc gia trên thế giới, trước khi thủ đô nước Đức được chuyển dời sang thành phố Berlin.

Được biết, Ban tổ chức, đã lấy tên của cố Tiến sĩ Rupert Neudeck - người sáng lập Ủy Ban Cap Anamur (Cap Anamur e.V.) và Hội Mũ Xanh (Grünhelme e.V.) - đặt tên cho giải thưởng này vì „Tên Rupert Neudeck đã trở thành biểu tượng cho lòng nhân đạo, sự can đảm và hành động thiết thực, và từ đó đem đến niềm hy vọng cho con người“ (trích lời Dr. Bernhard Felmberg, Trưởng phòng dân sự trung ương, thuộc Bộ hợp tác kinh tế và phát triển liên bang).

Trong diễn văn khai mạc, ông Dr. Gerd Müller - Bộ trưởng Bộ hợp tác kinh tế và phát triển liên bang – nói: „Tôi nồng nhiệt chúc mừng tất cả các vị nhận giải thưởng hôm nay. Quý vị đã đóng góp một cách xuất sắc tại các khu vực khủng hoảng trên thế giới và rất xứng đáng được khen thưởng và được đánh giá cao qua những việc làm thiện nguyện rất quan trọng của quý vị. Chúng tôi cần những con người như quý vị trong công việc hòa nhập vào thế giới và hợp tác xã hội của chúng tôi“.

Đề cập đến giải thưởng „Rupert Neudeck-Medaille“, ông tiếp: „Chúng ta cần và cũng đã có những con người như ông Rupert Neudeck, để cùng gánh vác trách nhiệm góp phần vào việc chung sống trên toàn cầu được công bằng hơn. Lịch sử về Ủy ban Cap Anamur và Hội Mũ Xanh cho thấy rằng, mỗi người trong chúng ta đều có thể nhận lãnh trách nhiệm này và thể hiện được điều gì đó thật tốt đẹp. Họ can đảm bắt tay vào việc và họ chính là mẫu mực để chúng ta noi theo“.

Bộ trưởng Dr. Gerd Müller lần lượt trao tặng 12 huy chương EINE WELT và 4 huy chương RUPERT NEUDECK cho những người được tuyển chọn đến từ nhiều nơi trong nước Đức.

Một trong 4 người được trao tặng huy chương RUPERT NEUDECK là ông Nguyễn Hữu Huấn (Hamburg), thành viên của Ủy ban Cap Anamur và Hội Mũ Xanh. Theo lời Bộ trưởng Gerd Müller: „Tinh thần của Dr. Rupert Neudeck

vẫn luôn sống trong mọi hoạt động của ông qua nhiều năm dài liên tục công việc thiện nguyện với Ủy ban Cap Anamur và Hội Mũ Xanh, cũng như vun xới và duy trì sự hòa hợp giữa hai nền văn hóa trong xã hội".

Từ trái: Bà Christel Neudeck, Ô. Nguyễn Hữu Huấn, Ô. Bộ Trưởng Dr. Müller

Ông Nguyễn Hữu Huấn sau đó phát biểu: *„Đây là công sức và đóng góp của tập thể thuyền nhân Việt Nam tỵ nạn tại Đức cùng nối tiếp con đường nhân đạo của Tiến sĩ Rupert Neudeck. Do đó, tôi xin đại diện các thuyền nhân Việt Nam tỵ nạn tại Đức trân trọng tiếp nhận huy chương cao quý này".*

Được biết, hai giải thưởng này sẽ được trao tặng hàng năm qua sự quyết định của một Ban tuyển chọn gồm các thành viên trong chính quyền Đức.

Trái sang phải: bà Düzen Tekkal (Berlin) - ông Dr. Gerd Müller (Bộ trưởng Bộ hợp tác kinh tế và phát triển liên bang - bà Christel Neudeck - ông Ali Cukur (München) - bà Dr. Elke Kleuren-Schryvers (Kevelaer) - ông Nguyễn Hữu Huấn (Hamburg) - bà Dr. Maria Flachsbarth (Chánh văn phòng Bộ hợp tác kinh tế và phát triển liên bang)

*** Hội ngộ 40 năm người Việt tại Ý (1979 – 2019)**

Thứ Bảy ngày 16.11.2019 tại Tòa Thị Chính, thành phố Asolo, một buổi lễ kỷ niệm 40 năm

người Việt tỵ nạn tại Ý do Hội đoàn (Pro Loco) và chính quyền địa phương tổ chức, cùng với sự hợp tác của Hội Đông Sơn - Cộng Đồng Người Việt tại Ý.

Trước ngày lễ, chúng tôi có nhận được thông điệp chúc mừng của ông Chủ tịch Hạ Viện nước Ý, Roberto Fico và Thượng Nghị Sĩ Ngô Thanh Hải (Canada) đã gửi những lời cảm ơn và vinh danh lòng nhân đạo của nước Ý đã cứu giúp người Việt tỵ nạn và đã công nhận sự hy sinh và thành công của thuyền nhân Việt Nam (VN) tại Ý và hải ngoại. Đây là một vinh dự lớn đối với chúng ta, những người Việt tỵ nạn sống trên quê hương thứ hai Ý Đại Lợi ngọt bốn mươi năm qua.

Chúng tôi chân thành cảm ơn quý vị đại diện chính quyền và các cơ quan, hội đoàn nước Ý, cùng quý đồng hương đã tổ chức, hỗ trợ và đến tham dự ngày lễ hội ngộ với chủ đề: "1979, Người Việt Nam tại Asolo: Lòng Hiếu Khách và Tình Bằng Hữu". Tuy không có nhiều thời gian để chuẩn bị nhưng buổi lễ được diễn ra rất thành công, với khoảng 300 người tham dự. Trong phòng hội đồng của thị trấn Asolo đầy ắp quan khách Ý lẫn Việt, hai bên tường có một số hình ảnh triển lãm người Việt tỵ nạn xưa và nay. Phía trên có bàn chủ tọa của ông Quận trưởng, các vị Đại biểu của chính quyền, cơ quan và hội đoàn; hai hàng cờ bên cạnh trong đó có lá Cờ Vàng (cờ Việt Nam Cộng Hòa), biểu tượng của người Việt Nam gốc tỵ nạn hải ngoại. Các vị này đa số cũng là những nhân chứng tham gia trực tiếp trong "sứ mạng" cứu giúp thuyền nhân năm 1979, bao gồm các thành phần: Hải Quân, Hồng Thập Tự, Caritas,...

Sau lời chào mừng nồng nhiệt của Ban tổ chức và ông Thị trưởng Asolo, quý chính khách đại diện chính quyền, các cơ quan lần lượt phát biểu và chia sẻ những kinh nghiệm, cảm xúc của mình trong sứ mạng và công tác phục vụ người Việt tỵ nạn năm 1979.

Tiếp theo là phần phát biểu và lượt kể của các nhân chứng người Việt. Chúng tôi đã gây nhiều xúc động cho quan khách Ý, đồng hương và nhất là giới trẻ VN khi kể lại cuộc hành trình đầy hiểm nguy, đầy gian khổ, lấy mạng sống để đổi hai chữ "Tự Do" trong lịch sử tỵ nạn VN! Đã đến lúc giới trẻ Việt nam tại Ý cần tìm hiểu về nguồn cội của mình. Thế hệ thứ hai sẽ nhận lấy trách nhiệm truyền thừa này trong tất cả mọi lãnh vực từ ngôn ngữ, lịch sử, văn hóa, cho đến phong tục, tập quán...

Cuối cùng tất cả cùng nhau dùng buổi cơm thân mật tại nhà hàng trong một villa cổ tại địa phương.

Cũng nên nói thêm một điều là nhân dịp này chúng tôi đã thu hút được một số ký giả, đạo diễn và hãng phim nổi tiếng đến tham dự và họ đang có chương trình cho một dự án về phim tài liệu hay phim lịch sử người Việt tỵ nạn tại Ý trong tương lai. Đây là một sự kiện rất tích cực, kết quả của sự miệt mài làm việc và âm thầm vận động của chúng ta trong suốt mười năm qua.

Dường như có một sợi dây vô hình nào đó làm thắt chặt thêm tình gia đình (sự cảm thông giữa hai thế hệ), tình bằng hữu và tình đồng hương sau ngày lễ hội ngộ 40 năm người Việt tỵ

NHƯ NẮNG XUÂN

*Sớm bình minh trời tịnh thanh êm ả
Vườn xanh màu lá cỏ ướt sương đêm
Nhạc dịu dàng... cung bậc thuở uyên nguyên,
Gió nhẹ nhẹ, mây hiền như xuống thấp*

*Tiếng chuông xa trầm trầm... rồi thấm nhập
Mở trong hồn trời tịch tịch trong xanh
Khắp không gian, hoa mây trắng biến thành
Hình tòa sen Phật Bà Ngài Đang Ngự*

*Như nắng Xuân, tâm sáng bừng Cõi Lạ,
Cõi Lạ hiền hòa cảnh giới Tịnh Thanh
Con kính dâng. Hương Định Quán tâm thành
Kính lạy Ngài Quan Thế Âm Quảng Đại...*

*Xin cứu khổ! Trần gian đầy khổ ải!
Biển trầm luân nghiệp chướng mấy tầng cao
Nước Cam Lồ xin xóa hết thương đau
Mở cảnh giới An Hòa cho đại chúng...*

*Lòng kính thành con thường hằng niệm, tụng,
Nguyện cầu Ngài khai sáng cõi vô minh
Niệm danh Ngài. Lòng như thấm màu xanh
Như nắng Xuân mở trong hồn Cõi Lạ ...*

●Tuệ Nga Diệu Minh

Thành Phố Hoa Hồng Oregon, Mùa Vào Xuân 2020

nạn tại Ý. Chúng tôi rất mong sự đoàn kết, hợp tác và hỗ trợ từ vật chất đến tinh thần của tất cả mọi người để cùng nhau xây dựng một Cộng Đồng Việt Nam tại Ý càng phát triển và lớn mạnh hơn, hầu tạo tiếng vang trong nước Ý và cả thế giới, cũng như tạo thêm niềm hạnh diện để mai sau các cháu có thể kế thừa cho chúng ta vậy. Mong lắm thay!

Ban tổ chức có thực hiện một Video Clip (dài 10 phút) với nhiều hình ảnh của buổi Lễ kỷ niệm 40 năm người Việt tỵ nạn tại Ý với nhạc của Hoàng Hoa, phổ thơ "30 Tháng Tư Ngày Quốc Hận" của Bick Bui, Minimouse và "Sài Gòn Tạm Biệt Em", thơ của Lê Huy Hà do chính tác giả trình bày để quý độc giả nào muốn biết thêm về buổi lễ có thể vừa xem hình và nghe nhạc theo đường Link ở dưới. Trân trọng giới thiệu:
<https://www.youtube.com/watch?v=Glxp-xMfe6A&feature=youtu.be>

Tô Cẩm Hoa

Breda di Piave (TV) - 20.11.2019

IN NƯỚC ĐỨC

● Lê Ngọc Châu

* Xếp hạng: Đây là 25 hãng thuê nhân công tốt nhất ở Đức:

Công việc và nền tảng tuyển dụng Glassdoor đã công bố những người thắng giải thưởng "Nhà tuyển dụng tốt nhất năm 2020" của họ. Lần thứ năm công ty này trao giải thưởng thường niên cho sự hài lòng của nhân viên tại Đức. Lần này, Porsche đã đứng đầu bục vinh quang.

Kết quả của bảng xếp hạng dựa trên Feedback tự nguyện từ nhân viên trong mười hai tháng qua về các khía cạnh khác nhau như cơ hội thăng tiến nghề nghiệp, sự đãi ngộ & lợi ích bổ sung, văn hóa & giá trị, quản lý, cân bằng cuộc sống công việc, khuyến nghị, dự báo kinh doanh và đánh giá chung về công ty. Phẩm chất, số lượng và "tính nhất quán của định giá công ty cũng đóng một vai trò trong việc đánh giá.

Trên thế giới, Đức vẫn là một đất nước xe hơi. Điều này cũng được phản ánh trong bảng xếp hạng của Glassdoor: chín công ty trong top 25 thuộc về ngành công nghiệp xe hơi. Hãng Porsche đứng hạng nhất.

Trong khi Infineon Technologies và Robert Bosch bảo vệ vị trí thứ hai và thứ ba của họ và hãng Daimler ít nhất đạt được đánh giá chung của năm trước ở vị trí thứ sáu, thì Audi đã không lọt vào bảng xếp hạng năm nay, sau vị trí thứ mười hai năm ngoái. Nhóm ZF một lần nữa đã thành công khi trở lại vị trí thứ mười một sau khi không đủ cho top 25 năm ngoái.

Đây là bảng xếp hạng đầy đủ theo thứ tự:

1. Porsche (4,5), Infineon Technologies (4,5), Robert Bosch (4,4), McKinsey & Company (4,4), SAP (4,4), Daimler (4,4), Europaeische Zentralbank (4,4), Airbus (4,3), Capgemini (4,3), Siemens Healthineers (4,3), ZF Group (4,3), BMW (4,3), Siemens (4,3), PUMA (4,3), Max-Planck-Gesellschaft (4,3), Bayer (4,3), Continental (4,3), Roche (4,3), Salesforce (4,3), Fraunhofer Gesellschaft (4,3), Delivery Hero (4,2), Volkswagen (4,2), Microsoft (4,2), MHP – A Porsche Company (4,2), Deutsche Telekom (4,2).

* Bộ trưởng Scholz thất bại. SPD có bộ đôi lãnh đạo mới:

01.12.2019: Nhiều tháng sau khi Andrea Nahles từ chức, đảng SPD của Đức có một đôi lãnh đạo mới. Trong một cuộc bỏ phiếu của thành viên hôm thứ Bảy, các nhà phê bình liên minh là Saskia Esken và Norbert Walter-Borjans thắng cử trở thành bộ đôi lãnh đạo mới của SPD. Bộ trưởng Tài chính Olaf Scholz và đồng ứng cử viên Klara Geywitz đã thất bại.

Cựu Bộ trưởng Tài chính tiểu bang NRW, Walter Borjans và Thượng nghị sĩ từ Baden-Württemberg đã giành được chiến thắng trong cuộc bầu cử quyết định của thành viên với 53,06% phiếu bầu, như SPD công bố hôm thứ Bảy. Scholz và Nghị sĩ tiểu bang Brandenburg Geywitz chỉ đạt 45,33%. Tỷ lệ cử tri đi bầu là khoảng 54%. Esken và Walter Borjans được coi là đại diện của phe cánh tả.

Đối với Đảng Dân chủ Xã hội (SPD), kết quả bầu cử kết thúc cuộc tìm kiếm một lãnh đạo mới kéo dài sáu tháng. Vào mùa hè 2019, nhà lãnh đạo đảng trước đó Nahles đã từ chức sau các cuộc đấu tranh quyền lực nội bộ. Nhưng cuộc bầu cử kế nhiệm không chỉ là nhân sự: Bầu cử của đảng viên SPD cũng được coi là một quyết định sơ bộ cho tương lai của liên minh lớn.

Trong khi đó, bộ đôi thua cuộc Scholz và Geywitz đã cam kết hỗ trợ cho các nhà lãnh đạo đảng mới: SPD hiện có một lãnh đạo đảng mới với Walter Borjans và Esken, mọi người đứng sau điều này sẽ phải tập hợp lại, Scholz và Geywitz nói sau thông báo tại Willy-Brandt-Haus. Mục tiêu vẫn là làm cho SPD mạnh trở lại, đó là công việc chung. Scholz cũng muốn vẫn tiếp tục làm Bộ trưởng Bộ Tài chính Đức mặc dù thất bại. Ông sẽ không từ chức, DPA đã biết được từ các nhóm trong nội đảng SPD.

Lãnh đạo mới cũng muốn đưa ra một đường lối khẩn cấp cho cuộc tranh luận về nhân sự: "Chúng tôi đã tranh luận và luôn thân thiện", ông Esken nói sau khi công bố kết quả quyết định

của thành viên. Walter-Borjans nói rõ ràng rằng họ phải đảm bảo "chúng tôi ở cùng nhau". Esken và anh ta nhận thức được rằng đó không phải là câu hỏi về chiến thắng hay thất bại - điều quan trọng hơn là cùng nhau đoàn kết cho SPD. Esken nói, "Bây giờ chúng ta phải đứng cùng nhau".

Esken nói dựa vào kết quả bầu cử xuýt soát: "Tất cả chúng ta đều biết rằng bây giờ chúng ta phải sát cánh cùng nhau để tổ chức lại đảng". Walter-Borjans nói: „Hiện tại đang chờ đợi "một công trình làm việc khổng lồ của đảng chúng ta".

Bộ trưởng Lao động Liên bang Hubertus Heil tuyên bố rằng ông sẽ ra tranh cử tại hội nghị đảng SPD với tư cách là Phó chủ tịch. "Tôi đã ở SPD được 31 năm; tôi sẽ không từ bỏ mà phải tranh đấu, nhưng giờ điều quan trọng là cùng nhau giữ đoàn kết cho SPD dưới sự lãnh đạo mới.

Ngay cả Xếp của SPD-Juso, Kevin Kuehnert cũng muốn trở thành một Phó trong ba chức vụ Phó chủ tịch đảng SPD.

*** Người đưa bưu kiện kiểm được trung bình 2.800 € mỗi tháng**

AFP • 12.12.2019: Ngành công nghiệp bưu kiện đang bùng nổ, nhưng các nhân viên không được hưởng lợi: Những người phân phát bưu kiện toàn thời gian kiểm được trung bình 2.826 Euro mỗi tháng trong năm 2018, như vậy ít hơn 1.000 Euro so với nhân viên trung bình trong lĩnh vực sản xuất và dịch vụ, như Văn phòng Thống kê Liên bang tại Wiesbaden đã công bố. Họ kiểm được trung bình 3.880€ mỗi tháng.

Các nhà thống kê cho biết thu nhập của nhân viên trong các dịch vụ bưu chính, chuyển thư nhanh và phân phát cấp tốc (nhanh) tăng 14,5% từ năm 2010 đến 2018 - tuy nhiên, tiền lương trong lĩnh vực sản xuất và dịch vụ tăng hơn 22% trong cùng thời gian.

Ngành công nghiệp đã sử dụng khoảng nửa triệu người trong năm 2017. Theo thống kê, nó được đặc trưng bởi nhiều công ty nhỏ, doanh thu thấp và một vài công ty lớn, doanh thu cao. 30 công ty có doanh thu cao nhất có tỷ lệ 80% trong tổng doanh thu khoảng 41 tỷ Euro trong năm 2017. Khoảng 16.000 công ty còn lại có tổng doanh thu gần tám tỷ Euro.

*** Một trong năm người ở khu vực Ruhr và Bremen đều nghèo:**

Euronews • 12.12.2019 - Ở Đức, khoảng cách giữa các khu vực nghèo và giàu đang gia tăng - đó là kết luận của báo cáo nghèo mới của Paritaetischen Wohlfahrtsverband. Mặc dù tỷ lệ

nghèo đã giảm nhẹ xuống còn 15,5% trên toàn quốc, nhưng những người về hưu nói riêng càng ngày càng có nguy cơ gặp khó khăn. Vùng Ruhr là khu vực có vấn đề số 1. Biên giới không còn chỉ chạy giữa Đông và Tây Đức.

Tiểu bang Baden-Wuerttemberg và Bavaria có tỷ lệ nghèo thấp nhất, chỉ dưới 12%, ở Đông Đức là 17,5%. Vài rãnh sâu chạy qua phần còn lại của Tây Đức. Tình hình diễn ra mạnh mẽ nhất ở thành phố Bremen và khu vực Ruhr đông dân cư, nơi có hơn 20% người dân nghèo. Ở Đức, những người bị xem nghèo là những người có ít hơn 60% thu nhập trung bình để sống. Năm 2018 đó là 1.035€/tháng cho người độc thân. Đáp lại, Hiệp Hội phúc lợi đồng đảng đang yêu cầu, trong số những thứ khác, mức lương tối thiểu cao hơn và tăng tỷ lệ trợ cấp Hartz IV.

*** Woidke tái đắc cử Thống đốc Brandenburg:**

Potsdam (dpa) - Dietmar Woidke (SPD) đã được bầu lại làm Thống đốc Brandenburg. Woidke, 58 tuổi nhận được đa số phiếu cần thiết trong lần bầu đầu tiên tại Nghị viện Tiểu bang Potsdam. Ngày 20.11.2019 Dietmar Woidke đã tuyên thệ nhậm chức cùng với Ulrike Liedtke, Chủ tịch Nghị viện Tiểu bang.

Ông đứng đầu liên minh giữa các đảng SPD, CDU và Xanh, một liên minh được gọi là Kenya. Chính phủ mới sẽ thay thế một liên minh đỏ-đỏ sau mười năm.

Woidke được bầu làm Thống đốc lần thứ ba. Chủ tịch Nghị viện Tiểu bang Ulrike Liedtke đã làm lễ tuyên thệ của ông ngay sau cuộc bầu cử và sau đó cũng là những Tổng trưởng. Ngoài ra còn có một liên minh Kenya ở Sachsen-Anhalt, nhưng đứng đầu với CDU.

Đối với nhiệm kỳ tiếp theo, 47 phiếu cho Woidke trong số 87 Nghị sĩ có mặt. 37 phiếu bầu không, ba bỏ phiếu trắng. Điều này đã mang lại cho Woidke ba phiếu ít hơn từ nhóm liên minh từ SPD, CDU và Xanh có thể tập hợp được. Đa số

để đặc cử là 45 phiếu. Tất cả các thành viên của liên minh đều hiện diện, một Nghị sĩ của đảng AfD đã vắng mặt.

* Những thay đổi mới trong năm 2020:

Ngày 26.12.2019, Berlin (dpa-AFX) - Thêm tiền cho người hưu trí và thực tập sinh, hành trình tàu rẻ hơn và biên lai nhận tiền mặt được thảo luận nhiều: Chính phủ liên bang đã thực hiện nhiều thay đổi cho năm tới. Điều gì sẽ thay đổi cho người dân ở Đức vào năm 2020:

- HƯU: Khoảng 21 triệu người về hưu có thể mong đợi thu nhập tăng đáng kể trong năm tới. Kể từ ngày 01 tháng 7 năm 2020, lương hưu dự kiến sẽ tăng 3,15% ở miền Tây và 3,92% ở miền Đông nước Đức. Ngoài ra, tiền đóng góp bảo hiểm cho lương hưu của công ty sẽ ít hơn.

- LƯƠNG TỐI THIỂU: Kể từ ngày 01 tháng 01 năm 2020, mức lương tối thiểu tăng từ 9,19€ hiện tại được tăng lên 9,35€ mỗi giờ.

- TIỀN LƯƠNG TỐI THIỂU AZUBI: Mỗi người bắt đầu đào tạo nghề vào năm 2020 sẽ nhận được ít nhất 515€ trong năm đầu tiên học nghề. Số tiền được tăng dần trong những năm tiếp theo lên tới 620€ mỗi tháng trong năm đầu tiên học nghề. Ngoài ra còn có nhiều hơn trong năm đào tạo thứ hai và thứ ba.

- XÃ HỘI: Ngoài ra cũng còn có nhiều tiền hơn cho những người nhận trợ cấp xã hội và trợ cấp thất nghiệp: ALG II, trợ giúp xã hội, an ninh cơ bản khi về già và trong trường hợp giảm khả năng "lao động" tăng 1,88%. Tỷ lệ đóng góp cho bảo hiểm thất nghiệp sẽ giảm từ 2,5% xuống 2,4% trong năm mới 2020.

- GIA ĐÌNH: Các gia đình có thu nhập thấp được tuyên giảm - bao gồm phần được miễn thuế các khoản phụ cấp cơ bản và con cao hơn. Phần tiền trẻ em được miễn thuế tăng 192€ lên 7.812€, phần trợ cấp cơ bản được miễn thuế tăng 240€ lên 9.408€. Một phần của cứu trợ cũng là sự suy yếu của các tác động của "sự tiến triển lạnh", một phần mức tăng thu nhập bị "ăn đi" do giá cả tăng liên quan đến lạm phát.

- DU LỊCH: Thuế VAT đối với vé tàu đường dài cũng sẽ giảm từ 19 xuống 7% vào năm 2020. Kết quả là, giá giảm khoảng 10%. Hòa xa Đức (Deutsche Bahn) đã thông báo rằng họ muốn chuyển khoản giảm 1:1 cho khách hàng khác, thuế giao thông hàng không sẽ tăng đáng kể từ tháng 4 năm 2020. Tùy thuộc vào khoảng cách, lên tới 59,43€, khoảng 18€ nhiều hơn so với trước đây. Cuối cùng nhưng không kém phần

quan trọng, quy định mới nhằm ngăn chặn giá bán phá giá đối với vé máy bay.

- THUẾ THU NHẬP TRÊN TAMPONS VÀ GIẤY ĐIỆN TỬ: Từ tháng 01.2020, chỉ trả 7 thay vì 19% VAT như trước đây dành cho các sản phẩm vệ sinh như băng vệ sinh và băng vệ sinh cho đàn bà. VAT cũng giảm xuống còn 7% cho báo điện tử, tạp chí và sách.

- BIÊN LAI BÁN HÀNG: Cho dù trong hiệu thuốc, tại tiệm làm tóc hay khoai tây chiên: Kể từ tháng 01.2020, một biên lai bán hàng là bắt buộc. Nếu các nhà bán lẻ có hệ thống máy tính tiền điện tử, không cần yêu cầu phải tự động trao biên lai cho khách hàng mỗi khi họ mua hàng. Các nhà lập pháp muốn chấm dứt gian lận thuế với các khoản tiền gian lận. Quan trọng đối với người tiêu dùng: không giống như một số quốc gia khác, khách hàng không phải cầm theo biên lai với họ.

- CHỈNH ĐỐN LẠI NHÀ: Bất kỳ ai, chỉnh đốn lại cách nhiệt tường, trần hoặc mái trong nhà chung cư hoặc nhà của họ, làm mới cửa sổ, cửa ra vào, thông gió hoặc sưởi ấm, hay lắp đặt hệ thống kỹ thuật số để tiết kiệm năng lượng, sẽ được tài trợ thuế trên ba năm kể từ năm 2020. Nhà cửa phải cũ hơn mười năm, cơ hội tài trợ ban đầu tồn tại trong mười năm. Người ta dự tính rằng 20 phần trăm chi phí và tối đa 40.000€ cho mỗi căn nhà có thể được khấu trừ khỏi nghĩa vụ thuế trong ba năm.

- TIỀN TRỢ CẤP NHÀ Ở: Những người có thu nhập ít sẽ nhận được nhiều trợ cấp nhà ở trong năm mới. Đối với một gia đình hai người đã nhận được trợ cấp nhà ở trước đây, số tiền sẽ tăng từ 145€ lên khoảng 190€/tháng. Luật cũng quy định rằng trợ cấp nhà ở được điều chỉnh hai năm một lần để đáp ứng giá thuê và giá tiêu dùng tăng.

- NGƯỜI LÍNH: Từ đầu tháng 01, những người lính lực lượng vũ trang Đức (Bundeswehr) với đồng phục có thể sử dụng tất cả các chuyến tàu của hỏa xa Đức miễn phí cho các chuyến công tác và tư nhân. Điều này quy định một thỏa thuận giữa Bộ Quốc phòng Đức và công ty. Quy định áp dụng cho vận tải đường dài cũng như các chuyến tàu trong khu vực. Cuối cùng nhưng không kém phần quan trọng, mục tiêu là làm cho "Bundeswehr" hiện diện nhiều hơn trong cuộc sống công cộng, điều đã được nói trong chính trị.

- NGHĨA VỤ ngừa Tiêm vắc: Để cải thiện khả năng bảo vệ chống lại bệnh sởi tốt hơn, Quốc hội Đức đã thông qua luật về tiêm chủng, có hiệu lực vào ngày 01 tháng 3 năm 2020. Cha mẹ phải chứng minh rằng con cái họ đã được tiêm phòng

trước khi chúng đến trung tâm giữ trẻ hoặc trường học. Đối với trẻ em đã đi nhà trẻ hoặc đi học, bằng chứng phải được cung cấp trước ngày 31 tháng 7 năm 2021. Những người vi phạm có nguy cơ phải trả mức phạt lên tới 2.500€.

- BỆNH NHÂN: Trong trường hợp có vấn đề về sức khỏe cấp tính và tìm kiếm các cuộc hẹn với bác sĩ, bệnh nhân bảo hiểm y tế có thể truy cập bằng điện thoại kể từ ngày 01 tháng 01 năm 2020: Số 116 117, trước đây được sử dụng ngoài giờ làm việc, bắt đầu như một dịch vụ suốt ngày đêm. Bệnh nhân nên được đánh giá ban đầu về mức độ khẩn cấp cần được điều trị - và được hướng dẫn đến phòng khám hoặc bệnh viện. Điều này được liên kết với các cơ sở dịch vụ hiện có để sắp xếp các cuộc hẹn miễn phí.

- ỨNG DỤNG SỨC KHỎE: Bệnh nhân nên nhận một số ứng dụng (Apps) sức khỏe nhất định cho điện thoại di động của họ được trả bởi công ty bảo hiểm y tế như một toa thuốc y tế của bác sĩ. Chúng bao gồm các ứng dụng giúp mọi người dùng thuốc thường xuyên. Luật này dự kiến sẽ có hiệu lực vào tháng 01.2020.

- ĐÀO TẠO NỮ HỘ SINH: Nữ hộ sinh sẽ học nghề của họ trong tương lai như là một phần của bằng đại học. Từ năm 2020, khóa đào tạo sẽ bao gồm bằng cử nhân (Bachelor) ba đến bốn năm với thành phần thực tập cao và kỳ thi cuối của nhà nước.

- KHOAN DUNG GIÁO DỤC: Luật khoan dung trong đào tạo và việc làm cho phép người tị nạn từ ngày 01 tháng 01 năm 2020 chuyển sang làm việc thường xuyên ở Đức trong hai năm sau ba năm đào tạo.

- CHUYÊN GIA NƯỚC NGOÀI: Người lao động có trình độ từ các quốc gia ngoài EU sẽ được tạo điều kiện thuận lợi, mở đường đi Đức bởi luật nhập cư lao động lành nghề từ ngày 01 tháng 3 năm 2020. Mục đích là để tăng nhanh các thủ tục visa và cải thiện khả năng học tiếng Đức cho những người lao động. Bằng cấp nghề nghiệp cũng cần được công nhận dễ dàng hơn trước.

- RADIO KỸ THUẬT SỐ: Đài phát thanh kỹ thuật số đang đến: Từ ngày 21 tháng 12 năm 2020, radio trong xe hơi mới phải có thể nhận được DAB + (Phát sóng âm thanh kỹ thuật số). Điều đó đã được quyết định bởi Quốc hội và Hội đồng liên bang Đức. Cho đến nay, chỉ có một đài FM tương tự có sẵn trong nhiều chiếc xe mới đăng bộ. Chỉ mới có gần 7 triệu xe hơi ở Đức được trang bị DAB +.

* Thất nghiệp nhiều hơn một năm trước:

dpa, 03.01.2020: Thất nghiệp tăng mạnh vào cuối năm như chưa từng có từ nhiều năm qua. Suy thoái kinh tế ảnh hưởng thị trường lao động nhưng việc thiếu công nhân lành nghề làm cho các chuyên gia lo lắng hơn. Năm 2020, việc thiếu công nhân sẽ trở thành một vấn đề lớn.

Theo Scheele, Giám đốc điều hành của Cơ quan việc làm liên bang, năm 2019 là năm mà tỷ lệ thất nghiệp trung bình thấp hơn so với trước khi Đức thống nhất. Nhưng: "Tình hình xấu đi trong suốt cả năm," Scheele nói. Điều này đặc biệt đáng chú ý vào cuối năm 2019. Trong tháng 12, số người thất nghiệp đã tăng 47.000 lên 2,227 triệu so với tháng trước, tỷ lệ thất nghiệp tăng 0,1 điểm phần trăm lên 4,9%. Thất nghiệp gia tăng là phổ biến tại thời điểm này trong năm do kỳ nghỉ mùa đông. Tuy nhiên, lần đầu tiên sau sáu năm, những con số này cũng cao hơn so với cùng tháng năm ngoái, cụ thể là 18.000.

Các chuyên gia thị trường lao động đặc biệt quan tâm về sự thiếu hụt lao động lành nghề. Thời gian bùng nổ trẻ em đang dừng lại, ít trẻ em sinh tiếp. Người già hiện đang làm việc nhiều giờ hơn và nhiều phụ nữ được tuyển dụng. Vào tháng 10 năm 2019, số lượng nhân viên đóng an sinh xã hội đã tăng lên gần 34 triệu, với mức tăng 1,5% so với cùng tháng năm qua, nhưng nó không còn mạnh như những năm trước.

Nhập cư đóng một vai trò quan trọng. "Hơn một nửa sự tăng trưởng trong việc làm là do người nước ngoài," thành viên của hội đồng Cơ quan Liên bang Daniel Terzenbach nói. Người đứng đầu cơ quan liên bang Scheele dựa vào luật nhập cư công nhân lành nghề. Điều này có hiệu lực vào tháng 03.2020 và nhằm giúp những người lao động có trình độ chuyên môn từ các nước ngoài EU dễ dàng tìm đường đến Đức.

Nền kinh tế yếu cũng đang có tác động đến nhu cầu về nhân viên mới. 687.000 vị trí tuyển dụng đã được ghi danh với Cơ quan Liên bang vào tháng 12.2019, ít hơn 95.000 so với năm trước. "Các công ty đang trong tầm nhìn khi nói đến việc tuyển dụng," Scheele nói. Chỉ số công việc, dựa trên các ứng dụng công việc hiện tại và thực tế từ các công ty, đã giảm liên tục trong suốt năm 2019. Tuy nhiên, trong một so sánh dài hạn, trước sau nhu cầu vẫn ở mức cao.

• **Lê Ngọc Châu** (Tháng 11,12.2019 & 01.2020)
Sưu tầm và phiên dịch từ báo der Spiegel, SZ, FAZ, die Welt, Handelsblatt, Focus, N TV, AFP, dpa ....

* Thảm sát Đồng Tâm và 3 huy chương chiến công hạng nhất:

Ngày 12/1/2020, Facebook mang tên Võ Tuyền Long loan tin, nguồn tin nội bộ của Tổng cục 2 Công an được rò rỉ ra ngoài cho biết, trong đợt tấn công vào xã Đồng Tâm, huyện Mỹ Đức, Hà Nội vào rạng 3 giờ sáng ngày 9/1 để tấn công tiêu diệt gia đình cụ Lê Đình Kinh - người được xem là thủ lĩnh tinh thần với quyết tâm giữ đất cho dân làng Đồng Tâm, nhà cầm quyền CSVN đã huy động Trung đoàn Cảnh sát cơ động Hà Nội (hơn 3000 lính) làm lực lượng chủ lực. Theo một video clip thì tường nhà cụ Kinh chẳng chịt các vết lủng do súng đạn của công an cs bắn vào. Trong cuộc tập kích này, nhà cầm quyền cs tuyên bố có 3 công an đã chết với nguyên nhân như sau: Sau khi đập vỡ kính và quăng lựu đạn khói, hơi cay qua đường cửa sổ từ nhà bên cạnh vào nhà cụ Kinh. Tiếp đến công an xâm nhập vào nhà cụ Kinh bằng đường sân thượng với nhiều hướng khác nhau. Do thời điểm trời còn tối, cộng với khói mù mịt do đội quân tạo ra đã khiến một viên công an đã chết vì lọt xuống giếng trời nhà cụ Kinh, trong lúc nhảy từ cửa sổ sang bên kia không thành công. Còn công an thứ 2 chết vì trúng nhầm làn đạn đồng bọn của mình bắn ra như mưa trong bối cảnh khói trái nổ mù

mịt, nên không nhìn ra ai là ai. Công an thứ 3 chết vì trong lúc trèo lên nóc nhà nghiêng, thì nghe thấy tiếng nổ từ đồng bọn bắn ra và bị té. Sau 3 cái chết này, truyền thông nhà cầm quyền csVN đã dựng lên đủ kịch bản về cái chết của 3 viên công an này, và cho rằng nhà cụ Kinh có hố chông để bẫy người... Nhưng hình ảnh thực tế thì đó là giếng trời, lỗ thông gió nhà cụ Kinh. Trong cuộc cướp đất dã man này, cụ Lê Đình Kinh (84 t) đã bị bắn 4 phát đạn (2 viên vào đầu, 1 viên xuyên tim và 1 viên bắn lia chân trái) và sau đó bị công an đem vào nhà thương để mổ bụng! Chưa đủ tàn độc và gian trá, công an còn ép cung bà Dư Thị Thành, vợ ông Kinh, khai gian rằng: "Người ta bắt khai là ở nhà cầm lựu đạn, tôi bảo là tôi không biết quả lựu đạn thế nào, tôi không biết bom xăng là thế nào, thì tôi không khai được...". Bi hài hơn cả, 3 công an thiệt mạng đã được Nguyễn Phú Trọng, Tổng Bí Thư, kiêm Chủ tịch nước Cộng sản phong tặng liệt sĩ, huy chương chiến công hạng nhất, do có công đi giết dân và cướp đất!

* Công ty sử dụng chất tẩy rửa vệ sinh để làm nước mắt:

Báo Nông nghiệp ngày 10/1/2020 loan tin, Bộ Nông Nghiệp và Phát triển Nông thôn đã phát hiện, và tiêu hủy hơn 48 tấn soda công nghiệp chuyên dùng để sản xuất xà phòng và chất tẩy rửa vệ sinh của một số công ty dùng để sản xuất nước mắt tại An Giang, Vĩnh Long và Tp HCM. Không nói rõ là những công ty nào, và thương hiệu nước mắt nào đã sản xuất nước mắt bằng hóa chất trên. Mà cơ quan này chỉ cho biết quy trình sản xuất nước mắt của các công ty này như sau: Nguyên liệu dùng trong sản xuất nước mắt của các công ty gồm dung dịch bột ngọt của công ty cổ phần hữu hạn Vedan VN, đây là dung dịch có tính axit, một dạng phụ gia thực phẩm, dung dịch nước tôm, dung dịch bột cá là nước đầu của việc ủ cá với muối. Các nguyên liệu trên sau khi giải quyết thì được cho chạy qua xác cá ủ chượp. Còn quá trình khử chua nước mắt, các công ty dùng khoảng 17.000 lít hỗn hợp gồm 95% dịch bột ngọt, 5% dịch nước tôm, và 120kg soda công nghiệp để trung hòa axit trong dung dịch bột ngọt, sau đó chúng được nấu trong thời gian 40 đến 50 giờ. Kết quả thu được là 800 lít dung dịch có nồng độ đậm đạt 25 đến 35 độ N và 700 lít muối. Sau đó, công ty dùng số dung dịch này cho đi qua xác cá là ra nước mắt, hoặc bán cho các cơ sở sản xuất nước mắt với giá từ 7.000 đồng - 9.000 đồng/lít.

* Đầu năm 2020, Trung Cộng lại đưa hải cảnh quay lại Bãi Tư Chính:

Trung Cộng dường như lại đưa tàu hải cảnh quay lại Bãi Tư Chính, xâm phạm chủ quyền của Việt Nam tại Biển Đông trong khi Hà Nội không khẳng định hay phủ nhận thông tin trên. Theo truyền thông quốc tế, sau khi va chạm với Indonesia ở khu vực Natuna, tàu hải cảnh số hiệu 35111 của Trung Cộng hướng về Việt Nam và có khả năng tới khu vực Bãi Tư Chính trong một ngày gần đây. Trả lời câu hỏi của phóng viên trong buổi họp báo thường kỳ tại Hà Nội ngày 09/01, phát ngôn nhân của Bộ Ngoại giao Lê Thị Thu Hằng cho biết nhà cầm quyền CSVN đang xác minh thông tin trên. Bà Hằng cũng nói thêm rằng lực lượng tuần duyên của Việt Nam đang theo dõi sát tình hình ở Biển Đông và Bãi Tư Chính. Sau khi xây dựng nhiều căn cứ quân sự ở hai quần đảo Trường Sa và Hoàng Sa, Trung Cộng tiếp tục thực hiện nhiều bước đi mới nhằm chiếm trọn Biển Đông và một trong số này là đưa tàu nghiên cứu và hải cảnh vào khu vực Bãi Tư Chính nằm trong khu đặc quyền kinh tế của Việt Nam ở Biển Đông trong thời gian từ tháng 7 đến tháng 10/2019. Nhà cầm quyền CSVN có phản ứng yếu ớt trước việc Trung Cộng xâm phạm chủ quyền biển đảo của Việt Nam ở Biển Đông, kể cả việc Bắc Kinh đưa tàu nghiên cứu hộ tống bởi nhiều tàu hải cảnh bán vũ trang vào Bãi Tư Chính. Trong khi tìm cách nâng cao quan hệ kinh tế và quân sự với phương Tây nhằm đối phó với Trung Cộng, chế độ CSVN tiếp tục đàn áp những người lên tiếng phản đối việc Bắc Kinh xâm phạm chủ quyền quốc gia ở Biển Đông.

* CSVN sẽ tăng cường đàn áp chính trị trong năm 2020:

Chế độ CSVN Nam sẽ tăng cường đàn áp giới bất đồng chính kiến hơn nữa trong thời gian tới để bảo vệ chế độ và chuẩn bị cho đại hội lần thứ 13 của đảng cầm quyền. Tham dự cuộc họp tổng kết năm 2019 và khai triển nhiệm vụ năm 2020 của Bộ Công an cộng sản, Thủ Tướng CSVN Nguyễn Xuân Phúc phát biểu rằng "Tội phạm phá hoại an ninh quốc gia nguy hiểm hơn tất cả!" và yêu cầu Bộ này thực thi các biện pháp để "làm thất bại các âm mưu chống phá của các thế lực thù địch". Trong năm 2019, nhà cầm quyền CSVN bắt giữ và xét xử hàng chục nhà hoạt động ôn hòa với nhiều cáo buộc nguy tạo thuộc phần An ninh quốc gia của Bộ luật Hình sự, có người bị bắt chỉ vì bày tỏ ý kiến trên mạng xã hội Facebook. Bộ Công an thì đánh giá rằng "Các thế

lực thù địch, phản động gia tăng hoạt động chống phá, hoạt động công khai, manh động, quyết liệt hơn". Theo thống kê của tổ chức Người Bảo vệ Nhân quyền, chế độ CSVN bắt giữ 40 nhà hoạt động trong năm 2019, 30 trong số họ bị cáo buộc vi phạm an ninh quốc gia. Cũng trong năm này, nhà cầm quyền Việt Nam kết án 40 nhà hoạt động với tổng mức án là 207,5 năm tù giam và 47 năm quản chế, và chỉ có 10 người không bị kết tội theo tội danh thuộc phần An ninh quốc gia của Bộ luật Hình sự. Tuần tới, nhà cầm quyền sẽ đưa 8 nhà hoạt động của nhóm Hiến Pháp ra xét xử về cáo buộc nguy tạo "phá rối an ninh" theo Điều 118 của Bộ luật Hình sự chỉ vì họ có kế hoạch biểu tình ôn hòa vào đầu tháng 9/2018 trong khi Hiến pháp 2013 của CSVN nói rằng quyền biểu tình thuộc quyền hiến định.

* Bệnh nhân ung thư Việt Nam chờ chết vì hết thuốc viện trợ Glivec:

Bộ Y tế CSVN đã thông báo chương trình viện trợ thuốc Glivec điều trị ung thư bạch cầu mạn dòng tủy đã kết thúc vào cuối năm 2019. Chương trình viện trợ thuốc Glivec bị ngưng đã khiến cho nhiều bệnh nhân ung thư bị ảnh hưởng. Theo đó, chương trình viện trợ nhằm hỗ trợ bệnh nhân điều trị ung thư bạch cầu mạn dòng tủy được triển khai tại 7 bệnh viện ở Việt Nam như: Bệnh viện K, Bv Bạch Mai, Bv Trung ương Huế, Bv Chợ Rẫy, Bv Ung bướu Sài Gòn, Bv Truyền máu huyết học Sài Gòn, và viện Huyết học Truyền máu trung ương. Việc ngưng hỗ trợ thuốc khiến nhiều người bệnh, đặc biệt là bệnh nhân nghèo phải ngưng sử dụng thuốc vì không có tiền. Không chỉ nguồn thuốc hỗ trợ bị "đứt" mà ngay đến nguồn thuốc điều trị theo tuyến Bảo hiểm y tế ở một số nơi cũng hết, khiến người bệnh phải mua thuốc ở "chợ đen" với giá cao. Theo một bệnh nhân đang điều trị tại viện Truyền máu huyết học Sài Gòn, hiện tại chi phí quá cao, nên nhiều bệnh nhân đã không được dùng thuốc vì không đủ tiền mua. Mặc dù Bảo hiểm y tế hỗ trợ 40% chi phí, và 60% chi phí còn lại là người bệnh trả, nếu người bệnh muốn có thuốc uống phải mất 1,2 triệu đồng chi phí cho 1 ngày. Như vậy, mỗi bệnh nhân phải mất khoảng gần 500 triệu đồng/năm để mua thuốc điều trị. Với nhiều người đây là khoản tiền khổng lồ nên họ chỉ còn con đường là chờ chết. Một bệnh nhân khác cho hay, hiện tại nếu muốn mua thuốc ở "chợ đen" thì phải mất 120.000 đồng 1 viên thuốc, và 1 liệu trình cho 1 lần là hết 4 viên, như vậy 1 ngày bệnh nhân phải mất ít nhất

480.000 đồng tiền thuốc. Bác sĩ Diệp Bảo Tuấn, Phó giám đốc bệnh viện Ung bướu Sài Gòn cho biết, việc thông báo ngưng tài trợ thuốc Glivec đã được đưa ra từ năm 2015.

Nguồn: baotuoitre

*** 7.624 người ở Việt Nam chết vì tai nạn giao thông trong năm 2019:**

Năm 2019, có ít nhất 7.624 người bị chết ở Việt Nam trong 17.626 vụ tai nạn giao thông, theo số liệu của Tổng cục Thống kê. Trong năm qua, các vụ giao thông còn làm 13.624 người bị thương nặng và 8.528 người bị thương nhẹ. Số vụ tai nạn giao thông năm 2019 giảm 5,1% so với năm trước, số người chết giảm 7,1%; số người bị thương nặng giảm 6,4% và số người bị thương nhẹ giảm 8,2%. Bình quân 1 ngày trong năm 2019, trên địa bàn cả nước xảy ra 48 vụ tai nạn giao thông làm 21 người chết, 37 người bị thương nặng và 23 người bị thương nhẹ. Tuy nhiên, con số thương vong thực tế có thể cao hơn vì nhiều địa phương muốn báo cáo ít đi để không bị kỷ luật. Nguyên nhân gây tai nạn giao thông thì bao gồm đường sá nguy hiểm, ý thức tham gia giao thông của người dân, tình trạng xe cộ... Gần đây, Việt Nam áp dụng quy định không lái xe sau khi uống rượu bia, và phạt nặng những người bị vi phạm. Tuy nhiên, việc áp dụng phạt kể cả khi đo được nồng độ cồn trong máu hay trong khí thở thấp gặp nhiều phản ứng của người dân, vì họ cho rằng công an giao thông sẽ phạt cả những người không uống rượu bia mà chỉ ăn đồ ăn có chứa cồn. Quy định công an giao thông sẽ được hưởng 70% tiền phạt cũng bị phản đối. Theo báo cáo của phía công an, chỉ trong vài ngày kể từ khi áp dụng việc phạt, đã có hơn 500 trường hợp bị phạt trong cả nước. Có người bị phạt tới 35 triệu đồng vì lái xe trong tình trạng có cồn trong máu và đi vào đường dành riêng cho xe bus BTM.

*** Miền Tây đối diện với đợt hạn mặn khốc liệt nhất trong 100 năm:**

Theo các chuyên gia, mùa khô năm 2015-2016 được xem là đợt hạn mặn lịch sử trong vòng 100 năm qua tại khu vực Đồng bằng Sông Cửu Long. Tuy nhiên, đợt hạn mặn tại mùa khô năm 2019-2020 được đánh giá là sẽ khốc liệt, phức tạp hơn năm 2015-2016. Ông Nguyễn Xuân Cường, Bộ trưởng Nông nghiệp và phát triển nông thôn cho biết, tốc độ của xâm nhập mặn những năm gần đây rất nhanh. Hậu quả của đợt hạn hán, và xâm nhập mặn năm 2015-2016 đã để lại hậu quả nặng nề như: có 450.000 ha lúa bị

ảnh hưởng, gây thiệt hại 1 triệu tấn lúa; ngoài ra còn có 136 ha cây ăn quả bị tổn thương; nửa triệu dân trong vùng bị thiếu nước ngọt. Còn đối với mùa khô năm nay, biểu hiện của hạn, mặn khá nghiêm trọng. Từ tháng 9/2019 đến nay, kết quả quan trắc cho biết, nguồn nước thượng nguồn về hạ lưu ĐBSCL đã giảm từ 35 đến 50% tổng lượng nước ở lưu vực. Điều này ảnh hưởng lớn đến mùa khô năm nay, và cao điểm sẽ là từ tháng 1 đến tháng 3. Ông Nguyễn Văn Tình, Tổng trưởng cơ quan Thủy Lợi, Bộ Nông nghiệp và phát triển nông thôn thông tin, mực nước bình quân tại trại Kratie từ đầu tháng 1 đến nay thấp hơn gần 2,33m so với trung bình nhiều năm, và thấp hơn 0,77m so với bình quân của cùng thời kỳ đợt hạn, mặn lịch sử năm 2015-2016. Tỉnh Bến Tre là tỉnh bị ảnh hưởng đầu tiên của đợt hạn, mặn này. Ngay từ giữa tháng 12/2019, nhiều nhà vườn ở huyện Chợ Lách, tỉnh Bến Tre đã phải mua nước ngọt về tưới cho vườn hoa, cây cảnh do nước ngầm bị cạn.

Nguồn: Tuổi trẻ

*** Năm 2019 có gần 150.000 người Việt đi xuất cảng lao động:**

Ngày 3/1/2020 cơ quan Cai quản lao động ngoại quốc thuộc Bộ Lao động Thương binh và Xã hội csVN cho biết, trong năm 2019, có 147.387 người Việt ra ngoại quốc mưu sinh bằng con đường xuất cảng lao động. Số lượng người tha hương mưu sinh này đã đạt 122,8% kế hoạch của nhà cầm quyền. Tức là nhiều năm nay, nhà cầm quyền Cộng sản Việt Nam đã coi sức lao động của người dân như một món hàng để kinh doanh, nên họ luôn đặt chỉ tiêu về lượng người đi xuất cảng lao động làm việc, và tạo ra nhiều biện pháp để thúc đẩy càng nhiều người đi càng tốt. Như vậy, nhà cầm quyền sẽ giải quyết được vấn nạn thất nghiệp của người dân trong nước, đồng thời có thêm được một lượng tiền ngoại hối lớn gửi về. Theo báo cáo của cơ quan Cai quản lao động ngoại quốc, năm 2019 là năm thứ 6 liên tiếp VN có hơn 100.000 người đi ra ngoại quốc làm thuê. Và đây cũng là năm thứ 4 liên tiếp có hơn 120.000 người đi làm thuê ở ngoại quốc. Quốc gia mà người Việt đến nhiều nhất là Nhật Bản, tiếp đến lần lượt là Đài Loan, Nam Hàn, Romania, Ả Rập Saudi. Các công việc mà người Việt thường làm khi đến nước sở tại là chăm sóc người cao tuổi, giúp việc nhà, xây dựng, nông nghiệp, bốc xếp hành lý, cơ khí.

Nguồn: Thanh Niên

*** Đại tá quân đội CSVN sản xuất xăng giả tư lợi hơn 500.000 USD:**

Ngày 30/12, Tòa án quân sự Quân khu 7 mở phiên tòa xét xử sơ thẩm 16 bị cáo trong vụ giả mạo trong sản xuất và buôn bán xăng giả tại Tổng công ty Xây dựng Lũng Lô – Bộ Quốc phòng và một số công ty, đơn vị khác. Hai bị cáo bị cho là cầm đầu vụ án là Đại tá quân đội công sản Trần Văn Đồng, Phó tổng giám đốc Tổng công ty Xây dựng Lũng Lô kiêm Giám đốc chi nhánh đầu tư xây dựng miền Nam, và nhân viên Lê Quang Hiếu Hùng. Đồng và các đồng phạm bị tố cáo thực hiện nhiều hành vi gian dối để sản xuất ra hơn 75 triệu lít xăng giả, thu lợi hàng chục tỷ đồng, riêng bị cáo Đồng hưởng lợi hơn 13 tỷ đồng (553.000 Mỹ kim). Theo cáo trạng, bị cáo Đồng đã ký hợp đồng và các phụ lục hợp đồng mua bán hóa chất cho công ty vận chuyển Vạn Xuân. Từ đó, bị cáo Hùng cùng đồng phạm tổ chức pha trộn với hóa chất BM-MT200, NMA để làm giả 21,3 triệu lít xăng. Ngoài ra, Đồng, Hùng và đồng phạm đã ký hợp đồng mua bán hóa chất để công ty Vạn Xuân sử dụng 52,6 triệu lít các loại dung môi này pha trộn với nhiều hóa chất khác để tạo ra 54 triệu lít xăng giả. Toàn bộ số xăng trên đã được công ty Vạn Xuân bán hết ra thị trường thu lợi 141 tỷ đồng. Trong vài năm gần đây, có nhiều phương tiện giao thông như xe gắn máy và xe hơi bị cháy khi lưu thông ở Việt Nam và xăng giả có thể là nguyên nhân chính gây cháy.

*** Việt Nam có hơn 50.000 người chết do ô nhiễm không khí:**

Theo báo cáo của Viện Đo lường và đánh giá sức khỏe về tác động ô nhiễm đến sức khỏe con người do Liên minh toàn cầu về sức khỏe và ô nhiễm công bố cho biết, năm 2017, Việt Nam có hơn 71.3000 người tử vong do ô nhiễm, trong đó số người tử vong do ô nhiễm không khí chiếm trên 50.000 người. Dữ liệu này được nghiên cứu suốt 3 năm từ năm 2015 đến năm 2017, dựa trên hơn 9,3 triệu người tại 187 quốc gia và vùng lãnh thổ. Bốn mục nghiên cứu bao gồm: Ô nhiễm không khí, nguồn nước, chì, và ô nhiễm nghề nghiệp. Trong đó, ô nhiễm không khí đã gây 50.232 người tử vong, ô nhiễm nguồn nước khiến 3.097 người tử vong, 9.809 người chết vì công việc có tính chất ô nhiễm, và 8.227 người thiệt mạng vì nhiễm độc chì. Theo Liên minh toàn cầu về sức khỏe và ô nhiễm, năm 2017, có 8,3 triệu người tử vong về ô nhiễm môi trường tức tương đương 15% đến 28% số người tử vong trên toàn cầu. Và ô nhiễm không khí là nguyên nhân giết chết nhiều người nhất trong tất cả các loại ô nhiễm khác. Tại Việt Nam, số

người tử vong do ô nhiễm năm 2017 xếp vị trí 103 với tỷ lệ 75/100.000 dân. Nếu tính chung khu vực Tây Thái Bình Dương thì Việt Nam xếp thứ 10 trong các nước có tỷ lệ tử vong do ô nhiễm không khí. Tuy nhiên, trên thực tế thì ô nhiễm không khí Việt Nam năm 2019 đã có sự gia tăng "vượt bậc" so với những năm trước, và nhiều nơi trên thế giới khi những tháng qua 2 thành phố lớn ở Việt Nam liên tục đứng đầu và nằm trong top 10 danh sách ô nhiễm nhất thế giới. Theo Sở Tài nguyên và Môi trường CSVN, tuần trước, Hà Nội có chỉ số chất lượng không khí (AQI) tăng vọt lên mức "rất không lành mạnh" trên 200, sau đó ở mức rất độc hại trên 300. Theo Bộ Tài nguyên và Môi trường, từ 7/12/2019-12/12/2019, mức PM2.5 trung bình ở Hà Nội cao gấp ba lần ngưỡng an toàn. Vì vậy, trong tương lai gần, số ca tử vong do ô nhiễm không khí ở Việt Nam có lẽ sẽ đáng sợ hơn rất nhiều.

*** Phát hiện nhiều chất ma túy được pha vào trà sữa, nước giải khát:**

Viện Khoa học hình sự (thuộc Bộ công an) vừa phát hiện một số chất ma túy mới được chào bán ở thị trường Việt Nam, trong đó có những chất gây ảo giác mạnh lần đầu phát hiện tại Việt Nam và chưa có trong danh mục các chất cấm. Các chất ma túy này được pha thành dung dịch rồi phun, tẩm vào các loại cây cỏ, các mẫu thảo mộc khô sau đó sấy thành phẩm, có tên gọi là "cỏ Mỹ". Thậm chí, một số chất pha vào đồ uống có hơi ga, trà sữa, cà phê hay nước giải khát ketamin. Bọn tội phạm còn pha trộn nhiều loại ma túy với nhau, trộn chất ma túy với thuốc tân dược cùng chất tạo màu, mùi làm thành các viên nén tổng hợp. Đặc biệt, những người bán quảng cáo rằng các chất này không chứa chất gây nghiện, nhưng thực tế chúng có tác dụng mạnh gấp nhiều lần ma túy thông thường và được tẩm lên các con tem nhỏ (có tên là "bùa lưỡi", hoặc "năm thức thần"). Công an cho biết, mức độ nguy hại đối với sức khỏe của các loại ma túy này cũng nghiêm trọng hơn những loại đã phát hiện trước đây. Hiện nay, trong danh mục các chất ma túy và tiền chất mới được quản lý tại Việt Nam là 515 chất. Việt Nam trở thành địa điểm trung chuyển ma túy và các chất gây nghiện từ khu vực Tam Giác Vàng đến Úc, Phi Luật Tân, Đài Loan... nhiều người Trung Cộng và Đài Loan bị phát hiện đã sản xuất và tiêu thụ hàng tấn chất ma túy và nhiều chất gây nghiện ở nhiều tỉnh thành ở Việt Nam. Gần đây trong xã hội xảy ra nhiều vụ án thương tâm với nhiều nạn

nhân bị giết bởi những kẻ bị kích động tinh thần sau khi sử dụng ma túy hoặc chất gây nghiện. Do lực lượng công an tham nhũng, việc mua bán chất ma túy ở Việt Nam tương đối dễ dàng và rất khó được kiểm soát.

*** Công ty Trung Cộng tại VN gian lận xuất xứ hàng hóa để bán sang Mỹ:**

Nhiều công ty 100% vốn Trung Cộng hoặc có vốn Trung Cộng đang hoạt động tại Việt Nam đã nhập các linh kiện của nước mình sang Việt Nam để lắp ráp, nhằm gian lận xuất xứ Việt Nam để xuất cảng sang Mỹ. Hành động này của các công ty Trung Cộng là để tránh sự trừng phạt về thuế của chính quyền Mỹ, và hưởng ưu đãi thuế. Ông Nguyễn Tiến Lộc, Trưởng cơ quan Kiểm tra sau thông qua cho biết, qua thu thập và phân tích thông tin, một số công ty đã có kim ngạch xuất cảng sang thị trường Mỹ tăng đột biến. Trong đó có 19 mặt hàng có nguy cơ cao gian lận về xuất xứ như xe đạp, gỗ dán. Ông Lộc thí dụ, công ty trách nhiệm hữu hạn xe đạp Excel ở Bình Dương là công ty có 100% vốn đầu tư của Trung Cộng, được thành lập năm 2018. Công ty này chuyên nhập các linh kiện trong nước để mang sang Việt Nam lắp ráp xe đạp, xe đạp điện để xuất cảng. Dù không trải qua bất kỳ một công đoạn gia công sản xuất nào, ngoài lắp ráp nhưng công ty này vẫn lấy xuất xứ là sản xuất tại Việt Nam để xuất cảng sang Mỹ, nhằm hưởng thuế nhập cảng ưu đãi mà Chính phủ Mỹ dành cho Việt Nam. Theo ông Cường, từ năm 2016, công ty Excel đã xuất cảng một số lô xe đạp sang Mỹ với xuất xứ ghi là Việt Nam. Vì xe đạp Trung Cộng vào Mỹ sẽ chịu mức thuế 75%, nhưng nếu xuất xứ ở Việt Nam chỉ chịu mức thuế từ 5 đến 10%. Tuy nhiên, những hành vi này của công ty Trung Cộng là chưa có tiền lệ ở Việt Nam nên chỉ bị xử phạt hành chính bằng tiền, và thu toàn bộ tang vật. Trước đó, từ năm 2018, giữa Mỹ và Trung Cộng xảy ra cuộc chiến tranh thương mại. Phía Mỹ đã áp thuế cao với nhiều mặt hàng của Trung Cộng. Vì vậy, hai năm nay, nhiều công ty Trung Cộng đã chuyển sang Việt Nam hoạt động với mục đích để tránh né được sự trừng phạt về thuế của Chính phủ Mỹ.

Nguồn: Tuổi Trẻ

*** Thành Hà và Thành Hồ đỏ rực màu ô nhiễm:**

Vào lúc 7 giờ sáng ngày 29/12/2019, cả 2 Thành Hồ (Tp HCM) và Thành Hà (Hà Nội) đều đã gia tăng mức độ ô nhiễm không khí so với ngày hôm trước. Tại Hà Nội, Air Visual cảnh báo

chất lượng không khí ở mức độ xấu, giá trị AQI là 166, mức độ này ảnh hưởng không tốt đến sức khỏe của tất cả mọi người. Và chất lượng không khí ở Hà Nội sáng ngày 29 tệ hơn ở Thành Hồ. Trước đó, vào ngày 13/12/2019, chỉ số đo chất lượng không khí tại thủ đô Hà Nội đã đạt mức kỷ lục là kịch khung với màu nâu trên máy đo chất lượng không khí, đây được xem là mức cực kỳ nguy hiểm cho sức khỏe con người. Với chỉ số 333 ở màu nâu, thì Hà Nội đứng đầu thế giới về ô nhiễm và "bỏ xa" các thành phố khác trên thế giới. Tại Tp HCM, Air Visual cảnh báo chất lượng không khí đang nằm ở ngưỡng màu đỏ, giá trị AQI là 163. Tất cả các điểm quan trắc tại Thành Hồ đều cho kết quả màu đỏ, thậm chí có cả màu tím là mức độ rất xấu, có tác động không tốt ở mức độ nghiêm trọng hơn đối với tất cả mọi người. Với điểm số về ô nhiễm như trên, sáng ngày 29 Thành Hà được xếp thứ 8/93 thành phố có chất lượng không khí kém nhất thế giới, còn Thành Hồ thì xếp thứ 11/93.

Nguồn: Thanh Niên

*** Nguyễn Bắc Sơn thoát án tử hình:**

Can phạm Nguyễn Bắc Sơn trước tòa án

Ngày 28/12/2019, tòa án thành phố Hà Nội đã tuyên án đối với ông Nguyễn Bắc Sơn, và Trương Minh Tuấn, 2 cựu Bộ trưởng Thông tin và Truyền thông csVN. Theo đó, ông Sơn bị tuyên 16 năm tù về tội vi phạm các quy định về cai quản và sử dụng vốn đầu tư công gây hậu quả nghiêm trọng, và mức án tù chung thân về tội nhận hối lộ. Tổng hình phạt chung dành cho ông Sơn là chung thân. Phía Hội đồng xét xử giải thích rằng, do gia đình ông Sơn đã nộp lại 66 tỷ đồng tiền nhận hối lộ nên không cần phải áp dụng hình phạt tử hình. Mức án dành cho ông Tuấn, người kế nhiệm ông Sơn là 6 năm tù về tội vi phạm các quy định về cai quản và sử dụng vốn đầu tư công gây hậu quả nghiêm trọng, 8 năm tù về tội nhận hối lộ. Tổng hình phạt dành cho ông Tuấn là 14 năm tù. Ngoài ra còn có thêm 12 bị cáo khác cũng bị tuyên các mức án

thấp nhất là 2 năm 6 tháng tù, và cao nhất là 24 năm tù. Trong đó có bị cáo Phạm Nhật Vũ, cựu Chủ tịch Hội đồng quản trị công ty cổ phần Nghe nhìn toàn cầu AVG bị tuyên phạt 3 năm tù về tội đưa hối lộ. Vũ là người đã đưa hối lộ cho ông Sơn, ông Tuấn và một số bị cáo khác với số tiền hơn 6 triệu Mỹ kim. Tuy nhiên, phía Hội đồng xét xử cho rằng, Vũ có nhân thân tốt, biết hối cải, là thương gia có nhiều thành tích, gia đình có công với cách mạng nên đây là những căn cứ quan trọng để giảm nhẹ hình phạt dành cho Vũ.

*** Nhiều công ty Trung Cộng mua đất giáp biên giới Tây Nam Việt Nam:**

Tại hội nghị Quân chính Bộ Tư lệnh Quân khu 7 tại Sài Gòn năm 2019, Thiếu tướng Đặng Văn Hùng, Phó tham mưu trưởng Quân khu 7 cho biết, có nhiều công ty Trung cộng đã mua và thuê đất ở những vị trí "nhạy cảm" với diện tích lớn của Cambodia, đây là những khu vực dọc tuyến biên giới Tây Nam giữa Việt Nam và Cambodia. Ngoài ra, phía Trung Cộng cũng đang xây dựng một phi trường quốc tế lớn tại tỉnh Dara Sakor của Cambodia. Trước tình trạng này, phía Quân khu 7 đã xây dựng 63 chốt dân quân, và đồn biên phòng dọc tuyến biên giới. Đồng thời xây dựng 7 điểm dân cư với 35 căn nhà. Từ các điểm dân cư, phía Quân khu 7 đầu tư đường điện, liên kết khu dân cư và chốt dân quân, thu hút dân đến hình thành làng xã với dự trù là 400 gia đình ở một thôn. Và cứ 400 gia đình thì có khoảng 10 người là lực lượng dân quân bảo vệ sản xuất, chiến đấu tại chỗ khi có tình huống bất ngờ xảy ra, cũng như xung đột tranh chấp dân sự. Cũng tại hội nghị này, ông Ngô Minh Châu, Phó chủ tịch UBND tại Tp HCM cho biết, trong thời gian vừa qua, có đến khoảng chục ngàn người Cambodia gốc Việt đã trở về. Vì vậy, ông Châu cảnh báo các quận, huyện của thành phố cần có những tính toán khi những người gốc Việt đi sâu vào đất liền...

*** Bánh & kẹo mút chứa cần sa được bán ở nhiều nơi ở Hà Nội:**

Bộ Công an chính thức xác nhận có tình trạng kẹo mút và bánh chocolate chứa cần sa bán ở Hà Nội, và công an đang điều tra sự việc. Theo Cục trưởng Cục cảnh sát điều tra tội phạm về ma túy thì chất ma túy được phát triển hàng ngày, do vậy, công an cùng Bộ công thương và Bộ y tế phối hợp giám định và có giải pháp xử lý. Gần đây, trên mạng xã hội xuất hiện các quảng cáo bán bánh chocolate, kẹo mút cần sa. Đó là mẫu kẹo que có vỏ màu xanh lá, được quảng cáo là

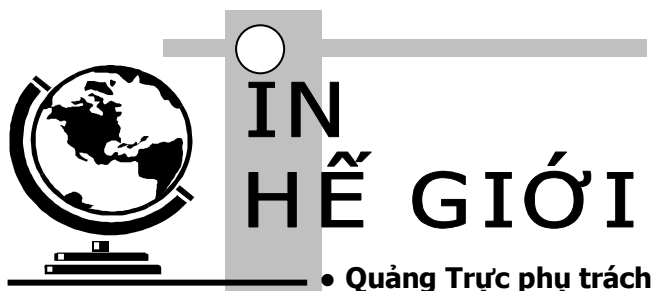
món "đồ ăn lạ" giá chỉ 27.000-35.000 đồng/que, còn bánh chocolate có loại đen và sữa, cũng chứa tinh dầu, hạt cần sa. Người bán sản phẩm này quảng cáo chủ yếu đặt hàng từ châu Âu, mỗi tuần hàng về 2 lần. Viện Nghiên cứu người sử dụng ma túy cho biết trong số các loại bánh chứa cần sa hiện có trên thị trường, có loại tên là "bánh lười." Theo quảng cáo, bánh có nhỏ khô dễ ăn và có tẩm cần sa, có khả năng làm người sử dụng chỉ thích ngủ hoặc nằm một chỗ. Công an cũng đã bắt giữ một nhóm chuyên sản xuất loại bánh này tại Hà Đông, Hà Nội. Bác sĩ Dương Minh Tâm từ Viện Sức khỏe tâm thần khuyến cáo không nên sử dụng cần sa dưới bất kỳ dạng chế biến nào, kể cả tẩm vào bánh, kẹo hay chocolate... vì cần sa là chất gây nghiện.

*** Việt Nam thu giữ 9 tấn thuốc gây nghiện năm 2019, tăng gấp 5 lần so với 2018:**

Theo Bộ công an trong năm 2019, hơn 9 tấn thuốc gây nghiện, bao gồm 1.222 kg heroin, 6.253 kg ma túy tổng hợp, 614 kg thuốc phiện và 768 kg cần sa và hơn 1,05 triệu viên ma túy đá giả bị thu giữ, tăng hơn 5 lần so với năm 2018. Trong cuộc họp tổng kết năm diễn ra ngày 24/12 tại thủ đô Hà Nội, Bộ công an công bố đã báo cáo rằng trong năm qua, lực lượng công an đã triệt phá được nhiều đường dây mua bán, vận chuyển ma túy xuyên quốc gia, cơ sở sản xuất ma túy trong nội địa, thu giữ số lượng ma túy rất lớn, bắt giữ 35.151 đối tượng phạm tội về ma túy trong 22.814 vụ. Trước đó, Cục Cảnh sát điều tra về tội phạm ma túy cho biết nhiều người Đài Loan và Trung Cộng móc nối với các đối tượng trong nước lập nhiều công ty bình phong nhằm ngụy trang cho việc sản xuất, mua bán, vận chuyển ma túy với số lượng rất lớn, như ở cao nguyên Trung Phần, và một số tỉnh như Sài Gòn, Bình Định, Đồng Nai... Việt Nam trở thành trung tâm chuyển ma túy từ Tam Giác Vàng đi Nhật, Úc, Philippines.... Ngày càng có nhiều dân Trung Cộng sang Việt Nam buôn bán, kể cả sản xuất và tiêu thụ ma túy và ma túy tổng hợp, vì thiếu sự quản lý chặt chẽ của nhà nước. Người đến từ Trung Cộng dường như không coi luật pháp Việt Nam ra gì và sẵn sàng vi phạm luật, vì chúng biết sẽ không bị chế độ cộng sản ở Hà Nội truy tố mà chỉ bị trục xuất về nước theo Luật dẫn độ mà Hà Nội đã ký với Bắc Kinh.

● **Quảng Trực**
(Tháng 01.2020)

*** Bà Thái Anh Văn tái đắc cử Tổng thống Đài Loan:**

Bà Thái Anh Văn, người có đường lối cứng rắn với Trung Cộng, đã tái đắc cử Tổng Thống Đài Loan nhiệm kỳ thứ hai. Chiến thắng của bà Thái Anh Văn thuộc đảng Dân Tiến trước các đối thủ khác được nói là một chiến thắng áp đảo với hơn 57% phiếu bầu, tương đương khoảng hơn 8 triệu phiếu. Ứng viên Hàn Quốc Du của Quốc Dân Đảng về thứ hai với hơn 5,5 triệu phiếu; ứng viên James Soong của đảng Thân Dân có hơn 608 ngàn phiếu. Bà Thái Anh Văn đã lên tiếng cảm ơn dân chúng Đài Loan sau chiến thắng vì đã thực hành các giá trị dân chủ. Phát biểu trong cuộc họp báo sau chiến thắng hôm 11/1, bà Thái Anh Văn nói bà sẵn sàng làm việc với Trung Cộng, nhưng Trung Cộng phải tôn trọng những phiếu bầu của cử tri Đài Loan. "Kết quả của cuộc bầu cử này mang thêm ý nghĩa vì nó cho thấy khi nền dân chủ hay chủ quyền của chúng ta bị đe dọa, người dân Đài Loan sẽ cho thấy quyết tâm của họ càng lớn hơn", bà Thái Anh Văn phát biểu tại họp báo. Bà Thái Anh Văn cũng kêu gọi Trung Cộng từ bỏ sử dụng những đe dọa vũ lực với Đài Loan và nói các quốc gia nên xem xét Đài Loan như là một đối tác chứ không phải là một vấn đề. Trung Cộng từ trước đến nay vẫn coi Đài Loan là một phần lãnh thổ không thể tách rời đang chờ thống nhất và không loại bỏ việc sử dụng vũ lực để thống nhất Đài Loan.

*** Nam Dương đề nghị Nhật Bản đầu tư vào quần đảo Natuna để đối phó với Trung Cộng:**

Tổng Thống Joko Widodo của Nam Dương hôm thứ Sáu 10/1 đề nghị Nhật Bản đầu tư vào nghề cá, năng lượng và du lịch ở quần đảo Natuna của Nam Dương. Lời đề nghị này được đưa ra vào khi có những căng thẳng giữa Jakarta và Bắc Kinh sau khi Trung Cộng điều các tàu hải cảnh vào vùng biển quanh Natuna từ hồi tháng 12/2019 đến nay. Trong buổi đàm thoại với Tổng

Thống Joko Widodo, Ngoại trưởng Nhật Toshimitsu Motegi không nhắc tới cụ thể tên Trung Cộng, nhưng nói nước Nhật cảnh giác với tình hình Biển Đông. Năm ngoái Nhật đã đầu tư 7,26 triệu USD để xây một chợ cá ở Natuna được đặt tên là Tsukiji theo tên một chợ nổi tiếng ở Tokyo. Hôm 8/1, Tổng Thống Joko Widodo cũng đã có chuyến thăm đến quần đảo Natuna để khẳng định chủ quyền của Nam Dương ở vùng nước này sau vụ việc một số tàu Hải cảnh và tàu cá của Trung Cộng xuất hiện ở đây nhiều lần từ cuối tháng 12/2019. Trung Cộng không đòi Natuna thuộc về nước này, nhưng nói vùng nước gần Natuna là nơi các ngư dân Trung Cộng vẫn đánh bắt cá. Trung Cộng đòi chủ quyền phần lớn diện tích Biển Đông với đường đứt khúc 9 đoạn tự vẽ ra trên Biển Đông, đi qua vùng nước gần Natuna. Một người phát ngôn của quân đội Nam Dương nói những tàu cá của Trung Cộng đã rời khỏi vùng nước sau chuyến tuần tra của ông Joko Widodo.

*** Mã Lai khẳng định đăng ký vùng thêm lục địa mở rộng ở Biển Đông:**

Bộ trưởng Ngoại giao Mã Lai Saifuddin Abdullah hôm 3/1 nói với báo giới rằng nước này tiếp tục khẳng định lập trường trong việc đăng ký vùng thêm lục địa mở rộng ở khu vực Biển Đông, bất chấp những phản đối của Bắc Kinh. Hôm 12/12/2019, chính phủ Mã Lai đã đệ trình lên Liên Hiệp quốc đăng ký vùng thêm lục địa mở rộng ra ngoài vùng 200 hải lý ở phía bắc Biển Đông. Phái đoàn thường trực của Trung Cộng ở UN sau đó đã gửi thư tới Tổng Thư Ký UN Antonio Guterres, phản đối đăng ký của Mã Lai, cho rằng đăng ký của Mã Lai đã "vi phạm nghiêm trọng chủ quyền và quyền tài phán của Trung Cộng ở Biển Đông". Ông Saifuddin nói với các phóng viên rằng Mã Lai đã biết là Bắc Kinh sẽ phản đối, nhưng mục tiêu của Mã Lai là duy trì đòi hỏi của nước này, "Thứ nhất, sẽ luôn có tranh chấp cũng giống như các vùng khác ở Biển Đông. Thứ hai, cuối cùng, điều hiếm khi xảy ra, là bạn mang ra tòa", ông Saifuddin nói. Hồi năm 2009, Mã Lai và Việt Nam cũng đã cùng đệ đơn lên UN về vùng thêm lục địa ở Biển Đông. Động thái này cũng vấp phải sự phản đối của Trung Cộng.

*** Nam Dương phản đối tuyên bố của Trung Cộng về chủ quyền với vùng nước gần Trường Sa:**

Bộ Ngoại giao Nam Dương hôm 1/1/2020 lên tiếng phản đối tuyên bố mới đây của Bộ Ngoại

Giao Trung Cộng rằng Bắc Kinh có chủ quyền đối với quần đảo Trường Sa và vùng nước quanh đó. Jakarta coi tuyên bố chủ quyền này của Trung Cộng là không có căn cứ pháp lý. Trước đó, vào ngày 30/12/2019, Nam Dương đã lên tiếng phản đối một tàu hải cảnh của Trung Cộng đi vào vùng đặc quyền kinh tế của Nam Dương ở gần đảo Natuna thuộc Nam Dương. Jakarta đã triệu Đại sứ Trung Cộng tại Nam Dương đến để phản đối. Phát biểu tại họp báo ở Bắc Kinh hôm 31/12/2019, phát ngôn viên Bộ Ngoại giao Trung Cộng Cảnh Sảng nói: "Trung Cộng có chủ quyền đối với quần đảo Trường Sa và vùng nước quanh đó". Người phát ngôn Bộ Ngoại giao Trung Cộng cũng nói rằng ngư dân Nam Dương và Trung Cộng vẫn có hoạt động đánh bắt cá bình thường tại vùng nước này. Trong tuyên bố ngày đầu năm mới, Bộ Ngoại giao Nam Dương đề nghị Trung Cộng làm rõ căn cứ pháp lý với đòi hỏi của mình và chỉ ra đường biên giới rõ ràng liên quan đến vùng đặc quyền kinh tế mà Trung Cộng nói đến, căn cứ theo Công ước về Luật biển của Liên Hiệp quốc 1982 (UNCLOS). Bộ Ngoại giao Nam Dương viết rằng đòi hỏi về vùng đặc quyền kinh tế của Trung Cộng và hoạt động của các ngư dân ở đó không có căn cứ pháp lý và chưa bao giờ được công nhận bởi UNCLOS. Nam Dương hiện không có đòi hỏi về chủ quyền đối với khu vực quần đảo Trường Sa ở Biển Đông. Đây là quần đảo có tranh chấp về chủ quyền giữa Trung Cộng và một số nước trong khu vực bao gồm Việt Nam, Phi Luật Tân, Mã Lai, Brunei, và Đài Loan. Quần đảo Natuna của Nam Dương nằm về phía nam quần đảo Trường Sa và không nằm trong đường đứt khúc 9 đoạn mà Trung Cộng tự ý vẽ ra trên Biển Đông, đòi chủ quyền phần lớn diện tích vùng biển này. Trong một phán quyết của Tòa Trọng tài Quốc tế ở The Hague hồi năm 2016, tòa đã bác bỏ tính hợp lệ của đường đứt khúc, đồng thời không công nhận quần đảo Trường Sa có vùng đặc quyền kinh tế. Tuy nhiên Trung Cộng không chấp nhận phán quyết này.

*** Trung Cộng đe dọa trả đũa nếu Đức cấm sử dụng thiết bị 5G của Hoa Vi:**

Đại sứ Trung Cộng tại Đức hôm 14/12 lên tiếng đe dọa Bắc Kinh sẽ có biện pháp trả đũa nếu Đức cấm các thiết bị 5G của công ty Hoa vi. Bloomberg trích lời Đại sứ Trung Cộng Wu Ken tại một sự kiện ở Handelsblatt nói rằng: "Nếu Đức quyết định loại bỏ thiết bị của Hoa Vi khỏi thị trường Đức thì sẽ có những hậu quả... Chính phủ Trung Cộng sẽ không đứng yên mà nhìn". Lời phát biểu của Đại sứ Trung Cộng đưa ra vào

khí đang có những phản đối Hoa Vi gia tăng ngay trong các dân biểu thuộc liên minh cầm quyền của Thủ Tướng Angela Merkel. Những dân biểu Đức đã đưa ra một dự luật nhằm cấm các nhà cung cấp thiết bị 5G không đáng tin cậy. Dự luật không nói trực tiếp tên Hoa Vi nhưng được cho là nhằm vào công ty này. Công ty Hoa Vi trong thời gian qua bị nhiều cáo buộc trên thế giới, đặc biệt là từ phía Mỹ, liên quan đến các hoạt động gián điệp. Hồi đầu năm 2019, Hoa Kỳ đã nêu quan ngại về việc các công ty Trung Cộng được sử dụng như gián điệp cho chính phủ Trung Cộng. Chính phủ Mỹ thậm chí đã tìm cách thuyết phục các đồng minh loại Hoa Vi ra khỏi danh sách cung cấp thiết bị 5G.

*** EU thống nhất chuẩn bị Đạo luật Magnitsky về nhân quyền:**

Liên minh Châu Âu (EU) hôm 9/12 đã tiến gần hơn đến việc thông qua một đạo luật giống Đạo luật Magnitsky của Mỹ, nhằm vào việc trừng phạt những quan chức chính phủ các quốc gia có vi phạm nhân quyền trên khắp thế giới. Đại diện cấp cao của EU về chính sách an ninh và đối ngoại Josep Borrell nói với báo giới ở Brussels hôm 9/12 rằng các nước trong khối đã "đồng ý bắt đầu công việc chuẩn bị cho một cơ chế cấm vận toàn cầu nhằm vào các vi phạm nhân quyền nghiêm trọng, tương tự như Đạo luật Magnitsky của Mỹ. Ông nói thêm "đây là bước đi cụ thể tái khẳng định vai trò toàn cầu của EU trong vấn đề nhân quyền". Wall Street Journal trích lời các nhà ngoại giao Châu Âu cho biết quyết định cuối cùng về đạo luật sẽ được các nước thành viên EU đưa ra sau khi bộ khung đạo luật được hoàn tất, và quá trình này có thể sẽ mất vài tháng vì có một số nước còn lo ngại cho mối quan hệ của họ với các nước như Nga và Trung Cộng. Đạo luật Magnitsky đã được Tổng Thống Mỹ ký thành luật vào năm 2012, với mục đích ban đầu là nhằm vào các quan chức Nga vi phạm nhân quyền. Tên của đạo luật được đặt theo tên luật sư người Nga Sergei Magnitsky, người đã bỏ mạng trong nhà tù ở Moscow. Theo Bộ Tài chính Hoa Kỳ, đã có tổng cộng 170 cá nhân và tổ chức bị Hoa Kỳ đưa vào danh sách đen vì vi phạm đạo luật này. Dù EU chưa đưa ra khoảng thời gian cho việc đệ trình bộ khung đạo luật mới nhưng các nhà ngoại giao EU nói với báo giới rằng có khả năng bộ khung này sẽ được đưa ra để duyệt lần cuối sớm nhất vào năm 2020. Hiện chưa rõ tên Magnitsky có được gắn vào luật của EU hay không.

* Hạ viện Mỹ thông qua dự luật về nhân quyền cho người Uighur, Trung Cộng phản đối:

Trung Cộng hôm 4/12 lên tiếng phản đối việc Hạ viện Mỹ vừa thông qua dự luật Uighur 2019 vào hôm thứ Ba, ngày 3/12, đòi hỏi có những biện pháp mạnh mẽ hơn đối với Bắc Kinh sau những cáo buộc về vi phạm nhân quyền với người Hồi giáo Uighur ở Tân Cương. Người phát ngôn Bộ Ngoại giao Trung Cộng Hoa Xuân Oánh nói dự luật "cố tình nói xấu tình hình nhân quyền ở Tân Cương và gây mất uy tín cho những nỗ lực của Bắc Kinh trong việc chống lại chủ nghĩa cực đoan và khủng bố ở khu vực". *"Vấn đề cốt lõi của Tân Cương (thuộc Trung Cộng) không phải là nhân quyền, người thiểu số hay tôn giáo; thay vào đó, vấn đề cốt lõi là chống chủ nghĩa khủng bố và chống chủ nghĩa ly khai... Chúng tôi cảnh báo Hoa Kỳ rằng Tân Cương là chuyện nội bộ của Trung Cộng và không có chỗ cho lực lượng nước ngoài"*, tuyên bố có đoạn viết. Tuyên bố cũng đồng thời cho biết Bắc Kinh sẽ có thêm những phản ứng khi tình hình có những thay đổi nhưng không nói rõ là phản ứng cụ thể gì. Theo dự luật mới, chính quyền Mỹ có nhiệm vụ xác định và áp dụng cấm vận đối với các quan chức được cho là có trách nhiệm liên quan đến những trại tập trung giam giữ những nhóm người thiểu số ở khu tự trị Tân Cương. Dự luật cũng thắt chặt việc kiểm soát xuất khẩu sang Trung Cộng những công nghệ của Mỹ có thể được dùng để hạn chế quyền riêng tư, tự do đi lại và các quyền con người cơ bản khác. Từ đầu năm 2017, chính phủ Trung Cộng được cho là đã tiến hành giam giữ khoảng 1 triệu người Hồi giáo Uighur và những người thuộc các nhóm Hồi giáo thiểu số khác vào các trại tập trung. Họ bị bắt phải học các bài tuyên truyền về chính trị. Bắc Kinh nói rằng những cơ sở này là các trung tâm đào tạo nghề và là sự đáp ứng đúng cho mỗi đe dọa của chủ nghĩa cực đoan tôn giáo.

* TT Trump ký luật nhân quyền cho Hong Kong:

Tổng Thống Hoa Kỳ Donald Trump hôm thứ Tư, ngày 27/11 đã chính thức ký Luật Dân Chủ và Nhân Quyền cho Hong Kong, khiến Trung Cộng tức giận. Theo luật này, Hoa Kỳ có thể áp dụng cấm vận đối với các quan chức Trung Cộng và Hong Kong bị xác định vi phạm nhân quyền. Luật cũng yêu cầu Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ hàng năm phải xem xét tình hình Hong Kong, đảm bảo khu vực này có được các tự do đặc biệt, nếu không Washington sẽ rút lại quy chế đặc biệt

dành cho Hong Kong. Trong tuyên bố đưa ra khi ký ban hành luật, Tổng Thống Trump phát biểu: "Tôi ký luật này là vì sự tôn trọng đối với Chủ tịch Tập Cận Bình, Trung Cộng và Hong Kong. Luật được đi vào hiệu lực với hy vọng là các lãnh đạo và các đại diện của Trung Cộng và Hong Kong có thể giải quyết được những khác biệt của họ một cách hòa bình dẫn đến hòa bình và thịnh vượng lâu dài cho tất cả". Việc Tổng Thống Mỹ ký luật nhân quyền cho Hong Kong diễn ra vào giữa lúc Bắc Kinh và Washington vẫn chưa đạt được thống nhất trong các đàm phán về thương mại. Cho đến cuối tuần trước, Tổng Thống Trump vẫn còn nói ông có thể sẽ không ký luật vì ông coi Chủ tịch Tập Cận Bình là bạn và ông phải cân bằng các lợi ích cạnh tranh trong quan hệ giữa hai nước. Tuy nhiên, hai dự luật về Hong Kong được Quốc hội Mỹ thông qua đã nhận được nhiều sự ủng hộ của các Dân biểu và Thượng nghị sĩ thuộc cả hai đảng. Vì vậy có những nhận định cho rằng Tổng Thống Trump có rất ít lựa chọn. Ngay kể cả nếu Tổng Thống Trump dùng quyền phủ quyết thì có nhiều khả năng luật cũng sẽ đi vào hiệu lực nếu Quốc hội biểu quyết với 2/3 số phiếu, vô hiệu hóa sự phủ quyết của Tổng Thống. Bộ Ngoại giao Trung Cộng đã ngay lập tức có phản ứng, chỉ trích việc Tổng Thống Trump ký thành luật là "can thiệp nghiêm trọng vào chuyện của Hong Kong, chuyện nội bộ của Trung Cộng, và vi phạm nghiêm trọng luật quốc tế và các tiêu chuẩn cơ bản trong quan hệ quốc tế". Bộ Ngoại giao Trung Cộng gọi đây là hành động bá quyền và chính phủ Trung Cộng cũng như người dân Trung Cộng phản đối mạnh mẽ việc này. Bắc Kinh tránh không nói gì đến các đàm phán về thương mại giữa hai nước khi lên án Hoa Kỳ dù trước đó đã rất mạnh mẽ đe dọa sẽ có các hành động đáp trả.

* Giới trẻ Campuchia xăm hình bản đồ vì lo sợ nhượng đất cho Việt Nam:

Ngày càng có nhiều giới trẻ Campuchia xăm hình bản đồ nước này lên thân thể để phản đối một luật mới được Thượng viện Campuchia thông qua vì lo sợ chính phủ sẽ nhượng đất cho Việt Nam. Hồi đầu tháng này, Thượng viện Campuchia thông qua một luật trong hiệp ước bổ sung công nhận 84% việc cắm mốc ranh giới dọc biên giới giữa Việt Nam và Campuchia. Những nhà hoạt động bảo vệ đường biên giới và thành viên của Đảng Cứu quốc Campuchia (CNRP) đối lập nói hiệp ước trên sẽ nhượng đất cho Việt Nam theo hiệp ước năm 1985. Họ cho rằng đây là hiệp ước được ban hành sau khi Việt Nam

'xâm chiếm' Campuchia vào năm 1979 để lật đổ chế độ Khmer Đỏ và lập chính phủ 'bù nhìn' nhằm cai trị đất nước. Một bạn trẻ ở tỉnh Siem Reap nói với Ban Khmer của Đài Á Châu Tự Do rằng anh và những người khác xăm hình bản đồ vì muốn đảm bảo rằng chính phủ Campuchia giữ nguyên hơn 181.000 km² lãnh thổ Campuchia khi họ thực hiện việc phân chia ranh giới. Người Campuchia này cũng cho biết việc xăm bản đồ Campuchia lên thân thể đã trở thành một phong trào phổ biến trong giới trẻ nước này. Trong khi đó, Chủ tịch ủy ban biên giới Campuchia Var Kimhong từ chối bình luận về hình xăm bản đồ và cho rằng đây chỉ là quyết định cá nhân. Ông Var Kimhong cũng khẳng định chính phủ Campuchia chịu trách nhiệm về vấn đề biên giới. Thù oán giữa Việt Nam và Campuchia đã có từ nhiều thế kỷ trước, nhưng được khơi gợi khi chế độ Khmer Đỏ do Pol Pot nắm chính quyền. Những cáo buộc xung quanh việc phân chia lãnh thổ giữa Việt Nam và Campuchia trở thành một trong những điểm chính trong vấn đề chính trị ở Campuchia hiện nay, đặc biệt khi phe đối lập cho rằng Thủ Tướng Hun Sen chỉ là một công cụ của người Việt Nam.

* Mất thăng bằng về giới tính, 24 triệu người Hoa Lục tìm vợ ngoại quốc chủ yếu là Việt Nam:

Ở các vùng nông thôn của Trung Cộng, chính sách một con kéo dài ba thập kỷ gây ra nạn phá thai vì giới tính của thai nhi. Tuy chính sách này bị bãi bỏ vào năm 2015, nhưng theo tờ The Conversation đưa tin, hệ lụy của chính sách này là tạo ra sự thiếu hụt trầm trọng nữ giới. Thêm vào đó, sự phát triển kinh tế nhanh chóng chủ yếu diễn ra ở các đô thị khiến cho ngày càng nhiều phụ nữ trẻ rời khỏi vùng nông thôn nghèo khó đến các khu vực thành thị để tìm kiếm việc làm và một cuộc sống tốt hơn. Không chỉ nam giới ở nông thôn khó khăn trong việc tìm kiếm bạn đời mà đàn ông ly hôn cũng phải chịu cảnh độc thân vì không có tiền chi trả cho một đám cưới khác. Tại Trung Cộng, gia đình chú rể phải có nhà riêng và có của hồi môn cho gia đình cô dâu, trung bình khoảng 20.000 Mỹ Kim. Giống như phụ nữ trên toàn thế giới, phụ nữ Trung Cộng cũng có xu hướng kết hôn trễ. Kết quả là ngày càng có nhiều đàn ông Trung Cộng phải tìm vợ ngoại quốc, chủ yếu là ở Việt Nam. Số lượng các cuộc hôn nhân quốc tế ở Trung Cộng rất khó xác định vì một số cô dâu ngoại quốc được nhập lậu vào nước này, không ghi danh với chính quyền. Tân Hoa Xã ước tính lượng cô dâu

đến từ Việt Nam chiếm cao nhất với hơn 100.000 người, và có 7.000 cô dâu đến từ Cambodia. Sự tương đồng về văn hóa giữa Việt Nam và Trung Cộng tạo điều kiện thuận lợi cho các mối quan hệ quốc tế này. Hơn nữa, hai quốc gia còn có chung đường biên giới khiến cho các cặp dễ gặp gỡ và quen biết.

* Iran nói sẽ báo thù cho tướng Soleimani bị Mỹ giết ở Iraq:

Tổng Thống Donald Trump viết trên Twitter rằng tướng Iran Qasem Soleimani "đáng ra phải bị giết từ lâu rồi... Tướng Soleimani chịu trách nhiệm trong các vụ giết và làm bị thương hàng nghìn người Mỹ". Đây là lời giải thích trực tiếp nhất từ nhà lãnh đạo Hoa Kỳ vì sao ông ra lệnh giết Tư lệnh Lực lượng đặc nhiệm Quds của Vệ binh Cách mạng Iran. Ông Soleimani đã bị quân đội Mỹ giết chết ở Iraq trong một cuộc không kích. Lãnh đạo Iran đã ngay lập tức lên án hành động của Hoa Kỳ và nói sẽ báo thù cho ông Soleimani. Tin về vụ oanh kích của Hoa Kỳ gây xôn xao dư luận quốc tế ngày 03/01/2020, với một số tờ báo tiếng Anh chạy tựa nói về "hoàng loạn Thế chiến thứ III". Vệ binh Cách mạng Iran xác nhận Tướng Soleimani đã thiệt mạng, đồng thời cho biết thủ lĩnh dân quân Iraq Abu Mahdi al-Muhandis cũng bị sát hại trong đợt không kích này. Ngũ Giác Đài xác nhận Soleimani "bị giết theo chỉ đạo trực tiếp của Tổng Thống... Cuộc không kích này nhằm ngăn chặn các kế hoạch tấn công tiếp theo của Iran. Mỹ sẽ tiếp tục có các hành động cần thiết để bảo vệ công dân và quyền lợi của người Mỹ dù họ ở bất cứ đâu trên thế giới". Vụ không kích xảy ra vài ngày sau khi người biểu tình bao vây Đại sứ quán Mỹ ở Iraq, đụng độ với quân đội Mỹ tại đây. Bộ trưởng Quốc phòng Hoa Kỳ Mark Esper phát biểu chiều thứ Năm rằng, Mỹ không chấp nhận bất cứ cuộc tấn công nào vào lực lượng của Mỹ trong khu vực, và cáo buộc Iran về hành động bạo lực ở Đại sứ quán Mỹ tại Baghdad. "Các cuộc tấn công vào người Mỹ sẽ bị đáp trả theo cách thức, thời điểm, và địa điểm mà chúng tôi lựa chọn", một tuyên bố cho hay. "Chúng tôi kêu gọi chế độ Iran chấm dứt các hành động tàn ác của mình". Trong khi đó, người phát ngôn quân đội Iran nói rằng "kẻ thù Mỹ và Israel phải chịu trách nhiệm với cái chết của Thiếu Tướng Qasem Soleimani của Iran và chỉ huy dân quân Abu Mahdi al-Muhandis của Iraq".

● Quảng Trực
Tháng 01.2020

GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM THỐNG NHẤT ÂU CHÂU
CONGRÉGATION BOUDDHIQUE VIETNAMIENNE UNIFIÉE EN EUROPE
THE UNIFIED VIETNAMESE BUDDHIST CONGREGATION IN EUROPE

Chùa Association Bouddhique

Khánh Anh

Âu Châu ngày 22.12.2019

ĐIỆN THƯ PHÂN ƯU

NAM MÔ TIẾP DẪN ĐẠO SƯ A DI ĐÀ PHẬT

Kính gửi Hoà Thượng Trụ Trì chùa Vĩnh Lộc, xã Bình Hòa, huyện Tây Sơn, tỉnh Bình Định, Việt Nam.

Kính gửi chư Tôn Hòa Thượng, Thượng Tọa, Đại Đức Tăng cùng Môn Đồ Pháp Quyển chùa Vĩnh Lộc.

Kính thưa quý vị,

Hội Đồng Điều Hành GHPGVNTN Âu Châu, thay mặt chư tôn Đức Tăng Ni Phật Tử GHPGVNTN Âu Châu thành kính phân ưu cùng Môn Đồ Pháp Quyển chùa Vĩnh Lộc vừa mất đi một Môn Đồ là Hòa Thượng Thích Quảng Bình.

Hội Đồng Điều Hành và toàn thể Tăng Ni Phật Tử trực thuộc GHPGVNTN Âu Châu, thành tâm tri ân cảm niệm công đức Hòa Thượng Trụ Trì và Tăng chúng chùa Vĩnh Lộc, thời gian qua đã săn sóc bệnh tình và bây giờ còn lo Tang Lễ cho Hòa Thượng Thích Quảng Bình.

Nửa cuộc đời và sự nghiệp Sư Già Như Lai của Hòa Thượng Thích Quảng Bình là Thành Viên của GHPGVNTN Âu Châu cũng như trong thập niên 90 đã đảm nhận vai trò Tổng Vụ Trưởng Tổng Vụ Cư Sĩ của GHPGVNTN Âu Châu và lãnh đạo trực tiếp Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất tại Vương Quốc Đan Mạch. Trụ Trì hai Chùa Quảng Hương tại thành phố Aarhus và Chùa Liễu Quán tại thủ đô Copenhagen nước Đan Mạch.

Nhưng những năm cuối đời của Hòa Thượng thường về Quê Hương Việt Nam và không ngờ rằng nhân duyên của Hòa Thượng đã Thị Tịch trên mảnh đất quê hương của Ngài.

Vì khoảng cách của không gian cũng như bao nhiêu phật sự cũng vẫn còn đa đoan, nên chúng tôi không thể về Việt Nam để cùng Môn Đồ Pháp Quyển chung lo Tang Sự cho Hòa Thượng Giác Linh Tân Tịch.

Kính mong Hòa Thượng Trụ Trì và chư Tăng chùa Vĩnh Lộc giai đại hoan hỷ.

Tại Âu Châu, Giáo Hội chúng tôi sẽ cử hành lễ Truy Niệm Công Đức của Hòa Thượng Thích Quảng Bình tại chùa Khánh Anh thủ đô Paris, nước Pháp vào dịp Kiết Đông của Tăng Đoàn Âu Châu.

Nhất tâm cầu nguyện Giác Linh Hòa Thượng Táo Đắc Vô Sanh, Bất Vong Đại Nguyện, Hoàn Nhập Ta Bà, Tiếp Dẫn Hậu Lai, Báo Phật Ân Đức.

Nam Mô Từ Lâm Tế Chánh Tông Tứ Thập Ngũ Thế, Vĩnh Lộc Tự Đường Thượng, Liễu Quán Tự (Đan Mạch Vương Quốc) Khai Sơn, Huý thượng Quảng hạ Bình Hòa Thượng Giác Linh Tân Tịch.

Kính chúc Hòa Thượng Trụ trì và chư Tôn Đức Tăng Ni Phật tử Môn Đồ Pháp Quyển chùa Vĩnh Lộc thường an lành, phật sự chu viên và tang sự viên mãn.

Thành Kính Phân Ưu.

Hội Đồng Điều Hành
GHPGVNTN Âu Châu
Đệ Nhất Chủ Tịch

Hòa Thượng Thích Tánh Thiệt

CẢM TẠ & TRI ÂN

Toàn thể tang quyến chúng con/chúng tôi thành tâm cảm tạ và tri ân:

- Hòa Thượng Phương Trượng Chùa Viên Giác, Hannover, Đức Quốc.
- Đại Đức Thích Giác Bảo.
- Sư Cô Thích Nữ Hạnh Trang, Chùa Viên Quang, Reutlingen/Tübingen.
- Đại diện Ban Biên Tập và Kỹ Thuật Báo Viên Giác Hannover.
- Đại diện Cộng đồng Người Việt Stuttgart và Diễn Đàn Forum 21.
- Đại diện Cộng đồng Người Việt Reutlingen.
- Đại diện Cộng đoàn Công giáo Reutlingen.
- Đại diện Phật tử tại Reutlingen.
- Cùng toàn thể quý thân bằng quyến thuộc và bạn hữu xa gần đã thăm viếng, điện thoại, gửi thư chia buồn cũng như tưng kính hộ niệm hồi hướng, cùng đến tham dự tang lễ và tiễn đưa Hương linh của Chồng, Cha, Ông chúng con / chúng tôi là:

Hương Linh **LÝ VĂN VĂN** Pháp danh **Thiện Thanh**

Sanh ngày 28.04.1954 - Mất ngày 18. 11. 2019 năm Kỷ Hợi tại Gomaringen – Germany.
Hưởng thọ 65 tuổi.

Trong lúc tang gia bối rối không tránh khỏi sai sót, ngưỡng mong Chư Tôn Đức và Quý vị niệm tình hỷ xả cho.

Tang gia thành kính tri ân và kính lễ

- Vợ: Phan Thị Cầm, Pháp danh Thiện Hạc.
- Trưởng Nam Lý Trường An, Vợ Jullia, Cháu nội: Maddox Lý và Maila Lý.
- Thứ Nam Lý Trường Khang, Vợ Mã Chiêu Mỹ Ngân, Cháu nội Jan Lý và Jana Lý.
- Thứ Nữ: Lý Quỳnh Như, Chồng: Gino, Cháu ngoại: Mila.
- Thứ Nam: Lý Trường Khanh.
- Dưỡng Nữ: Lý Tố Uyên.

Nam Mô Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật.

Được tin

Anh Sui, cha chồng của Ngô Ngọc Yến con gái của chúng tôi, ông nội của hai cháu Mi-Lân & Tô-Phương Anh, ông cố nội của hai chắt Andy & Mina là

Cụ Ông **PHÙNG VĂN TÂM** cựu Thiếu Tá Pháo Binh QLVNCH Sanh ngày 21.02.1931

**nhằm ngày mùng 05 tháng 01 Tân Mùi
Đã thuận thể vô thường trả thân tứ đại
cho trần thế ngày 14.12.2019 lúc 18g10
nhằm ngày 19 tháng 11 năm Kỷ Hợi tại
Ogden UTAH, U.S.A
Thượng thọ 89 tuổi**

Chúng tôi thành kính chia buồn cùng với chị Sui và đại gia đình tang quyến, đồng thời kính nguyện cầu Hương linh anh Sui Phùng Văn Tâm sớm vắng sanh về cõi Phật A Di Đà.

- Sui gia: Gđ. Ngô Văn Phát, Đức Quốc – Úc.
- Con dâu Ngô Ngọc Yến, Việt Nam.
- Cháu nội gái Phùng Đình Ngọc Thảo (Mi) và chồng Đường Kiểm Lân & con trai Đường Andy Trí An, Đức Quốc.
- Cháu nội trai Phùng Đình Ngọc Tâm (Tô) và vợ Lê Thị Phương Anh & con gái Phùng Mina Ngọc Hân, Việt Nam.

HỘP THƯ VIÊN GIÁC

Trong thời gian qua VIÊN GIÁC đã nhận được những thư từ, tin tức, tài liệu, bài vở, kinh sách, báo chí của các Tổ Chức, Hội Đoàn, Tôn Giáo và các Văn Thi Hữu khắp các nơi gửi đến.

• THƯ TÍN

- **Canada:** Gs. Thái Công Tụng, Gs. Trần Gia Phụng.

- **Đức:** Hòa Thượng Thích Như Điển, Phù Vân, Lê Ngọc Châu, Hoa Lan, Trần Thế Thi, Lương Nguyên Hiền, Trần Đan Hà, Hoàng Quân, Đỗ Trường, Tùy Anh, Phương Quỳnh.

- **Hoa Kỳ:** Tuệ Nga Diệu Minh, Trần Trọng Khoái & Trần Kim Quế, Huyền Lam, Lâm Minh Anh, Diễm Châu (Cát Đơn Sa).

- **Pháp:** Chúc Liên.

- **Thụy Sĩ:** ĐĐ. Thích Như Tú.

- **Úc Đại Lợi:** Nguyệt Quỳnh, Nguyễn Quang Duy.

- **Ý Đại Lợi:** Huỳnh Ngọc Nga.

- **Việt Nam:** Đỗ Duy Ngọc, Châu Yến Loan, Trương Văn Dân & Elena Pucillo.

• THƯ & SÁCH BÁO

- **Đức:** Development and Cooperation Nr.1/2020. Entwicklung und Zusammenarbeit Nr.1/2020. Buddhismus Aktuell 1/2020. Buddhistische Monatsblätter Nr.1/2020. Sách „40 năm bước chân chưa mỏi của Hòa Thượng Olande Ananda do Thiện Trí Đào Hiếu Đế dịch.

- **Pháp:** Bản Tin Khánh Anh số 122.

- **Thụy Sĩ:** Mục Vụ số 381.

- **Việt Nam:** Nguyễn Vũ Tuấn Anh tác giả sách Minh Triết Việt trong văn minh Đông Phương Việt Nam.

PHƯƠNG DANH CÚNG DƯỜNG (Tính đến ngày 31.12.2019)

Trong thời gian gần đây, Chùa Viên Giác có nhận được tiền của quý Đạo Hữu gửi bằng cách chuyển qua Ngân Hàng hay bằng Bưu Phiếu, nhưng không ghi rõ mục đích. Thí dụ như Cúng Dường, Tu Bồ Chùa, Ấn Tống Kinh, Pháp Bảo hoặc trả tiền bánh trái v.v...

Ngoài ra có Đạo Hữu nhờ người khác đứng tên chuyển tiền nhưng không rõ chuyển tiền giùm cho ai để Cúng Dường hoặc thanh toán vấn đề gì. Do đó khi nhận được tiền, Chùa không thể nào ghi vào sổ sách được.

Để tránh những trở ngại nêu trên, kính xin quý Đạo Hữu khi chuyển tiền hoặc gửi tiền về Chùa nhớ ghi rõ Họ & Tên, địa chỉ đầy đủ và mục đích để Chùa tiện ghi vào sổ sách.

Ngoài ra khi quý vị xem Phương Danh Cúng Dường xin đọc phần trên cùng là tính đến ngày?... tháng?... để biết rằng tiền đã chuyển đi ngày nào và tại sao chưa có tên trong danh sách.

Chùa có sổ Konto mới và Tu Viện Viên Đức cũng đã có sổ Konto (xin xem phía sau). Kính xin quý vị thông cảm cho.

Thành thật cảm ơn quý Đạo Hữu.

* TAM BẢO:

Ấn danh 500€. Assmann 20€. Bác Mạnh 100€ HHCD cho đa sanh phụ mẫu, cứu huyền thất tổ. Bành Tâm Sơn (Wiesbaden) 10€. Chi Hội Phật Tử Hannover 471,40€. Chi Hội Phật Tử Münster 400€. Đặng Thị Thu Vân 10€. Đh. Tuyết Lan 100€. Diệp & Huỳnh 100€. Diệu Phương 50€. Diệu Thanh (Hồng), Diệu Thu (Xuân), Diệu Xuân (Mai), Hòa Tịnh Nguyệt & Đồng Thuận 250€. Diệu Trí Huỳnh Thị Ngọc Hà 20€. Diệu Tuyên Trần Bích Thuận 50€. Đỗ Bá Sự & Nguyễn Thị Kim Thanh 20€. Đỗ Hùng 100€. Đoàn & Mạnh 20€. Đồng Lạc Nguyễn Hùng Anh 50€. Đồng Nghĩa Nguyễn Tiến Trọng 100€. Đồng Tâm Nguyễn Hồng Thu Kaiser 65€. Đồng Tùng, Diệu Tiết & Diệu Dược 20€. Dr. Dương Hồng Ân 150€. Đức Xuân Nguyễn Thị Lướt 50€. Eddie Lương 100€. Fam. Dương, Minh Tâm, Hằng Nadine & Bao Trần Michelle 50€. Francisco-Gotama Struzynski 50€. Gđ. Đào Ngọc Tĩnh 10€. Gđ. Diệu Hòa Trần Thị Hiền, Diệu Nghiêm Trần Thị Thúy Hạnh, Thiện Đức Trần Thị Kim Phúc 90€ HHHL ông bà nội ngoại... Gđ. Diệu Tâm Loan 200€. Gđ. Đồng Châu Nguyễn Ngọc Linh và con Lý Nguyên Khải Pd Đồng Trí 300€. Gđ. Hoàng Thị Kim Liên 20€. Gđ. Lê Châu Anh & Vũ Thị Thu Hiền và Lê Tyson Gia-Minh & Lê Amber Gia-Anh 100€. Gđ. Minh Phát Lý Tấn Vạng & Diệu Phúc Lý Hồng Diễm (Krefeld) 100€. Gđ. Nguyễn Thanh Sơn, Hoàng Thị Kim Liên 20€. Gđ. Nguyễn Thanh Sơn, Hoàng Thị Kim Liên, Hoàng Hải & Hoàng Nguyễn Minh 10€. Gđ. Trịnh Minh Tân 20€ HHHL Trịnh Hoàng Thúy Phượng Pd Đồng Liên. Gđ. Viên Hồng & Tâm Mỹ 50€. Gđ. Vũ Khắc Toàn & Vũ Hương Ly và các con 20€. Guan Mạnh 10€. Hauke Johan Rath 100€. HHHL Lý Khánh Ngọc Pd Đồng Ngọc 200€. HHHL Nguyễn Ngọc Diệp 20€. HL. Lê Thị Lan Châu 80€. Hoàng Thị Phúc 10€. Huỳnh Chung Hiệp 50€. Johannes Dombrowski Heilyoga Gruppe 100€. Jenny Vũ 30€. Kim Blumenthal 30€. Lê Thị Ngọc 10€. Lisa Nguyen 50€. Loan Giao (Từ Hạnh Liên) 10€. Mai Diệu Hồng 20€. Mai Đình Đông 10€. Marhed & Sap Kuhnt 10€. Minh Đức Huỳnh Văn Thương 30€. Minh Hoàng Lý Hồng Chương 120€. Minh Trụ Liên Tú Liên 100€. Ngô Cindy 3,20€. Ngô Lan Hương 10€. Ngô-Trần Thị Bích Thủy 50€ HHHL Ngô Thị Liêng. Nguyễn Công Minh 100€ HHHL Trịnh Thị Thu Hằng Pd Đồng Hằng.

Nguyễn Hồng Quang 10€. Nguyễn Quốc Ninh 20€. Nguyễn Thảo My 10€. Nguyễn Thị Mến 20€. Nguyễn Thị Minh Hạnh 20€. Nguyễn Thị Ngọc Huyền 20€. Nguyễn Thị Thanh 50€. Nguyễn Thị Thủy 50€. Nguyễn Thị Tuyết Mai 5€. Nguyễn Toàn Thắng, Lại Thị Lê, Nguyễn Hải Đăng & Lại Thành Chung 10€. Nguyễn Trung Giang 50€. Nguyễn Văn An 100€. Nguyễn Văn Sự 20€. Nguyễn Văn Thuận 23€. Nguyễn Văn Trăn 20€. Nhóm Phật Tử Pforzheim 100€ HHL ĐH Trần Thương Nga. Phạm Thị Nhân 10€. Phạm Thị Thu 20€. Phạm Thị Yến, Phạm Hoài Đức & Phạm Thúy Quỳnh 50€. Phan Lê Chí 20€. Phúc & Hà 10€. Piotr. Muravski 30€. Phật Tử chùa Viên Âm 120€. Pt. Đồng Hà 20€. Pt. Đồng Xuân 40€. Quý Phật Tử NPĐ An Lạc 536€. Tạ Thị Ngọc Dung 30€. Thiện Bảo & Thiện Đông 20€. Thủy Trần 50€. Trần Đức Nghĩa 70€. Trần Kim Ngà 10€. Trần Nguyễn 5€. Trung Hưng Ngô 31€. Văn Quang Viên 50€. Võ Victoria (Thông Chân) 150€. Vũ Quốc Trung 50€. Vũ Thị My 80€. Xie Guang Sheng 20€. Đỗ Đức Quý (Bonn) 50€. Diệu An Đỗ Thị Thanh Tâm (Arnhem/Holland) 50€. Gđ. Nguyễn Đức Hiệp, Phạm Thị Vân (Aschersleben) 50€. Đạo Trừng Liên Hoa (Aurich) 200€. Diệu Thiện Lý Hương (Bad Iburg) 300€. Lisa, Lena, Rüdiger & Thị Trang Kleinsorge (Bad Pyrmont) 50€. Diệu Đức Lê Thị Hồng (Bad Urach) 200€. Bùi Thị Thanh Thảo (Badlip Springe) 20€. Trần Huy Lam (Beckingen) 30€. Tâm Huệ Nguyễn Thị Duyên (Belgique) 120€. Seufert Kim Thu (Berlin) 20€. Tâm Tịnh & Đông Châu 100€. Lê Hưng (Bernburg) 50€. Gđ. ĐH Đồng Phước (Bielefeld) 100€. Phạm Thị Ngừng (Bitburg) 100€. Hoàng Thị Kim Dung (Bous) 50€. Huỳnh Thị Chan (Braunschweig) 10€. Nguyễn Thị Hương 10€. Nguyễn Văn Hùng 20€. Nguyễn Thị Hồng Nhung (Bremerhaven) 20€. Huỳnh Thị Tú (Celle) 10€. Nguyễn Thị Hồng Diệp 10€. Diệu Như Phan Thị Lý (Chemnitz) 700€. Gđ. Đoàn Khánh Toàn & Trần Thúy Hương (Cloppenburg) 20€. Mai Văn Mạnh 50€. Bùi Mạnh Hùng (Dorsten) 40€ HHL Đỗ Kim Tương. Gđ. Lê Hồng Cường & Mạnh Thị Nga và các con (Dresden) 30€. Gđ. Nguyễn Đình Hạnh & Nguyễn Thị Quý và các con 30€. Nguyễn Thị Kim Thanh 10€. Lương Thị Khuỳnh (Duisburg) 100€. Hứa Mỹ Hiền (Düsseldorf) 30€. Trần Võ Tuấn & Ngô Thị Hải (Emden) 100€. Trần Anh Tuấn (Erberdingen/Hochdorf) 50€. Huyền & Minh (Mekong) (Erlangen) 200€. Trần Thị Thoan (Flensburg) 117€. Chùa Vạn Hạnh (France) 800€. Nhuận Phúc, Đồng Hy & Nhuận Đạt 250€. Phái Đoàn Chùa Tịnh Độ 300€. Thái Thu Nguyệt 50€. Tổ đình Khánh Anh 800€. Trần Tử Kinh & Trương Thị Hạnh (Freiburg) 40€. Minh Phát & Diệu Phú (Friedrichshafen) 40€. Lê Ngọc Chuyên (Ganderkesee) 20€. Trần Bá Kiệt (Geretsried) 13€. Hoàng Thị Ngọc Lê (Gießen) 50€. Gđ. Lý Văn Văn (Gomaringen) 400€ HHL Lý Văn Văn Pd Thiện Thanh. Bùi Quốc Việt & Đỗ Thị Nghĩa (Halle) 50€. Lô (Hamburg) 20€. Chân Thị Cúc (Hannover) 20€. Chị Thiện Hạnh 300€. Đồng Hạnh Bùi Thị Thu Dung 100€. Gđ. Pt Thiện Dũng 200€. Gđ. Trần Hoàng Việt 20€. Hồ Thị Hải 50€. Phạm Thị Thu 10€. Thím Dinh 100€. Gđ. Anh Tây & Chị Nga (Heilbronn) 500€ HHL ĐH Diệu Tuyết Tạ Nguyệt Trinh. Nguyễn-Trần Thị Thu Nga 300€ HHL Đh Diệu Tuyết Tạ Nguyệt Trinh. Ngô Thị Ngọc Oanh (Hildesheim) 10€. Nguyễn Thị Kim Nhung 10€. Phạm Thị Vân Anh (Ingolstadt) 10€. Phạm Thu Hương 10€. Bùi Thị Thiệt (Jadenberg) 20€. Nguyễn Drebellow Thị Bình (Jesteburg) 20€. Nguyễn Thị Hiệp (Kamplinfort) 100€. Phi Quang (Karlsruhe) 20€. Lê Hoàng Đế (Katharinnen) 70€. Lý Phách Mai (Kempten) 25€. Mai Lan Dung (Köln) 10€. Nguyễn Tứ Hùng 33€. Bác Viên Tuyết (Laatzen) 50€. Gđ. Phạm Văn Sơn tức Hải (Lehrte) 20€. Phạm Văn Sơn 20€. Hà Thị Bình An & Karthic Kukathasan (London/England) 20€. Sư Vinh & Thanh Vân (Ludwigshafen) 20€. Vũ Thị Thanh Hương (Magdeburg) 20€. Cao Thị Kim Mai (Mönchengladbach) 10€. Đàm Quang Ánh (Mosbach) 50€. Mã Thị Kim Hồng (Nettetal/Breyell) 140€. Quý Phật Tử chùa Thảo Đường (Nga) 1.072€. Thiện Niệm 179€. Trần Tuyết Loan (Niederahr) 30€. Diệu Hải Lê Thị Hoa (Nürnberg) 50€. Huệ Tịnh 100€. Thiện Lạc & Thiện Hiếu 50€. Trần Thị Phúc 30€. Trần Thị Hà (Oberhausen) 100€. Dương Vực (Oldenburg) 50€. Lâm Chấn Huy (Osnabrück) 20€. Nguyễn Thị Thu Trang 20€. Trịnh Hương Lan (Osterode) 10€. Nguyễn Thị Chuốt (Österreich) 500€. Phạm Bảo Nhi 100€. Ngô Quốc Trường (Paderborn) 20€. Li, Trần Thúy Phượng (Pforzheim) 100€. Thiện Mỹ & Diệu Vân 50€. Herrn Piotr (Polen) 50€. Phạm Thị Nhung (Quellinburg) 50€. Bạch Hồng Dinter Pd Viên Hồng (Recker) 50€. Gđ. Hà Ngọc Thịnh & Diệu Hào Tạ Thị Thanh Huyền (Sande) 50€ HHL Hà Chính Bình. Lê Trường Sinh (Schwäbisch-Hall) 120€. Huệ Minh & Diệu Phước (Schweiz) 100€. Gđ. Vương Văn Thảo & Đỗ Thị Phượng Lý cùng các con Vương Đỗ Anh Minh & Vương Đỗ Kevin Anh Hiếu (Slovakia) 50€. Trần Khương Ninh (Steinfurt) 35€. Quảng

Thiện & Thiện Trang (Stuttgart) 20€. Nguyễn Đắc Nghiệp & Nguyễn Thị Bình (Thale) 20€. Chí Thanh Leuchtweis (Tübingen) 100€. Nguyễn Văn Hòa 59€. H. Vo (Dr. Nguyễn Đình Tuyền) (USA) 339,71€. Nguyễn Thị Tuyết 44,89€ HHL cho Phu quân Nguyễn Văn Yên. Bùi Thị Hằng & Hà Văn Thái (Việt Nam) 20€. Chùa Phật Linh 160€. Tạ Ngọc Hoa (Wedel/Holstein) 50€. Trần Thị Hải (Wernigerode) 50€. Chi Hội Phật Tử Willhelmshaven 200€. Ludwig Thị Thanh (Wittlich) 30€. Đặng Duy Thắng & Nguyễn Thị Hiền và các con (Wolfsburg) 30€. Đỗ Thu Thủy & Nguyễn Thị Phương Lan 10€. Nguyễn Thị Liên (Wunstorf) 20€. Huỳnh Thị Bạch Tuyết (Würzburg) 10€. Quý Đạo Hữu & Phật Tử ẩn danh 1.074€.

* BẢO VIÊN GIÁC:

CV. Huỳnh 50€. Đặng Thị Hằng Teickner 30€. Đinh Văn Vinh 100€. Dr. Dương Hồng Ân 50€. Huỳnh Thị Hoa Lê 25€. Lê Thị Hồng 30€. Nguyễn Hiền Lương 50€. Nguyễn Thị Như Mai 30€. Nguyễn Thị Thọ 20€. Phạm Minh Đức 30€. Tạ Văn Khanh 60€. Tony Thái Nguyễn 20€. Diệu An Đỗ Thị Thanh Tâm (Arnhem/Holland) 50€. Lý Thị Mỹ (Aschaffenburg) 25€. Nhu Hecker (Babenhouse) 50€. Diệu Thiện Lý Hương (Bad Iburg) 30€. Lê Minh Cang (Bad Laer) 25€. Trương Kim Sương (Bad Soden) 25€. Trần Huy Lam (Beckingen) 20€. Lê Duyên (Bergkamen) 30€. Seufert Kim Thu (Berlin) 30€. Ngô Ngọc Hiếu 20€. Trần Ngọc Em 20€. Nguyễn Long Gia (Benzen) 20€. Phạm Thị Ngừng (Bitburg) 40€. Huỳnh Thị Chan (Braunschweig) 20€. Nguyễn Thị Hương 20€. Nguyễn Văn Hùng 20€. Đặng Thị Kim Oanh (Bremen) 30€. Trường Quốc Cường (Bremerhaven) 20€. Nguyễn Thị Bạch Huệ (Brigachtel/Kirchdorf) 28€. Nguyễn Thị Hoài Mỹ (Cloppenburg) 20€. Đặng Thị Tuyết (Cuxhaven) 20€. Hoàng Thị Ngọc Bích (Dillingen) 20€. Bùi Mạnh Hùng (Dorsten) 20€. Trần Huỳnh Thị Huyền (Dortmund) 30€. Hứa Mỹ Hiền (Düsseldorf) 60€. Vương Tấn Phong 20€. Nguyễn Thị Thanh Hương (Emmendingen) 25€. Trần Anh Tuấn (Erberdingen/Hochdorf) 25€. Huỳnh (Nguyễn Léon) (France) 20€. Quách Thị Ngọc Huệ (Frankfurt/M) 30€. Bàn Hên (Friedrichshaven) 25€. Ngô Quang Diễm Phi (Fürstfeldbruck) 30€. Trần Bá Kiệt (Geretsried) 20€. Dương Huỳnh Nga (Göttingen) 20€. Phạm Thị Thuận (Grenzach-Wyhlen) 25€. Huỳnh Thị Bạch Nguyệt (Grünwald) 20€. Phạm Ngọc Lan (Hamburg) 20€. Võ Victoria (Thông Chân) 30€. Nguyễn Chí Dũng (Hanau) 40€. Nguyễn Kiều Long (Heilbronn) 30€. Tạ Nguyệt Trinh 30€. Ngô Văn Ba (Heimenkirch) 20€. Đinh Anh Tuấn (Heppenheim) 20€. Dr. Bùi Thị Hoàng Lan (Italia) 50€. Nguyễn Drebellow Thị Bình (Jesteburg) 20€. Lê Hoàng Đế (Katharinnen) 20€. Lý Phách Mai (Kempten) 25€. Nguyễn Tứ Hùng (Köln) 20€. Trương Thị (Krefeld) 20€. Cao Thị Thanh Liên (Kulmbach) 20€. Ngô Văn Phát (Laatzen) 30€ (Phân Ưu). Vũ Đình Hải 20€. Lê Văn Đông (Lampertheim) 20€. Lâm Minh (Landau) 20€. Nguyễn Công Khai (Landstuhl) 50€. Michael Tran (Lehrte) 20€. Nguyễn Thị Phương (Lorsch) 20€. Hồ Kim Sinh (Hồ Hữu Vện) (Mannheim) 30€. Cao Thị Kim Mai (Mönchengladbach) 20€. Phạm Văn Lợi 30€. Thái Nguyệt Cầu (Moschheim) 30€. Nguyễn Khắc Tiến Tùng (München) 20€. Nguyễn Ngọc Cam 30€. Hồ Thị Thu Hà (Münster) 20€. Mã Thị Kim Hồng (Nettetal/Breyell) 20€. Trần Quang Tuệ (Neuss) 50€. Nguyễn Hồng Vân (Nürnberg) 20€. Trần Thị Phúc 30€. Trịnh Phương Kim 20€. Gina Bạch (Oberkirchen) 20€. Hoàng Văn Việt (Oftersheim) 20€. Dương Vực (Oldenburg) 30€. Nguyễn Văn Sự (Osnabrück) 20€. Nguyễn Văn Thạch (Plochingen) 20€. Nguyễn Hùng Việt (Recklinghausen) 30€. Châu Thanh Quang (Regensburg) 25€. Hàn Cường (Reutlingen) 40€. Gđ. Hà Ngọc Thịnh & Diệu Hào Tạ Thị Thanh Huyền (Sande) 50€. Trần Bùi (Schramberg) 30€ + 10€ Phân Ưu. Lê Trường Sinh (Schwäbisch-Hall) 30€. Tô Khải Đức (Schweinfurt) 20€. Huỳnh Đỗ Thọ (Schweiz) 50€. Huỳnh Sanh 300€. Lương Kinh Huy 91€. Thế Liên Stucky 100€. Đỗ Vũ Hương (Sindelfingen) 32€. Lâm Kiên & Thụy Ly (Stadtthagen) 25€. Trần Khương Ninh (Steinfurt) 20€. Phan Văn Hữu (Tuttlingen) 50€. Nguyễn Henry (Walerstein) 20€. Tạ Ngọc Hoa (Wedel/Holstein) 40€. Lương Hà (Weissbach) 20€. Ludwig Thị Thanh (Wittlich) 20€. Huỳnh Thị Bạch Tuyết (Würzburg) 20€.

* ẨN TÔNG:

Cô Lê Hiếu 50€. HHL Nguyễn Ngọc Diệp 20€. Nguyễn Thị Thanh 50€. Trần Anh Thư 5€. Trần Thị Kim Yên (Quan Anh Tuấn) 300€. Diệu Ngọc (Konstanz) 20€.

-Thiên Môn Nhứt Tụng: Susanne Weis-Schumann 200€. Hồ Thị Thu Hà (Münster) 100€.

-Nghĩ Thức Tụng Niệm: Hồ Thị Thu Hà (Münster) 50€.

-Phật Giáo Việt Nam tại Âu Châu: Hồ Thị Thu Hà (Münster) 30€.

* TƯỢNG PHẬT:

-Tượng Quan Âm: Nguyễn Thị Kim Lan 50€. Nguyễn Thị Thanh 50€. Lâm Kim Khánh (Mönchengladbach) 120€.

- Tôn tượng hóa thân Quan Âm: Gđ. Vũ & Nguyễn (4 tượng) 800€.

* TẾT & Rằm Tháng Giêng: Diệu Hiền Trần Thị Xuân Thủy 30€. Nguyễn Thị Ngọc Lan (Aachen) 10€. Trần Thanh Huệ (Coesfeld) 20€. Trần Vinh Cam 30€. Võ Thị Thảo (Rheine) 30€.

* VU LAN: Nguyễn Minh Thiện Pd Niệm Từ Đức (Hamburg) 50€.

* SỬA CHÙA: Giang Thái An 200€. HHHL Hồng Thị Hóa Pd Diệu Liên 500€. Nguyễn Thị Thanh 50€. Dương Vực (Oldenburg) 50€. Gđ. Võ & Ngô (Wolfsburg) 10€.

* ĐỀN DƯỢC SƯ: Diệu Hiền Trần Thị Xuân Thủy 30€. Đồng Tùng, Diệu Tiết & Diệu Dược 10€. Trần Văn Hiện 20€. Lê Văn Anh (Bremen) 2€. Trịnh Xuân Dinh (Bremervörde) 20€. Huỳnh Văn Châu (Norden) 20€. Mã Tú Phan (Pforzheim) 20€. Ngô Thị Thanh Hương (Reutlingen) 200€. Đào Văn Lợi (Salzbergen) 25€. Võ Huy Cường (Salzwedel) 50€. Tô Khải Đức (Schweinfurt) 30€.

* TRAI TẶNG: Cô Lê Hiếu 50€. HHHL Nguyễn Ngọc Diệp 20€. Minh Hoàng Lý Hồng Chương 130€. Chị Lan (Essen) 20€.

* TỪ THIỆN & XÃ HỘI:

-Cô Nhi, Cùi, Mù & Dưỡng Lão: Dr. Nguyễn Thị Minh Ngọc 60€. Nguyễn Thị Kim Lan 50€. Nguyễn Thị Thanh 100€. Nguyễn Văn An 200€. Werner Van Khanh 200€. Phạm Thị Ngưng (Bitburg) 10€. Trần Huỳnh Thị Huyền (Dortmund) 100€ HHHL Huỳnh Quốc Tuấn & Lê-Huỳnh Kim Đào. Võ Victoria (Thông Chân) (Hamburg) 50€. Phi Nam (Karlsruhe) 30€. Cao Thị Kim Mai (Mönchengladbach) 20€. Hồ Thị Thu Hà (Münster) 100€. Trần Thị Phúc (Nürnberg) 30€. Nguyễn Văn Thạch (Plochingen) 30€.

-Giúp người nghèo: Trần Tuyết Loan (Niederahr) 20€.

-Nôi Cháo tình thương: Tâm Huệ Nguyễn Thị Duyên (Belgique) 60€. Nguyễn Thị Hoài Mỹ (Cloppenburg) 5€.

-Xe lăn: Trần Thị Phúc (Nürnberg) 30€.

-Mổ mắt tìm lại ánh sáng: Nguyễn Thị Hoài Mỹ (Cloppenburg) 10€. Phi Quang (Karlsruhe) 30€. Trần Thị Phúc (Nürnberg) 30€.

-Bão Lụt (Bữa cơm từ thiện gây quỹ cứu trợ nạn nhân bão lụt tại Việt Nam do CHPT Hannover và VPC cùng với GDPT Tâm Minh thực hiện tại chùa Viên Giác)

Hòa Thượng Phương Trưởng (Chùa Viên Giác) 112€. Thầy Thích Hạnh Bốn 301€. Thầy Thích Hạnh Luận 100€. Thầy Thích Hạnh Lý 100€. Thầy Thích Hạnh Nhẫn 100€. Sư Cô Thích Nữ Hạnh Bình 100€. Sư Cô Hạnh Thân (Đan Mạch) 133€. Bùi Thị Hoàn 10€. Bùi Yến Nhi 20€. Chân Thị Cúc 50€. Chien 10€. Đặng Duy Bách 50€. Diệu Thiện Phan Thị Nghiệp & Frank Schindler 100€. Đội Lân GDPT Tâm Minh 220€. Đồng Bảo Trần Minh Ngọc 20€. Đồng Duyên Liên Tố Linh 10€. Đồng Giác Lê Văn Hai & Diệu Huệ Nguyễn Thị Lại 20€. Đồng Hạnh Lê Thị Kim Dung 10€. Đồng Hạnh Lư Mỹ Phượng 20€. Đồng Thiện 50€. Đồng Thiện 50€. Florian Worm & Julia Lê Quang 25€. Gđ. Đồng Ngọc Đàm Thị Bích Phượng 50€. Gđ. Đồng Phước, Đồng Hiếu & Đồng Nhã 100€. Gđ. Đồng Quang, Đồng Chiêu & Thư 100€. Gđ. Mỹ Hòa Phạm Thị Thanh Thảo 50€. Gđ. Nguyễn Thị Gọn 20€. Gđ. Sư Cô Hạnh Ân 300€. Gđ. Thái Hoàng 20€. Gđ. Thái Thị Khánh Hồng 50€. Gđ. Thiện Hỷ Lê Thị Ngọc Hân, Tiên Dân Quyền, Đồng Lê Tiên Lê Quỳnh My & Đồng Tráng Tiên Lê Khang 200€. Hằng Pd Thiện Hà 30€. Lâm 20€. Lưu Johana 20€. Lưu Kim Châu, Trần Duyệt Sanh, Trần Duyệt Xương, Trần Duyệt Khánh, Trần Duyệt Thái, Trần Ngọc Nga, Trần Duyệt Hiền & Trần Ngọc Liên 400€. Lý Hồng Tiên, Lý Hồng Diễm & Lý Hồng Chương 100€. Marles Lê Quang 10€. Minh Hoàng, Diệu Lý, Minh Hải, Diệu Phúc, Minh Đức, Diệu Nghĩa, Đồng Diệp, Thiện Lưu, Đồng Tài & Đồng Trí 100€. Nguyễn Ánh Trần Thị My 20€. Nguyễn Thị Hương 20€.

Nguyễn Thị Thanh 100€. Nguyễn Thị Thơm 20€. Ni Sư Hạnh Khánh 100€. Phạm Văn Tuấn 20€. Phượng Thống 20€. Quảng Ngộ & Diệu Hiền 200€. Rothmann 20€. Rothmann Reiner 20€. SC Thích Đàm Giác 50€. Somporn Barzusch 20€. Sư Cô Chơn Không 100€. Thiện Hạnh Trần Thị Xuân 50€. Thiện Huy, Thiện Hậu, Thiện Đức, Thiện Xuân & Thiện Mỹ 91€. Thomas 50€. Thích Xoa Ma Na Thông Phúc 50€. Tony 50€. Trần Bích Thuận 20€. Trịnh Thị Hạnh 20€. Viên Tuyết Trần Thị Hiền 50€. Wyteilany 20€. Trần Thị Yến Mai (Bielefeld) 100€. Tâm Mỹ Trần Thị Mỹ Châu (Braunschweig) 20€. Võ Thị Kim Quyên 50€. Diệu Lý (GDPT Tâm Minh) 20€. Đồng Bảo Lê Thanh Tùng 10€. Đồng Hạnh Nguyễn Phương Anh Lotus 20€. Đồng Hiếu Lê Huy Đức Trí 50€. Đồng Hòa Đỗ Thái An 50€. Đồng Thuận Lý Lê Hiếu 10€. Đức Trung Lương 50€. Lê Pd Thiện Hiếu 5€. Maria Lan Pd Đồng Liên 10€. Na Pd Đồng Nhi 5€. Nguyễn Hoàng & Thiện Liên 50€. Nho Pd Thiện Bảo 10€. Tâm Thảo Trương Thị Diệu Phương 20€. Thiện Hà, Nguyễn Thảo & Đồng Anh 50€. Thiện Nhật Phạm Thị Thùy Nga 10€. Thiện Tuệ Ngô Kevin Minh 10€. Thiện Văn 10€. Trần Linda Pd Đồng Hạnh 2€. Bắc Dinh (Hannover) 20€. Cao Phúc Sơn 20€. Đào Diệu Linh 10€. Diệu Cần Nguyễn Thị Tiến 20€. Diệu Phẩm Ngụy Nhật Thứ 20€. Diệu Phúc Lữ Thị Mỹ Hạnh 50€. Đỗ Thái Bằng 100€. Đồng An Trần Thị Khỏe 20€. Đồng Chánh & Đoàn Trang 20€. Đồng Duyên & Đồng Thích 50€. Đồng Hạnh Bùi Thị Thu Dung 20€. Đồng Kim 20€. Đồng Liên Nguyễn Thanh Thủy 30€. Đồng Ngọc & Đồng Lực 100€. Đồng Nguyễn & Đồng Hậu 50€. Đồng Nhã & Đồng Độ 60€. Đồng Quang 20€. Đồng Tâm 10€. Đồng Tâm 20€. Đồng Văn Mã Lệ Tuyết 50€. Gđ. Chú Quán An 80€. Gđ. Cô Phương 30€. Gđ. Cô Thu & Tứ 50€. Gđ. Lê Thị Thanh Hiền 50€. Gđ. Thiện Dũng Nguyễn Quang Mạnh 100€. Gđ. Văn & Nguyễn 50€. Giác An Nguyễn Thị Mai 50€. Hugo Pd Thiện Tâm 25€. Könieke Thùy Linh 5€. Liên Hạnh 30€. Minh Pd Đồng Nguyệt 10€. Nguyễn Thị Thu 20€. Song Anh Nguyễn Minh Ánh Pd Thiện Thủy 100€. Thiện Học 30€. Thiện Học Trần Thanh Pháp & Thiện Thảo Bùi Bích Thuận 150€. Diệu Loan Nguyễn Thị Thanh Xoan (Hildesheim) 50€. Đồng Huệ Phạm Thị Thủy 50€. Đồng Ngọc Phạm Thị Thúy 50€. Ngô Tú Hoa 20€. Thiện Đạt Trần Mạnh Thắng & Thiện Huệ 200€. Thiện Hương Đỗ Thị Cúc & Thiện Trí Phạm Văn Dũng 20€. Đồng Liên Phan Thị Xuân (Laatzten) 50€. Gđ. Trương Mỹ Phương 40€. Mỹ Trần Pd Thiện Châu 30€. Tăng Quốc Lương 50€. Trần Thị Lệ 10€. Trương Minh Anh 10€. Diệu Ngọc Nguyễn Kim Châu (Nürnberg) 30€. Gđ. Viên Hồng Nguyễn Thái Bạch Hồng (Recke) 50€. Thiện Tấn Vũ Quang Tú (Seelze) 100€. HL Diệu Nữ Trần Thị Núi (Springe) 50€. HL Thiện Căn Nguyễn Thành Đề 50€. Kim Chi (USA) 100€. Gđ. Phan Đình Tạo (Wolfsburg) 100€. Thùng ủng hộ cứu trợ 277€.

* TRUNG TÂM NGHIÊN CỨU & TU HỌC: Bành Tâm Sơn (Wiesbaden) 20€.

* HỌC BỔNG TẶNG NI VIỆT NAM: Bành Tâm Sơn (Wiesbaden) 20€. Trần Thị Phúc (Nürnberg) 60€.

* HƯƠNG LINH: Didi Dtanudjaja 75€ HL Linah Santoso Lay Ah Lien. Huỳnh Thị Chan (Braunschweig) 10€. Trần Huỳnh Thị Huyền (Dortmund) 60€ HHHL Huỳnh Quốc Tuấn & Lê-Huỳnh Kim Đào. Gđ. Hà Ngọc Thịnh & Diệu Hào Tạ Thị Thanh Huyền (Sande) 50€ HHHL Hà Chính Bình.

* QUẢNG CÁO: Bùi Văn Chính 280€. Nguyễn Công Phu 120€. Sino-Deco Einrichtungs GmbH 333,40€. Ngô Phú Hải (Berlin) 280€.

* ĐỊNH KỲ THÁNG 11 & 12 / 2019: Bhante Sukkacitto 900€. Châu Thanh Sơn 20€. Chöling 600€. Đặng Quốc Minh 20€. Đỗ Thái Bằng 60€. Đỗ Thị Hồng Hạnh 10€. Francisco-Gotama Struzynski 10€. Hà Ngọc Kim 50€. Hồ Thị Nguyệt 50€. Hoàng Thị Tân 120€. Hồng Nghiệp Phan Quỳnh Trâm 10€. Hue Wollenberg 20€. Kim Loan Lâm Thị Maier 20€. Lâm Thị San 20€. Lê Minh Sang 40€. Lê Thị Ngọc Hân 100€. Lê Văn Đức 20€. Lý Kiến Cường 30€. Lý Lăng Mai 30€. Manuela Horn 20€. Ngô Thị Thắng 20,46€. Nguyễn Hòa 30€. Nguyễn Hữu Mừng Chi 20€. Nguyễn Liên Hương 20€. Nguyễn Ngọc Dương 10€. Nguyễn Quốc Định 30€. Nguyễn Thị Anh 20€. Nguyễn Thị Bích Lan 30€. Nguyễn Thị Hiền 20€. Nguyễn Thị Hồng Quyên 20€. Nguyễn Thị Kim Lê 20€. Nguyễn Thị Minh Sáu 40€. Nguyễn Thị Thu Nguyệt 20€. Nguyễn Thị Tường Nhân 20,46€. Nguyễn Việt Châu 20€. Phạm Công Hoàng 50€. Phạm Thị Mai & Minh Trương 40€. Phạm Văn Dũng & Đỗ Thị Cúc 12€. Phan Thị Dương 25,56€. Phan Thị Lan 14€. Phùng Văn Châm 40€. Phùng

Văn Thanh 10€. Quách-Lê Thị Kim Thu 50€. Sabine & Phan Trương Trần Vũ 40€. Tạ Thị Ngọc Dung 30€. Thái Kim Sơn 80€. Thái Quang Minh 200€. Thị Bích Nguyễn-Erhart 15€. Thị Thúy Phương-Weber 20€. Thiên Đạt Mạc 100€. Thiện Sanh Trần Văn Yên 10€. Thiện Thủy Vũ Thị Xuyên 30€. Thúy Trần 100€. Tôn Thúy 40€. Trần Lăng Hĩa 20€. Trần Mạnh Thắng 100€. Trần Tân Tiếng 22€. Trần Thị Kim Lê 10€. Trần Thị Thu Thủy 5,11€. Trần Thị Thúy Lan 5,11€. Trần Văn Dân 15€. Trần Văn Lục 30,68€. Trương Tấn Lộc 40€. Tú Bình Spyra 10€. Ưông Minh Trung 20€. Võ Thị Mỹ 20,46€. Võ Thị Mỹ 40€. Võ Văn Hùng 30€. Vũ Đình Đức 30€. Vũ Quang Tú 100€. Young Thị Thanh 30€. /.

DANH SÁCH QUÝ ĐẠO HỮU & PHẬT TỬ CÚNG DƯỜNG ĐẠI GIỚI ĐÀN QUÁN THÔNG VÀ TRẠI TẶNG TẠI CHÙA VIÊN GIÁC TỪ NGÀY 27 ĐẾN 30 THÁNG 6 NĂM 2019.

* Đại Giới Đàn Quán Thông (Quý Giới Sư): TXMN Tuệ Như 1.000€. Sadini Thích Thông Chủng 700€. SDN Thông Phúc 1.000€. Minh Nghiêm & Nguyễn Thắng 500USD. Thông Giáo 400€. Thích Thông Chúc 1.000€. Thích Nữ Chân Không 200€. Thông Chơn 500USD. Chú Hữu Tín (Australia) 390€ + 65AUD. Chú Nguyễn Thiện (Canada) 200€ + 500USD + 50AUD. Hạnh Từ 200USD. Chú Nguyễn Đức 50€. Thầy trò Thích Nữ Như Đạo 600€. Sadini Thích Nữ Khánh Đức 250€. Deuzin Metok 90€. Sadini Thích

Nữ Tuệ Đàm Phương (Tịnh Thất Bảo Liên/Danmark) 50€. Sadini Nguyễn Bảo (Chùa Quảng Đức/Toulouse) 50€. Sadini Nguyễn Tuệ 150€ Đồng Hòa 500€. Tịnh Thất Bảo Liên (Danmark) 500€. Chùa Linh Thứu 1.000€. Nhuận An 150€. Nhuận Kính 150€. Quý Đệ Từ chùa Hòa Lạc Kobe 300USD. Gđ. Thiện Học 500€. Quý Phật Tử ẩn danh 520€.

* Trại Tăng: Đồng Ngọc Đào Thúy Uyên & Đồng Viên Nguyễn Thị nguyệt 1.000€. Diệu Lý 300€. Sư Cô Thích Nữ Hạnh Ân 200€. Gđ. Quảng Hải (Bs Luyến), Diệu Viên & Diệu Bảo 100€. Nguyễn Thị Quy Ba 100€. Huệ Bửu Hồ Thị Lô 100€. TN Phước Đăng 100€. Gđ. Nguyễn Thái Bạch Đào, Nguyễn Thái Bạch Mai, Nguyễn Thái Bạch Hồng, Nguyễn Thái Trung Tâm, Nguyễn Trung Thảo, Mai Thị Ba, Trần Thị Mỹ Châu, Trần Hồng Ken, Nguyễn Thị Kim Anh và Phạm Thị Tám 150€. Trung Toàn Giang Tuấn Thành, Trung Nghĩa Giang Tuấn Đạt, Quảng Thông Kê Hòa, Đồng Diệu Kê Sanh và Diệu Chơn Trần Thị Thu Hương 50€. Nguyễn Ngọc Linh, Nguyễn Văn Thuận và Giang-Nguyễn Lý Hon Pd Trí Đông 50€. Jiung, Ngabon & John 50€.

Khi chuyển tịnh tài cúng Chùa, xin quý vị vui lòng ghi vào nơi (Verwendungszweck = mục đích cho việc gì) để văn phòng dễ làm việc. Quý vị ở xa ngoài nước Đức cũng có thể gửi tiền mặt hoặc Check trong thư, có thể gửi thường hoặc bảo đảm về chùa. Xin thành thật cảm ơn quý vị.

Tất cả mọi sự Cúng Dường định kỳ hoặc những lễ lạc khác cho Chùa, quý vị đều có thể lấy Giấy Khai Thuế lại (bằng tiếng Đức) để cuối năm quý vị có thể khai khấu trừ thuế với Chính Phủ. Quý vị nào cần, xin liên lạc về Chùa qua Đh. Thiện Đạo bằng **Email: buero@viengiac.de**, bằng thư hoặc điện thoại, cho đến cuối tháng 4 mỗi năm; chúng tôi sẽ gửi giấy đến quý vị.

Quý vị chuyển tịnh tài về Chùa, xin chuyển vào Konto mới như sau:

**Congr.d.Verein Vietn.Buddh.Kirche
Abteilung i.d**

**Sparkasse Hannover
Konto Nr. 910 403 066**

BIC: SPKHDE2HXXX

IBAN: DE40 2505 0180 0910 4030 66

Ngoài ra Tu Viện Viên Đức ở Ravensburg có số Konto như sau:

Kloster Vien Duc

BIC: SOLADES1RVB

IBAN: DE53 6505 0110 0111 3020 68

Kreissparkasse Ravensburg

Ngôi Chùa thành tựu và phát triển được là nhờ vào sự hỗ trợ từ vật lực cũng như tinh thần của quý Đạo Hữu và Phật Tử xa gần. Vì thế chúng tôi xin kêu gọi quý vị hoan hỷ đóng góp phần mình vào việc chung trên để ước nguyện của chúng ta thành tựu viên mãn.

Nam Mô Công Đức Lâm Bồ Tát Ma Ha Tát

Ngày..... tháng ..... năm 20 ....

PHIẾU ỦNG HỘ BÁO VIÊN GIÁC

Số hiệu độc giả (SH) .....

Họ và tên : .....

Địa chỉ : .....

Tel./Email : .....

Số tiền : .....

Giấy chứng nhận khai thuế : Có Không

Độc giả mới Độc giả cũ

Nếu thay đổi địa chỉ nhận báo, xin ghi rõ địa chỉ cũ dưới đây :

.....

.....

**Congr.d.Verein Vietn.Buddh.Kirche
Abteilung i.d**

Sparkasse Hannover

Konto Nr. 910 403 066

BIC: SPKHDE2HXXX

IBAN: DE40 2505 0180 0910 4030 66

VIÊN GIÁC

TẠP CHÍ CỦA KIỀU BÀO
VÀ PHẬT TỬ VIỆT NAM TỶ NẠN
TẠI CỘNG HÒA LIÊN BANG ĐỨC

*Zeitschrift der Vietnamesen und Buddhistischen Vietnam-
Flüchtlinge in der Bundesrepublik Deutschland*

CHỦ TRƯỞNG (HERAUSGEBER)

Congr. d. Verein Vietn. Buddh. Kirche e. V.
Karlsruher Str.6 - 30519 Hannover - Deutschland

SÁNG LẬP CHỦ NHIỆM

Hòa Thượng Thích Như Điển

CHỦ BÚT

Phù Vân Nguyễn Hòa

QUẢN LÝ TOA SOẠN

Thị Tâm Ngô Văn Phát

BAN BIÊN TẬP & CỘNG SỰ VIÊN

HT. Thích Như Điển - Trần Đan Hà - Từ Hùng Trần Phong
Lưu - Thị Tâm Ngô Văn Phát - Phù Vân - Dr. Trương Ngọc
Thanh - Lê Ngọc Châu - Quảng Trục Trần Việt Dung -
Hoàng Phong - Nguyễn Đạo Văn Công Tuấn - Đại Nguyên -
Đỗ Trường - Lương Nguyễn Hiền - Nguyễn Trí Hồ Thanh
Trước - Nguyễn Quý Đại.

Tùy Anh (Đức) - An Tiêm Mai Lý Cang (Pháp) - Trần Thị
Hương Cau (Đức) - Tích Cốc - Trần Thị Nhật Hưng (Thụy
Sĩ) - Vi Vi Võ Hùng Kiệt (Mỹ) - CAT Đơn Sa (Mỹ) - Tuệ Nga
(Hoa Kỳ) - Nguyễn Hạnh HTD (Đức) - Hoa Lan (Đức) - TS.
Lâm Như Tạng (Úc) - Nguyễn Thùy (Pháp) - Trần Thế Thi
(Đức) - Huỳnh Ngọc Nga (Ý) - Thi Thị Hồng Ngọc (Đức) -
Phương Quỳnh (Đức) - Song Thư (Thụy Sĩ) - Cư sĩ Liễu
Pháp (Hoa Kỳ) - Dr. Tôn Thất Hứa (Đức) - Dr. Văn Công
Trâm - Dr. Thái Công Tụng (Canada) - Phan Ngọc - Phạm
Hồng Sáu - Quỳnh Hoa.

KỸ THUẬT ẨM LOÁT (Layout)

Trung Tâm VHXHPGVNTN tại CHLB Đức

CỘNG SỰ CỘNG TÁC CỦA (Mitwirkung von)

Hội Phật Tử VNTN tại Cộng Hòa Liên Bang Đức
Vereinigung der Buddhistische-Vietnamflüchtlinge i. d. BRD

TOA SOẠN

Trung Tâm VHXHPGVNTN tại CHLB Đức
Vietnamesisch-Buddhistisches Sozio-Kulturzentrum i. d. BRD
c/o Chùa Viên Giác

Karlsruher Str.6 - 30519 Hannover
Tel. 0511 - 87 96 30 . Fax : 0511 - 87 90 963
Homepage: <https://www.viengiac.de>
E-mail : info@viengiac.de
E-mail : baoviengiac@viengiac.de
E-mail : vongatuong@yahoo.de

VIEN GIAC erscheint 6 mal jährlich

- Viên Giác phát hành mỗi 2 tháng vào những tháng chẵn. Nhằm mục đích phục vụ lợi ích cộng đồng người Việt tỵ nạn tại Đức Quốc trên mọi mặt.
- Viên Giác bảo tồn và phát huy truyền thống Văn Hóa Phật Giáo và Dân Tộc Việt bên cạnh những sinh hoạt Tôn Giáo, Xã Hội hoàn toàn không có tính cách thương mại, tuy nhiên mọi ủng hộ qua hình thức cúng dường. Viên Giác xin chân thành cảm tạ.
- Ủng hộ hiện kim cho Viên Giác. Quý vị sẽ nhận được biên nhận theo sự yêu cầu để làm đơn xin quân binh thuế lương bổng hoặc lợi tức hằng năm.
- Những bài viết được đăng hay trích đăng, cũng như Quảng Cáo thuê đăng trên báo Viên Giác không nhất thiết là tư tưởng, lập trường hay chủ trương của Ban Biên Tập. Tác giả những bài viết, hay những người thuê đăng quảng cáo chịu hoàn toàn trách nhiệm về việc này.

Ủng hộ tịnh tài xin gửi qua trương mục:
Congr. d. Verein Vietn. Buddh. Kirche
Abteilung i.d.

Sparkasse Hannover
Konto Nr. 910 4030 66
BIC: SPKHDE2HXXX.

IBAN: DE40 2505 0180 0910 4030 66

Mục Lục

Trang

• Thư Tòa Soạn	1
• Tôn Giáo	3
- Những ngày ở Áo (HT Thích Như Điển)	7
- Năm ngọc hương thiền (Huỳnh Lam)	10
- Thiện căn ở tại lòng ta (Lâm Minh Anh)	14
• Văn học Nghệ thuật – Chủ đề	19
- Sớ Táo Quân (Trần Thế Thi)	22
- Tản mạn về Chuột... (Lê Ngọc Châu)	26
- Trái cây ngày Tết (Thái Công Tụng)	31
- Đêm năm mới (Diễm Châu CDS)	35
- Chú tiểu bán hoa (Thích Như Tú)	38
- Những dấu ấn văn hóa... (Phương Quỳnh Diệu Thiện)	40
- Cuộc gọi cuối cùng (Hoa Lan)	42
- Chuyện định cư (Đỗ Duy Ngọc)	44
- Vài kỷ niệm với nhà văn Vũ Nam (Phù Vân)	49
- Quê bói đầu năm (Huỳnh Ngọc Nga)	56
- Góp ý về nhu cầu bảo tồn Phật giáo tại Mỹ "Phần 1" (Thị Phước Phạm Nam Sơn)	58
- Nữ sĩ Phạm Lam Anh... (Châu Yến Loan)	60
- Nhạc vàng kho tàng âm nhạc VN (Nguyễn Quang Duy)	62
- Một phút tự do (Elena Pucillo Truong)	66
- "Nhất đối nhất lột" của Trung Quốc (Lưỡng Nguyên)	69
• Tin Phật Sự (Phù Vân phụ trách)	72
- Thư Mời Khóa tu học GDPT Việt Nam lần thứ 24...	75
• Tin Sinh Hoạt Cộng Đồng (Đại Nguyên phụ trách)	79
- Thông Báo họp Ban Biên Tập và Cộng tác viên báo Viên Giác	85
• Tin Nước Đức (Lê Ngọc Châu phụ trách)	81
• Tin Việt Nam (Quảng Trục phụ trách)	91
• Tin Thế Giới (Quảng Trục phụ trách)	
• Phân Ưu- Cáo Phó – Cảm Tạ - Tri Ân – Thông Báo.	
- Trang 55, 65, 89, 90, 91.	
• Hộp Thư Viên Giác – Phương Danh Cúng Dường	
• Thơ:	
6.- Thù Trương Thiếu Phú (HT Thích Như Điển dịch). 9.- Giao cảm (Trần Đan Hà). 13.- Thấy tâm liễu ngộ (Tùy Anh). 30.- Mưa (Chúc Liên). 57.- Ngôi sao đáy nước (Trúc Lang OKC). 65.- Tượng Phật lộ thiên Thiền Lâm Pháp Bảo (Lâm Như Tạng). 71.- Hoài vọng quê hương (Trần Trọng Khoái + Trần Kim Quê). 74.- Như nắng xuân (Tuệ Nga Diệu Minh).	
• Hình bia: Gái Xuân – Tranh CÁT Đơn Sa (Hoa Kỳ)	

• **Cáo lỗi:** Vì số trang báo có giới hạn nên bài viết của Quý Văn Thi Hữu gửi đến, cũng như Phương Danh Cúng Dường không thể đăng hết trong kỳ này. Chúng tôi sẽ lần lượt đăng trong các số báo tới. Xin thành thật cáo lỗi cùng Quý Phật Tử và Độc Giả.

• Báo Viên Giác